



REPUBLIKA SLOVENIJA



Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

**KONČNO POROČILO O IZVAJANJU
OPERATIVNEGA PROGRAMA KREPITVE
REGIONALNIH RAZVOJNIH POTENCIALOV
ZA OBDOBJE 2007–2013**



29. marec 2017

KAZALO

1	OPREDELITEV OPERATIVNEGA PROGRAMA KREPITVE REGIONALNIH RAZVOJNIH POTENCIALOV ZA OBDOBJE 2007 - 2013.....	1
1.1	Nadzorni odbori.....	3
2	POROČANJE O DODATKU	7
3	POROČANJE O VELIKIH PROJEKTIH.....	8
3.1	Odstopanje posamezne operacije od navedbe v prvem stavku tega poglavja, t.j. da so veliki projekti dokončani, se uporabljajo in izvajajo v skladu z ustreznimi sklepi Evropske Komisije	12
3.2	Informacije o vseh znatnih težavah pri izvajanju velikega projekta in ukrepih, ki so bili sprejeti in izvedeni za njihovo odpravo	13
3.3	Informacije o odstopanju od okvirne liste velikih projektov	14
4	POROČANJE O INSTRUMENTNIH FINANČNEGA INŽENIRINGA.....	14
4.1	Opis instrumentov finančnega inženiringa in ureditev za izvajanje.....	14
4.2	Subjekti, ki izvajajo instrument finančnega inženiringa	15
4.3	Sredstva instrumentov finančnega inženiringa	15
4.4	Ostale informacije.....	16
5	PREGLED IZVAJANJA OPERATIVNEGA PROGRAMA.....	19
5.1	Dosežek in analiza napredka.....	22
5.1.1	Informacije o fizičnih dosežkih operativnega programa	22
5.1.2	Finančne informacije za operativni program.....	27
5.1.3	Informacije o razčlenitvi uporabe skladov	29
5.1.4	Pomoč ciljnim skupinam	36
5.1.5	Povrnjena ali ponovno uporabljena pomoč	37
5.1.6	Kakovostna analiza	37
5.1.6.1	Sodelovanje s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami	39
5.1.6.2	Uresničevanje načela enakost možnosti	39
5.2	Informacije o skladnosti z zakonodajo Skupnosti.....	40
5.3	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo.....	43
5.3.1	Povzetek ugotovitev v skladu s členom 62(1)(d)(i) Uredbe (ES) št. 1083/2006.....	44
5.3.1.1	Revizije revizijskega organa (v nadaljevanju RO) skladno z 62. členom Uredbe 1083/2006/ES	44
5.3.1.2	Revizije Računskega sodišča RS	52
5.3.1.3	Revizije EK	55
5.3.1.4	Revizija Evropskega računskega sodišča	60
5.3.1.5	Poročanje o nepravilnostih	61
5.3.2	Upravljalna preverjanja:.....	61
5.4	Spremembe v okviru izvajanja operativnega programa.....	64
5.4.1	Spremembe operativnega programa	64
5.4.2	Organizacijske spremembe	65
5.4.3	Poročanje o spremembah opisa sistema upravljanja in nadzora.....	66
5.5	Bistvene spremembe v skladu s členom 57 Uredbe (ES) št. 1083/2006	69
5.6	Dopolnjevanje drugih instrumentov	69
5.6.1	Dopolnjevanje z OP RČV	69
5.6.2	Razmejitve med OP RR in OP RČV	72
5.6.3	Razmejitve med OP RR in Programom razvoja podeželja RS 2007–2013 (PRP)	72
5.6.4	Razmejitve med OP RR in OP ROPI	74
5.6.5	Dodatne razmejitve in koordinacija	75
5.7	Postopki spremljanja in vrednotenja.....	76
5.7.1	Sistem spremljanja	76
5.7.2	Postopki zaključevanja.....	79
5.7.3	Študije in vrednotenja.....	80
6	IZVAJANJE PO RAZVOJNIH PRIORITETAH.....	82
6.1	Razvojna prioriteta: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost	82
6.1.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	83
6.1.2	Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete	87
6.1.2.1	Prednostna usmeritev 1.1: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.....	90
6.1.2.2	Prednostna usmeritev 1.2: Spodbujanje podjetništva	95

6.1.3	Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo.....	100
6.2	Razvojna prioriteta: Gospodarsko - razvojna infrastruktura	101
6.2.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	102
6.2.2	Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete	106
6.2.2.1	Prednostna usmeritev 2.1: Gospodarska in izobraževalna infrastruktura	108
6.2.2.2	Prednostna usmeritev 2.2: Informacijska družba.....	110
6.2.2.3	Prednostna usmeritev 2.3: Izobraževalno-raziskovalna infrastruktura	114
6.2.2.4	Prednostna usmeritev 2.4: Mreža urgentnih centrov	117
6.2.3	Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo.....	118
6.3	Razvojna prioriteta: Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov	119
6.3.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	120
6.3.2	Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete	122
6.3.2.1	Prednostna usmeritev 3.1: Dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva.....	123
6.3.2.2	Prednostna usmeritev 3.2: Mreženje kulturnih potencialov	126
6.3.2.3	Prednostna usmeritev 3.3: Športno-rekreacijska infrastruktura.....	127
6.3.3	Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo.....	129
6.4	Razvojna prioriteta: Razvoj regij	130
6.4.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	131
6.4.2	Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete	134
6.4.2.1	Prednostna usmeritev 4.1: Regionalni razvojni programi.....	136
6.4.2.2	Prednostna usmeritev 4.2: Razvoj obmejnih območij s Hrvaško	138
6.4.3	Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo.....	139
6.5	Razvojna prioriteta: Tehnična pomoč	140
7	INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI	147
8	VEČFAZNO IZVAJANJE PROJEKTOV	153
9	NEDELUJOČI PROJEKTI	153
10	PORABA OBRESTI	153
11	POROČANJE O SPOŠTOVANJU ZGORNJIH MEJ ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV.....	153
12	PREKINJENE OPERACIJE ZARADI SODNEGA POSTOPKA ALI UPRAVNE PRITOŽBE Z ODLOŽITVENIM UČINKOM.....	153
13	EVRO.....	153

PRILOGE:

Priloga 1: Končno poročilo o izvedbi velikega projekta

Priloga 2: Tabela za poročanje o instrumentih finančnega inženiringa

KAZALO TABEL:

Tabela 1: Zbirna razpredelnica končanih velikih projektov v skladu z zahtevami iz Priloge XVIII k Uredbi Komisije (ES) št. 1828/2006	8
Tabela 2: Podatki o odstopanju od sklepov komisije za velike projekte	12
Tabela 3: Težave pri izvajanju velikih projektov	13
Tabela 4: Sredstva instrumentov finančnega inženiringa.....	15
Tabela 5: Razdelitev sredstev kohezijske politike za cilj 1 po operativnih programih za obdobje 2007–2013 (v EUR).....	20
Tabela 6: Finančna razporeditev sredstev OP RR po razvojnih prioritetah (v EUR)	21
Tabela 7: Kazalniki operativnega programa OP RR	24
Tabela 8: Ključni kazalniki 1. RP	25
Tabela 9: Ključni kazalniki 2. RP	25
Tabela 10: Ključni kazalniki 3. RP	26
Tabela 11: Ključni kazalniki 4. RP	26
Tabela 12: OP RR – finančne informacije na dan 3. 2. 2017	27
Tabela 13: Finančne informacije od 1.1.2007 do 3. 2.2017 – kumulativno (vsi finančni podatki so izraženi v EUR).....	28
Tabela 14: Okvirna razčlenitev dodeljenih državnih pomoči po shemah pomoči	29
Tabela 15: Kumulativna razčlenitev prispevka Skupnosti po kategorijah	29
Tabela 16: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje	34
Tabela 17: Nabor ciljnih skupin po razvojnih prioritetah	36
Tabela 18: Pregled izvedenih revizij operacij po letih, OP in višini izračunane najbolj verjetne napake (NVN): ..	51
Tabela 19: Pregled revizij dopolnilnega vzorca po letih in OP:.....	52
Tabela 20: Dopolnilno financiranje	69
Tabela 21: Finančni rezultati 1. razvojne prioritete	83
Tabela 22: Kazalniki 1. razvojne prioritete.....	85
Tabela 23: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 1. RP	89
Tabela 24: Seznam sofinanciranih razvojnih centrov	93
Tabela 25: Seznam centrov odličnosti	93
Tabela 26: Seznam kompetenčnih centrov.....	93
Tabela 27: Finančna realizacija 2. razvojne prioritete.....	102
Tabela 28: Kazalniki 2. razvojne prioritete.....	104
Tabela 29: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 2. RP	107
Tabela 30: Finančna realizacija 3. razvojne prioritete.....	120
Tabela 31: Kazalniki 3. razvojne prioritete.....	121
Tabela 32: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 3. RP	123
Tabela 33: Finančna realizacija 4. razvojne prioritete.....	131
Tabela 34: Kazalniki 4. razvojne prioritete.....	133
Tabela 35: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 4. RP	135
Tabela 36: Finančna realizacija 5. razvojne prioritete.....	141
Tabela 37: Finančni pregled po posameznih aktivnostih programa tehnične pomoči – poraba po letih.....	141
Tabela 38: Kazalniki 5. razvojne prioritete – TP	145
Tabela 39: Pregled uresničevanja komunikacijskega načrta v programskem obdobju 2007-2013	151
Tabela 40: Finančni pregled po posameznih komunikacijskih orodjih – poraba po letih	152

KAZALO SLIK:

Slika 1: Črpanje sredstev ESRR v obdobju 2007-2015.....	27
Slika 2: Razdelitev sredstev 1. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)	84
Slika 3: Razdelitev sredstev 2. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)	103
Slika 4: Razdelitev sredstev 3. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)	120
Slika 5: Razdelitev sredstev 4. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)	132

1 OPREDELITEV OPERATIVNEGA PROGRAMA KREPITVE REGIONALNIH RAZVOJNIH POTENCIALOV ZA OBDOBJE 2007 - 2013

Zadevni cilj	Cilj: 1 - Konvergenca
Zadevno upravičeno področje	Slovenija
Programsko obdobje	Programsko obdobje: 2007-2013
Številka programa (št. CCI)	CCI št.: 2007 SI 16 1 PO 001
Naslov programa	Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 - 2013
Leto poročanja	Končno poročilo (2007-2016)
Datum potrditve končnega poročila s strani nadzornega odbora	27. marec 2017
Datum potrditve OP RR na EK in št. odločbe	27.8.2007: potrditev OP RR, Odločba št. K(2007) 4080
	19.4.2011: sprememba OP RR, Sklep Komisije št. C (2011) 2666 o spremembi Odločbe K (2007) 4080
	19.12.2013: sprememba OP RR, Sklep Komisije št. C (2013) 9684 o spremembi Odločbe K (2007) 4080
Ocena skladnosti OSUN OP RR	13.03.2008 je bil OSUN OP RR prvič posredovan EK preko SFC 2007
	11.04.2008 je EK posredovala prošnjo za dodatne informacije št. 02900
	30.04.2008 je OU posredoval odgovore na prošnjo za dodatne informacije Št. 3083-28/2006/79
	07.05.2008 je bil OSUN OP RR drugič posredovan na EK preko SFC 2007
	28.05.2008 je Komisija potrdila OSUN OP RR sprejela: Postopek ocenjevanja skladnosti na podlagi člena 71 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 - Sprejetje Komisije št. 04283

<p>Nadzorni odbori: http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/aktivnosti-organa-upravljanja/nadzorni-odbori/nadzorni-odbori-v-programskem-obdobju-2007-2013/op-krepitve-regionalnih-razvojnih-potencialov-in-op-razvoja-okoljske-in-prometne-infrastrukture/seje-nadzornega-odбора</p>	<p>1. redna seja: 6. decembra 2007 1. dopisna seja: od 14. do 27. februar 2008 2. redna seja: 30. maj 2008 3. redna seja: 3. junij 2009 2. dopisna seja: od 11. do 24. december 2009 4. redna seja: 4. junij 2010 3. dopisna seja od 9. do 23. julij 2010 4. dopisna seja: od 25. marec do 8. april 2011 5. redna seja NO: 28. maj 2015 6. redna seja: 8. junij 2012 7. redna seja: 6. junij 2013 5. dopisna seja: od 14. do 25. oktober 2013 8. redna seja: 21. maj 2014 9. redna seja: 28. maj 2015 6. dopisna seja: 18. junij 2015 do 6. julij 2015 7. dopisna seja: od 10. do 24. junij 2016 10. redna seja: 27. marec 2017</p>
<p>Merila:</p>	<p>Zadnja veljavna Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev ESRR v okviru OP RR v obdobju 2007–2013, verzija 5.0, junij 2011 so bila potrjena na 5. redni seji NO za OP RR in OP ROPI, ki je potekala 10. junija 2011.¹</p>
<p>Komunikacijski načrt</p>	<p>Komunikacijski načrt (KN) za izvajanje obveščanja javnosti 2007-2013 je bil 05.03.2008 prvič posredovan EK preko SFC</p>
	<p>28.04.2008 je EK posredovala prošnjo za dodatne informacije</p>
	<p>27.06.2008 je OU posredoval dopolnjen KN za izvajanje obveščanja javnosti 2007-2013</p>
	<p>07.08.2008 je Komisija sporočila, da KN ustreza zahtevam določenim v 2. členu Uredbe Sveta (ES) 1828/2006 št. 007665</p>
	<p>V letu 2012 je OU posredoval na EK spremembe Komunikacijskega načrta, ki jih je potrdil NO OP RR in</p>

¹ Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev ESRR v okviru OP RR v obdobju 2007–2013, verzija 5.0, junij 2011:

http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/ostalo/operativni-programi/Merila%20OP%20RR-%205.0-%20predlog%20III%20maj%202011_ISTOPIS.doc/view?searchterm=merila%20op%20rr

	ROPI dne 8.6.2012.
Načrt vrednotenja	NO OP RR in OP ROPI se je seznanil z Načrtom vrednotenja na 1. redni seji NO OP RR in ROPI ² , nato pa se je do maja 2008 pripravila prva različica, ki je bila naknadno še dopolnjena. NO se je nato na rednih sejah seznanil z izvajanjem aktivnosti na področju vrednotenja OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013.

1.1 Nadzorni odbori

Potem ko je 27. avgusta 2007 EK potrdila OP ROPI z Odločbo št. K(2007) 4081 in OP RR z Odločbo št. K(2007) 4080, je bil v skladu s 63. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 v roku treh mesecev od datuma obvestila državi članici o odločitvi, da je bil operativni program odobren, ustanovljen en Nadzorni odbor za OP ROPI in OP RR (v nadaljevanju besedila NO).

V skladu s 64. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 NO predseduje predstavnik države članice ali organa za upravljanje. Njegovo sestavo določi država članica s soglasjem organa za upravljanje. NO je sestavljen po načelu partnerstva. V njem so zastopani predstavniki ministrstev, vladnih služb in uradov, gospodarskih, socialnih in regionalnih partnerjev, nevladnih organizacij in lokalnih skupnosti. V nadzornem odboru sodelujejo tudi predstavniki Evropske komisije. Na lastno pobudo ali na pobudo NO predstavnik Komisije sodeluje pri delu organa v svetovalni vlogi. Predstavnik EIB in EIS lahko sodelujeta v svetovalni vlogi za tiste operativne programe, h katerim EIB in EIS prispevata.

Sodelujejo tudi predstavniki Ministrstva za finance – Urad za nadzor proračuna in Računskega sodišča Republike Slovenije. Aktivnosti nadzornega odbora se izvajajo ob upoštevanju načela enakosti med moškimi in ženskami, nediskriminacije in trajnostnega razvoja. Vključeni so naslednji gospodarski in socialni partnerji:

- predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije,
- predstavnik Obrtno podjetniške zbornice Slovenije,
- predstavnik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije,
- predstavnik KNSS - neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije,
- predstavnik Konfederacije sindikatov PERGAM Slovenije,

² Načrt vrednotenij OP v programskem obdobju 2007-2013:

<http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013/vrednotenja-2007-2013/operativni-program-razvoja-okoljske-in-prometne-infrastrukture>

- predstavnik Združenja delodajalcev Slovenije,
- predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Na predlog nevladnih organizacij Zavoda Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS, Združenja slovenskih ustanov - ZSU in Zveze društvenih organizacij Slovenije – ZDOS so vključeni štirje predstavniki NVO in sicer:

- trije predstavniki s področja varstva okolja in trajnostnega razvoja in
- predstavnik s področja enakosti možnosti.

Dodatno je bil v NO OP RR in ROPI vključen tudi predstavnik invalidskih organizacij:

- predstavnik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije in Zavoda invalidskih podjetij Slovenije.

6. decembra 2007 je bil organizirana in izpeljana 1. redna seja NO. Na njej je NO za svoje delovanje sprejel Poslovnik NO OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013, ki je določil sestavo, pravila in naloge NO. Kot je določeno v 65. členu Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 se NO prepriča o učinkovitosti in kakovosti izvajanja operativnih programov v skladu z naslednjimi določbami:

- (a) v šestih mesecih od odobritve operativnega programa preuči in odobri merila za izbiro aktivnosti, ki se financirajo, ter odobri vsako revizijo teh meril v skladu s potrebami načrtovanja programov;
- (b) periodično revidira napredek doseganja posameznih ciljev operativnega programa na podlagi dokumentov, ki jih predloži organ upravljanja;
- (c) pregleda rezultate izvajanja, zlasti doseganje ciljev, določenih za vsako prednostno os, in vrednotenja iz člena 48(3);
- (d) preuči in odobri letna in končna poročila o izvajanju iz člena 67;
- (e) obvesti se ga o letnem poročilu o nadzoru, ali delu poročila glede zadevnega operativnega programa, ter o vseh zadevnih pripombah, ki jih lahko poda Komisija po preučitvi tega poročila ali v zvezi s tem delom poročila;
- (f) lahko predlaga organu za upravljanje kakršno koli spremembo ali prilagoditev operativnega programa, ki bi verjetno omogočila doseg ciljev skladov iz člena 3, ali izboljšala njegovo upravljanje, vključno s finančnim upravljanjem;
- (g) obravnava in odobri vsak predlog za spremembo vsebine odločitve Komisije o prispevku iz skladov.

V skladu s 65(a) členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 je NO na 1. redni seji NO potrdil Merila za izbor operacij financiranih iz sredstev Kohezijskega sklada in evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP ROPI, verzija 1.0 in Merila za izbor operacij financiranih iz sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP RR, verzija 1.0. Poleg tega se je NO seznanil tudi s Komunikacijskim načrtom informiranja in obveščanja javnosti o izvajanju operativnih programov v programskem obdobju 2007-2013.

1. dopisna seja NO OP za RR in OP ROPI je potekala od 14. do 27. februarja 2008, kjer je bila potrjena sprememba Meril za izbor operacij, financiranih iz sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP RR za obdobje 2007-2013, verzija 2.0, februar 2008.

Na 2. redni seji NO 30. maja 2008 sta bili potrjena prva osnutka Letnih poročil za OP ROPI in OP RR za leto 2007, ki jih je moral OU vsako leto do 30.6. posredovati preko SFC2007. Poleg tega je bila potrjena 2. različica Poslovnika NO OP RR in ROPI in Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP RR za obdobje 2007-2013, verzija 3.0, maj 2008. NO je podal Soglasje k podaljšanju roka za doseganje kazalnika operacije »Gospodarsko obrtna razvojna cona Srmin«, Pogodba o sofinanciranju operacije, št. C1536-08S330098 v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«. Predstavljen je bil predlog Načrta vrednotenja izvajanja OP RR in ROPI za obdobje 2007-2013.

3. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je bila sklicana 3. junija 2009. Na njej je bilo potrjeno Letno poročilo 2008 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013. NO je bil seznanjen s spremembami Komunikacijskega načrta za izvajanje obveščanja javnosti od 2007 do 2013 in potrdil je Načrt vrednotenja za OP ROPI 2007-2013.

Na 2. dopisni seji NO za OP RR in OP ROPI, ki je potekala od 11. do 24. decembra 2009, so se člani NO seznanili s Strateškim poročilom o izvajanju Nacionalnega strateškega referenčnega okvira v Sloveniji za obdobje 2007-2013 za leto 2009 in z dopolnitvami Letnega poročila 2008 o izvajanju Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013, oktober 2009.

4. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 4. junija 2010, kjer je bil potrjen osnutek Letnega poročila 2009 o izvajanju OP ROPI za obdobje 2007-2013 in predlog sprememb OP ROPI za obdobje 2007–2013. Potrjena so bila tudi Merila za izbor operacij financiranih iz sredstev Kohezijskega sklada in evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP ROPI, verzija 2.0, maj 2010.

3. dopisna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala od 9. do 23. julija 2010: Potrjena so bila Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru OP RR za obdobje 2007-2013, julij 2010, verzija 4.1. NO je dal soglasje k spremembam dinamike izvajanja operacij v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«.

4. dopisna seja NO OP RR in OP ROPI je potekala od 25. marca do 8. aprila 2011 in na njej so se člani in članice seznanili s spremembami OP ROPI in OP RR za obdobje 2007–2013, 2. verzija. Seznanili so se še z dopolnitvami Letnega poročila 2009 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007–2013, oktober 2010. 14. aprila 2011 je EK o spremembi OP ROPI izdala Sklep Komisije št. C(2011)2637 o spremembi Odločbe št. K(2007) 4081. OP RR, 2. verzija je

bil potrjena s Sklepom Komisije št. C(2011)2666 o spremembi Odločbe št. K(2007) 4080 dne 19. aprila 2011.

5. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 10. junija 2011, kjer je bil potrjen osnutek Letnega poročila 2010 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013. Potrjena je bila sprememba Meril za izbor operacij, financiranih iz sredstev ESRR v okviru OP RR v obdobju 2007–2013, verzija 5.0, junij 2011 in sprememba Meril za izbor operacij, financiranih iz sredstev Kohezijskega sklada in ESRR v okviru OP ROPI za programsko obdobje 2007–2013, verzija 3.0, junij 2011.

6. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 8. junija 2012, kjer so bili predstavljeni in potrjene spremembe Poslovnika NO za OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013, potrjen je bil osnutek Letnega poročila 2011 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013. Predstavljen je bil Načrta vrednotenja OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013 in potrjene spremembe Komunikacijskega načrta informiranja in obveščanja javnosti o izvajanju operativnih programov v programskem obdobju 2007-2013.

7. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 6. junija 2013. Sprejete so bile spremembe Poslovnika NO za OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013, potrjen je bil osnutek Letnega poročila 2012 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013. NO se je seznanil s finančno realizacijo OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013, s Poročilom UNP o stanju na OP RR in OP ROPI, z izvajanjem aktivnosti na področju vrednotenja OP RR in OP ROPI za obdobje 2007–2013 in aktivnostmi v okviru informiranja in obveščanja javnosti. EK je člane seznanila s Smernicami za zaključevanje 2007-2013. OU je predstavil aktivnosti Slovenije za novo programsko obdobje 2014-2020 in pripravo programskih dokumentov. EK je predstavila članom NO Strategijo za Podonavje in programe s področja teritorialnega sodelovanja v novem programskem obdobju 2014-2020 in se seznanila s stališči Republike Slovenije.

5. dopisna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala od 14. do 25. oktobra 2013. NO je potrdil predlagane spremembe OP ROPI za obdobje 2007-2013, 3. verzija in spremembe OP RR, verzija 3 ter pooblastil organ upravljanja, da pred pošiljanjem sprememb OP na Evropsko Komisijo upošteva tehnične dopolnitve. EK je 17. decembra 2013 o spremembi OP ROPI posredovala Sklep Komisije št. C(2013) 8881 o spremembi Odločbe št. K(2007) 4081. OP RR, verzija 3, je bila potrjena s Sklepom Komisije št. C(2013) 9684 o spremembi Odločbe št. K(2007) 4080 dne 19. decembra 2013.

8. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 21. maja 2014, kjer se je NO seznanil z ustanovitvijo in organizacijo nove Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki je postala OU za strukturne sklade in Kohezijski sklad. Na osnovi spremembe Odloka o ustanovitvi, sestavi, organizaciji in nalogah nadzornega odbora za OP RR za obdobje 2007-2013 in za OP ROPI za obdobje 2007-2013 so bile na NO potrjene spremembe Poslovnika NO za OP RR in OP ROPI za obdobje 2007-2013. NO se je seznanil s horizontalnimi ukrepi v okviru kohezijske politike: z izvajanjem tehnične pomoči, javnimi

naročili in optimizacijo informacijskega sistema ter vzel na znanje tudi priporočilo ter pobude s strani Evropske komisije. Seznanil se je z aktivnostmi v okviru informiranja in obveščanja javnosti. NO je potrdil osnutka Letnega poročila 2013 o izvajanju OP ROPI in OP RR za obdobje 2007-2013.

9. redna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala 28. maja 2015, kjer je bil potrjen tudi osnutek LP OP ROPI in OP RR 2014.

6. dopisna seja NO za OP RR in OP ROPI je potekala od 18. junija 2015 do 6. julija 2015, kjer je bila potrjena 4. verzija OP ROPI za obdobje 2007-2013, ki je bila s Sklepom Komisije št. C(2015) 6774 o spremembi Odločbe št. K(2007) 4081 potrjena 30. septembra 2015.

Na 7. dopisni seji NO za OP RR in OP ROPI, ki je potekala od 10.6.2016 do 24.6.2016, je bila potrjena tabela o izvajanju finančnih instrumentov za Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 za leto 2015, ki je bila kot del LP OP ROPI 2015 posredovana na EK preko SFC do 30.6.2016.

Na 10. redni seji NO OP RR in ROPI 27. marca 2017 je bilo potrjeno Končno poročilo o izvajanju OP ROPI v obdobju 2007-2013 in Končno poročilo o izvajanju OP RR v obdobju 2007-2013.

2 POROČANJE O DODATKU

Slovenija ni bila upravičena do odstopanja iz člena 77(2) splošne uredbe (pop. Uredba (EU)1311/2011).

3 POROČANJE O VELIKIH PROJEKTIH

S tem končnim poročilom Država članica potrjuje, da so veliki projekti dokončani, se uporabljajo in izvajajo v skladu z ustreznimi sklepi Evropske Komisije.

Tabela 1: Zbirna razpredelnica končanih velikih projektov v skladu z zahtevami iz Priloge XVIII k Uredbi Komisije (ES) št. 1828/2006

NAZIV OPERATIVNE GA PROGRAMA													
Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013													
ŠTEVILKA CCI OPERATIVNE GA PROGRAMA													
2007 SI 16 1 PO 001													
RAZVOJNA PRIORITETA	ŠTEVILKA CCI PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	DATUM SKLEPA KOMISIJE	DATUM DOKONČANJA	SKUPNI KONČNI STROŠKI NALOŽBE	POMOČ UNIJE	NACIONALNI JAVNI PRISPEVKI	NACIONALNI ZASEBNI PRISPEVKI	DRUGI VIRI	POSOJILA EIB/EIS	KLJUČNI KAZALNIKI DOSEŽKOV	KLJUČNI KAZALNIKI REZULTATOV	GLAVNI KAZALNIKI (kadar je to ustrezno)

RP 2.3.	CCI2011S I161PR00 1	Neposredna potrditev operacije »Novogradn ja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani«	22.12.201 1	31.12.201 4	79.786.351 ,61	46.203. 809,64	8.153.613,9 9	/	25.42 8.927, 98	/	Kazalnik učinka: Število prenovljen ih fakultet s področja naravoslov ja in tehnike, preseljenih v nove prostore: 2	Kazalnik rezultata: 1. Delež vpisanih študentov naravoslovja (v odstotkih) glede na celotno populacijo: v okviru operacije je peto leto po zaključku investicije predvideno povečanje delež vpisanih iz 6,8% na 9%. V študijskem letu 2014/2015 je delež vpisanih študentov naravoslovja presegel načrtovano vrednost in znaša 9,51% (celotna študentska	Namen investicijs kega projekta je bil z novograd njo FKKT in FRI zagotoviti ustrezne prostorsk e pogoje (v velikosti 42.046 m2) za izvajanje obstoječi h in perspekti vnih študijskih programo v na področju kemije, kemijske tehnologij e, računalni štva in informati ke,
---------	---------------------------	--	----------------	----------------	-------------------	-------------------	------------------	---	-----------------------	---	--	---	---

												populacija v šolskem letu 2014/2015 je 74.044, vpisanih v programe naravoslovja – 7.039); V študijskem letu 2015/2016 je delež vpisanih študentov naravoslovja presegele načrtovano vrednost in znaša 10,55 % glede na celotno študentsko populacijo v šolskem letu 2015/2016.	okrepiti raziskovalno dejavnost na vseh omenjenih področjih, vzpostaviti izobraževalno-raziskovalno središče nacionalnega pomena, ki bo poleg izobraženih in strokovno usposobljenih delovnih sil ustvarjalo dvosmerni pretok znanja ter ustvarilo pogoje za intenzivn
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

												ustvarjenih 6 strokovno-tehničnih mest (projektne pisarne). Pet let po zaključku operacije (2019) je predvidenih dodatnih 45 delovnih mest za visokošolske učitelje, asistente, raziskovalce in tehnično-administrativno osebje	ejše mednarodne izmenjave visokošolskih učiteljev in raziskovalcev.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

3.1 Odstopanje posamezne operacije od navedbe v prvem stavku tega poglavja, t.j. da so veliki projekti dokončani, se uporabljajo in izvajajo v skladu z ustreznimi sklepi Evropske Komisije

Tabela 2: Podatki o odstopanju od sklepov komisije za velike projekte

ŠTEVILKA CCI PROJEKTA	NAZIV PROJEK TA	OPIS ODSSTOPANJA
CCI2011SI16 1PR001	Neposredn a potrditev operacije »Novograd nja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakultete za računalništ vo in informatik o Univerze v Ljubljani«	Projekt se je končal in se uporablja ter izvaja v skladu s sklepom EK, razen finančne realizacije, ki je bila nižja od načrtovane. Načrtovana vrednost: Prispevek unije (ESRR): 75.264.976 EUR Realizirana vrednost: Prispevek unije (ESRR): 46.203.809,64 EUR

3.2 Informacije o vseh znatnih težavah pri izvajanju velikega projekta in ukrepih, ki so bili sprejeti in izvedeni za njihovo odpravo

Tabela 3: Težave pri izvajanju velikih projektov

ŠTEVILKA CCI PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	ZNATNE TEŽAVE PRI IZVAJANJU VELIKEGA PROJEKTA	SPREJETI IN IZVEDENI UKTREPI ZA ODPRAVO ZNATNIH TEŽAV PRI IZVAJANJU VELIKEGA PROJEKTA
CCI2011SI161PR001	Neposredna potrditev operacije »Novogradnja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani«	Ni bilo znatnih težav, le podaljšanje roka dokončanja projekta, ki pa je bil še vedno v okviru izdanega sklepa EK.	Podaljšan rok izvedbe projekta z aneksom k pogodbi o sofinanciranju med upravičencem in posredniškim telesom.

3.3 Informacije o odstopanju od okvirne liste velikih projektov

Sprejeti OP RR ni vseboval okvirne liste velikih projektov, zato ni možno podati informacij o odstopanju od le-te.

4 POROČANJE O INSTRUMENTNIH FINANČNEGA INŽENIRINGA

V okviru OP RR sta se izvajali dve operaciji finančnega inženiringa:

- Program Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere (Garancijski sklad),
- Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 – 2013 (PIFI), ki je oblikovan v obliki holdinškega sklada.

4.1 Opis instrumentov finančnega inženiringa in ureditev za izvajanje

Namen operacije »Program garancijskega sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere« (nadalje: Program garancijski sklad) je zagotavljanje dostopa do ugodnih finančnih virov za MSP oz. natančneje - zagotavljanje garancij za zavarovanje bančnih kreditov in subvencij obrestnih mer za MSP na področju razvojnih projektov ter premagovanju likvidnostnih težav MSP. S tem se spodbujajo podjetja k izvedbi projektov, ki omogočajo konkurenčno uveljavljanje na trgu, izboljšanje tržnega položaja ter širitev dejavnosti in izboljšanja financiranja obratnih sredstev v težjih gospodarskih razmerah. Ugodnost kredita je izražena v nižji obrestni meri, ročnosti kredita in možnosti koriščenja moratorija pri vračilu kreditov. V okviru operacije se je izvajal en instrument finančnega inženiringa, ki je ponujal produkt garancij s subvencijo obrestne mere. Pri izvajanju operacije je upravičenec Slovenski podjetniški sklad (SPS), ki je hkrati tudi upravljavec garancijskega sklada. SPS je pravna oseba javnega prava, ki je organizirana kot javni sklad v skladu z določili zakona o javnih skladih. Ustanovitelj SPS je Republika Slovenija.

Namen in cilj operacije »Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 – 2013« (v nadaljevanju: program PIFI) je oblikovanje enotnega revolving sklada za izvajanje različnih instrumentov za finančno podporo inovativnim start-up podjetjem in obstoječim podjetjem s potencialom rasti. Osnovni kvalitativni cilj programa PIFI je spodbujanje razvoja MSP z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti. Izvajalec operacije je SPS, ki v modelu holdinškega sklada po pravilih evropske kohezijske politike predstavlja upravičenca, ki je holdinški sklad. Upravičenec je torej sam instrument finančnega inženiringa. V okviru operacije so se oblikovali trije instrumenti finančnega inženiringa:

- Garancijski sklad za izdajanje garancij s subvencionirano obrestno mero,
- Sklad tveganega kapitala za visoko tehnološka podjetja,
- Posojilni sklad za zagotavljanje mikrokreditov.

Poleg vplačanih sredstev ESRR v program PIFI, proračun PIFI vključuje tudi vplačilo nacionalnih sredstev, sredstev SPSa in sredstev ESS, vendar se v nadaljevanju tega poročila osredotočamo izključno na instrumente, ki so financirani iz ESRR.

Podrobnejši opis posameznih produktov v okviru instrumentov finančnega inženiringa je opisan v poglavju 6.1.2.2.

4.2 Subjekti, ki izvajajo instrument finančnega inženiringa

Obe operaciji finančnega inženiringa, ki sta se izvajali v okviru OP RR izvaja Slovenski podjetniški sklad. Pristojno posredniško telo za izvajanje obeh operacij je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. V okviru določenih instrumentov finančnega inženiringa sodelujejo tudi druge finančne institucije: pri zagotavljanju garancij sodelujejo komercialne banke, pri izvajanju tveganega kapitala pa družbe tveganega kapitala.

4.3 Sredstva instrumentov finančnega inženiringa

Tabela 4: Sredstva instrumentov finančnega inženiringa

	Program garancijski sklad		Program PIFI	
	SLO (EUR)	EU (ESRR) (EUR)	SLO (EUR)	EU (EUR)
Vplačana sredstva ESRR za izvajanje operacije	6.399.099,72 EUR (oblikovanje garancijskega sklada). Dodatno so bila za operacijo odobrena sredstva za subvencijo obrestne mere ³ , in sicer 3.275.381,08 EUR. Skupaj je bilo odobrenih 9.674.480,80 EUR. Po letu 2015 se za subvencijo obrestne mere namenijo sredstva integral.proračuna v ocenjeni vrednosti 5.982.477,66 EUR.	36.261.565,08 EUR (oblikovanje garancijskega sklada). Dodatno so bila za operacijo odobrena sredstva za subvencijo obrestne mere, in sicer 18.560.492,60 EUR. Skupaj je bilo za operacijo odobrenih 54.822.057,68 EUR EU sredstev.	18.690.200,03	105.911.131,20
Plačilo instrumentov finančnega inženiringa	6.399.099,72 EUR za garancije. Dodatno so se v okviru iste operacije izplačevala sredstva za subvencijo obrestne	36.261.565,08 EUR za garancije. Dodatno so se v okviru iste operacije izplačevala sredstva za subvencijo obrestne mere,	18.690.200,03	105.911.131,20

³ Subvencija obrestne mere ni bila obravnavana kot del finsnčnega inženiringa, saj se ni izplačevala iz garancijskega sklada temveč se je kot 2. faza operacije izplačevala po polletnih zahtevkih za izplačilo, glede na dejansko porabo sredstev za ta namen.

	mere, in sicer 3.240.221,98 EUR za zahteve do 31.12.2015 (slov. udeležba k EU sredstvom). Po letu 2015 se za subvencijo obrestne mere namenijo sredstva integral.proračuna v ocenjeni vrednosti 5.982.477,66 EUR.	in sicer je bilo izplačanih 18.361.256,54 EUR. Skupaj je bilo torej za operacijo porabljenih 54.622.821,62 EUR EU sredstev.		
--	---	---	--	--

Podrobnejši finančni podatki so razvidni iz preglednic za poročanje o instrumentih finančnega inženiringa, ki sta v prilogi 2 tega poročila.

4.4 Ostale informacije

Identiteta nacionalnega sofinanciranja	Nacionalno sofinanciranje zagotavlja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.
Datum podpisa in trajanje sporazumov o financiranju	<p>Program garancijski sklad: 23.4.2009 / trajanje: do zaključka vseh kreditov, za katere je izdana garancija iz programa. Sporazum za izvajanje garancijskega sklada sklenjen med posredniškim telesom (MGRT) in Slovenskim podjetniškim skladom določa končni datum upravičenih izdatkov na dan 31.12.2015, medtem ko program velja do izteka zadnje kreditne pogodbe sklenjene v okviru tega programa. Posredniško telo in Slovenski podjetniški sklad sta naknadno sklenila dodatek k osnovni pogodbi, s katero sta določila, da se sproščena sredstva garancijskega programa enkrat letno prenašajo na holdinški sklad in se namenijo za izvajanje finančne podpore MSP. V preteklih letih je tako Slovenski podjetniški sklad iz garancijskega programa na holdinški sklad prenesel in delno angažiral že cca 16,0 mio EUR.</p> <p>Program PIFI: 23.11.2009 / trajanje: do izpolnitve vseh obveznosti iz Sporazuma. Sporazum za izvajanje Programa PIFI sklenjen med posredniškim telesom in Slovenskim podjetniškim skladom (ki upravlja holdinški sklad) določa končni datum upravičenih izdatkov iz vplačanih sredstev evropske kohezijske politike na dan 31.12.2016, medtem ko trajanje programa ni omejeno, saj program določa tudi ponovno uporabo vplačanih sredstev v korist MSP.</p>
Izbirni postopek za upravljavca holdinškega sklada, upravljavce skladov in končne prejemnike	Slovenski podjetniški sklad, ki je bil odgovoren za izvedbo obeh operacij finančnega inženiringa, je opredeljen kot finančna institucija za izvajanje instrumentov finančnega inženiringa (kredit, garancije, lastniško financiranje, ...) v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo. Namen in področje delovanja SPS sta določena tudi v Ustanovitvenem aktu SPS. Hkrati je bil SPS predviden za izvajanje ukrepov na področju spodbujanja podjetništva tudi v OP RR. Na osnovi teh podlag je bil SPS izbran kot

	<p>upravičenec in upravljalec instrumentov finančnega inženiringa.</p> <p>PT (MGRT) je na osnovi odločbe Organa upravljanja, s katero je potrdil posamezno operacijo, sklenil sporazum o financiranju z upravičencem (SPS).</p> <p>Slovenski podjetniški sklad kot upravičenec je izbral končne prejemnike (MSP) na osnovi javnih razpisov, ki so zagotavljali enakopravno obravnavo prijaviteljev.</p> <p>Banke, ki so sodelovale pri dolžniških instrumentih, so bile s strani SPS povabljene k sodelovanju.</p> <p>Družbe tveganega kapitala, ki so sodelovale pri izvajanju lastniških instrumentov, so bile izbrane na javnem razpisu, s čimer se je omogočila enakopravna obravnava zainteresiranih družb.</p>
Vrste produktov	<p>Operacija »Program garancijski sklad«:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere <p>Operacija »Program PIFI«:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere - Mikrokrediti - Tvegani kapital
Ciljni končni prejemniki	V skladu z operativnim programom so bili ciljni prejemniki mikro, mala in srednje velika podjetja.
Črpanje programskih sredstev iz instrumentov finančnega inženiringa	<p>V okviru operacije Program garancijskega sklada je bilo izvedenih 6 javnih razpisov, na katerih je bilo odobrenih 900 projektov v višini 148,89 mio EUR garancij (pripadajoča subvencija obrestne mere še ni bila del finančnega inženiringa). Spodbujenih je bilo 373,11 mio EUR investicij.</p> <p>V okviru operacije Program PIFI je bilo do 30.11.2016 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - objavljenih 13 javnih razpisov , v okviru katerih je bilo: <ul style="list-style-type: none"> - izvedenih 29 investicij tveganega kapitala - podprtih 2.181 projektov MSP z dolžniškim financiranjem - odobrenih 290,06 mio EUR dolžniških in lastniških virov - spodbujenih 501,60 mio EUR investicij <p>V okviru izvajanja instrumentov finančnega inženiringa so bila vsa odobrena sredstva v celoti angažirana in nikoli niso bila umaknjena.</p>
Znesek kapitaliziranih subvencioniranih obrestnih mer	V okviru operacije Program PIFI je bilo v obdobju 2011 – 2016 v okviru vplačil sredstev ESRR odobreno 33,78 mio EUR subvencije obrestne mere, od tega je bilo do 31.12.2016 izplačanih 10,98 mio EUR. Višina kapitalizirane subvencije obrestne mere do izteka zadnje kreditne pogodbe znaša 22,8 mio EUR.

	V okviru operacije Program garancijski sklad subvencija obrestne mere ni bila del finančnega inženiringa in se je izplačevala dvakrat letno na način kot se izplačujejo nepovratna sredstva.
Obresti za plačila iz programa, ki se pripišejo strukturnim skladom (stanje na dan 31.12.2015)	<p>Obresti na operacijo Program garancijski sklad: 4.656.074,26 EUR. Sredstva iz natečenih obresti v okviru operacije Program garancijski sklad so bila v celoti porabljena.</p> <p>Obresti na operacijo Program PIFI: 1.952.378,50 EUR. Razlog za nižje obresti na operaciji Program PIFI so določila nacionalne zakonodaje, ki nalagajo Skladu, da mora sredstva vezati v zakladnico, kjer znaša obrestna mera 0%. Sredstva iz natečenih obresti v okviru operacije Program PIFI so bila v celoti porabljena.</p>
Splošna ocena doseženih rezultatov skladov (prispevek k uresnitvi ciljev programa in prednostne naloge)	Ocenjujemo, da so trenutno dosegljivi rezultati pripomogli k uresničevanju ciljev programa in prednostne naloge, saj je bilo v okviru obeh operacij (Program Garancijski sklad in program PIFI) podprtih več kot 3.100 projektov ter spodbujenih kar 874,71 mio EUR investicij v gospodarstvo. S pomočjo sredstev ESRR v obliki finančnih instrumentov so se tudi ustvarila oz. ohranila številna delovna mesta, kar je bil tudi cilj OP RR. Še posebej so se pozitivni učinki ukrepov izkazali v gospodarski krizi, ko so imeli MSP-ji še bolj otežen dostop do virov financiranja. V okviru obeh programov je bil dosežen multiplikator vplačanih sredstev, ki v primeru izvajanja garancij znaša 7x, v primeru izvajanja lasnitiškega financiranja pa 4x.
Vrednost preostalih sredstev (neporabljena sredstva ter vrednost naložb in deležev, vključenih pred predložitvijo dokumentov o zaključku), ki se pripišejo strukturnim skladom, s podrobno opredeljenimi pristojnimi organi, odgovornimi za upravljanje preostalih sredstev, navedbo oblike ponovne uporabe teh sredstev ter namen, geografsko območje in predvideno trajanje	<p>V okviru operacije Program PIFI so bila vsa sredstva porabljena. Sproščena sredstva se v skladu s programom ponovno uporabijo za namene spodbujanja MSP v Sloveniji. Sporazum za izvajanje Programa PIFI sklenjen med posredniškim telesom in Slovenskim podjetniškim skladom določa končni datum upravičenih izdatkov iz vplačanih sredstev evropske kohezijske politike na dan 31.12.2016, medtem ko program določa tudi ponovno uporabo vplačanih sredstev v korist MSP zato trajanje programa ni omejeno.</p> <p>Od celotnih vplačanih sredstev ESRR v Program PIFI je na dan 31.12.2016 okvirno 27 mio EUR⁴ že sproščenih in delno že namenjenih za financiranje ugodnih finančnih spodbud MSP.</p> <p>V okviru operacije Programa garancijski sklad so bila vsa</p>

⁴ Dokončni podatki bodo znani po zaključitvi vseh aktivnosti v zvezi z zaključevanjem programskega obdobja 2007-2013

	<p>sredstva porabljena. Sproščena sredstva se skladno s pogodbenimi določili prenašajo v holdinški sklad in se ponovno uporabijo za namene spodbujanja MSP v Sloveniji. Datum zaključka operacije Program garancijski sklada je 31.12.2015 oz. traja do izteka zadnje kreditne pogodbe, financirane v okviru te operacije. Posredniško telo in Slovenski podjetniški sklad sta naknadno sklenila dodatek k osnovni pogodbi, s katero sta določila, da se sproščena sredstva Programa garancijski sklad enkrat letno prenašajo na holdinški sklad in se namenijo za izvajanje finančne podpore MSP. V preteklih letih je tako Slovenski podjetniški sklad iz Programa garancijskega sklada na Program PIFI prenesel in delno angažiral že cca 16,0 mio EUR.</p> <p>Od vplačanih sredstev v Program garancijski sklad je na dan 31.12.2016 angažiranih okvirno 5 mio EUR⁵ sredstev kot rezervacije za izdane in še veljavne garancije, ter cca 31 mio EUR sproščenih sredstev, ki so se v preteklih letih skladno s pogodbenimi določili že delno prenesla v holdinški sklad in uporabila za oblikovanje rezervacij.</p>
Glavni razlogi za težave pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa, vrsta, časovna razporeditev in učinkovitost sankcijskih ukrepov	Pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa ni bilo večjih težav.
Številčne informacije (predloga za poročanje iz Priloge II smernic za zaključevanje)	Glej prilogo 2 za poročanje o instrumentih finančnega inženiringa.

5 PREGLED IZVAJANJA OPERATIVNEGA PROGRAMA

Slovenija je bila v programskem obdobju 2007–2013 prvič upravičena do sredstev kohezijske politike za celotno finančno perspektivo EU. Skupaj je bilo na voljo 4,2 milijarde EUR sredstev kohezijske politike, kar pomeni na letni ravni več kot šestkratno povečanje glede na predhodno obdobje. Strateški dokument, ki je predstavljal izhodišče za pripravo programskih podlag kohezijske politike, je bila Strategija razvoja Slovenije iz leta 2005. Na podlagi Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja 2007–2013 (v nadaljevanju NSRO) so bili v Sloveniji za izvajanje kohezijske politike v okviru cilja 1 pripravljeni trije operativni programi za črpanje sredstev ESRR, ESS in KS. Operativni programi opredeljujejo strategijo razvoja Slovenije za posamezno področje oziroma sklad kohezijske politike in so predstavljali podlago za črpanje evropskih sredstev.

⁵ Glej opombo 4.

Tabela 5: Razdelitev sredstev kohezijske politike za cilj 1 po operativnih programih za obdobje 2007–2013 (v EUR)⁶

Operativni program	Sklad	Sredstva EU (v EUR)
Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov (OP RR)	ESRR	1.783.285.419
Operativni program razvoja človeških virov (OP RČV)	ESS	755.699.370
Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI)	KS	1.411.569.858
	ESRR	150.493.989

Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov (v nadaljevanju OP RR) je bil podlaga za črpanje sredstev ESRR. OP RR izhaja iz ciljev NSRO in se osredotoča predvsem na dva njegova cilja: 1. spodbuditi podjetništvo, inovativnost in tehnološki razvoj; 2. skladen razvoj regij. Poleg tega je OP RR usmerjen tudi v izboljšanje področja raziskav in razvoja ter sistema izobraževanja. Z ukrepi v okviru OP RR se je zasledoval cilj »inovativna, dinamična in odprta Slovenija, z razvitimi regijami in konkurenčnim, na znanju temelječim gospodarstvom«.

Pri programiranju operativnega programa se je največji del sredstev namenil spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (36 % vseh sredstev OP RR). Po obsegu sredstev je sledilo področje spodbujanja konkurenčnosti podjetij in raziskovalne odličnosti (23 % vseh sredstev OP RR) in področje gospodarsko razvojne infrastrukture. Ostalih 18 % sredstev OP RR je bilo namenjenih za povečanje naravnih in kulturnih potencialov ter tehnično pomoč.

OP RR je bil s strani Evropske komisije potrjen 27. avgusta leta 2007. Vlada RS se je aprila leta 2010 prvič odločila za njegovo spremembo, predvsem zaradi posledic gospodarske krize, ki je nastopila leta 2008. Spremenjen OP RR je predvideval investicije v infrastrukturo le v izjemnih primerih, večji poudarek pa je bil namenjen financiranju projektov, ki vključujejo razvoj in prispevajo k inovativnosti. Konec leta 2013 se je OP RR še enkrat spremenil s prerazporeditvijo 15 mio EUR sredstev iz OP ROPI, v okviru katerega je bilo črpanje evropskih sredstev slabše.

OP RR je po obeh spremembah omogočal porabo 1,783 mio EUR evropskih sredstev. Končna razdelitev sredstev po razvojnih prioritetah je prikazana v spodnji tabeli.

⁶ Stanje razdelitve sredstev po operativnih programih na 31. 12. 2015 (vključuje tudi vse spremembe operativnih programov v programskem obdobju 2007–2013).

Tabela 6: Finančna razporeditev sredstev OP RR po razvojnih prioritetah (v EUR)

Razvojna prioriteta	Pravice porabe - EU Sredstva (v EUR)
1. Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost	613.152.895
2. Gospodarsko-razvojna infrastruktura	269.451.040
3. Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov	253.235.116
4. Razvoj regij	619.442.634
5. Tehnična pomoč	28.003.734
Skupaj:	1.783.285.419

Namen OP RR je podpirati tiste usmeritve, ki povečujejo konkurenčnost, gospodarsko in teritorialno kohezijo oziroma zmanjšujejo regionalne razlike, vse v skladu z načeli trajnostnega razvoja. OP RR je bil namenjen spodbujanju konkurenčnosti gospodarstva in prispevku k višjim stopnjam gospodarske rasti, predvsem pa k spodbujanju hitrejšega in učinkovitejšega razvoja podjetništva ter malih in srednjih podjetij. Ključna usmeritev v izvajanju OP RR je bila torej doseči naslednji cilj »**Inovativna, dinamična in odprta Slovenija, z razvitimi regijami in konkurenčnim, na znanju temelječim, gospodarstvom**«.

Konkretni oz. specifični cilji, ki jih je Slovenija zasledovala s sredstvi ESRR pa so naslednji:

- spodbuditi podjetništvo, inovativnost in tehnološki razvoj,
- izboljšati kvaliteto sistema izobraževanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti,
- izboljšati fleksibilnost trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest,
- zagotoviti pogoje za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanju kakovosti okolja in ustrezni infrastrukturi,
- skladen razvoj regij.

Za zasledovanje navedenih ciljev je bil OP RR razdeljen na štiri razvojne prioritete:

1. Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost,
2. Gospodarsko-razvojna infrastruktura,
3. Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov,
4. Razvoj regij.

Pri poročanju o doseženih ciljih programa je treba izpostaviti, da so se v obdobju izvajanja gospodarske razmere s pojavom gospodarske krize močno poslabšale, kar je v zelo kratkem času oslabilo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Zato moramo prispevek programa k povečanju konkurenčnosti obravnavati v kontekstu spremenjenih razmer. Konkurenčnost slovenskega gospodarstva sicer še ni na ravni izpred krize, vendar kot ugotavlja poročilo o razvoju 2016 (UMAR) je razlika vedno manjša. K zmanjševanju razlike so znatno prispevali tudi ukrepi OP RR ki so bili usmerjeni neposredno v podjetja in tudi tisti, ki so zaradi vlaganj v javno infrastrukturo omogočili podjetjem, da so nastopala kot izvajalci del ali dobavitelji opreme.

Cilj OP RR in politike regionalnega razvoja je enakomernejši razvoj med regijami. Regionalne razlike so se v Sloveniji po podatkih UMAR v celotnem programskem obdobju 2007-2013 zmanjšale. Kljub temu, da so se s prihodom krize sicer nekoliko povečale, pa so se v zadnjih letih prejšnjega programskega obdobja ravno zaradi aktivne kohezijske in regionalne politike spet začele zniževati in se ob kulminaciji izplačil ob koncu programskega obdobja dodatno pomembno znižale. Izjemen pomen za razvoj regij so tako v preteklih letih imela predvsem evropska kohezijska sredstva, katerih črpanje se je v zadnjem programskem obdobju precej pospešilo.

Pri izvajanju operacij so bili javni razpisi in projektna dokumentacija za projekte, kjer je bilo to relevantno, pripravljeni na način, da so projekti upoštevali naslednje obvezne **omilitvene ukrepe**:

- učinkovitost izrabe naravnih virov (energetska učinkovitost, učinkovita raba vode in surovin),
- okoljska učinkovitost (uporaba najboljših tehnik, uporaba referenčnih dokumentov, nadzor emisij in tveganj, zmanjšanje količin odpadkov, ločeno zbiranje odpadkov),
- trajnostna dostopnost (spodbujanje okolju prijaznejših načinov prevoza),
- zmanjšanje vplivov na okolje (izdelava poročil o vplivih na okolje oz. strokovnih ocen vplivov na okolje za posege, kjer je to potrebno).

Večino operacij ima zgolj posreden vpliv na **enake možnosti** (oziroma ima nevtralen vpliv). V primeru gradnje infrastrukture je bilo treba upoštevati veljavno nacionalno zakonodajo, ki predpisuje dostopnost tudi funkcionalno oviranim osebam.

5.1 Dosežek in analiza napredka

5.1.1 Informacije o fizičnih dosežkih operativnega programa

V nadaljevanju je v tabelah podan pregled vrednosti doseženih kazalnikov operativnega programa in ključnih kazalnikov na ravni razvojnih prioritet. V splošnem velja izpostaviti da vrednosti kazalnikov niso razdeljene po spolu saj kazalniki v operativnem programu, ki ga je s sklepom potrdila Evropska komisija, niso bili načrtovani na tak način. Poleg tega ukrepi niso bili pripravljeni na način da bi bili primarno osredotočeni na spremljanje učinkov po spolu. Se je pa pri njihovem načrtovanju upoštevalo horizontalno načelo enakost možnosti na način kot je opisano v poglavju 5.1.6.2.

V glavnem so bili kazalniki na ravni operativnega programa doseženi, v štirih primerih pa tudi preseženi za več kot 25 %. Tako je bilo ustvarjenih za 52 % več širokopasovnih priključkov od načrtovanega. Preseganje izhaja iz dejstva, da je bil interes za dostop do širokopasovnih storitev večji kot je bilo pričakovano v času programiranja, saj je bilo težko predvidevati tako hitro rast digitalnih vsebin. Še posebej se je izkazalo, da je zanimanje za dostop do širokopasovnih storitev elektronskih komunikacij v povprečju višje na podeželskih območjih, ki do sedaj niso imela teh možnosti.

S sofinanciranjem operacij je bilo podprtih 9,7 krat več podjetij, kot je bilo načrtovano v operativnem programu. V času programiranja je bila gospodarska situacija v Sloveniji namreč popolnoma drugačna kot tekom izvajanja operativnega programa, saj so bila podjetja soočena z gospodarsko krizo. Iz tega razloga se je več sredstev namenilo podpori podjetjem, katerih potrebe po financiranju so se zaradi krize povečale. Poleg tega se je zaradi krize na bančnem trgu več sredstev usmerilo tudi v dolžniške instrumente, kjer je bilo veliko število prejemnikov. Glede na potrebe podjetniškega sektorja so se za zagotovitev 100 % črpanja EU sredstev izvedli tudi dodatni ukrepi za tehnološko posodobitev MSP. V tem primeru gre za podpore nižjih vrednosti in je posledično večje število upravičencev.

Z večjo usmerjenostjo v povečanje konkurenčnosti in krepitvev raziskav in razvoja lahko pojasnimo tudi preseganje kazalnika število ustvarjenih bruto delovnih mest, ki je bil z 12.854 ustvarjenimi delovnimi mesti presežen za skoraj 2,5 krat. Tovrstne aktivnosti imajo izrazito pozitivne učinke na ustvarjanje delovnih mest, kar se je izkazalo tudi tekom izvajanja operativnega programa. Ker je kriza prinesla večjo brezposelnost so bili nekateri ukrepi v skladu s spremembami operativnega programa še bolj usmerjeni v ustvarjanje delovnih mest (predvsem na prvi razvojni prioriteti), s čimer lahko pojasnimo večjo vrednost tega kazalnika. Ocena načrtovane vrednosti kazalnika število ustvarjenih bruto delovnih mest je bila pripravljena v času gospodarske konjunktore in optimističnih pričakovanj o nadaljnjih trendih v gospodarstvu. Z razmahom gospodarske krize so se pričakovane vrednosti izkazale kot preoptimistične. Vpliv na ustvarjena bruto delovna mesta je bilo tako potrebno v okviru razvojnih prioritet ena in dve zmanjšati iz skupno 6.900 na 4.210, v okviru četrte razvojne prioritete razvoj regij, pa se kazalnik bruto ustvarjenih delovnih mest izloči. Zadnjemu ne botrujejo le bistveno bolj zaostrene razmere za gospodarjenje, pač pa tudi odločitev o osredotočenju razvojne prioritete v smeri zagotavljanja pogojev za ustvarjanje novih delovnih mest, kjer pa gre seveda le za posredne učinke. Na ravni operativnega programa se je tako skupno predvideno število bruto ustvarjenih delovnih mest s spremembo operativnega programa zmanjšalo iz 11.600 na 5.210, kar pa je bilo delno tudi posledica učinka merjenja, saj se v okviru razvoja regij vseeno lahko pričakuje posreden vpliv preko izboljšanih pogojev za gospodarjenje, delo in življenje.

Z usmerjenostjo sredstev OP RR v raziskave in razvoj je bilo prijavljenih 1.499 patentov in inovacij. Število doseženih inovacij in patentov je bilo bistveno višje od planirane vrednosti predvsem na račun bistvenega preseganja števila inovacij glede na prvotno planirano vrednost, ki je bila očitno, tako se ugotavlja sedaj, prenizka. Preseganje kazalnika izhaja tudi iz dejstva, da ob prvi spremembi OP RR kazalnik ni bil povečan, kljub temu, da se je sprememba nanašala predvsem na povečanje sredstev za razvojno raziskovalne projekte, katerih rezultat so patenti in inovacije.

Za kazalnik povprečno povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih, prejemnikih sredstev na ravni operativnega programa (najmanj 24 mesecev po zaključku projekta na dan 31.12. glede na 31.12. pred začetkom izvajanja projekta) v celotnem obdobju 2007-2013 v času priprave tega poročila še ni končnih podatkov. Podrobnejše obrazložitve dosežkov na ravni razvojnih prioritet so podane v poglavju 6.

Tabela 7: Kazalniki operativnega programa OP RR

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2013	Vir	Prirast v prog. obdobju	Končno stanje
Število novih širokopasovnih priključkov	Učinek	253.000	+10.000	APEK	15.211	15.211
Povečanje nočitvenih kapacitet	Učinek	110.278	5.000	CIS/ SURS**	4.959	115.237
Število podprtih podjetij	Učinek		435	CIS	4.208	4.252
Število novih inovacij in patentov - celotno obdobje	Rezultat		180	CIS	1.499	1.499
Delež prebivalstva, ki redno uporablja internet (%)	Rezultat	54%	80	SURS	73%	73%
Prenočitve turistov (v milijonih)***	Rezultat	7,6	8,4	SURS	10,07	10,07
Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest	Rezultat		5.210	CIS	12.854	12.854
Povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih, prejemnikih sredstev (najmanj 24 mesecev po zaključku projekta na dan 31.12. glede na 31.12. pred začetkom izvajanja projekta)	Vpliv		za 7,6%	CIS	n.p.	n.p.
Zaustavitev negativnega trenda povečevanja regionalnih razlik - izražen v koeficientu variacije Indeksa razvojne ogroženosti	Vpliv		34,2%	SURS/ MGRT/ UMAR	/	32,6%*

n.p - ni razpoložljivih podatkov

* - ocena

** SURS zagotavlja podatke z dvoletnim zamikom

***Letno povprečje števila prenočitev turistov

Tabela 8: Ključni kazalniki 1. RP

Šifre ključnih kazalnikov	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju
4	Število podprtih zasebnih raziskovalno-razvojnih projektov	Učinek	230	345
7	Število podprtih projektov majhnih in srednjih podjetij*	Rezultat	2.380**	3.890
8	-od tega za novonastala podjetja (sklad tveganega kapitala)	Rezultat	21	29
10	Spodbujena zasebna vlaganja v podprtih projektih (mio. €) - celotno obdobje*	Rezultat	615	1.844
1	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest*	Rezultat	4.100	11.405

Vir: MGRT, MIZŠ

** V skladu s potrjeno spremembo OP RR leta 2013, se je ciljna vrednost kazalnika »Število podprtih projektov majhnih in srednjih podjetij« povečala iz 1.000 na 2.380.

Tabela 9: Ključni kazalniki 2. RP

Šifre ključnih kazalnikov	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju
11	Število podprtih projektov e-storitev in e-vsebin	Učinek	30	112
12	Povečanje števila prebivalcev z možnostjo dostopa do širokopasovnega priključka kot posledica sofinanciranih aktivnosti	Rezultat	+30.000	73.316
1	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest	Rezultat	110	200
38	Število delujočih urgentnih centrov	Učinek	10	10

Viri: MGRT, MIZŠ, MZ

Tabela 10: Ključni kazalniki 3. RP

Šifre ključnih kazalnikov	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju
34	Število podprtih projektov s področja turizma	Učinek	125	164
35	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest v turizmu	Rezultat	1.000	1.249

Viri: MGRT-DTI, MIZŠ

Tabela 11: Ključni kazalniki 4. RP

Šifre ključnih kazalnikov	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju
29	Površina prenovljenih in saniranih degradiranih območij namenjenih gospodarskemu razvoju km ² (ha)	Učinek	550	61
26	Število prebivalcev, ki bodo priključeni na kanalizacijski sistem v aglomeracijah manjših od 2000 PE	Rezultat	Povečanje za 60.000	94.910
25	Število prebivalcev, ki bodo imeli kvalitetnejši in varnejši vodovodni sistem	Rezultat	Povečanje za 70.000	164.143

Vir: MGRT.

*K izhodiščnemu stanju poleg kazalnika Površina prenovljenih in saniranih degradiranih območij namenjenih gospodarskemu razvoju prispeva tudi Površina na novo opremljenih komunalnih zemljišč namenjenih gospodarskemu razvoju.

5.1.2 Finančne informacije za operativni program

Tabela 12: OP RR – finančne informacije na dan 29. 3. 2017

OP RR		stanje na dan 29. 3. 2017	% glede na pravice porabe 2007- 2013
Pravice porabe 2007- 2013	EU del	1.783.285.419	-
	SLO del	314.697.433	-
	EU in SLO del	2.097.982.852	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		1.824.661.102,32	102,3
Javni upravičeni izdatki		2.146.660.126,93	-
Celotni upravičeni izdatki		2.907.975.845,95	-

V okviru OP RR je bilo v obdobju 1. 1. 2007 do 29. 3. 2017 certificiranih 1.824,66 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 102,3 % pravic porabe operativnega programa. Na ravni operativnega programa se je za zagotovitev 100% črpanja v skladu s 77. členom splošne Uredbe certificiralo več sredstev, kot znašajo razpoložljive pravice porabe določene s sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa. Na ravni operativnega programa je bilo na ta način certificiranih za 41,4 mio EUR več sredstev kot znašajo pravice porabe. Na katerih razvojnih prioritetah in za kakšen namen je bila uporabljena možnost iz 77. člena uredbe je navedeno v poglavju 6.

Slika 1: Črpanje sredstev ESRR v obdobju 2007-2015

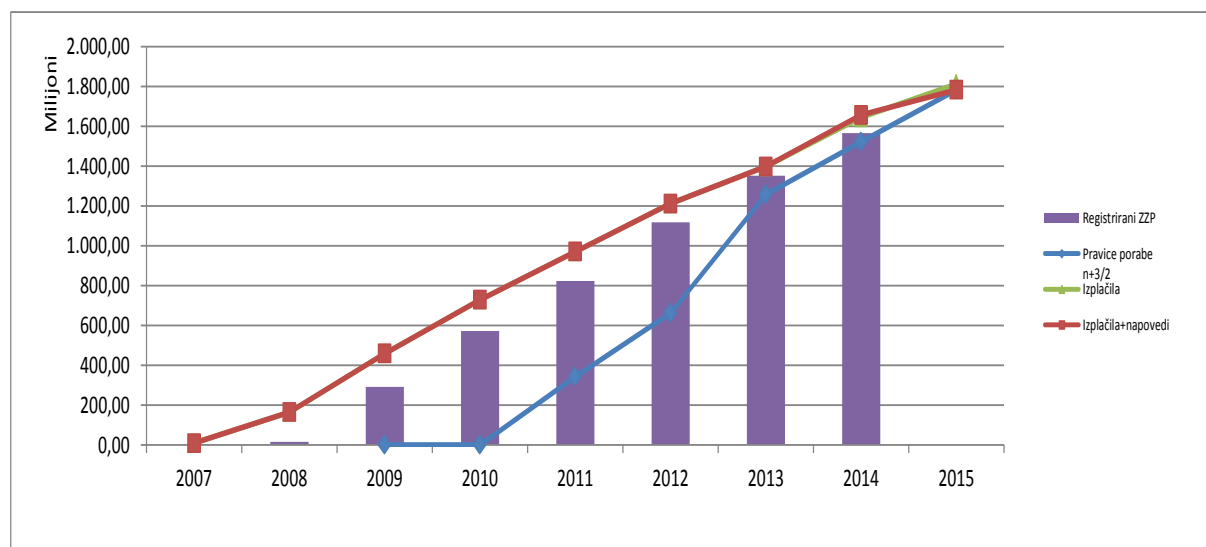


Tabela 13: Finančne informacije od 1. 1. 2007 do 29 .3. 2017 – kumulativno (vsi finančni podatki so izraženi v EUR)

Sklad	Financiranje operativnega programa skupaj (Unija in države članice)	Osnova za izračun prispevka Unije (javni strošek)	Skupni znesek potrjeno upravičenih izdatkov, ki jih plačajo upravičenci	Ustrezni javni prispevek	Stopnja izvajanja v %
	a	b	c	d	e=d/a
1. RP	721.356.348,00	p	1.228.758.768,54	719.875.390,69	99,79%
od tega izdatki v zvezi z ESS			0	0	
2. RP	317.001.224,00	P	376.935.687,09	353.751.460,05	111,59%
od tega izdatki v zvezi z ESS			0	0	
3. RP	297.923.668,00	P	511.830.118,31	282.582.004,18	94,85%
od tega izdatki v zvezi z ESS			0	0	
4. RP	728.756.042,00	P	762.202.665,29	762.202.665,29	104,59%
od tega izdatki v zvezi z ESS			0	0	
5. RP	32.945.570,00	P	28.248.606,72	28.248.606,72	85,74%
od tega izdatki v zvezi z ESS			0	0	
Skupaj ESRR - OP RR	2.097.982.852,00		2.907.975.845,95	2.146.660.126,93	102,32%

Vir: SFC; Spremenjena PRILOGA XVIII iz Uredbe Komisije (EU) št. 832/2010 z dne 17. septembra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 1828/2006 o pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj. Vrstica za dopolnilno financiranje se izpolni le v primeru končnega poročila o izvajanju.

Tabela 14: Okvirna razčlenitev dodeljenih državnih pomoči po shemah pomoči

Šifra sheme/priglasitve DP	Naziv sheme DP	Število prejemnikov DP	Znesek državnih pomoči za certificirane izdatke (v EUR)
BE01-5715334-2009	Izvajanje instrumentov lastniškega financiranja - pomoč v obliki rizičnega kapitala	29	17.233.374
N 472/06	Program za spodbujanje tehnološkega razvoja ter inf. družbe za 2007-2012	208	221.745.336
BE05-5715334-2007	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za 2007-2013	1019	261.063.378
BE07-5715334-2007	Spodbujanje razvoja turističnih zmogljivosti	95	98.282.106
BE01-2399245-2012	Program izvajanja finančnih spodbud – RRI	7	2.149.443
BE01-2045419-2012/1	Javni razpis raziskovalni vavčer	186	7.324.383
N 172/2009	Razvoj širokopasovnega omrežja v Sloveniji	5	30.199.894
	SKUPAJ:	1.549	637.997.914

OPOMBA: Število operacij, ki se izvajajo po eni od shem državnih pomoči in v okviru katerih so bili do 10. 3. 2017 že certificirani izdatki znaša 1.403. Ker se nekatere operacije izvajajo po dveh ali več shemah, je seštevek operacij v tabeli višji. V tabeli niso prikazani podatki za operacije, katerim so sredstva dodeljena v obliki pomoči »de minimis«. Zneski ne vključujejo znižanja zaradi sistemskih korekcij.

5.1.3 Informacije o razčlenitvi uporabe skladov

Slovenija je usmerila razpoložljiva sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR), drugih finančnih virov in sredstva ustreznega lastnega sofinanciranja v gospodarsko konvergenco države na podlagi kriterijev trajnostnega razvoja, kjer gre prvenstveno za izboljšanje pogojev rasti in zaposlovanja z vlaganjem v fizične in človeške vire, inovacije v družbi znanja, zmožnost prilagajanja gospodarskim in socialnim spremembam ter varovanje okolja. Na ta način želi Slovenija doseči dolgoročno vizijo in cilje razvoja Slovenije. Za doseganje ciljev konvergence je bilo v programskem obdobju certificiranih operacij (prispevek Skupnosti) v višini 1.824.661.102,32 EUR. V spodnji tabeli je navedena okvirna kumulativna razčlenitev certificiranih izdatkov po kategorijah:

Tabela 15: Kumulativna razčlenitev prispevka Skupnosti po kategorijah

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek prispevka skupnosti
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	
1	01	1	6	SI0	7.145.848,88
1	01	1	7	SI0	4.274.749,71
1	01	1	19	SI0	10.660.709,85
1	01	1	22	SI0	3.237.614,55
2	01	1	6	SI0	11.699.890,29
2	01	1	7	SI0	6.412.124,58
2	01	1	18	SI0	13.304.920,31
2	01	1	19	SI0	15.991.064,78
2	01	1	22	SI0	26.401.301,56

3	01	1	3	SIO	5.356.526,92
3	01	1	4	SIO	566.602,50
3	01	1	6	SIO	89.998.802,44
3	01	1	8	SIO	5.226.787,85
3	01	1	10	SIO	78.975,66
3	01	1	11	SIO	24.768,91
3	01	1	12	SIO	13.963.931,26
3	01	1	15	SIO	49.009,41
3	01	1	16	SIO	24.768,91
3	01	1	17	SIO	2.508.178,23
3	01	1	18	SIO	94.023.493,19
3	01	1	19	SIO	6.859.860,74
3	01	1	20	SIO	673.987,97
3	01	1	21	SIO	5.220.022,72
3	01	1	22	SIO	19.275.058,96
3	01	5	5	SIO	8.347.330,44
3	01	5	6	SIO	21.428.755,93
3	01	5	8	SIO	49.455,26
3	01	5	16	SIO	51.265,04
3	01	5	18	SIO	59.156,41
3	01	5	21	SIO	0,00
3	01	5	22	SIO	4.077.012,20
4	01	1	3	SIO	1.434.860,01
4	01	1	4	SIO	2.934.944,25
4	01	1	5	SIO	14.864.817,20
4	01	1	6	SIO	39.789.775,92
4	01	1	7	SIO	4.536.929,16
4	01	1	8	SIO	11.512.488,15
4	01	1	10	SIO	15.390.659,32
4	01	1	12	SIO	3.568.781,04
4	01	1	16	SIO	171.157,89
4	01	1	19	SIO	4.451.038,29
4	01	1	21	SIO	4.727.576,84
4	01	1	22	SIO	5.189.168,70
4	01	5	6	SIO	6.371.436,03
4	01	5	8	SIO	444.384,18
4	01	5	21	SIO	2.364.544,16
6	01	1	6	SIO	47.291.263,08
6	01	5	6	SIO	7.740.600,94
7	01	1	6	SIO	22.038.722,15
7	01	1	8	SIO	664.874,79
7	01	1	19	SIO	2.476.890,83
7	01	5	6	SIO	5.735.928,42
7	02	1	15	SIO	29.057.802,44
7	03	1	15	SIO	73.816.832,27

8	01	1	4	SIO	165.126,06
8	01	1	5	SIO	206.407,58
8	01	1	6	SIO	21.595.400,78
8	01	1	14	SIO	26.459.653,09
8	01	1	19	SIO	259.216,54
8	01	1	22	SIO	4.106.717,82
8	01	5	14	SIO	3.736.562,82
8	01	5	21	SIO	2.380.515,42
8	01	5	22	SIO	162.665,22
8	02	1	15	SIO	53.056.772,80
9	01	1	6	SIO	2.988.812,34
9	01	1	21	SIO	4.688.779,17
9	01	1	22	SIO	26.862.304,09
9	01	5	21	SIO	1.352.031,58
9	01	5	22	SIO	5.041.731,48
10	01	1	10	SIO	42.580.904,06
10	01	5	10	SIO	24.110.152,69
11	01	1	16	SIO	3.982.109,69
11	01	1	17	SIO	24.946.662,53
11	01	1	18	SIO	6.656.518,68
11	01	1	19	SIO	1.065.307,80
11	01	1	20	SIO	827.245,23
11	01	1	22	SIO	2.396.299,46
11	01	5	16	SIO	116.480,08
11	01	5	18	SIO	317.421,14
11	01	5	19	SIO	399.809,69
11	01	5	20	SIO	426.359,29
14	01	1	16	SIO	2.911.128,87
14	01	1	22	SIO	304.336,38
14	01	5	16	SIO	174.720,11
15	01	1	22	SIO	116.351,47
23	01	1	11	SIO	62.364.181,39
23	01	1	21	SIO	612.361,48
23	01	5	11	SIO	49.663.686,98
45	01	1	9	SIO	11.585.496,87
45	01	1	11	SIO	163.961,26
45	01	1	21	SIO	16.943.129,40
45	01	5	9	SIO	11.487.974,69
45	01	5	11	SIO	104.232,18
45	01	5	21	SIO	19.946.588,96
46	01	1	9	SIO	36.375.273,10
46	01	1	21	SIO	62.518.504,86
46	01	5	9	SIO	7.392.089,96
46	01	5	21	SIO	66.250.869,22
51	01	1	21	SIO	403.630,03

51	01	5	21	SIO	401.095,61
51	01	5	22	SIO	425.152,53
52	01	1	11	SIO	1.141.384,20
52	01	1	21	SIO	321.295,59
52	01	5	11	SIO	1.043.560,56
53	01	1	17	SIO	613.141,55
53	01	1	21	SIO	1.222.374,07
54	01	1	21	SIO	263.062,01
55	01	1	14	SIO	23.410.234,73
55	01	1	18	SIO	1.003.484,44
55	01	1	21	SIO	4.323.385,64
55	01	5	11	SIO	457.324,35
55	01	5	14	SIO	3.735.604,52
55	01	5	17	SIO	198.428,35
55	01	5	18	SIO	256.303,29
55	01	5	21	SIO	1.115.858,50
55	01	5	22	SIO	133.455,95
56	01	5	20	SIO	306.378,75
56	01	5	21	SIO	1.374.076,27
56	01	5	22	SIO	467.846,00
57	01	1	11	SIO	6.518.469,54
57	01	1	14	SIO	34.665.522,12
57	01	1	18	SIO	5.571.666,30
57	01	1	20	SIO	2.253.323,44
57	01	1	21	SIO	9.585.886,79
57	01	1	22	SIO	18.177.353,48
57	01	5	11	SIO	2.615.605,98
57	01	5	14	SIO	4.712.214,10
57	01	5	19	SIO	1.055.084,19
57	01	5	20	SIO	2.293.697,73
57	01	5	21	SIO	5.068.001,31
57	01	5	22	SIO	3.849.691,79
58	01	1	11	SIO	961.188,24
58	01	1	17	SIO	1.513.968,11
58	01	1	18	SIO	6.758.765,77
58	01	1	20	SIO	15.073.440,67
58	01	1	21	SIO	5.156.339,85
58	01	1	22	SIO	5.762.699,18
58	01	5	14	SIO	8.254.801,05
58	01	5	17	SIO	3.832.453,52
58	01	5	20	SIO	356.458,79
58	01	5	21	SIO	1.659.394,21
58	01	5	22	SIO	2.899.305,04
59	01	1	11	SIO	728.574,73
59	01	1	18	SIO	35.173.903,03

59	01	1	20	SI0	4.787.982,70
59	01	1	21	SI0	9.158.030,54
59	01	1	22	SI0	28.534.472,90
59	01	5	17	SI0	3.965.179,71
59	01	5	18	SI0	1.855.517,55
59	01	5	20	SI0	3.173.929,93
59	01	5	21	SI0	1.151.190,11
59	01	5	22	SI0	5.813.867,59
61	01	1	11	SI0	1.469.364,39
61	01	1	12	SI0	1.630.516,92
61	01	1	20	SI0	903.537,13
61	01	1	21	SI0	9.862.976,57
61	01	1	22	SI0	20.761.378,85
61	01	5	21	SI0	176.861,63
61	01	5	22	SI0	998.264,90
75	01	1	17	SI0	1.117.874,48
75	01	1	18	SI0	3.004.480,26
75	01	1	20	SI0	18.184.968,58
75	01	1	22	SI0	594.060,39
75	01	5	20	SI0	11.036.795,71
76	01	1	19	SI0	41.192.609,72
76	01	1	20	SI0	3.815.833,21
76	01	1	22	SI0	842.993,47
76	01	5	22	SI0	203.099,22
77	01	1	18	SI0	6.318.784,86
77	01	1	20	SI0	19.523.009,77
77	01	1	22	SI0	2.130.375,15
77	01	5	18	SI0	5.110.124,62
77	01	5	20	SI0	2.094.776,25
79	01	1	20	SI0	3.449.302,78
79	01	1	22	SI0	28.505.931,42
79	01	5	20	SI0	1.570.594,70
79	01	5	22	SI0	37.225.909,30
85	01	1	0	SI0	21.096.341,61
86	01	1	0	SI0	2.914.973,67
Skupaj					1.824.661.102,32

*Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

Pri določanju kod za gospodarsko dejavnost je pri posameznih operacijah (predvsem na področju turizma, razvoja, raziskav, športne infrastrukture, poslovnih con) težko določiti katerokoli kodo med temi, ki so na voljo. Posledično je koda »22 – druge nedoločene storitve« najustreznejša. Koda »00« se uporablja za tehnično pomoč. Na področju podjetništva prevladuje koda »06 – Nedoločene proizvodne industrije«, saj med drugimi proizvodnimi ali industrijskimi dejavnostmi ni nobene ustreznejše.

Slovenija je na ravni OP RR načrtovala za doseganje t.i. »Lizbonskih programov« okvirno 65% razpoložljivih sredstev. Konkretni oz. specifični cilji, ki jih je Slovenija zasledovala s sredstvi kohezijske politike, so naslednji:

- spodbuditi podjetništvo, inovativnost in tehnološki razvoj,
- izboljšati kvaliteto sistema izobraževanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti,
- izboljšati fleksibilnost trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest,
- zagotoviti pogoje za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanjem kakovosti okolja in ustrezno infrastrukturo,
- skladen razvoj regij.

V tem okviru je bil namen OP RR podpirati tiste usmeritve, ki povečujejo konkurenčnost, gospodarsko in teritorialno kohezijo oziroma zmanjšujejo regionalne razlike, vse v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Ključno je, da se je ustvarilo takšno poslovno okolje, kjer vsi potenciali, tako gospodarski, raziskovalno-razvojni, naravni in kulturni, okoljski ter človeški, prispevajo k izkoriščanju razvojnih priložnosti Slovenije in celotnega gospodarstva. V spodnji tabeli je navedena okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje v celotnem programskem obdobju (okvirno **52 %** vrednosti sofinanciranih operacij).

Tabela 16: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek prispevka skupnosti
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	
1	01	1	6	SI0	7.145.848,88
1	01	1	7	SI0	4.274.749,71
1	01	1	19	SI0	10.660.709,85
1	01	1	22	SI0	3.237.614,55
2	01	1	6	SI0	11.699.890,29
2	01	1	7	SI0	6.412.124,58
2	01	1	18	SI0	13.304.920,31
2	01	1	19	SI0	15.991.064,78
2	01	1	22	SI0	26.401.301,56
3	01	1	3	SI0	5.356.526,92
3	01	1	4	SI0	566.602,50
3	01	1	6	SI0	89.998.802,44
3	01	1	8	SI0	5.226.787,85
3	01	1	10	SI0	78.975,66
3	01	1	11	SI0	24.768,91
3	01	1	12	SI0	13.963.931,26
3	01	1	15	SI0	49.009,41
3	01	1	16	SI0	24.768,91
3	01	1	17	SI0	2.508.178,23
3	01	1	18	SI0	94.023.493,19

3	01	1	19	SI0	6.859.860,74
3	01	1	20	SI0	673.987,97
3	01	1	21	SI0	5.220.022,72
3	01	1	22	SI0	19.275.058,96
3	01	5	5	SI0	8.347.330,44
3	01	5	6	SI0	21.428.755,93
3	01	5	8	SI0	49.455,26
3	01	5	16	SI0	51.265,04
3	01	5	18	SI0	59.156,41
3	01	5	21	SI0	0,00
3	01	5	22	SI0	4.077.012,20
4	01	1	3	SI0	1.434.860,01
4	01	1	4	SI0	2.934.944,25
4	01	1	5	SI0	14.864.817,20
4	01	1	6	SI0	39.789.775,92
4	01	1	7	SI0	4.536.929,16
4	01	1	8	SI0	11.512.488,15
4	01	1	10	SI0	15.390.659,32
4	01	1	12	SI0	3.568.781,04
4	01	1	16	SI0	171.157,89
4	01	1	19	SI0	4.451.038,29
4	01	1	21	SI0	4.727.576,84
4	01	1	22	SI0	5.189.168,70
4	01	5	6	SI0	6.371.436,03
4	01	5	8	SI0	444.384,18
4	01	5	21	SI0	2.364.544,16
6	01	1	6	SI0	47.291.263,08
6	01	5	6	SI0	7.740.600,94
7	01	1	6	SI0	22.038.722,15
7	01	1	8	SI0	664.874,79
7	01	1	19	SI0	2.476.890,83
7	01	5	6	SI0	5.735.928,42
7	02	1	15	SI0	29.057.802,44
7	03	1	15	SI0	73.816.832,27
8	01	1	4	SI0	165.126,06
8	01	1	5	SI0	206.407,58
8	01	1	6	SI0	21.595.400,78
8	01	1	14	SI0	26.459.653,09
8	01	1	19	SI0	259.216,54
8	01	1	22	SI0	3.780.014,82
8	01	5	14	SI0	3.736.562,82
8	01	5	21	SI0	2.017.349,84
8	01	5	22	SI0	162.665,22
8	02	1	15	SI0	53.056.772,80
9	01	1	6	SI0	2.988.812,34

9	01	1	21	SI0	4.688.779,17
9	01	1	22	SI0	26.862.304,09
9	01	5	21	SI0	1.352.031,58
9	01	5	22	SI0	5.041.731,48
10	01	1	10	SI0	42.580.904,06
10	01	5	10	SI0	24.110.152,69
11	01	1	16	SI0	3.982.109,69
11	01	1	17	SI0	24.946.662,53
11	01	1	18	SI0	6.656.518,68
11	01	1	19	SI0	1.065.307,80
11	01	1	20	SI0	827.245,23
11	01	1	22	SI0	2.396.299,46
11	01	5	16	SI0	116.480,08
11	01	5	18	SI0	317.421,14
11	01	5	19	SI0	399.809,69
11	01	5	20	SI0	426.359,29
14	01	1	16	SI0	2.911.128,87
14	01	5	16	SI0	174.720,11
15	01	1	22	SI0	116.351,47
52	01	1	11	SI0	1.141.384,20
52	01	1	21	SI0	321.295,59
52	01	5	11	SI0	1.043.560,56
Skupaj					949.473.990,87

*Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

5.1.4 Pomoč ciljnim skupinam

Z instrumenti, ki so se izvajali v okviru OP RR, so se izvajali ukrepi, ki so spodbujali različne ciljne skupine in so prikazani v spodnji tabeli glede na razvojno prioriteto.

Tabela 17: Nabor ciljnih skupin po razvojnih prioritetah

Razvojna prioriteta	Ciljne skupine
Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost	Mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP), velika podjetja, konzorciji podjetij in javnih raziskovalnih organizacij, javni zavodi, podjetniki, MSP s potencialom hitre rasti.
Gospodarsko-razvojna infrastruktura	Urad RS za meroslovje, državne institucije, prebivalstvo, raziskovalno izobraževalni zavodi, raziskovalci s področja kemije, medpodjetniški izobraževalni centri, študenti, raziskovalci, profesorji, javne in zasebne neprofitne organizacije.
Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov	Samoupravne lokalne skupnosti (občine), turisti in ponudniki turističnih storitev, prebivalstvo, obiskovalci športnih objektov, regionalne destinacijske organizacije, uporabniki javne kulturne infrastrukture, planinska društva, planinci.

Razvoj regij	Samoupravne lokalne skupnosti (občine), prebivalci občin.
--------------	---

5.1.5 Povrnjena ali ponovno uporabljena pomoč

Posredniška telesa so pomoč, ki je bila preklicana na podlagi členov 57 in 98(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006, ponovno uporabila za druge operacije. V praksi se je ponovna uporaba izvedla na način, da so se sredstva, ki so bila preklicana, ponovno razpisala z javnim razpisom oz. so bila porabljena za sofinanciranje novih operacij, ki so bile potrjene neposredno. Na ta način se je zagotovilo, da sredstva niso bila porabljena za projekte, ki so bili predmet popravkov.

V obdobju 2007-2015 je bila pomoč preklicana predvsem zaradi ugotovitev sistemskih revizij in nepravilnosti pri izvajanju posameznih operacij. Več o tem v poglavju 5.3.

Sistemske korekcije, katerih preklicana pomoč je bila ponovno uporabljena:

- 5% finančna korekcija za operacije v okviru OP RR 4. razvojne prioritete "Razvoj regij", prednostne usmeritve 4.1. "Regionalni razvojni programi".
- 2% finančna korekcija na investicijskem delu operacij dveh instrumentov:
 - JR »Neposredne spodbude za skupne razvojno-investicijske projekte – projekti 2008« in
 - JR »Neposredne spodbude za skupne razvojno-investicijske projekte – RIP 09«.
- 5% sistemska korekcija za prednostno usmeritev 3.1. - Dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva za posredniško telo MGRT.
- 10% sistemska korekcija za instrument Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR – Razvojni centri slovenskega gospodarstva«.
- 5% finančni popravek za vse že nastale izdatke pri operacijah, ki vsebujejo diskriminatorne pogoje za sodelovanje pri javnem naročanju.

5.1.6 Kakovostna analiza

Operativni program je sofinanciral posamezne operacije. Posamezen izbor operacij je povezan z doseganjem ciljev ustrezne razvojne prioritete OP RR in je opredeljen v Uredbi o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007–2013 (v nadaljevanju Uredba) ter podrobneje v Navodilih organa upravljanja za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013. Skladno z navedeno Uredbo sta bila v programskem obdobju 2007 - 2013 uporabljena dva načina za izbor operacij: (a) javni razpis za izbor operacij in (b) neposredna potrditev operacij (projekt/skupina projektov/program). Na podlagi uredbe se je v okviru prednostne usmeritve 4.1. »Regionalni razvojni programi« kot javni razpis za izbor operacij uporabil tudi javni poziv, ki ga je posredniško telo izvedlo v skladu z uredbo, ki ureja dodeljevanje regionalnih spodbud. V obeh načinih izbora je morala biti predložena vloga usklajena z nacionalno zakonodajo, resorno politiko in merili za izbor operacij, ki jih je potrdil Nadzorni odbor OP RR in OP ROPI.

Javne razpise/pozive za izbor operacij so izvajali neposredni proračunski uporabniki v vlogi posredniških teles ali agenti, ki so jim posredniška telesa prenesla v izvajanje določene naloge na ravni instrumenta. Vsak javni razpis/poziv je pred objavo v Uradnem listu RS potrdil Organ upravljanja. V skladu z Uredbo sta bila uporabljena dva postopka za pripravo, prijavo in potrditev neposredne potrditve operacije in sicer postopek za pripravo, prijavo in potrditev instrumenta neposredna potrditev operacije, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi posredniškega telesa ter postopek za pripravo, prijavo in potrditev instrumenta neposredna potrditev operacije, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi upravičenca. Organ upravljanja je za vsako neposredno potrditev operacije izdal Odločbo o dodelitvi sredstev.

Z ukrepi, ki so se izvajali z zasledovanjem cilja OP RR »Inovativna, dinamična in odprta Slovenija, z razvitimi regijami in konkurenčnim, na znanju temelječem, gospodarstvom«, je bilo sofinanciranih preko 2.500 operacij. Vzpostavljenih je bilo 15.211 novih širokopasovnih priključkov, ki so prispevali k 100% pokritosti prebivalstva z dostopom do interneta in povečanju deleža prebivalstva, ki uporablja internet iz 54 % na 73 %. S podporo 4.252 podjetij s subvencijami in različnimi oblikami povratne podpore preko finančnih instrumentov ter z vlaganji v javno infrastrukturo se je prispevalo k ustvarjanju 12.854 delovnih mest. Omenjeni vrednosti sta precej višji od načrtovanih, saj se je zaradi posledic gospodarske krize, tudi s spremembo operativnega programa, več sredstev namenilo spodbujanju zaposlovanja. Še posebej izstopa število podprtih podjetij, kar je tudi posledica dejstva, da so bile v času programiranja razmere na trgu financiranja drugačne in se ni predvidelo uporabo finančnih instrumentov v takem obsegu, kot so bili dejansko realizirani. Namreč potrebe po dostopu do financiranja so se s pojavom gospodarske krize bistveno povečale in posledično so bila sredstva usmerjena v izvajanje finančnih instrumentov, v okviru katerih je bilo število podprtih podjetij večje kot načrtovano v fazi programiranja.

Z usmerjenostjo sredstev OP RR v raziskave in razvoj je bilo prijavljenih 1.499 patentov in inovacij. Število doseženih inovacij in patentov je bilo bistveno višje od planirane vrednosti predvsem na račun bistvenega preseganja števila inovacij glede na prvotno planirano vrednost, ki je bila očitno, tako se ugotavlja sedaj, prenizka. Preseganje kazalnika izhaja tudi iz dejstva, da ob prvi spremembi OP RR kazalnik ni bil povečan, kljub temu, da se je sprememba nanašala predvsem na povečanje sredstev za razvojno raziskovalne projekte, katerih rezultat so patenti in inovacije.

Sredstva OP RR so bila porabljena tudi za investicije v turistično infrastrukturo in so prispevala k povečanju nočitvenih kapacitet za 4.959 enot, kar je le nekoliko manj od načrtovanega. OP RR je prispeval tudi k povečanju števila prenočitev turistov, ki znašajo 10,07 mio enot.

Podatki o dodani vrednosti na zaposlenih v sofinanciranih podjetjih v času priprave poročila še niso razpoložljivi.

5.1.6.1 Sodelovanje s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami

OP RR predvideva, da je nadzorni odbor sestavljen po načelu partnerstva, pri čemer so v njem zastopani med drugim tudi socialni partnerji in nevladne organizacije. Pri sestavi in delovanju nadzornega odbora je bil dan poseben poudarek področjem enakih možnosti med moškimi in ženskami, nediskriminaciji ter področju trajnostnega razvoja in varovanju okolja. Vključeni so naslednji gospodarski in socialni partnerji:

- predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije,
- predstavnik Obrtno podjetniške zbornice Slovenije,
- predstavnik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije,
- predstavnik KNSS - neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije,
- predstavnik Konfederacije sindikatov PERGAM Slovenije,
- predstavnik Združenja delodajalcev Slovenije,
- predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Na predlog nevladnih organizacij Zavoda Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS, Združenja slovenskih ustanov - ZSU in Zveze društvenih organizacij Slovenije – ZDOS so bili vključeni štirje predstavniki NVO in sicer:

- trije predstavniki s področja varstva okolja in trajnostnega razvoja in
- predstavnik s področja enakih možnosti.

Dodatno je bil v NO OP RR in ROPI vključen tudi predstavnik invalidskih organizacij:

- predstavnik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije in Zavoda invalidskih podjetij Slovenije.

5.1.6.2 Uresničevanje načela enakost možnosti

Načelo enakih možnosti je uresničevalo na različnih stopnjah izvajanja Evropskega sklada za regionalni razvoj in OP RR - programiranje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje. Zagotavljanje načela enakih možnosti, ki izhaja iz 16. člena Uredbe 1083/2006, se je izvajalo v okviru OP RR kot horizontalni ukrep, kjer je bilo to izvedljivo in utemeljeno. Posebna pozornost je bila namenjena dostopu (predvsem invalidov in drugih funkcionalno oviranih ljudi) do infrastrukturnega okolja, informacij in komunikacij.

Izvajanje OP RR tako učinkuje na spodbujanje enakih možnosti na ravni izvedbe instrumentov (javni razpis za izbor operacij, neposredna potrditev operacije). Smiselno zagotavljanje enakih možnosti je predstavljajo pogoj v javnih razpisih, ki se je upoštevalo tako s strani posredniških teles ter izvajalcev razpisov, kot tudi posameznih upravičencev. V pogodbi o sofinanciranju med posredniškim telesom in upravičencem se lahko smiselno določijo obveznosti upravičencev, ki zadevajo spoštovanje načela enakih možnosti, v skladu s 16. členom Uredbe 1083/06 in relevantno nacionalno zakonodajo.

Spodbujanje enakih možnosti se je uresničevalo tudi v okviru meril za izbor operacij, ki jih je potrdil nadzorni odbor. Merila za izbor operacij predstavljajo najširša merila, ki omogočajo

realizacijo ciljev horizontalne teme enakih možnosti. Tako je bilo zagotovljeno, da so se lahko pri pripravi posameznih instrumentov oblikovala specifična merila (v okviru najširših meril), ki se nanašajo na načelo enakih možnosti in prispevajo k doseganju ciljev le-tega.

Dodatno velja izpostaviti usklajenost in dopolnjevanje aktivnosti OP RR in OP RČV (ki vsebuje naložbe v človeške vire in izobraževalne sisteme), ki je izrednega pomena, saj omogoča doseganje ciljev obeh OP, vključno s spodbujanjem enakih možnosti.

5.2 Informacije o skladnosti z zakonodajo Skupnosti

Evropska komisija je 20.6. 2013 izdala obrazloženo mnenje naslovljeno na Republiko Slovenijo v skladu s členom 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije zaradi kršitve Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (v nadaljevanju: Direktiva o PVO) v povezavi z njenim prenosom v pravni red Republike Slovenije.

Obrazloženo mnenje je bilo izdano zaradi neprenosa oz. nepravilnega prenosa določb Direktive o PVO, in sicer:

1. prvega odstavka 2. člena ter drugega in tretjega odstavka 4. člena v povezavi s Prilogo III:

- zaradi pomanjkljive uporabe vseh izbirnih meril iz Priloge III v sprejetem nacionalnem sistemu za predhodno pregledovanje projektov iz Priloge II;
- zaradi določb v gradbeni zakonodaji (zlasti 67. člena in prvega odstavka 50. A člena Zakona o graditvi objektov), ki omogočajo razdrobitev projektov pri presoji po drugem odstavku 4. člena Direktive;
- zaradi previsokih pragov, kot so določeni v točki I(e) Priloge II Uredbe o PVO, na podlagi velikosti za projekte iz točke 1(e) Priloge II Direktive o PVO;

2. točke (c) drugega odstavka 1. člena zaradi neprenosa pojma „soglasje za izvedbo“ v povezavi s prvim odstavkom 2. člena in drugim odstavkom 4. člena, kar posledično vodi v kršitev prvega in drugega odstavka 2. člena, točke (c) tretjega odstavka 2. člena, tretjega odstavka 5. člena, prvega odstavka 6. člena, točke (a) drugega odstavka 6. člena, četrtega odstavka 6. člena, točke (b) tretjega odstavka 7. člena, 8. člena in prvega odstavka 9. člena Direktive o PVO, v katerih je ta pojem uporabljen;

3. točke I(c) Priloge II Direktive o PVO zaradi nepravilnega prenosa področja uporabe te projektne kategorije.

Hkrati je EK navedla še, da RS ni izpolnila obveznosti po prvem odstavku 2. člena, drugem in tretjem odstavku 4. člena v povezavi s Prilogo III, točki (c) drugega odstavka 1. člena, drugem odstavku 2. člena in točki (c) tretjega odstavka 2. člena, tretjem odstavku 5. člena, prvem odstavku 6. člena, točki (a) drugega odstavka 6. člena, četrtem odstavku 6. člena, točki (b) tretjega odstavka 7. člena, 8. členu in prvem odstavku 9. člena ter točki I(c) Priloge II Direktive o PVO.

Skladno s prvim odstavkom člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije je Komisija Republiko Slovenijo pozvala, naj v dveh mesecih od prejema tega obrazloženega mnenja sprejme ukrepe, potrebne za njegovo upoštevanje.

Odgovor v predhodnem postopku, sproženem zaradi neprenosa ali nepravilnega prenosa nekaterih določb Direktive, je Vlada Republike Slovenije sprejela dne 20. 8. 2013. EK je obvestila, da bo navedene nepravilnosti odpravila s sprejemom nove uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po uveljavitvi sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu okolja.

Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu okolja so bile sprejete v novembru 2013 (Ur.l. RS, št. 92/2013). Nova Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l. RS, št. 51/14) je bila sprejeta 4.7.2014. Navedena Uredba je razveljavila in nadomestila prejšnjo Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Ur.l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13). S tem so bila v pravni red RS prenesena določila Prilog I, II in III Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje.

Ker se Direktiva PVO nanaša na večje število projektov, ki jih financira tudi Evropska unija, je Direktorat za regionalno in urbano politiko pri EK opozoril Ministrstvo za gospodarstvo kot pristojni organ upravljanja (t.j. pismo komisarja Rehna ministru Stepišniku z dne 11. junija 2013), na pomembnost te predhodne pogojenosti v programskem obdobju 2014-2020. Dne 21.8.2013 je DG REGIO na organ upravljanja naslovil dodatno pismo z usmeritvijo, naj skupaj z okoljskimi organi, upoštevajoč ugotovitve obrazložitvenega mnenja, pripravi sistem za presojo skladnosti projektov sofinanciranih s sredstvi kohezijske politike z določbami Direktive o PVO.

S tem namenom je organ upravljanja 30.9.2013 DG REGIO sporočil, da bo Vladi RS predlagal ustanovitev medresorske delovne skupine za pripravo metodologije in pregled skladnosti projektov, sofinanciranih s sredstvi evropske kohezijske politike 2007-2013 z Direktivo o PVO. Medresorska delovna skupina (v nadaljevanju MDS-PVO) je bila imenovana s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 01201-7/2014/3 z dne 24.4.2014, spremenjena pa s sklepoma Vlade RS, št. 02401-14/2015/3 z dne 29.7.2015 in št. 02401-14/2015/8 z dne 24.3.2016. Naloga MDS-PVO je bila priprava metodologije in pregled skladnosti projektov, sofinanciranih s sredstvi evropske kohezijske politike 2007-2013, z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. V to skupino so bili imenovani predstavniki Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, Zavoda RS za varstvo narave, Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano ter Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

V letu 2014 sta Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje kot pristojni okoljski organ pripravila predlog postopka pregleda skladnosti projektov z Direktivo o PVO za investicijske projekte

sofinancirane s sredstvi kohezijske politike obdobja 2007 – 2013. Postopek pregleda je preverila Evropska komisija in potrdila MDS-PVO ter je služila kot podlaga za pripravo metodologije za podrobnejši pregled projektov, ki je zajemal vse projekte za gradnjo infrastrukturnih objektov tako v okviru Operativnega razvoja okoljske in prometne infrastrukture in za obdobje 2007-2013 (v nadaljevanju: OP ROPI) kot tudi Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (v nadaljevanju: OP RR).

MDS-PVO je za vseh 418 „infrastrukturnih“ projektov v okviru OP ROPI in OP RR v prvem koraku najprej zbrala podatke. Temu je v drugem koraku sledilo filtriranje podatkov, v okviru katerega je bilo izločeno 17 projektov, kateri so že imeli izvedeno PVO (projekti iz priloge I direktive o PVO) ter 5 projektov, za katere je MKO že izdalo predhodno mnenje, kar pomeni, da je bilo delo skupine osredotočeno na pregledu 396 projektov. Sledila je izločitev projektov, za katere niti PVO niti predhodna presoja (“screening”) nista zahtevani v skladu z direktivo o PVO. Po izvedbi tretjega koraka, t.j. podrobnejše naknadno preverjanje, ali gre pri projektu, ki se financira iz kohezijskega sklada EU, za poseg z vplivi na okolje, za katerega bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje, je tako preostalo 173 projektov, od tega 57 projektov sofinanciranih v okviru OP ROPI in 116 projektov iz OP RR.

Zaradi velikega obsega dela ob večjem številu identificiranih projektov je MDS-PVO pripravila podrobnejšo metodologijo za predhodno strokovno oceno in najela zunanjo strokovno pomoč, ki je za vsakega od identificiranih projektov pripravila strokovno oceno o verjetnosti pomembnih vplivov na okolje za projekte, sofinancirane s sredstvi evropske kohezijske politike v okviru OP ROPI oz. OP RR. Od skupno pregledanih 57 projektov OP ROPI je bilo tako ugotovljeno, da dva projekta prometne infrastrukture (nadgradnja železniških odsekov) ter sedem projektov okoljske infrastrukture (oskrba s pitno vodo) izpolnjujejo merila in pragove za obvezni postopek presoje vplivov na okolje. Pregled 116 projektov OP RR je pokazal, da je takšnih 17 projektov, od katerih večji del predstavljajo poslovne cone (8 projektov), sledijo centri in objekti za turizem, šport in rekreacijo (5 projektov) ter projekti odvajanja in čiščenja odpadnih voda (4 projektov).

Z namenom uresničevanja akcijskega načrta za upoštevanje obrazloženega mnenja sprejetega med Evropsko komisijo in organom upravljanja je MDS-PVO svoje delo predstavila članom Nadzornega odbora za OP ROPI in za OP RR, redno pa je o svojem delu poročala tudi predstavnikom Evropske komisije.

Evropski komisiji sta bili predstavljeni tudi končni poročili o oceni verjetnosti pomembnih vplivov na okolje za projekte, sofinancirane s sredstvi evropske kohezijske politike v okviru OP ROPI in OP RR. Evropska komisija je kot posledico najpomembnejših ugotovitev strokovnih ocen za 173 projektov Republiki Sloveniji naložila dodatne ukrepe za zagotovitev skladnosti z Direktivo o PVO. Zahtevana je bila javna objava predhodnih strokovnih ocen za vse pregledane projekte ter izvedba naknadne presoje vplivov na okolje s pripravo poročil o vplivih na okolje za 21 projektov (9 OP ROPI in 12 OP RR) in 12 dodatkov za presojo sprejemljivosti izvedbe posegov v naravo na varovanih območjih.

Na osnovi usmeritev in zahtev Evropske komisije so bile strokovne ocene objavljene na spletnih straneh Organa upravljanja⁷, hkrati pa je MDS-PVO izvedla ukrepe za naknadno presojo vplivov na okolje za 21 projektov, ki vključuje izdelavo poročil o vplivih na okolje v sodelovanju z zunanjimi strokovnimi sodelavci, izbranimi na podlagi javnega razpisa za oddajo javnega naročila storitev.

V okviru naknadne presoje vplivov na okolje za projektov OP ROPI in OP RR so bila izdelana poročila o vplivih na okolje, ki so bila javna razgrnjena in predstavljena javnosti v septembru 2016. Temu bo sledila dopolnitev oz. izdelavo končnih poročil o vplivih na okolje ob upoštevanju pripomb, prejetih v okviru javne razgrnitve, ki bodo tudi dostopna javnosti.

Aktivnosti MDS-PVO so se zaključile z izdelavo zaključnega poročila, ki je vključilo vse morebitne omilitvene ukrepe, ki so bili opredeljeni v okviru naknadne presoje. Zaključno poročilo MDS-PVO je bilo dne 23.12.2016 posredovano v uskladitev Evropski komisiji.

5.3 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

EK je marca 2014 na podlagi osnutka revizijskega poročila Evropske komisije, zaradi ugotovljenih domnevnih napak na OP ROPI in OP RR, začasno zaustavila plačila iz EU v slovenski proračun kar lahko obravnavamo kot večjo težavo v izvajanju OP RR. Glavna domnevno ugotovljena nepravilnost je bila zahteva po registraciji ekspertov na Inženirski zbornici Slovenije v času oddaje ponudb na javno naročilo. Za zagotovitev učinkovitega delovanja sistemov upravljanja in nadzora OP ROPI in OP RR so bili izvedeni ukrepi, katere je decembra 2014 EK označila kot ustrezne in preklicala zaustavitev plačil.

V programskem obdobju so se pri izvajanju OP RR pojavile tudi določene druge težave, ki so bile v veliki meri povezane s pojavom spremenjenih gospodarskih razmer - gospodarske krize v letu 2008. Tako je v posameznih primerih prihajalo do zamud pri izvedbi operacij, kjer so bili upravičenci podjetja. V omenjenih situacijah so PT v sodelovanju z OU preučili vsak primer posebej in iskali rešitev v okviru pravil izvajanja kohezijske politike s ciljem, da se operacije izvedejo skladno z zastavljenimi cilji.

Težave so se pojavljale tudi v zvezi s postopki javnega naročanja, še posebej za izvedbo gradbenih del. Problematika v zvezi z javnimi naročili je izhajala tudi iz samih postopkov javnega naročanja, kjer pogosto prihaja do revizij postopkov javnega naročanja, kar vpliva na

⁷ <http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013/vrednotenja-2007-2013/operativni-program-razvoja-okoljske-in-prometne-infrastrukture>
<http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013/vrednotenja-2007-2013/operativni-program-krepitev-regionalnih-razvojnih-potencialov>

spremembe v terminskih planih izvedbe operacij. V času gospodarske krize se je število revizijskih postopkov še povečalo. Organ upravljanja se je z državno revizijsko komisijo dogovoril o prioritetni obravnavi revizijskih zahtevkov za projekte kohezijske politike. Ločeno vodenje revizijskih zahtevkov za projekte kohezijske politike je bilo tudi zakonsko urejeno s spremembo Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja v letu 2011.

Republika Slovenija je v programskem obdobju uresničila vse zahteve glede pravila N+2/N+3 (samodejno prenehanje prevzetih obveznosti v skladu s 93. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999). Tako zaradi 93. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 ni bilo izgubljenih sredstev.

Specifične težave, ki se nanašajo na posamezne ukrepe, so opisane v poglavju 6, kjer je predstavljeno izvajanje po razvojnih prioritetah.

Že v letu 2012 je Vlada RS sprejela ključne finančne ukrepe za optimizacijo črpanja sredstev evropske kohezijske politike za obdobje 2007 – 2013. Dodelitev dodatnih pravic porabe in usmerjanje sredstev na vsebine, kjer je črpanje boljše, je bilo usmerjeno v zagotovitev optimalnega koriščenja sredstev evropske kohezijske politike. Sprejet je bil tudi akcijski načrt, potrjen na sestanku 22. 1. 2015, v okviru pobude za zmanjševanje tveganj črpanja sredstev EU programskega obdobja 2007–2013 (t.i. “Implementation Task Force”). Akcijski načrt je bil podlaga za spremljanje aktivnosti za zagotovitev 100 % izkoriščenosti sredstev iz OP RR in OP ROPI na koncu leta 2015. Vseboval je tudi morebitno spremembo OP RR, za katero se je izkazalo, da za zagotovitev uspešnega črpanja ni bila potrebna.

5.3.1 Povzetek ugotovitev v skladu s členom 62(1)(d)(i) Uredbe (ES) št. 1083/2006

5.3.1.1 Revizije revizijskega organa (v nadaljevanju RO) skladno z 62. členom Uredbe 1083/2006/ES

Sistemske revizije

Glavne naloge Urada RS za nadzor proračuna (UNP) kot revizijskega organa so revizije sistema, revizije operacij in priprava letnega poročila o nadzoru skupaj z revizijskim mnenjem.

Revizijski organ pred letom 2009 večine kontrolnih aktivnosti še ni začel izvajati. Za izvedbo ocene skladnosti sistemov (za vse tri operative programe) je najel zunanega izvajalca, ki je omenjeno oceno skladnosti izvajal od novembra 2007 do julija 2008, ko so bili na OU tudi posredovana poročila o izvedeni oceni skladnosti. Revizijski organ pa je v letih 2006, 2007 in 2008 pripravljaval revizijsko strategijo.

Revizijski organ je sistemske revizije začel izvajati v letu 2009. Pregledal je izpolnjevanje priporočil iz ocene skladnosti sistemov za vse tri operative programe za Cilj 1/Konvergenca ter v okviru OP ROPI izvedel dve sistemske revizije, in sicer pri OU in MF-PO.

UNP je sicer do konca programskega obdobja v okviru OP ROPI in OP RR izvedel 18 revizij sistema, in sicer:

- 3 x OU (poleg dveh revizij sistema OU tudi RS TP),
- 2 x MF-PO,
- 13 x na posredniških telesih ter
- RS tehnične pomoči za vse tri OP (december 2015).

Poleg tega je UNP izvedel tudi 19 naknadnih revizij sistema, v okviru katerih je revizijski organ preverjal izpolnjevanje v reviziji podanih priporočil.

Stalnica sistema izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji so stalne spremembe. V programskem obdobju 2007-2013 se je nekajkrat spreminjal ustroj državne uprave (število in nazivi tako PT kot tudi OU) posledično pa tudi sam sistem izvajanja kohezijske politike, čemur je bilo potrebno vsakokrat tudi pripraviti novo analizo tveganja za sistemske revizije.

Horizontalne revizije

UNP je proti koncu leta 2010 izvedel javni naročili za izbor izvajalcev za dve horizontalni reviziji, in sicer za:

- revizijo javnega naročanja pri izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2007-2013 in
- revizijo informacijskega sistema (ISARR) za spremljanje, poročanje in izvajanje OP kohezijske politike v RS.

Končno poročilo **revizije javnega naročanja (HR JN)** je OU prejel januarja 2011. Revizija je zajemala 53 javnih naročil iz vseh treh operativnih programov (Cilj 1), ki so bila izvedena v okviru 23 operacij. V okviru OP RR je bilo pregledanih 15 javnih naročil v okviru 7 operacij. Izpostavljene so bile 3 pomembne ugotovitve ter 15 manj pomembnih. Dve pomembni ugotovitvi sta se nanašali na dodatna dela, kjer postopki dodelitve teh del niso bili izvedeni skladno z ZJN-2, ena pomembna ugotovitev pa se je nanašala na prejeto garancijo za dobro izvedbo del. Revizorji so v okviru omenjene revizije ocenili skladnost postopkov JN z domačo in evropsko zakonodajo kot tudi delovanje notranjih kontrol pri upravičencu/naročniku v postopku JN.

Marca 2011 je OU prejel končno poročilo **horizontalne revizije informacijskega sistema za spremljanje, poročanje in izvajanje OP kohezijske politike v RS – ISARR (HR IT)**. Revizija je bila izvedena v času od novembra 2010 do januarja 2011. V poročilu ni pomembnih ugotovitev, ki bi imele finančne učinke, je pa navedenih 29 manj pomembnih ugotovitev, na osnovi katerih so bila podana priporočila. Na podlagi te revizije je OU junija 2012 pripravil in predložil revizijskemu organu v potrditev akcijski načrt, ki za revizijski organ predstavlja osnovo za spremljanje izpolnjevanja danih priporočil.

Zunanja revizijska hiša KPMG je za RO v dveh fazah izvedel pregled izpolnjevanja danih priporočil. Prva faza pregleda je bila izvedena avgusta in septembra 2012, za katero je KPMG oktobra 2012 pripravila *poročilo o pregledu izpolnjevanja priporočil*, v katerem ugotavlja, da je bilo v celoti izvedenih 10 aktivnosti, delno izvedenih 16, neizvedenih pa 8. Skladno s temi ugotovitvami je RO organu upravljanja priporočil, da natančneje določi in zagotovi potrebne resurse za izvedbo priporočil in z njimi povezanih aktivnosti ter s tem omogoči pravočasno odpravljanje ugotovljenih pomanjkljivosti skladno z zadanimi termini. Druga faza pregleda, prav tako s strani KPMG, je bila izvedena novembra 2015. Pri pregledu realizacije aktivnosti iz akcijskega načrta so revizorji ugotovili, da je bilo 38 aktivnosti realiziranih, tri (3) so bile delno realizirane ter dve (2) aktivnosti, ki še nista bili realizirani. Po mnenju revizorjev je izpolnitev dela priporočil vplivala na izboljšanje informacijskega sistema ISARR, a so še vedno potrebne določene izboljšave sistema.

UNP je v letu 2012 pri OU in MF-PO **izvedel horizontalno revizijo ravnanja z nepravilnostmi (HR IRR)** za vse tri operative programe Cilja 1 kohezijske politike ter julija 2012 izdal tudi poročilo o izvedeni reviziji. Po mnenju revizijskega organa je sistem vzpostavljen in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2). RO je podal pet (5) ugotovitev, od tega so se tri (3) nanašali na OU, dve (2) pa na MF-PO. Priporočila so se nanašala na:

- poenotenje evidenc o nepravilnostih posredniških teles ter na poročanje organu upravljanja o vseh podrobnostih, o katerih je potrebno poročati v vezi nepravilnostmi;
- analiziranje zamud, ki nastajajo pri poročanju in odpravljanje vzrokov zanje;
- knjiga dolžnikov na MF-PO naj se vzpostavi do ravni upravičenca ter da naj se dolžnike vnaša na podlagi s strani PT izdanih zahtev za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev;
- zneski nepravilnosti, ki so bili odšteti od izkazov o izdatkih, predloženih Komisiji, naj se pravilno razvršča med umike in izterjave, ter
- dopolnitev navodil v delu za pripravo zahtevkov za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.

Od septembra do decembra 2013 je revizijski organ pri omenjenih revidiranih institucijah izvedel revizijo izpolnjevanja podanih priporočil in januarja 2014 posredoval osnutek revizijskega poročila, ki sta mu sledila še dva razčiščevalna sestanka. Iz končno poročilo, ki je bilo posredovano junija 2014, izhaja da so zaprte štiri (4) od prvotno podanih petih (5) priporočil, revizijski organ pa je OU podal še eno porevizijsko oz. naknado priporočilo, ki se je nanašalo na boljšo povezljivost poglavij 7. Dokumentiranje upravljalnih preverjanj in 8.4 Arhiviranje podatkov in poročil o nepravilnostih v Navodilih OU o za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006.

Revizijski organ je aprila 2013 posredoval končno poročilo o **opravljeni horizontalni reviziji državnih pomoči (HR DP)** za operative programe cilja 1 kohezijske politike za obdobje 2007 – 2013. V reviziji, ki jo RO pričel novembra 2012, so bili zajeti sistemi

upravljanja in nadzora za vse tri operativne programe Cilja 1 in je bila izvedena pri organu upravljanja in organu za potrjevanje ter pri treh (3) posredniških telesih (MGRT, MDDSZ in MzIP) in enem agentu (Javna agencija za tehnološki razvoj (TIA)). Revizijski organ ni ugotovil nepravilnosti, ki bi imele za posledico neupravičene izdatke. Po mnenju revizijskega organa je sistem vzpostavljen in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2). V okviru izvedene revizije je revizijski organ podal tri priporočila, v katerih je opozoril na:

- poenotenje kontrolnih listov OU za državne pomoči,
- pomanjkljive informacije o državnih pomočeh na zbirni ravni v letnih poročilih o izvajanju OP-jev,
- neizpolnitev na osnovi izvedene revizije operacije danega priporočila o ugotovitvi morebitnih neupravičenih izdatkov iz naslova državne pomoči.

Septembra 2013 je UNP izvedel pregled izpolnjevanja priporočil, ki jih je podal v okviru omenjene horizontalne revizije. Po izvedenem pregledu izpolnjevanja priporočil in predloženih dokazil ter pojasnil v letu 2014 je RO menil, da so načrtovani ukrepi ustrezni.

Revizijski organ je v začetku leta 2014 izvedel **horizontalno revizijo okoljskih zahtev (HR13-OZ)** za vse tri operativne programe kohezijske politike v okviru Cilja 1. Cilj revizije je bil oceniti delovanje sistema upravljanja in nadzora na področju okoljskih zahtev in njegovo skladnost z evropsko in nacionalno zakonodajo. Pregled skladnosti s pravili okoljskih zahtev je obsegal določitev in razmejitev nalog, postopke izbora operacij in izvajanja kontrol. V okviru revizije okoljskih zahtev so bili poleg pregleda sistema upravljanja in nadzora pri OU pod drobnogled vključena še tri posredniška telesa, in sicer:

- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MzIP),
- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO) in
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT).

Pregledan je bil vzorec 13 operacij, ki se izvajajo po pravilih okoljske zahtev, in sicer 6 operacij OP RR in 7 operacij OP ROPI.

Revizijski organ pri omenjeni reviziji ni podal nikakršnih ugotovitev, niti priporočil. Revizijski organ ni ugotovil niti nepravilnosti, ki bi imele za posledico neupravičene izdatke. Po mnenju revizijskega organa, ki je revidirano področje ocenil s kategorijo 1, je sistem vzpostavljen in deluje dobro, potrebne pa so manj pomembne izboljšave.

Novembra in decembra 2014 je revizijski organ izvajal **horizontalno revizijo enakih možnosti (HR 14 EQUAL)**. Osrednji cilj revizije, v kateri so bili zajeti vsi trije operativni programi Cilja 1, je bil pregled postopkov in kontrol, ki so vzpostavljeni zato, da se operacije, izbrane za sofinanciranje, izberejo in izvajajo skladno s pravili, ki veljajo za zagotavljanje enakosti med moškimi in ženskami ter nediskriminacijo. Revizija je bila izvedena pri OU (SVRK) ter pri 4 (štirih) posredniških telesih, in sicer MGRT, MDDSZ, MIZŠ in MzI.

Večjih težav na tem področju revizorji niso ugotovili, na splošno so po njihovem mnenju razmere v Sloveniji na tem področju relativno dobro urejene. Ugotovitve in priporočila (4) so

po njihovem mnenju dobra podlaga za pripravo dokumentov za novo finančno perspektivo oz. obdobje 2014-2020.

V poročilu so bile podane štiri (4) ugotovitve, in sicer:

- OU ni jasno opredelil sistema in ne vzdržuje informacij za področje enakih možnosti na enem mestu,
- za področje enakih možnosti merila, ki jih je sprejel nadzorni odbor, niso konkretizirana,
- v nekaterih primerih potrjevanja instrumentov in izbire operacij so bile navedene zahteve po upoštevanju enakih možnosti, čeprav to zaradi narave instrumentov ali operacij ni bilo primerno,
- OU v svojih navodilih za izvajanje kontrol ni natančno opredelil, kaj je pri izvajanju kontrol potrebno na področju enakih možnosti preverjati.

Revizije operacij

Osnova za izvedbo revizij operacij so izdatki, certificirani v določenem letu. Torej revizije, ki so se npr. izvajale v letu 2013, so izbrane v vzorec na podlagi certificiranih izdatkov v predhodnem finančnem letu (2012). Statistično naključno vzorčenje poteka po metodi MUS – Monetary Unit Sampling oz. vzorčenje na osnovi denarne enote.

Glede na to, da do konca leta 2008 ni bilo certificiranih izdatkov, tudi ni bilo revizij operacij v letu 2009. Prve revizije operacij so se začele v prvi polovici leta 2010. Za razliko od poročil revizij sistema, se poročila revizij operacij ne posredujejo Evropski komisiji, temveč revizijski organ poda skupno oceno in izračuna najbolj verjetno napako na ravni potrjenih izdatkov in jih predstavi v okviru letnega poročila o nadzoru za vse tri operative programe Cilja 1. Pomembno je, da je izračunana najbolj verjetna napaka nižja od dopustne napake, ki je določena na 2% od vseh potrjenih izdatkov na letni ravni.

Glede revizij operacij je potrebno tudi pojasniti, da je vzorec za revizijo skupen za vse tri operative programe. Glede na to, da je v Sloveniji centraliziran sistem izvajanja EKP (eden OU in PO ter bolj ali manj ista posredniška telesa) revizijski organ združi vse operacije (ne gleda na to, iz katerega OP ali sklada so sofinancirani) v množico, ki predstavlja eno populacijo, iz katere naključno izbere operacije za izvedbo revizij.

V okviru revizij operacij revizijski organ preveri naslednja področja: izbor in izvajanje operacij, upravičenost izdatkov, izvajanje javnih naročil, revizijsko sled in hrambo dokumentacije, informiranje in obveščanje javnosti, skladnost s politikami Skupnosti ter nepravilnosti in izterjave.

Z namenom zagotavljanja verodostojnih podatkov s statističnega vidika (glede na to, da gre za skupni vzorec operacij vseh treh OP-jev) je UNP s pomočjo zunanjega izvajalca vrsto zadnjih let programskega obdobja 2007-2013 (od leta 2012) izvajal tudi revizijo dopolnilnega vzorca, s čimer se je povečal odstotek pregledanih operacij. Pri tem je treba poudariti, da je dopolnilni

vzorec operacij obravnavan posebej in se ne prišteva k osnovnemu vzorcu. Gre namreč za dodatna revizijska zagotovila.

V okviru revizij operacij v letu 2012 (za certificirane izdatke v letu 2011) je izračunana najbolj verjetna napaka prvič presegla 2% prag dopustne napake, in sicer na račun ugotovljenih napak v okviru OP RR. Revizijski organ je v osnovnem vzorcu v okviru 26 revizij ugotovil 36 napak s finančnim učinkom, in sicer eno (1) na OP ROPI ter kar 33 na OP RR (preostali dve ugotovljeni napaki pa v okviru operacij OP RČV). V okviru izvedenih revizij operacij OP RR je bilo 5.984.771,10 EUR izdatkov opredeljenih kot neupravičenih do povračila v okviru 33 operacij.

Skupna stopnja napake za Cilj 1 je – zaradi ugotovljenih napak v okviru OP RR – je znašala 4,87% in je bistveno presegla 2% prag dopustne oz. sprejemljive napake. To je tudi najvišja izračunana najbolj verjetna napaka na letni ravni v celotnem programskem obdobju. Vse napake s finančnim učinkom je RO v okviru analize ugotovljenih napak razvrstil v pet (5) kategorij, in sicer:

- sum goljufije (2),
- pomanjkljiva revizijska sled (3),
- neupravičeni izdatki (23),
- kršitev določil ZJN (6),
- neustrezen izbor dobaviteljev (2).

Po mnenju RO je ugotovljeno veliko število napak zlasti pokazalo na pomanjkljivo delovanje upravljalnih preverjanj s strani OU. Slednji je za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti pripravil Akcijski načrt za izvedbo ukrepov za odpravo napak izkazanih v 5. Letnem poročilu revizijskega organa o nadzoru za operativne programe Cilja 1.

Akcijski načrt je bil sestavljen iz dveh delov, in sicer:

- v prvem delu so bile predstavljene že izvedene aktivnosti, zlasti na področju izvajanja upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006 in izvedene poenostavitve sistema upravljanja in nadzora,
- v drugem delu pa so bili predstavljeni ukrepi za odpravo napak, njihov cilji in namen, podrobnejša pojasnila posameznih ukrepov ter roki za njihovo izvedbo, kot tudi nosilci in odgovorne osebe.

Poleg akcijskega načrta je bila izvedena tudi 2% pavšalna finančna korekcija za plačila pred dobavami opreme, ki se je nanašala na operacije v okviru OP RR (RIP 08 in RIP 09).

V okviru izvedenih revizij operacij v letu 2013 (za certificirane izdatke v letu 2012) je bila višina izračunane najbolj verjetne napake sicer manjša kot leto poprej, vendar že drugo leto zapored nad 2% pragom dopustne napake, saj je znašala 2,80%.

Revizorji so v okviru izvedenih revizij operacij ugotovili vrsto napak, pri čemer je bilo tri četrtine napak opredeljenih kot naključne, preostala četrtina pa kot sistemska napaka. Glede slednje je RO v okviru izvedenih revizij operacij ugotovil, da se nekatere napake v okviru

prednostne usmeritve ponavljajo oz. imajo skupne značilnosti, in sicer v okviru prednostne usmeritve 3.1. Dvig konkurenčnost turističnega gospodarstva (napake pri izboru operacij). V zvezi s sistematično napako v okviru OP RR je revizijski organ revidiral šest (6) operacij na omenjeni prednostni usmeritvi in napake ugotovil pri petih (5) operacijah. Zaradi napak pri izboru operacij je OU predlagal 5% pavšalno finančno (samo)korekcijo (3,7 milijona evrov EU dela), s čimer se je stopnja napake znižala pod 2%.

Poleg omenjenega finančnega popravka je OU pripravil in predložil RO tudi akcijski načrt za zmanjšanje tveganj, povezanih z omenjenimi sistemskimi nepravilnostmi.

Tudi na podlagi izvedenih revizij operacij v letu 2014 se je nadaljeval trend ugotovljenih napak nad 2% praga dopustne napake, saj je skupna stopnja napake za Cilj 1 znašala 3,44%.

K takšni stopnji napake sta botrovali dve (2) sistemski napaki, in sicer:

- na **področju javnih naročil (JN)**, kjer je po mnenju EK diskriminatorno določilo naročnika po obveznem članstvu izvajalcev v Inženirsko zbornico Slovenije že v fazi oddaje ponudbe (OP RR in OP ROPI) ter
- na **področju državnih pomoči** v okviru JR za sofinanciranje razvojnih centrov slovenskega gospodarstva (t.i. **RCSG** v okviru OP RR).

Na diskriminatorno določilo v JN je opozorila EK v okviru oktobra 2013 izvedene revizije DG Regio pri revizijskem organu (**misija: 2013/SI/REGIO/C2/1244/1**). Po mnenju revizorjev EK je zahteva slovenskih naročnikov pri javnih naročilih po obveznem članstvu strokovnjakov v Inženirski zbornici Slovenije že v fazi oddaje ponudbe diskriminatorna in v nasprotju z Evropsko direktivo s področja javnega naročanja. EK je marca 2014 Slovenijo obvestila o ustavitvi izplačil v okviru OP ROPI in RR dokler se ne izvedejo naloženi popravljalni ukrepi za odpravo ugotovljene nepravilnosti.

OU je skupaj s PT izvedel analizo vseh JN v okviru OP ROPI in OP RR s pregledom potencialnega diskriminatornega določila. Povsod, kjer je bilo omenjeno določilo uporabljeno, je bil izveden 5% finančni popravek na vrednost vseh javnih naročil, ki so vsebovala diskriminatorne pogoje za sodelovanje pri javnem naročanju. Poleg tega je OU izvedel tudi druge naložene popravljalne ukrepe, kot je npr. jasno navodilo naročnikom o drugačnem, nediskriminatornem, določilu v okviru prihodnjih tovrstnih JN.

V okviru instrumenta Razvojni centri slovenskega gospodarstva (RCSG) pa je revizijski organ ugotovil sistemsko napako, ki se nanaša na državne pomoči. Po mnenju revizijskega organa intenzivnost dodeljenih državnih pomoči ni bila ustrezna, in sicer iz dveh vidikov: glede na vrsto raziskav (stopnja intenzivnosti je različna glede na vrsto raziskav) ter glede na velikost podjetja. Nepravilnosti s finančnimi posledicami v vzorcu (brez upoštevanja sistematičnih popravkov) je revizijski organ ugotovil pri 13 operacijah, od tega se jih 9 nanaša na JR RCSG.

Sledili so popravljalni ukrepi v obliki pavšalnega finančnega popravka v višini 10% na področju razvojnih centrov ter 5% na področju JN zaradi obveznega članstva v IZS.

Po izvedbi popravljenih ukrepov v okviru ugotovljenih sistemskih napak v okviru OP ROPI in RR je vrednost tveganja v zvezi z izdatki, prijavljenimi v letu 2013, padla pod 2% postavljene ravni pomembnosti, in je znašala 1,88%.

V letu 2015 stopnja izračunane najbolj verjetne napake ni presegla ravni pomembnosti, saj je znašala 1,53%.

V okviru izvedenih revizij v programskem obdobju 2007-2013 je revizijski organ na podlagi svojih ugotovitev – do priprave tega poročila - podal tudi osem (8) prijav suma goljufij. Sedem (7) prijav se nanaša na operacije sofinanciranje v okviru OP RR ter ena (1) v okviru OP ROPI.

Vse prijavljene operacije v okviru OP RR so bile sofinancirane v okviru javnih razpisov v pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Glede na posamezno področje sofinanciranja pa je bila večina oz. šest (6) prijavljenih operacij sofinanciranih v okviru prednostne usmeritve Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost, ena (1) pa v okviru prednostne usmeritve Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov. Za vse omenjene primere je v skladu določili uredb o izvajanju evropske kohezijske politike pristojno posredniško sprožilo ustrezne postopke za vračilo sredstev kot tudi poročilo o ugotovljenih nepravilnostih na OLAF. Vsi omenjeni postopki se – v času priprave končnega poročila - še vodijo kot odprti, saj še vedno potekajo (pred)kazenski oz. sodni postopki.

Tabela18: Pregled izvedenih revizij operacij po letih, OP in višini izračunane najbolj verjetne napake (NVN):

LETO izvedbe revizije	Oznaka revizije	OP RČV	OP RR	OP ROPI	SKUPAJ	(NVN) v %
2007 - 2009	/	/	/	/	/	/
2010	RO9	5	27	3	35	1,58 %
2011	RO10	8	47	7	62	1,54 %
2012	RO11	11	53	7	71	4,87 %
2013	RO12	16	45	12	73	2,80% → < 2 %
2014	RO13	16	39	19	74	3,44% → 1,88 %
2015	RO14	14	27	30	71	1,53 %
2016	RO15	10	29	37	76	1,77 %-

Tabela 19: Pregled revizij dopolnilnega vzorca po letih in OP:

LETO	Oznaka revizije	OP RČV	OP RR	OP ROPI	SKUPAJ
2007 - 2011	/	/	/	/	/
2012	/	17	/	/	17
2013	DV12	9	8	12	29
2014	DV13	14	/	11	25
2015	DV14	25	5	/	30
2016	DV15	25	/	/	25

5.3.1.2 Revizije Računskega sodišča RS

Računsko sodišče Republike Slovenije (RSRS) je aprila 2009 izdalo končno revizijsko poročilo z naslovom **Kako preverjamo izplačila za evropski denar**. V okviru omenjene revizije je RS revidiralo učinkovitost organiziranosti upravljalnih preverjanj na področju kohezijske politike programskega obdobja od leta 2007 do 2013. Revizija se nanaša na obdobje od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2008, izvedena pa je bila na OU kot tudi na MJU, MGRT/JAPTI, MZI/DRSC.

Računsko sodišče je v okviru revizije preverilo, ali so bila upravljalna preverjanja organizirana tako, da so lahko izpolnjene zahteve evropskih uredb, in ali organiziranost izvajanja teh preverjanj temelji na elementih učinkovitih notranjih kontrol, ki veljajo za izvrševanje splošnega proračuna Evropskih skupnosti.

Računsko sodišče je ocenilo, da izvajanje upravljalnih preverjanj ni bilo učinkovito organizirano. Čeprav je bilo izvajanje upravljalnih preverjanj organizirano tako, da je omogočalo izpolnitev zahtev evropskih uredb, pa organiziranost izvajanja teh preverjanj ne temelji na elementih učinkovitih notranjih kontrol in upravljalna preverjanja niso bila vzpostavljena tako, da se ne bi povečalo upravno breme.

Za operacije kohezijske politike je treba zato pred izplačilom iz državnega proračuna izvesti take postopke, kot kadar gre le za običajno financiranje iz državnega proračuna. Ker ureditev za sredstva državnega proračuna v celoti ne omogoča izpolnitve zahtev evropskih uredb, bi bilo treba to ureditev dopolniti tako, da bi se brez nepotrebnega povečanja upravnega bremena zadostilo zahtevam evropskih uredb, ki se nanašajo na upravljalna preverjanja.

Računsko sodišče je podalo tudi priporočila za ustrežnejšo organiziranost upravljalnih preverjanj.

V letu 2011 je OU prejel končni poročili o dveh revizijah, ki jih je v predhodnih letih izvedlo Računsko sodišče Republike Slovenije (RS RS), in sicer o:

- **učinkovitosti delovanja informacijskega sistema** (revizija se je začela 2009, ko je bilo posredovan sklep o začetku revizije, zaključila pa 2011, ko je bilo izdano končno revizijsko poročilo) ter
- **stroški kontrol pri črpanju evropskih sredstev** vzpostavljenih za evropska sredstva. Revizija vključuje obdobje poslovanja od 1.1.2006 do 31.12.2009.

Revizija s področja kontrol se je izvajala na vseh enajstih revidirancih (neposrednih proračunskih uporabnikih), ki so bili v revidiranem obdobju vključeni v izvajanje OP RR in OP RČV. Omenjena revizija je potekala na pobudo vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, ki so se v okviru Delovne skupine za strukturne sklade odločile izvesti revizijo, s katero bi ocenile, koliko znašajo stroški kontrol. Revizija je bila del mednarodne revizije z naslovom Stroški kontrol, pri kateri je sodelovalo 12 vrhovnih revizijskih institucij držav članic Evropske unije. Glede smotrnosti kontrol je Računsko sodišče vsem vključenim institucijam priporočilo, naj spremljajo porabo časa in s tem povezane stroške ter pri oblikovanju nalog upoštevajo tudi stroškovni vidik. Poleg tega je podalo tudi nekaj priporočil za učinkovitejše delovanje, pri katerem ne bi prihajalo do podvajanj izvajanja po vsebini podobnih kontrolnih aktivnosti.

Po prejemu sklepa o izvedbi **revizije učinkovitosti delovanja informacijskega sistema** in pravilnosti poslovanja SVLR v letu 2009, je Računsko sodišče 15. novembra 2011 izdalo predmetno končno revizijsko poročilo. V končnem poročilu o izvedeni reviziji o učinkovitosti delovanja informacijskega sistema je RSRS navedlo, da SVLR ne zagotavlja učinkovitega delovanja informacijskega sistema ISARR ter podalo negativno mnenje o pravilnosti njenega poslovanja. Računsko sodišče je OU podalo več priporočil za izboljšavo delovanja omenjenega informacijskega sistema. Organ upravljanja je v predpisanem roku računskemu sodišču predložil odzivno poročilo na izvedeno revizijo. Računsko sodišče je nato v porevizijskem postopku pregledalo odzivno poročilo z dopolnitvama ter preizkusilo verodostojnost in zadovoljivost izkazanih upravljalnih preverjanj.

V letu 2012 je Računsko sodišče Republike Slovenije izdalo tudi porevizijsko poročilo »Popravljalni ukrepi pri ureditvi informacijskega sistema ISARR«. Računsko sodišče v njem ugotavlja, da v odzivnem poročilu predstavljeni ukrepi za odpravo nepravilnosti in nesmotrnosti niso bili v celoti izkazani kot zadovoljivi.

Računsko sodišče je junija 2013 vnovič začelo revizijo o **Učinkovitosti in uspešnosti delovanja informacijskega sistema** organa upravljanja, ki pa do konca leta 2015 še ni bila zaključena. Osnutek revizijskega poročila je OU prejel 24.6.2016, končno poročilo pa 25.10.2016. V končnem revizijskem poročilu RSRS podaja 15 ugotovitev, in sicer osem (8) glede učinkovitosti ter sedem (7) glede uspešnosti delovanja sistema. Poleg tega je RSRS podal pet (5) priporočil za izboljšanje poslovanja. SVRK je aktivno pristopil k reševanju problematike in odzivno poročilo posredoval v roku na RSRS in sicer 23.1.2017.

Računsko sodišče je oktobra 2011 pričelo z revizijo **sistema izvajanja evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji** za programsko obdobje od leta 2007 do leta 2013. V revizijo, za katero je bilo končno poročilo izdano septembra 2012, je bilo vključenih dvanajst ministrstev in dve službi Vlade Republike Slovenije, ki so sodelovali pri načrtovanju, pripravi, upravljanju, izvajanju in nadzoru operativnih programov.

Ključne ugotovitve:

- Težavo v izvajanju evropske kohezijske politike predstavljajo večkratne menjave odgovornih oseb in spreminjanje strukture sistema ter postopkov izvajanja.
- V Republiki Sloveniji velja na področju izvajanja evropske kohezijske politike poleg evropskih uredb tudi veliko slovenskih predpisov, tako splošnih za sredstva državnega proračuna kot tudi posebnih za evropska sredstva. Ti predpisi pa med seboj niso vedno usklajeni, za istovrstna opravila določajo različne postopke in uporabljajo različne izraze.
- Za dodeljevanje sredstev večinoma obstajajo strateške podlage, vendar pa se pred objavo javnih razpisov pogosto ne ugotavlja dejanskih potreb, posledica tega pa je bila v nekaterih primerih majhno zanimanje za razpisana sredstva.
- Financiranje podobnih vsebinskih področij so zagotavljala ali različna ministrstva in službe vlade ali pa posamezno ministrstvo iz evropskih sredstev in sredstev državnega proračuna, zato računsko sodišče meni, da bi morali udeleženci pri tem delovati bolj usklajeno.
- Računsko sodišče je ugotovilo, da je ena od ključnih težav pri izvajanju evropske kohezijske politike informacijski sistem ISARR. Posebna vnaprej definirana poročila, ki so oblikovana v informacijskem sistemu ISARR, neposrednim proračunskim uporabnikom ne omogočajo spremljanja izvajanja evropske kohezijske politike, zato jih večina spremlja izvajanje z dodatnimi preglednicami. Poleg tega je informacijski sistem ISARR neusklajen z informacijskim sistemom organa za potrjevanje, ki se uporablja za pripravo izjav o izdatkih in zahtevkov za plačila, ki jih je treba predložiti Evropski komisiji in so podlaga za povračilo sredstev.

Organ upravljanja je priporočila upošteval pri svojem nadaljnjem delovanju.

Računsko sodišče RS je julija 2013 posredovalo končno **poročilo o izvedeni reviziji ukrepov za poenostavitev sistema izvajanja evropske kohezijske politike**. Revizija je bila del skupne mednarodne revizije, ki so jo izvedle vrhovne revizijske institucije v 12 državah članicah EU. V Sloveniji je bilo v okviru revizije vključenih osem ministrstev in en organ v sestavi ministrstva, ki so vključeni v sistem upravljanja in nadzora nad izvajanjem evropske kohezijske politike.

Številne poenostavitve so bile omogočene s spremembami evropskih uredb, v okviru mednarodne revizije pa je bilo za pregled izbranih devet ukrepov. Računsko sodišče je preverilo, ali in kako so bile te poenostavitve uporabljene v Republiki Sloveniji.

Računsko sodišče je ugotovilo, da je bilo uvedenih sedem ukrepov za poenostavitev, dejansko uporabljeni pa so bili le štirje. Nekateri ukrepi so bili v Sloveniji uvedeni razmeroma kmalu po tem, ko so jih omogočile evropske uredbe, Slovenija pa jih je uvedla med prvimi izmed držav članic, ki so sodelovale pri skupni reviziji. To zlasti velja za dva od treh možnih poenostavljenih načinov poročanja o upravičenih stroških. Glede ukrepov, ki sta se nanašala na enostavnejše potrjevanje in izvajanje velikih projektov, ni bilo mogoče izkoristiti v polni meri, saj je v Republiki Sloveniji večino takih operacij Evropska komisija potrdila že pred uvedbo ukrepov. Računsko sodišče pri tem opozarja tudi na previdnost pri uporabi poenostavitev, saj nekatere poenostavitve niso primerne za vse vrste operacij. Po mnenju RSRS bi lahko odgovorne institucije v Sloveniji uspešneje poenostavljale sistem evropske kohezijske politike.

Računsko sodišče je konec leta 2015 pričelo s postopki izvedbe (horizontalne) revizije **učinkovitosti upravljanja z ugotovljenimi nepravilnostmi in finančnimi popravki pri črpanju sredstev evropske kohezijske politike** v Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013. Revizija se je začela 17.12.2015, v pregled pa je poleg SVRK v vlogi organa upravljanja vključenih še šest (6) ministrstev, in sicer Ministrstvo za finance (MF-PO), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Organ upravljanja do priprave tega končnega poročila s strani RSRS ni prejel končnega revizijskega poročila.

5.3.1.3 Revizije EK

Številka misije: 2011/SI/RGIO/J2/983/1

Čas izvedbe: junij 2011

Revizorji Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko (v nadaljevanju DG REGIO) so junija 2011 izvedli pregled dela revizijskega organa za OP RR in OP ROPI, Urada RS za nadzor proračuna. Končno poročilo v slovenskem jeziku smo prejeli avgusta 2012. Revizorji so pregledali osem (8) operacij, in sicer dve (2) v okviru OP ROPI in 6 operacij v okviru OP RR.

Revizorji EK so v okviru pregledov operacij iz OP RR zaradi neustrezne objave spremembe meril za oddajo javnih naročil izrekli finančno korekcijo za operacijo izgradnje Športno rekreacijskega centra Pokljuka (ŠRC Pokljuka). Sprva je bila strani EK predlagana 25% finančna korekcija, vendar je Organ upravljanja septembra 2012 poslal EK podrobnejšo obrazložitev k posamezni ugotovitvi iz končnega revizijskega poročila in navedel tudi dodatne argumente v zvezi z omenjeno zadevo. Po teh dodatnih pojasnilih je EK v svojem pismu (t.i. final position letter) junija 2014 Slovenijo obvestila o znižanju finančne korekcije na 10% vrednosti potrjenih izdatkov pri operaciji. Maja 2015 je organ upravljanja na EK poslal pojasnilo glede osnove za izračun finančne korekcije, v katerem je ugotavljal, da je ustrezna osnova za izračun le-te vrednost dejansko realizirane pogodbe (torej dejansko

potrjeni in Komisiji predloženi izdatki) in ne ocena le-te. EK se je z omenjenim pojasnilom strinjala, tako da je v končni fazi izračun korekcije znašal 462.972,71 evrov, od tega EU del 393.526,80 evrov. O omenjeni nepravilnosti je posredniško telo v 3. četrtletju 2015 poročalo OLAF. Upravičenec se ni strinjal z vračilom. Posredniško telo je zato julija 2016 sprožilo tožbo zoper upravičenca (Smučarska zveza Slovenije). Tožbeni zahtevek se glasi na izplačilo 462.972,71 EUR ter izvira iz naslova neupravičeno izplačanih sredstev upravičencu. Postopek v času priprave tega poročila še ni končan.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1244/1

Čas izvedbe: 14. - 18. 10.2013

Revizorji DG REGIO so oktobra 2013 izvedli revizijo *Pregled dela revizijskega organa v skladu s členom 62 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Kohezijski sklad (KS)*. V reviziji je bilo zajetih osem (8) operacij, ki jih je v letu 2013 revidiral revizijski organ in pri katerih so bili pregledani postopki javnega naročanja. Omenjena revizija je zajela preverjanje zakonitosti in pravilnosti postopkov oddaje javnih naročil, splošni cilj revizije pa je bil pridobiti razumno zagotovilo o učinkovitem delovanju sistemov upravljanja in nadzora.

Angleški osnutek revizijskega poročila smo prejeli januarja 2014, slovenski prevod pa sredi marca 2014. EK nas je 6. marca 2014 tudi obvestila, da je na podlagi osnutka omenjenega revizijskega poročila zaustavila izplačila za Slovenijo iz ESRR in KS.

Po mnenju revizorjev EK so bile v okviru izvedene revizije operacij ugotovljene pomanjkljivosti pri postopkih javnega naročanja, zato so bili od slovenskih nacionalnih organov zahtevani ukrepi za njihovo odpravo, s strani revizijskega organa pa revizija le-teh ukrepov.

Revizorji EK so v okviru ugotovitve št. 2 navedli, da je zahteva slovenskih naročnikov pri javnih naročilih po obveznem članstvu strokovnjakov v Inženirski zbornici Slovenije (IZS) - kot dokazilo njihove tehnične oz. kadrovske usposobljenosti - že v fazi oddaje ponudbe diskriminatorno in v nasprotju z evropsko direktivo s področja javnega naročanja (2004/18/ES). Po mnenju revizorjev EK je taka zahteva slovenskih naročnikov do tujih ponudnikov omejevalna, saj bi po mnenju EK lahko ponudniki v skladu z omenjeno evropsko direktivo naročniku predložili ustrezno dokazilo o vpisu v register ali drugo ustrezno potrdilo v skladu s predpisi države članice, v kateri so registrirali svojo dejavnost, ne pa države članice naročnika.

OU je že v fazi prejema osnutka revizijskega poročila skupaj s predstavniki posredniških teles pristopil k pripravi popravljalnih ukrepov, vključno s pripravo analize javnih naročil, izvedel pa je tudi druge zahtevane ukrepe.

Organ upravljanja je po izvedeni analizi javnih naročil obračunal 5 % finančni popravek na vrednost vseh javnih naročil, ki so po mnenju EK vsebovala diskriminatorne pogoje za sodelovanje pri javnem naročanju.

Na podlagi omenjenega odgovora je EK popravljane ukrepe ocenila za ustrezne in delno sprostila izplačila iz evropskega proračuna (partial lifting), o čemer je Slovenijo obvestila 13. avgusta 2014. V celoti pa je bila zaustavitev izplačil za OP RR in OP ROPI odpravljena 30.10.2014, po tem ko je EK s strani RO 7. 10. 2014 prejela mnenje in poročilo o izvedeni reviziji ukrepov s strani OU in PT.

V sklopu analize pripravljene za operacije, sofinancirane iz KS in ESRR, ki je bila nacionalnim organom naložena s končnim poročilom Evropske komisije, generalni direktorat za regionalno in mestno politiko v zvezi z Misijo št. 2013/SI/REGIO/C2/1244/1 dne 27. junija 2014, ref. Ares(2014)2132045-27/6/2014, je bilo pregledanih 307 javnih naročil v skupni vrednosti 2.782.835.414,80 EUR. Gre za vsa javna naročila v okviru operacij sofinanciranih iz OP ROPI 2007-2013 in OP RR 2007-2013, katerih ocenjena vrednost presega mejno vrednost za objavo v Uradnem listu Evropske unije ter za katera je bila na podlagi javnega naročila do 1. 7. 2014 sklenjena pogodba. Glede na podrobno obrazložitev diskriminatornosti v prejetem končnem poročilu Evropske komisije, so bile na posredniških telesih in na organu upravljanja za ta javna naročila pregledane objave in razpisne dokumentacije za javna naročila. Skupno je bilo do konca leta 2016 identificiranih 94 javnih naročil, ki so bila zaradi zahteve po članstvu v Inženirski zbornici Slovenije opredeljena kot diskriminatorna. Za identificirana diskriminatorna javna naročila s certificiranimi izdatki je bil skupno izveden 5% finančni popravek v skupni vrednosti 29.092.317,92 EUR, in sicer za 13 javnih naročil v okviru operacij sofinanciranih iz OP RR v skupni znesku 1.585.216,43 EUR ter za 79 javnih naročil v okviru operacij sofinanciranih iz OP ROPI v skupni znesku 27.507.101,49 EUR. Pri dveh diskriminatornih JN ni bilo certificiranih izdatkov. Višina certificiranega popravka je nižja za 11.876,04 EUR zaradi zmanjšanja zahtevka za povračilo pri operaciji OP13.1.4.1.05.0188. Tako vrednost skupnega certificiranega finančnega popravka pri javnih naročilih z diskriminatornimi določili za tujce glede članstva v IZS znaša 29.080.441,88 EUR.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1322/1

Čas izvedbe: 16. – 20. 6. 2014

Revizorji DG REGIO so junija 2014 izvedli revizijo operacij v okviru OP RR s poudarkom na državnih pomočeh, javnem naročanju, uveljavljanju upravičenih stroškov in izvajanju upravljalnih preverjanj. Revidiranih je bilo sedem (7) operacij v okviru 1., 2. in 3. razvojne prioritete, ki se izvajajo v pristojnosti MGRT, in sicer Direktorata za podjetništvo, konkurenčnost in tuje investicije (šest operacij) ter Direktorata za turizem (ena operacija). Pri dveh operacijah je bila s strani revizorjev EK izvedena tudi kontrola na kraju samem oz. ogled projektov na terenu, in sicer Razvojni center za nove materiale Jesenice (v nadaljevanju RC Jesenice) in Gredič – nastanitvene zmogljivosti Penzion Superior Ceglo v goriških Brdih.

Osnutek revizijskega poročila v angleškem jeziku je država članica prejela 19. septembra 2014, v slovenščini pa 12. novembra 2014. Predlagana je bila finančna korekcija, ki se je nanašala na enega izmed razvojnih centrov (RCJ), vendar je bila po mnenju revizorjev mogoča tudi ekstrapolacija na druge, z evropskimi sredstvi sofinancirane razvojne centre

slovenskega gospodarstva (RCSG). Poleg omenjene finančne korekcije sta revizorja izpostavila 3 glavne ugotovitve (in priporočila), in sicer:

- nezadostna pokritost pregleda izdatkov v okviru upravljalnih preverjanj,
- nezadostna revizijska sled in možnost dvojnega financiranja (področni odsek),
- potencialno neupravičeni izdatki povezani z nakupi osnovnih sredstev s strani partnerjev raziskovalnega konzorcija oziroma nezadostna ocena cene v odnosu do nakupov od projektnih partnerjev.

Država članica je 12. decembra 2014 poslala EK odgovor na osnutek revizijskega poročila. OU je v njem EK obvestil, da je na podlagi spremljanja izvajanja instrumenta Razvojni centri slovenskega gospodarstva (RCSG), svojih kontrol ter revizij nacionalnih in evropskih institucij pripravil akcijski načrt ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. V odzivu je OU pojasnil, da se v okviru omenjenega instrumenta izvaja 17 operacij oziroma razvojnih centrov ter da je vsak izmed njih že bil predmet vsaj ene (ali več) kontrol, izvedenih s strani KE OU oziroma revizije, izvedene s strani revizijskega organa, Evropske komisije in/ali Evropskega računskega sodišča. KE OU je izvedla 14 kontrol na kraju samem. Revizijski organ, UNP, pa je v letu 2014 izvedel 12 revizij operacij na instrumentu Razvojni centri slovenskega gospodarstva. Po mnenju revizijskega organa so bile ugotovljene nepravilnosti sistemske narave, zato je skladno z Uredbo Sveta (ES) št. 1083/2006 in Uredbo Komisije (ES) št. 1828/2006 ter na podlagi Smernic o načelih, merilih in okvirnih lestvicah, ki se morajo uporabljati v zvezi s finančnimi popravki predlagal izvedbo pavšalnega finančnega popravka v višini 10 % vrednosti certificiranih izdatkov javnega razpisa, ob predhodni izločitvi vseh že prej predlaganih posameznih finančnih korekcij.

Končno revizijsko poročilo v slovenskem jeziku je Slovenija prejela julija 2015. Odgovor na končno poročilo je Slovenija posredovala septembra 2015 in v njem predstavila izvedene dodatne ukrepe preverjanja ter predložila dodatna pojasnila v zvezi s posameznimi ugotovitvami v končnem poročilu. EK je v svojem končnem stališču (final position letter), ki ga je v slovenskem jeziku posredovala junija 2016, izvedene ukrepe sprejela za sprejemljive in z izjemo enega, ki se nanaša na RC Jesenice, zaprla vsa podana priporočila.

V svojem končnem stališču je EK pojasnila, da niso bila predložena zadostna dokazila o ločenosti dejavnosti upravičenca RC Jesenice in člana konzorcija Ocean Tec. Zato je EK oz. DG Regio v zvezi s tem leta 2014 primer prijavil na OLAF. Na podlagi omenjene prijave je OLAF sprožil preiskavo, v okviru katere je dvakrat obiskal prostore upravičenca, in sicer maja 2015 in oktobra 2016. Organ upravljanja je 24. januarja 2017 s strani OLAFa prejel informacijo o zaključku omenjene preiskave in v obvestilu navedel, da je predlagal finančno korekcijo v višini 4.680.509,19 evrov, kar je znesek celotnih dodeljenih sredstev za omenjeno operacijo. Sredi februarja 2017 je OU s strani DG Regio prejel obvestilo o zaključku preiskave in končno poročilo OLAFa, na katerega ima država članica rok za odgovor dva meseca. Do priprave tega poročila omenjeni rok še ni potekel.

Do konca leta 2016 je bila v okviru javnega razpisa Razvojni centri slovenskega gospodarstva izvedena 10% finančna korekcija na ravni certificiranih izdatkov v skupni vrednosti 10.527.603,46 EUR. V treh primerih pa je posredniško telo odstopilo od pogodb, in sicer:

RCE - Razvojni center energija d.o.o, RC SIMIT, razvojni center za sodobne materiale in tehnologije in Razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije, d.o.o.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1369/1

Čas izvedbe: oktober 2014

Revizorji DG EMPL in DG REGIO so oktobra 2014 izvedli revizijo dela revizijskega organa - s poudarkom na področju pregleda javnih naročil - v povezavi s 73. členom Uredbe Sveta ES 1083/2006. V končnem revizijskem poročilu v slovenskem jeziku, ki ga je RO prejel oktobra 2015, je izmed šestih ugotovitev ostala odprta ena ugotovitev, ki se je nanašala na operacijo, ki se sofinancira iz Kohezijskega sklada v okviru OP ROPI.

Ugotovitev s finančnimi posledicami s področja OP RR v okviru omenjene revizije ni bilo.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1398/1

Čas izvedbe: 12. – 15. januarja 2015

Revizorji DG REGIO so januarja 2015 na MF-PO in v manjšem obsegu tudi na OU izvedli revizijo, katere namen je bil preveriti točnost, resničnost, popolnost in zanesljivosti podatkov o umaknjenih in izterjanih zneskih, nerešenih izterjavah ter neizterljivih zneskih, ki jih je država članica predložila v letu 2014 za leto 2013. Omenjena revizija je v pregled omenjenih podatkov zajela podatke iz vseh treh skladov oz. vseh treh operativnih programov. Osnutek revizijskega poročila v slovenskem jeziku je država članica prejela 14.10.2015 in nanj odgovorila novembra 2015. Končno poročilo, v katerem ni bilo ugotovljenih napak s finančnimi posledicami, je Slovenija prejela maja 2016.

Številka misije: 2014/SI/REGIO/C2/1470/1

Čas izvedbe: 8. – 12. junija 2015

Revizijska enota DG REGIO je junija 2015 izvedla revizijo operacij v okviru OP RR. Revidiranih je bilo 5 (pet) javnih razpisov, in sicer po eden v okviru 1., 2. in 3. razvojne prioritete ter dva (2) v okviru 4. razvojne prioritete. Posredniški telesi pristojni za omenjene razpise sta Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (in sicer za 1., 3 in 4 razvojno prioriteto) ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (za 2. razvojno prioriteto).

Osnutek revizijskega poročila v angleškem jeziku je OU prejel 12.8.2015, slovensko inačico osnutka revizijskega poročila pa 2.10.2015, na katerega je država članica odgovorila v enomesečnem roku in odgovor EK posredovala 30. oktobra 2015. Država članica je končno revizijsko poročilo v slovenskem jeziku prejela junija 2016. Od prvotno podanih 10 ugotovitev v osnutku revizijskega poročila so v končnem poročilu ostale odprte štiri (4), na katere je OU v sodelovanju s posredniškimi organi odgovoril v roku in odgovor EK posredoval 19. avgusta 2016. Država članica do priprave končnega poročila s strani Evropske komisije še ni prejela njene končne odločitve oz. končnega stališča v zvezi z omenjeno revizijo. Za zdaj tako ni znana morebitna višina finančne korekcije v okviru t.i. 8 javnega poziva v okviru 4. razvojne prioritete razvoja regij, glede katerega so imeli revizorji – kot so navedli v osnutku in v končnem revizijskem poročilu – pripombe oz. pomisleke glede načina izbora operacij v omenjenem javnem pozivu.

Revizija varnosti sistema SFC2007 pri dostopu iz držav članic

Čas izvedbe: 1. – 5. 7. 2013

Vse omenjene revizije EK se nanašajo na vsebinsko izvajanje in nadzor evropske kohezijske politike. Revizija, izvedena v juliju 2013, pa se je nanaša na sistem SFC 2007. V skladu z delovnim načrtom Enote za notranjo revizijo v GD za regionalno in mestno politiko je bila namreč julija 2013 v sodelovanju s podjetjem Ernst & Young Belgija **izvedena revizija varnosti sistema SFC2007 pri dostopu iz držav članic**. Cilj revizije je bil oceniti, ali orodja za komunikacijo sistema SFC2007 zagotavljajo varnost podatkov (celovitost in zaupnost), ki se nanašajo prek sistema SFC, v izbranih državah članicah.

V okviru izvedene revizije sta bili poleg splošne ugotovitve – da sistem ostaja ranljiv - za Slovenijo navedeni dve priporočili, in sicer:

- odstranitev neaktivnih uporabniških računov in izvajanje uradnih postopkov za pravočasno obveščanje uradnice za zvezo države članice, da bi zagotovili ustrezno deaktiviranje uporabniških računov;
- opravljanje rednega formalnega preverjanja dostopa vsake tri mesece za vse uporabnike aplikacije SFC2007. To preverjanje bi moralo obsegati tudi preverjanje pravic do dostopa, povezanih z uporabniškimi računi.

Organ upravljanja je izvedel obe priporočili, saj je odstranil neaktivne uporabniške račune kot tudi izvedel preverjanje dostopa. To preverjanje je obsegalo tudi preverjanje pravic do dostopa povezanih z uporabniškimi računi. V ta namen smo izpisali dve poročili iz sistema SFC2007 s podatki o zadnjih prijavah, ki so bili na voljo uradniku za zvezo. O izvedenih ukrepih smo obvestili tudi Evropsko komisijo.

5.3.1.4 Revizija Evropskega računskega sodišča

Številka misije: PF-5943

Čas izvedbe: 20. – 29. 1. 2014

Revizorji Evropskega računskega sodišča (ERS) so januarja 2014 revidirali 7 operacij sofinanciranih v okviru OP RR.

OU je osnutek revizijskega poročila prejel 6. maja 2014, končno poročilo pa 5. avgusta 2014. Revidiranec je bila Evropska komisija, ki se je v nadaljnjih korakih opredelila do opažanj revizorjev za revidirane operacije iz Slovenije. V končnem poročilu so revizorji podali 11 ugotovitev, in sicer za 5 od 7 operacij, ki pa niso vse s finančnimi posledicami. Za upravičenca Notol in MO Kranj revizorji niso podali nikakršnih ugotovitev. Pri razvojnem centru Si.EVA so se pripombe nanašale na višino dodeljene državne pomoči (velikost podjetja & vrsta raziskave), pri občini Straža pa na analizo stroškov in koristi (CBA) in s tem preveč izplačano višino EU sredstev.

V okviru revizije je bilo podana sistemska ugotovitev, ki se je nanašala na dve operaciji (Novogradnja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in Gradnja vodovoda Podgora - Nova gora) t.j. neuporaba finančne vrzeli pri vmesnih plačilih.

OU je v sodelovanju s posredniškimi telesi pripravil odgovor na ugotovitve v osnutku revizijskega poročila in ga ERS posredoval 13. junija 2014, vendar pa ERS v večini primerov ni sprejelo argumentov, ali pa jih je le nekoliko popravilo oz. dodalo še nekatera nova pojasnila.

EK je svoj odziv oz. follow-up letter v slovenskem jeziku na ugotovitve ERS posredovala konec marca 2015. Slovenija je svoj odziv EK posredovala v enomesečnem roku oz. 24. aprila 2015. Na podlagi omenjenega odziva je EK sredi junija 2015 posredovala t.i. closure letter. V omenjenem pismu je Evropska komisija sprejela vse posredovane argumente Slovenije v zvezi z omenjeno revizijo in posledično s follow-up lettrom Evropske komisije. S tem je bila omenjena revizija in aktivnosti povezane z njo, zaključena.

5.3.1.5 Poročanje o nepravilnostih

V okviru OP RR je bilo do konca leta 2016 (vključno s poročili za 4. četrletje 2016) predloženih 140 poročil o nepravilnosti, ki jih je potrebno poročati na OLAF. Slednjemu se poroča o vseh primerih, ko ugotovljena nepravilnosti presega 10.000 evrov EU dela in bremeni proračun Skupnosti.

Približno dve tretjini poročenih nepravilnosti odpade na razvojni prioriteti Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost ter na razvojno prioriteto Razvoj regij. Temu ustrezno je največ poročil posredovalo ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (106 poročil), sledi mu MIZŠ s 27 posredovanimi poročili.

Pregled po letih v okviru OP RR pokaže, da je bilo največ poročenih nepravilnosti, ki presegajo 10.000 EU dela v letih 2013 in 2014, ko je bilo posredovanih 35 oz. 32 poročil o novo ugotovljenih nepravilnostih. V preostalih letih je bilo manj posredovanih poročil, in sicer 16 v letu 2015 ter po 12 oz. 11 poročil v letih 2011 oz. 2012.

5.3.2 Upravljalna preverjanja:

Predmet obravnave:

- *izvajanje kontrol na kraju samem po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja;*
- *izvajanje kontrol prenesenih nalog je v pristojnosti organa upravljanja;*
- *izvajanje dodatnih vzorčnih administrativnih kontrol je v pristojnosti organa upravljanja.*

Obravnavane so kontrole, ki jih izvaja kontrolna enota organa upravljanja (v nadaljevanju KE OU).

Organ upravljanja je vzpostavil sistem preprečevanja, odkrivanja, odpravljanja in poročanja o nepravilnostih, v katerega so vključeni vsi udeleženci, in določil smernice za izvajanje popravljanih ukrepov v primeru odkritih napak in nepravilnosti pri izvajanju kohezijske politike, v primeru ugotovljenih napak in nepravilnosti lahko tako organ upravljanja kot pristojno posredniško telo izrečeta popravljalne ukrepe in finančne popravke, vzpostavljen je

in deluje sistem vračil v primeru ugotovljene neupravičene poraba sredstev državnega proračuna.

Med upravljalna preverjanja uvrščamo preverjanja pred potrditvijo instrumenta in preverjanja po potrditvi instrumenta oz. po podpisu pogodbe o sofinanciranju, med slednjimi so administrativne kontrole in kontrole na kraju samem. V pristojnosti organa upravljanja je tudi izvajanje kontrol prenesenih nalog.

Administrativna ureditev upravljalnih preverjanj:

Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (*Ur.l. RS, št. 41/07 in spremembe: Ur.l. RS, št. 17/09, št. 40/09, 3/10, 31/10, 79/10, 4/13 in 89/14*), določa upravljalna preverjanja in organe, ki upravljalna preverjanja izvajajo, in sicer:

- *izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja v primeru, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi upravičenca;*
- *izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti posredniškega telesa v primeru, ko neposredni proračunski uporabnik ni v vlogi upravičenca;*
- *izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja v primeru operacij v okviru tehnične pomoči vseh treh operativnih programov;*
- *izvajanje kontrol na kraju samem po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja;*
- *izvajanje kontrol prenesenih nalog je v pristojnosti organa upravljanja;*
- *izvajanje dodatnih vzorčnih administrativnih kontrol je v pristojnosti organa upravljanja.*

Pisni postopki za izvajanje upravljalnih preverjanj so navedeni v naslednjih dokumentih:

- *Navodilih organa upravljanja za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013, z dne 13.10.2014, in sicer v 2. poglavju, ki ureja postopek načrtovanja, prijave in potrjevanja instrumenta neposredna potrditev operacije;*
- *Navodilih organa upravljanja za izvajanje tehnične pomoči kohezijske politike Cilja konvergenca 2007-2013, z dne 31.7.2012 in sicer v 6. poglavju, ki opisuje upravljalna preverjanja po 13. čl. Ur. 1828/2006/ES;*
- *Navodila organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES, z dne 11.12.2014 in sicer v 6. poglavju, ki opredeljuje izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. čl. Ur. 1828/2006/ES.*

OU je upošteval priporočila iz različnih revizijskih poročil, in je, na njihovi podlagi ali na podlagi ugotovitev lastnih kontrol, kadar je bilo potrebno, dopolnil in posodobil tako Navodila OU za izvajanje upravljalnih preverjanj kot kontrolne liste (priloge omenjenih

navodil, v nadaljevanju KL) z namenom odprave nepravilnosti oz. preprečitev pojava nepravilnosti. Dopolnitve so obsegale:

- dodatna vprašanja v KL za javna naročila, odprti postopek (IZS, pogoji za ugotavljanje ustreznosti ponudnikov ne smejo biti diskriminatorni, med merili ne smejo biti reference, vprašanja glede obstoja cesij, kompenzacij, asignacij itd.),
- vključitev dodatnih pregledov,
- dodatna vprašanja v KL glede preverjanja dvojnega financiranja, cesij, kompenzacij, asignacij.

Obseg kontrol in rezultati kontrol:

Administrativno preverjanje je preverjanje vsakega zahtevka za izplačilo, ki ga predložijo upravičenci in se praviloma izvede pred izplačilom iz proračuna, najkasneje pred povračilom sredstev Skupnosti na podlagi zahtevka za povračilo. Rezultat je torej izplačilo iz proračuna in/ali povračilo sredstev Skupnosti.

Organ upravljanja, KE OU, opravlja vzorčne administrativne kontrole, vključene so v kontrolo na kraju samem in kontrolo prenesenih nalog. Organ upravljanja, KE OU, opravlja administrativne kontrole operacij, pri katerih izvajanja teh kontrol ni prenesel na posredniška telesa, med temi je tehnična pomoč. Kontrola na kraju samem je vzorčno preverjanje, praviloma po izvršenem izplačilu iz proračuna, ki ga izvajata OU in PT na podlagi analize tveganja kot podlagi letnemu planu izvedbe KKS, in opredeljenega vzorca, ki ga pripravi KE OU. O ugotovitvah se izda Poročilo o opravljeni kontroli na kraju samem, ki ga, v primeru odkrite nepravilnosti, prejme tudi revizijski organ.

KE OU vsako leto izvajanja OP-ja pripravi letni načrt izvajanja kontrol na kraju samem in se s PT-ji dogovori, katere operacije bo pregledal PT in katere KE OU tako, da se kontrole na kraju samem ne podvajajo. Osnova za določitev vzorca operacij, ki bodo predmet kontrole na kraju samem, je vsakokratna analiza tveganja, glede na število operacij, vključenih v analizo tveganja. V populacijo vsakoletne analize tveganja so vključene operacije, pri katerih je bil v preteklem letu v sistemu ISARR zabeležen vsaj en zahtevka za izplačilo.

V skladu z Navodili OU za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES KE OU vsako leto pregleda uporabljeno metodo vzorčenja, ki jo po potrebi spremeni ali dopolni, in vodi evidenco, v kateri je opisana in utemeljena uporabljena metoda vzorčenja za vsako leto, ter evidenco operacij, izbranih za preverjanje.

Letni načrt kontrol na kraju samem predstavljajo operacije z najvišjim tveganjem, pri čemer vzorec izbranih operacij ne sme biti manjši od 5 %, vključenih v analizo tveganja.

S kontrolo prenesenih nalog se KE OU prepriča in dobi zagotovilo, da PT izvajajo prenesene naloge v skladu s predpisi, smernicami in navodili OU. KE OU je letno izvajal kontrole prenesenih nalog. Upoštevanje s strani KE OU izrečenih priporočil PT je rezultiralo v izboljšavi sistema kontrol in nadzora.

Večje težave pri izvajanju oz. ukrepi za odpravo nepravilnosti:

Kot večje težave opredeljujemo sistemske težave zaradi postopkov, ki morda ne bi bili vzpostavljeni in katerih odsotnost bi preprečevala ali ovirala izvajanje vračil zaradi ugotovljenih nepravilnosti v proračun Unije in/ali državni proračun. Večje težave pri izvajanju kontrol in pri izvajanju popravljalnih ukrepov niso nastopile.

Izvedeni sistemski ukrepi za preprečevanje nastanka nepravilnosti so rezultat izkušenj in ugotovitev kontrol in priporočil nadzornih in revizijskih organov:

- več dopolnitev in posodobitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj, vključno s prilogami (KL),
- več dopolnitev in posodobitev Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007-2013,
- dopolnitev KL za KKS in dodatni KL za administrativna preverjanja za kontrole izvršenih plačil v primerih cesij, kompenzacij, asignacij in direktnih plačil podizvajalcem in za kontrole cesij, kompenzacij, asignacij,
- dopolnitev KL za javna naročila, odprti postopek: z vprašanji za ugotavljanje, ustreznosti ponudnikov (nediskriminatornost pogojev), z vprašanji glede meril (merila ne smejo biti reference), z vprašanji glede konflikta interesov in povezanih družb,
- vključitev dodatnih pregledov v KL glede preverjanja dvojnega financiranja,
- izdana nova navodila Navodila organa upravljanja za zaokroževanje v okviru evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013,
- dopolnitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj z dodatnimi vprašanji glede vzorčenja izvajanja administrativnih kontrol in kontrol na kraju samem z opredelitvijo možnih tveganj,
- posodobitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj v skladu s COCOF smernicami.

5.4 Spremembe v okviru izvajanja operativnega programa

5.4.1 Spremembe operativnega programa

OP RR je bil s strani Evropske komisije potrjen v mesecu avgustu, leta 2007. Vlada RS se je aprila leta 2010 prvič odločila za njegovo spremembo, predvsem zaradi posledic gospodarske krize, ki je nastopila leta 2008. Namreč v obdobju programiranja OP RR (2006-2007) je bila socialno-ekonomska situacija v Sloveniji popolnoma drugačna, kot po prihodu krize. Glede na to, se je bilo potrebno osredotočiti na izvedbo tistih programov, ki na dolgi rok prinašajo največjo možno dodano vrednost in prispevajo k ustvarjanju delovnih mest. S pojavom gospodarske krize se je zanimanje poslovnega sektorja za gospodarsko infrastrukturo občutno zmanjšalo. Zato je spremenjen OP RR predvideval investicije v infrastrukturo le v jasno utemeljenih primerih, bistveno večji poudarek pa je bil na financiranju razvojnih projektov, ki neposredno prispevajo k inovativnosti, krepitvi družbe znanja in posledično ustvarjajo delovna mesta. Tako se je s prerazporeditvami sredstev (tudi iz OP ROPI) za področje izboljšanja konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalne odličnosti, obseg razpoložljivih sredstev povečal za 85% in tako po spremembi predstavljal 34% sredstev OP RR. Konec leta

2013 se je OP RR še enkrat spremenil s prerazporeditvijo 15 mio EUR sredstev iz OP ROPI, kjer je bilo črpanje evropskih sredstev slabše. Dodatna sredstva so se namenila za izvajanje instrumentov finančnega inženiringa v obliki dolžniških virov financiranja, ki so bila namenjena za MSP. OP RR je po obeh spremembah omogočal porabo 1,783 mio EUR evropskih sredstev.

5.4.2 Organizacijske spremembe

Poleg številnih vsebinskih izzivov pri izvajanju evropske kohezijske politike (EKP) v Sloveniji v programskem obdobju 2007 -2013 pa so omenjeno programsko obdobje zaznamovale pogoste spremembe postavljenega institucionalnega okvira delovanja EKP.

V programskem obdobju 2007-2013 se je tako nekajkrat spreminjal ustroj državne uprave - tako število in nazivi tako posredniških teles kot tudi organa upravljanja - posledično pa tudi sam sistem izvajanja kohezijske politike, čemur je bilo potrebno vsakokrat med drugim tudi pripraviti nove oz. posodobljene opise sistema upravljanja in nadzora, spremeniti sporazume o prenosu nalog vsled preimenovanja posredniških teles kot tudi zaradi prenosa posameznih področij z enega posredniškega telesa na drugega, zagotoviti ustrezno razmejitev nalog, ipd.

Zadnja tovrstna sprememba je bila predlagana decembra 2013, ko je Vlada RS ocenila, da je potrebno zaradi specifičnosti nalog s področja evropske kohezijske politike in jasne razmejitve med udeleženci ter v izogib konfliktom interesov, ustanoviti posebno vladno službo, ki bo zadolžena za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Kohezijska politika je namreč osrednja razvojna politika, ki prispeva k spodbujanju dolgoročne rasti, ustvarjanju novih delovnih mest in trajnostnemu razvoju. Sredstva te politike so v Sloveniji ključni instrument spodbujanja konkurenčnosti, njihov pomen pa se je v času krize le še povečal. Tako je to področje absolutna prednostna naloga vlade, ki si prizadeva, da bi na tem področju aktivnosti potekale učinkoviteje.

Zato je bila 1. 3. 2014 vzpostavljena samostojna Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Koordinacija ministrstev, predvsem pa množica tehničnih postopkov za učinkovito delovanje sistema evropske kohezijske politike v Sloveniji namreč zahtevajo hitro in nehierarhično notranje delovanje organa upravljanja. To pa je mogoče doseči le z izrazito fleksibilno in prilagodljivo organizacijsko in upravljavsko strukturo.

Pretekli posegi v organizacijski sistem izvajanja evropske kohezijske politike – kot je bila npr ukinitev Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko – SVLR in pripojitev področja evropske kohezijske politike in regionalnega razvoja Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) - so povzročili določen zastoj na tem področju. Ker se je po manj kot dveh letih združitve takratnega SVLR z MGRT (združitev v začetku leta 2012) omenjena odločitev izkazala kot neučinkovita, je sledila odločitev, da se za to področje ustanovi samostojna vladna služba.

S tem je bila zagotovljena neodvisnost izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji, jasna razmejitev med udeleženci ter v največji možni meri preprečila možnost konflikta interesov.

5.4.3 Poročanje o spremembah opisa sistema upravljanja in nadzora

V skladu s členom 62 (1)(d)(i) Uredbe Komisije (ES) št. 1083/2006 je treba poročati o večjih spremembah Opisa sistema upravljanja in nadzora za posamezen operativni program (OSUN). OSUN za Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 je bil sprejet na EK dne 28.5.2008. V skladu s členom 62 (1)(d)(i) Uredbe Komisije (ES) št. 1083/2006 je potrebno poročati o večjih spremembah Opisa sistema upravljanja in nadzora za posamezen operativni program. Organ upravljanja je skupaj s posredniški telesi, organom za potrjevanje in revizijskim organom v določenih delih spreminjal oziroma posodabljal opise sistemov vsako leto in jih posredoval RO.

Leta 2007 je bila sprejeta Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Ur. list RS, št. 17/09, 40/09, 3/10, 31/10, 79/10, 4/13 in 89/14), ki je določila vlogo organa upravljanja ter njegove pristojnosti, odgovornosti in naloge v 4. in 5. členu. Vlogo OU je takrat opravljala **Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR)**.

Do konca leta 2011 so se spremembe OSUN OP RR uvajale predvsem zaradi:

- sporazuma o prenosu nalog; saj je na podlagi nacionalne Uredbe o izvajanju kohezijske politike, OU del nalog prenesel v izvajanje na posredniška telesa;
- spremembe organizacije oziroma organizacijske sheme ter nalog notranjih organizacijskih enot OU (prenos Sektorja za spremljanje in vrednotenje v Urad za kohezijsko politiko ter ustanovitev Sektorja za sistem in nadzor),
- spremembe glavnih dejavnosti in nalog OU (kontrola prenesenih nalog).

Do konca leta 2012 so se spremembe OSUN OP RR uvajale predvsem zaradi reorganizacije državne uprave na podlagi sprememb Zakona o Vladi RS (Ur. l. RS, št. 24/05-UPB1, št. 109/08, št. 55/09 Odločba US: U-I-294/07-16, št. 38/10-ZUKN in 8/12), ki je določil, da se pristojnosti Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) prenesejo na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT). Vlogo OU je prevzel **Direktorat za evropsko kohezijsko politiko (DEKP) v okviru MGRT**, v okviru katerega je bil na novo ustanovljen Sektor za upravljanje programov kohezijske politike (SUPK), ki je združil vsebinske sektorje za ESRR, KS, ESS ter Sektor za sistem in nadzor. Sprememba na MGRT je, da PT na MGRT vključuje tri direktorate: Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo (MGRT-DPKT), Direktorat za turizem in internacionalizacijo (MGRT-DTI) in Direktorat za regionalni razvoj in evropsko regionalno sodelovanje (MGRT-DRRETS). Pri ostalih ministrstvih so se spremembe OSUN OP RR izvedle na podlagi reorganizacije ministrstev, ki so se združevala in sicer:

- Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstvo za kulturo v Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ),
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MZIP) je nastalo iz Ministrstva za promet in enega področja dela Ministrstva za okolje in prostor (drugi del MOP se je prenesel na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje - MKO),
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) je področje razvoja in graditve širokopasovnih omrežij, ki se nanaša na elektronske komunikacije, ki ne sodijo v delovna področja MIZKŠ preneslo na MZIP, področje tehnologije (SRRP) pa na MGRT,
- Ministrstvo za zdravje (MZ) je v letu 2012 ostalo nespremenjeno, po tem, ko je v novembru 2011 OU potrdil spremembo na predlog MZ, ki mu je bila pri prednostni usmeritvi 2.4 v okviru OP RR dodeljena vloga upravičenca.

Do konca leta 2013 je imel vlogo OU še vedno **Direktorat za evropsko kohezijsko politiko (DEKP) v okviru MGRT**, v okviru katerega je bil na podlagi sprejete sistemizacije z dne 1.10.2013, Sektor za upravljanje programov kohezijske politike (SUPK) preimenovan v Sektor za sklade (SSKP). V okviru DEKP pa je bil na novo ustanovljen še Sektor za sistem (SS), ki je združil Sektor za TP in Sektor za informacijsko podporo.

Do konca leta 2013 so bile spremembe OSUN OP RR le pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki je področje kulture preneslo na Ministrstvo za kulturo (MK) in se preimenovalo v Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Sprememba v OSUN OP RR pa je tudi ta, da je MIZŠ prevzel dodatno aktivnost, in sicer v PU 2.2 je dodana aktivnost »Zagotavljanje širokopasovnih povezav«, s katero je prej opravljalo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

V letu 2014 se je SVLR oz. SVRK ponovno pomembno preoblikovala, osamosvojila in izločila iz MGRT zaradi ugotovitev Računskega sodišča (Revizijsko poročilo, julij 2013), da je potrebna jasna določitev organa upravljanja oziroma načina zagotavljanja ustrezne ravni pravne varnosti pri uresničevanju pristojnosti in odgovornosti OU. Delovna mesta OU so se prenesla z MGRT na SVRK na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, št. 100-6/2014-1, ki je stopil v veljavo 17.3.2014 in s spremembami Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest 16.6.2014, 18.6.2014, 21.7.2014, 29.7.2014, 6.8.2014, 15.9.2014 in 24.9.2014.

Vlogo OU je z Odlokom o ustanovitvi in nalogah Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (Ur.l. RS, št. 15/14 z dne 28.2.2014), ki je stopil v veljavo dne 1.3.2014, prevzela **Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)**. V okviru sistemizacije je bil ustanovljen **Urad za kohezijsko politiko**, ki je imel dva sektorja: Sektor za sklade in Sektor za sistem.

Reorganizacije državne uprave na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 65/14, v nadaljevanju ZVRS-H), ki je pričel

veljati z dnem 6.9.2014, je spremenila strukturo Vlade RS oziroma na novo ustanovila nekatera ministrstva, ki so v Vladi RS, v prehodnih določbah pa je uredil tudi obveznost uskladitve Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP E, 48/09, 8/10, 21/12, 47/13 in 12/14).

V letu 2014 so bile uveljavljene spremembe OSUN OP RR, potem ko so bila 6.9.2014 spremenjena imena in pristojnosti na Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za javno upravo ter Ministrstvu za pravosodje. Del delovnega področja Ministrstva za notranje zadeve, ki se nanaša na javno upravo, sistemsko urejanje organiziranosti in delovanja javnega sektorja, sistem javnih uslužbencev, plačni sistem v javnem sektorju, volilno in referendumsko zakonodajo, sistemsko urejanje splošnega upravnega postopka, upravno poslovanje, elektronsko poslovanje javne uprave, dostop do informacij javnega značaja, delovanje nevladnih organizacij, lokalno samoupravo, kakovost javne uprave, boljše zakonodajo ter odpravo administrativnih ovir, je prešel v pristojnost Ministrstva za javno upravo; Ministrstvo za javno upravo opravlja naloge s področja javne uprave, sistema urejanja organiziranosti in delovanja javnega sektorja, sistema javnih uslužbencev, plačnega sistema v javnem sektorju, javnih naročil, volilne in referendumske zakonodaje, sistema urejanja splošnega upravnega postopka, sistema urejanja upravnih taks, upravnega poslovanja, upravljanja z informacijsko komunikacijskimi sistemi in zagotavljanja elektronskih storitev javne uprave, dostopa do informacij javnega značaja, integritete in preprečevanja korupcije v javnem sektorju, delovanja nevladnih organizacij, lokalne samouprave, kakovosti javne uprave, boljše zakonodaje ter odprave administrativnih ovir in naloge na področju sistema urejanja ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, centraliziranega ravnanja s stvarnim premoženjem države, načrtovanja in koordiniranja prostorskih potreb organov državne uprave ter drugih nalog na področju ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu s predpisi ali aktom vlade.

Del delovnega področja Ministrstva za pravosodje, ki se nanaša na sistemsko urejanje gospodarskih javnih služb, sistemsko urejanje ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, načrtovanje in koordiniranje prostorskih potreb pravosodnih organov in organov državne uprave, vodenje investicij za potrebe dveh ali več organov državne uprave oziroma za potrebe posameznega organa državne uprave na podlagi pooblastila in druge naloge na področju ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu z zakonom ali aktom vlade, prehaja v pristojnost Ministrstva za javno upravo.

Akti o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstev so se morali uskladiti z zakonom najkasneje do 1. januarja 2015. Do sprejetja Zakona o državni upravi, s katerim so bila v ministrstvih podrobneje urejena delovna področja in sprejetja sprememb Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, s katero so bili določeni novi direktorati ter sprejetja nove sistemizacije, s katero je bila vzpostavljena organizacijska struktura ministrstev.

V letu 2015 so bile uveljavljene predvidene spremembe v notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstev. V letu 2015 je bila potrebna tudi posodobitev OSUN za OP RR,

ker je SVRK v okviru reševanja migrantske problematike v Republiki Sloveniji s strani Evropske Komisije dne 18.12.2015 prejela posebno pismo, s katerim Evropska Komisija soglaša z reševanjem problematike za »Zagotovitev interventne nastanitve in oskrbe migrantov v Republiki Sloveniji v letu 2015«, katere del je tudi sprememba OSUN v okviru 4. Razvojne prioritete: »Razvoj regij«. Dodala se je Priloga 28: Opis za zagotovitev ustrezne revizijske sledi, kjer je instrument neposredna potrditev operacije, ko je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) v vlogi upravičenca.

V letu 2016 ni bilo večjih sprememb OU in ministrstev. Vlogo OU v času oddaje Končnega poročila še vedno izvaja **Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), Urad za kohezijsko politiko.**

5.5 Bistvene spremembe v skladu s členom 57 Uredbe (ES) št. 1083/2006

V obdobju 2007-2015 ni bilo evidentiranih bistvenih sprememb operacij v skladu s členom 57 Uredbe (ES) št. 1083/2006. Organ upravljanja je zagotavljal upoštevanje 57. člena uredbe 1083/2006 na način da v instrumentih, kot načinah izbora operacij, upravičenca zavezuje k spoštovanju navedenega člena uredbe. Poleg tega so ta določila tudi sestavni del pogodbe o sofinanciranju. V okviru aktivnosti spremljanja izvajanja se tudi po zaključku operacij (vsaj 5 let) spremlja spoštovanje 57. člena uredbe 1083/2006. V navodilih OU za zaključevanje operativnih programov je opredeljen tudi »datum zaključka spremljanja operacije«, ki se navezuje na 57. člen uredbe 1083/2006.

V izvajanju operativnega programa smo sicer zabeležili nekaj stečajev upravičencev, predvsem na področju raziskav in razvoja, nakupa tehnološke opreme in investicij v turistično infrastrukturo, ampak glede na to, da v teh primerih ni šlo za goljufive stečaje, ne gre za bistvene spremembe v smislu 57. člena uredbe 1083/2006. Namreč z uredbo EK 539/2010, z dne 24.6.2010, je bil med drugim spremenjen tudi 57. člen uredbe 1083/2006 in sicer je bila dodana 5. točka člena, ki določa da se odstavki 1 do 4 ne uporabljajo za nobeno operacijo, ki se bistveno spremeni zaradi prenehanja proizvodne dejavnosti na podlagi stečaja, ki ni posledica goljufij.

5.6 Dopolnjevanje drugih instrumentov

5.6.1 Dopolnjevanje z OP RČV

Dopolnilno financiranje se zagotavlja ob upoštevanju OP RR in OP RČV za obdobje 2007-2013, predvsem pri vsebinah, ki so povezane z investicijami, zlasti v informacijsko infrastrukturo. Pri financiranju projektov OP RR ni bilo dopolnilnega financiranja s sredstvi OP RČV. Bilo pa je uporabljeno dopolnilno financiranje z OP RR v okviru delovanja OP RČV in sicer v primeru potrditve sledečih instrumentov OP RČV:

Tabela 20: Dopolnilno financiranje

PU	Naziv instrumenta/operacije	PT
1.2.	Usposabljanje zaposlenih, ki so napoteni na začasno čakanje na delo	MDDSZ
1.2.	Vseživljenjska karierna orientacija za delodajalce in zaposlene	MDDSZ
1.2.	Javni razpis za sofinanciranje vzpostavitve in delovanja kompetenčnih centrov za razvoj kadrov za obdobje 2012-2015	MDDSZ
1.2.	Mentorstvo za mlade	MDDSZ
1.3.	Po kreativni poti do praktičnega znanja	MIZŠ
1.4.	JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev	MDDSZ
2.1.	Napovednik zaposlovanja	MDDSZ
3.1.	JR Vzpostavitev izvedbenih pogojev za izkustveno izobraževanje za trajnostni razvoj	MIZŠ
3.1.	Popestrimo šolo v letih 2011, 2012, 2013 in 2014	MIZŠ
3.1.	E-učbeniki s poudarkom naravoslovnih predmetov v osnovni šoli	MIZŠ
3.1.	E-vrednotenje in podpora e-banki nalog	MIZŠ
3.1.	JR za sofinanciranje projekta merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja	MIZŠ
3.1.	Skupaj do znanja - uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v Sloveniji	MIZŠ
3.3.	Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu	NAKVIS
4.1.	Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva "Pripravniki"	MDDSZ
4.1.	Javni razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva	MDDSZ
4.1.	JR za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela	MDDSZ
4.1.	Javni razpis Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva II	MDDSZ
4.2.	JR za sofinanciranje projekta Inovativno poučevanje s pomočjo sodobnih informacijsko komunikacijskih tehnologij	MIZŠ
4.2.	NPO Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje oseb s posebnimi potrebami v sistem vzgoje in izobraževanja	MIZŠ
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture v letih 2013 in 2014	MK
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2010-2011	MK
4.3.	JR za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin v kulturi 2011-2012	MK
4.3.	Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim in slabovidnim ter osebam z motnjami branja	MK
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2009-2010	MK

4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada	MK
5.1.	Enotni spletni portal stvarnega premoženja	MJU
5.1.	E-javno naročanje	MJU
5.1.	Vzpostavitev nove elektronske podpore poslovanju javne uprave z občani in poslovnimi subjekti (e-uprava 2)	MJU
5.1.	Interoperabilnost in e-izmenjava podatkov	MJU
5.1.	E-uprava	MJU
5.1.	E-vem	MJU
5.1.	E-pravosodje	MP
5.1.	Merjenje administrativnih stroškov in bremen v predpisih RS	MJU
5.1.	Enotna kontaktna točka 2 - Vzpostavitev elektronskih postopkov poslovnega portala EKT 2	MJU
5.1.	e-policist	MJU
5.2.	Krepitev javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije za izboljšanje strokovno razvojne funkcije in večjo kakovost storitve	MDDSZ
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012-2014	MJU
5.2.	Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo (NKT VKO)	MDDSZ
5.2.	Zaposlitev strokovnih delavcev - informatorjev na CSD Slovenije	MDDSZ
5.2.	Do boljše kakovosti storitev z več svetovalci zaposlitve	MDDSZ
5.2.	Informacijski portal sklada	MDDSZ
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrežnih NVO in regionalnih stičišč 2008-2009	MJU
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrežnih NVO in regionalnih stičišč za leti 2009 in 2010	MJU
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov vsebinskih mrež NVO za leti 2009 in 2010	MJU
5.3.	JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev za leta 2009, 2010 in 2011	MJU
5.3.	Dodatni JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev za leta 2009, 2010 in 2011	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2010-2012	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2010-2013 za Gorenjsko regijo	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012-2014	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za	MJU

	obdobje 2014-2015	
5.4.	E-zdravje	MZ

OP RR in OP RČV se v marsikaterem vsebinskem delu dopolnjujeta, saj je le tako možno doseganje zastavljenih ciljev v obeh operativnih programih. Morebitno dvojno financiranje iz OP RR in OP RČV pa je onemogočeno na različnih ravneh. Z vsebinskega vidika se OP RR in OP RČV na eni strani v marsikaterem delu dopolnjujeta (investicije enega in drugega OP samostojno ne morejo uspešno in učinkovito delovati), kot na drugi strani jasno razmejujeta. Na ta način je tako na eni strani možno doseganje zastavljenih ciljev oz. preprečevanje dvojnega financiranja na drugi strani. Na eni strani OP RČV zagotavlja investicije v človeške vire in izobraževalne sisteme, na drugi strani pa OP RR financira pretežno materialne investicije.

5.6.2 Razmejitve med OP RR in OP RČV

Pomembna je sistemska horizontalna raven preprečevanja dvojnega financiranja, torej sistemska urejenost izvajanja ESRR in ESS (npr. proces potrjevanja instrumentov za izbor operacij, kontrolnih mehanizmov v ISARR, aktivnosti kontrol na kraju samem in administrativnih kontrol). Za izvajanje OP RR in OP RČV je odgovoren organ upravljanja, ki je bil v Republiki Sloveniji najprej opredeljen v okviru SVLR, kasneje v okviru MGRT, v nadaljevanju pa v okviru SVRK tako za OP RR, kot tudi OP RČV. Razmejitve in koordinacija s skladom ESS z namenom preprečevanja dvojnega financiranja je v praksi potekala na treh ravneh:

- v fazi načrtovanja in potrjevanja instrumentov preko medsebojnega obveščanja na ravni organa upravljanja (vodi se seznam operacij, kjer prihaja do dopolnilnega financiranja),
- v fazi finančnega izvajanja operacij preko sistema ISARR, kjer je vgrajena kontrola podvajanja enakih listin,
- v fazi kontrole na kraju samem, kjer se preveri dobavljeno blago tudi preko inventarnih števil.

Z reorganizacijo državne uprave in ustanovitve Službe vlade RS za razvoj in kohezijsko politiko v letu 2014 se je v okviru organa upravljanja znotraj Urada za kohezijsko politiko organiziral sektor za sklade, ki je pristojen tako za ESS kot za ESRR, s čimer je koordinacija med skladi še bolj poudarjena.

5.6.3 Razmejitve med OP RR in Programom razvoja podeželja RS 2007–2013 (PRP)

Potencialna področja prekrivanja so bila identificirana predvsem znotraj ukrepov 3. osi Programa razvoja podeželja RS 2007–2013 (v nadaljevanju: PRP), kjer se politika razvoja podeželja najbolj približa evropski kohezijski politiki za obdobje 2007–2013. Pri ostalih oseh

je možnost prekrivanja oz. podvojitve podpor iz različnih skladov Skupnosti bistveno manjša oziroma je ni.

Uresničevanje PRP Slovenija izvaja z ukrepi po 4 prednostnih oseh. V nadaljevanju so predstavljene razmejitve vsebin in aktivnosti koordiniranja po vseh 4 oseh PRP s kohezijsko politiko.

Usklajevanje s PRP 2007-2013 je potekalo predvsem med ukrepi prve, tretje ter četrte razvojne prioritete OP RR in ukrepi 3. osi PRP 2007-2013.

Konkretno za vsebine 3. osi PRP in 1. razvojne prioritete OP RR (PU 1.2 Spodbujanje podjetništva) med MKO in MGRT (Slovenski podjetniški sklad), poteka tesno sodelovanje v obliki usklajevanja vsebine javnih razpisov (ukrepa 311 in 312) pred vsako objavo v Uradnem listu RS. Javni razpisi so bili usklajeni v smislu poenotenja finančnih določb, dejavnosti in upravičenosti ter razmejitve glede upravičencev. Tako so bili med upravičenci za prijavo na javne razpise za sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme izvzeta podjetja, ki lahko sodelujejo na vsebinsko sorodnem javnem razpisu Ministrstva za kmetijstvo in okolje v okviru ukrepa 312 oz. podjetja, ki sodijo v skupino mikropodjetij in imajo sedež in delujejo izven naselij s statusom mesta (skladno s sklepom DZ RS, Ur.l. RS št. 22/2000 in Ur.l. RS št. 121/2005).

Na enak način je potekalo tudi usklajevanje javnih razpisov za vsebine 3. osi PRP in 2. razvojne prioritete OP RR (PU 2.2 Informacijska družba) med MKO in MIZŠ. Tako do kandidature na javne razpise za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij v okviru PU 2.2 Informacijska družba niso bili upravičeni projekti gradnje odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij za katere je bilo predvideno izključno javno financiranje iz regij, ki so bile upravičene do sofinanciranja na podlagi razpisov v okviru 3. osi PRP.

Za vsebine 3. osi PRP in 3. ter 4. razvojne prioritete OP RR podrobne vsebinske razmejitve in aktivnosti opredeljujemo v nadaljevanju.

Prednostna usmeritev 3.2 »Mreženje kulturnih potencialov« se povezuje s Programom razvoja podeželja 2007-2013 v okviru ukrepov 3.2.2. Obnova in razvoj vasi in 3.2.3. Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja. Razmejitve in sinergijski učinki med OP RR in OP PRP so med ciljnimi skupinami, v namenih financiranja ter mejnih vrednostih projektov. V okviru Programa razvoja podeželja so bili upravičenci druge ciljne skupine t.j. prvenstveno kmetije in kmetijstva in pa občine na podeželskih območjih za investicije v objekte, ki so namenjeni prenovam večnamenskih zgradb skupnega pomena za medgeneracijsko druženje, v okviru katerih se poleg športnih in prostočasnih dejavnosti odvija tudi kulturno-umetniško ustvarjanje na podeželju oziroma naložbam v objekte in skupine objektov, ki so pomembni za ohranitev dediščine podeželja (območja in objekti vrtnega in parkovnega oblikovanja, etnološki kulturni spomeniki, vzpostavitev eko muzejev in muzejev na prostem, stalnih zbirk in razstav domačih obrti, kulturna dediščina podeželja v okviru tematskih poti). Prav tako je,

kjer relevantno, kot razmejitveni kriterij med prednostno usmeritvijo 3.2 in 3. osjo PRP upoštevana mejna vrednost investicije.

Razmejitev med razpisi prednostne usmeritve 4.1. »Regionalni razvojni programi« v okviru OP RR in razpisi v okviru 3. osi PRP, predstavlja vrednost investicijske operacije. Vrednost operacij, ki so se prijavljale na razpise v okviru prednostne usmeritve 4.1 »Regionalni razvojni programi in 4.2 »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško«, je morala znašati najmanj 600.000 EUR (z DDV), na razpisih 3. osi PRP pa je morala biti vrednost investicijskih operacij, ki so se lahko prijavljale na razpise nižja od 600.000 EUR (z DDV).

5.6.4 Razmejitve med OP RR in OP ROPI

Potencialna področja prekrivanja med OP RR in OP ROPI so bila identificirana med obema prednostnima usmeritvama 4. razvojne prioritete OP RR (Razvoj regij) in tremi prednostnimi usmeritvami Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, Oskrba s pitno vodo ter Področje cest v OP ROPI.

Razmejitev upravičenosti operacij na področju cest med PU Področje cest v okviru OP ROPI in PU Regionalni razvojni programi (aktivnosti cestna infrastruktura) v okviru OP RR je določena tako, da se v okviru OP ROPI financirajo le investicije za izgradnjo državnih cest v skladu s predpisi o kategorizaciji državnih cest, medtem ko se investicije za izgradnjo občinskih cest, ki so kategorizirane kot lokalne ceste, financirajo v okviru OP RR. Od leta 2010 cestna infrastruktura ni bila več upravičena do sofinanciranja v okviru 4. razvojne prioritete OP RR (Razvoj regij).

V okviru OP ROPI se sofinancira izgradnja tistih kolesarskih poti, ki so del daljinskih kolesarskih povezav v sklopu državnega kolesarskega omrežja in imajo tako status državnih kolesarskih poti, medtem ko se investicije za izgradnjo ostalih kolesarskih poti lahko financirajo v okviru OP RR ali drugih programov (npr. Cilja 3).

Na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda je bila pri sofinanciranju operacij, kot temeljna razmejitev upoštevano določilo, ki izhaja iz OP RR, da je bila v okviru 4. razvojne prioritete OP RR predmet financiranja le okoljska infrastruktura, ki se ni financirala iz Kohezijskega sklada in ni bila vključena v OP ROPI.

Poleg tega so bili ob izvajanju upoštevani tudi dodatni razmejitveni kriteriji te prioritete OP RR do OP ROPI, in sicer mejna kapaciteta zgrajene okoljske infrastrukture. V okviru 4. razvojne prioritete OP RR je bila tako možna le izgradnja celovitih sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda v aglomeracijah z obremenitvijo manjšo od 2000 PE, oziroma izjemoma dopolnilnih kanalizacijskih omrežij v aglomeracijah z višjo obremenitvijo, če so upravičenci v prijavi za dodelitev sredstev dokazali, da je v aglomeraciji:

- osnovno kanalizacijsko omrežje zgrajeno in priključeno na čistilno napravo v obratovanju,

- osnovno kanalizacijsko omrežje, vključno s čistilno napravo, v gradnji in se to sofinancira z evropskimi sredstvi na podlagi odločbe Evropske komisije ali Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko o dodelitvi pomoči iz Kohezijskega sklada (v nadaljevanju: KS), ki je bila izdana najkasneje do 31.12.2009,
- osnovno kanalizacijsko omrežje, vključno s čistilno napravo, v gradnji in se to financira iz nacionalnih, občinskih ali drugih sredstev (razen sredstev iz KS).

Pri zagotavljanju oskrbe s pitno vodo pa so bili v okviru iste prioritete OP RR financirane le operacije varnejše oskrbe z vodo na vodovodnih sistemih za manj kot 10.000 prebivalcev ter operacije zagotavljanja rezervnih vodnih virov za oskrbo manj kot 50.000 prebivalcev.

Potrebno je poudariti, da je bilo med izvajanjem posameznih instrumentov vzpostavljeno dobro sodelovanje med obema posredniškima telesoma in OU.

5.6.5 Dodatne razmejitve in koordinacija

Že v začetku finančne perspektive 2007-2013 je bila na takratnem PT SVLR (sedaj PT MGRT) s sklepom o imenovanju s strani ministra imenovana projektna skupina za vzpostavitev izvajanja razvojne prioritete Razvoj regij, katere naloga je bila tudi usklajevanje vsebinskih področij prioritete z resornimi ministrstvi, odgovornimi za izvajanje področnih politik (kot na primer znotraj OP RR, OP ROPI in PRP). V okviru projektne skupine je bil na podlagi teh usklajevanj z resornimi ministrstvi pripravljen predlog nabora vsebin oziroma namenov, upravičenih za financiranje v okviru 4. razvojne prioritete. Istočasno so bili z resornimi ministrstvi dogovorjeni tudi mehanizmi razmejevanja vsebin izvajanja kohezijske politike s poudarkom na preprečevanju dvojnega financiranja, ki so se ves čas izvajanja tudi uspešno implementirali. V praksi je razmejevanje najpogosteje potekalo predvsem na način, da so vključena posredniška telesa pred objavo razpisov dogovorila in uskladila detajlnejša določila vsebinskih razmejitev in aktivnosti za preprečevanje možnosti dvojnega financiranja.

Direktorat za regionalni razvoj na MGRT (DRR) je letu 2014 v vlogi posredniškega telesa pri izvajanju instrumentov za izbor operacij v okviru prednostne usmeritve OP RR »Regionalni razvojni programi« sofinanciral le t.i. nespecializirane regijske inkubatorje in manjše cone regionalnega pomena. Razmejevanje z MGRT – Direktoratom za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo v vlogi posredniškega telesa, kot nosilcem prednostne usmeritve 2.1 »Gospodarsko razvojna logistična središča«, v okviru katere so bile sofinancirane investicije v tehnološke parke in inkubatorje v okviru gospodarsko-razvojnih logističnih središč nacionalnega pomena, je potekalo v obliki usklajevanja določil razpisnih dokumentacij in pregleda nabora projektov za sofinanciranje.

MK v vlogi posredniškega telesa je pri izvedbi javnih razpisov v okviru prednostne usmeritve 3.2 »Mreženje kulturnih potencialov« upoštevalo razmejitvena razmerja med prednostnimi usmeritvami tako, da je sofinanciralo investicije v objekte javne kulturne infrastrukture v lasti občin, ki so razglašeni s sklepom pristojnega organa lokalne skupnosti in so namenjeni prvenstveno le izvajanju kulturnih dejavnosti. V okviru 4. razvojne prioritete »Razvoj regij«

pa je bila financirana javna kulturna infrastruktura v večnamenskih objektih, pri čemer je moralo najmanj 50% površine objekta biti namenjeno kulturnim dejavnostim, preostanek pa drugim npr. poslovnim, neprofitnim idr.. V praksi je sodelovanje med obema posredniškima telesoma potekalo v obliki usklajevanja vsebine instrumentov za izbor operacij pred objavo v Uradnem listu RS. Instrumenti za izbor operacij obeh institucij so bili usklajeni v smislu vstopnih pogojev, finančnih določb in upravičenosti.

Ob smiselnem upoštevanju izvajanja ureditev, uvedenih za razmejevanje in usklajevanje pomoči iz ESRR in intervencij EIB in drugih finančnih instrumentov, navajamo edini primer v okviru OP RR. Tako v prednostni usmeritvi OP RR PU 1.2 »Spodbujanje podjetništva« izvajanje instrumentov finančnega inženiringa ni potekalo preko iniciative JEREMIE, kjer bi bila v implementacijo vključena Evropska investicijska banka (EIB), ampak gre za t.i. »nacionalno strukturo JEREMIE« (PIFI / Program instrumentov finančnega inženiringa), so pa garancije delno pozavarovane v okviru Programa za konkurenčnost in inovativnost, kar pomeni, da niso bile vse izdane garancije pozavarovane, ampak so vključene v portfelj Evropskega investicijskega sklada dokler ne bo dosežena najvišja pogodben kvota.

5.7 Postopki spremljanja in vrednotenja

5.7.1 Sistem spremljanja

OU je za spremljanje izvajanja kohezijske politike vzpostavil informacijski sistem – ISARR, ki omogoča spremljanje izvajanja operativnih programov s ciljem čim boljšega črpanja sredstev in učinkovitega spremljanja in upravljanja programov.

Sistem ISARR predstavlja informacijsko podporo za spremljanje in poročanje o izvajanju OP v finančni perspektivi 2007-2013 in podpira ključne funkcije načrtovanja in poročanje od ravni programov, razvojnih programov vse do ravni operacije. V obravnavanem obdobju je ISARR za potrebe spremljanja in poročanja o izvajanju OP-jev omogočal:

- podporo procesu javnih razpisov za dodeljevanje sredstev vključno s prijavo osnovnih podatkov o vlogi preko svetovnega spleta;
- zbiranje podatkov, zajetih pred odprtjem NRP, t.j. načrtovanih podatkov;
- prenos finančnega načrta na nivoju projekta iz sistema MFERAC;
- spremljanje finančnih izplačil iz proračuna (povezava z računovodskim sistemom MF, MFERAC);
- podporo izvajanju vračil;
- podporo upravičenemu DDV-ju in obratne davčne obveznosti;
- podporo pavšalom;
- podporo evidentiranju nepravilnosti;
- podporo zaključevanju operacij;
- vnos napovedi o izplačilih, zahtevkih za povračilo in zahtevkih za plačilo;
- elektronski uvoz podatkov na ravni končnega prejemnika iz informacijskega sistema APZnet pri ZRSZ;
- kreiranje in posredovanje zahtevka za izplačilo (ZzI) s strani upravičenca na podlagi predhodno vnesenih računov oz knjigovodskih listin enakovredne narave neposredno preko svetovnega spleta (www);
- vnos podatkov doseženih ciljev in vključenih osebah s strani upravičenca;

- informacijsko podpora procesu obdelave in potrjevanja ZzI s strani skrbnika pogodbe, kontrolorja in finančnega delavca na posredniškem telesu;
- kreiranje, potrjevanje in izpis ZzP s strani skrbnika na posredniškem telesu;
- registracijo, avtorizacijo in certifikacijo zahtevkov za povračilo na Organo za potrjevanje pri Ministrstvu za finance;
- vnos in potrditev zahtevka za plačilo do EU s strani Organa za potrjevanje;
- elektronski izvoz podatkov v informacijski sistem PO (IS-PA 2007) in povratni prenos v sistem ISARR (podatki o statusu ZzP, komentarji, kdo kdaj itd.);
- on-line povezavo s centralnim registrom prebivalstva e-CRP v delu kreiranja ZzI s strani upravičenca;
- on-line povezavo z informacijskim sistemom IS CSD pri MDDSZ;
- ključne izpise preko modula za statusno poročanje in pregledi nad procesi dokumentov;
- decentraliziran proces načrtovanja na ravni operacije in projekta.

Razvoj in vzdrževanje IS ISARR

Razvoj IS ISARR je intenzivno potekal med letom 2008 in 2011, ko so bile vzpostavljene zgoraj navedene funkcionalnosti IS. Tako je bila v letu 2007 uspešno izvedena I. faza modula za vnos podatkov (MVP) v spletni tehnologiji. Z izgradnjo in izvedbo MVP je bil omogočen neposreden vnos podatkov ostalim institucijam, ki so bile vključene v izvajanje OP in ki niso zagotavljale potrebnih podatkov v elektronski obliki iz svojih informacijskih sistemov. Vzpostavljena je bila potrebna infrastrukturna oprema in nakup licenc za dostop do sistema ISARR preko svetovnega spleta in izvedena nadgradnja podatkovnega modela za podporo specifikam finančne perspektive 2007-2013. V istem letu je bila izdelana projektna in investicijska dokumentacija za razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema ISARR v triletnem obdobju. Izdelana je bila razpisna dokumentacija, izvedeno javno naročilo in sklenjena pogodba z izvajalcem za triletni projekt, s čimer je bilo vzpostavljeno ustrezno okolje za zaokrožitev razvoja sistema ISARR, delovanja Centra za pomoč uporabnikov, redno izobraževanje uporabnikov in s tem decentralizacijo uporabe sistema ISARR.

V sistem ISARR je bilo do konca leta 2008 vključenih preko 300 novih uporabnikov sistema. Večina uporabnikov je bilo upravičencev (podjetij), ki so dostopali do sistema ISARR preko svetovnega spleta. Do meseca novembra 2008 je bil vzpostavljen proces priprave ZzP v novi finančni perspektivi 2007-2013. V letu 2009 se je nadaljevalo intenzivno delo na projektu »Razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema ISARR«, v okviru katerega je bil vzpostavljen redni elektronski prenos podatkov iz sistema ISARR v informacijski sistem Organa za potrjevanje IS-PA2007. Do konca leta 2009 je bilo v sistem ISARR vključenih preko 2000 uporabnikov, večina med njimi je bilo upravičencev (podjetja, zavodi šole, itd.), ki so dostopali do sistema ISARR preko svetovnega spleta. V decembru 2010 je stekla decentralizacija uporabe sistema ISARR in sicer v delu, ki se nanaša na proces načrtovanja operacij in podrejenih nivojev. V tem primeru gre za aplikativno podporo procesu za vnos podatkov o načrtovanju, ki je bistvenega pomena za pripravo ZzI in ZzP kot tudi za poročanje in analize. Informacijska rešitev je podpirala delovni proces uporabnikov na strani posredniških teles, z možnostjo vključitve tudi uporabnikov na podrejenih ravneh, to je upravičencev.

V sistem ISARR je bilo do konca leta 2010 vključenih že preko 2500 uporabnikov. Večina uporabnikov je bilo upravičencev, ki so se vključevali v proces izvajanja in dostopali do sistema ISARR preko svetovnega spleta. Dostop do procesa izplačevanja in črpanja so imeli skrbniki, kontrolorji in finančni delavci na vseh ministrstvih (razen MZZ, MNZ in MO), agentih oziroma agencijah ter pri upravičencih.

ISARR se je v letu 2010 povezal še z informacijskim sistemom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki podpira centre za socialno delo (ISCSD). V prvi polovici leta 2011 je stekla decentralizirana administracija uporabnikov sistema ISARR s čimer je bilo koordinatorjem ISARR na PT omogočeno samostojno urejanje uporabniških pravic udeležencem izvajanj OP v okviru njihovega OP. V drugi polovici leta 2011 je bila opuščena MS Access tehnologija v procesu izplačevanja in črpanja in izveden prehod na enotno spletno tehnologijo ASP.NET.

Vzpostavljena je bil enotna vstopna točka za vse uporabnike informacijskega sistema v enoviti celostni podobi s poenotenimi iskalniki. V letu 2011 je bila izdelana in s strani vodstva upravljavca sistema ISARR potrjena Strategija dolgoročnega delovanja informacijskega sistema ISARR in projektna in investicijska dokumentacija za delovanje sistema ISARR v obdobju 2012-2014. V mesecu oktobru je bilo objavljeno javno naročilo za izbiro izvajalca za podporo sistemu ISARR v obdobju 2012-2014.

V sistem ISARR je bilo konec leta 2011 vključenih preko 3500 uporabnikov sistema. Večina uporabnikov je bilo upravičencev, ki so se vključevali v proces izvajanja in dostopali do sistema ISARR preko svetovnega spleta. Dostop do procesa izplačevanja in črpanja so imeli skrbniki, kontrolorji in finančni delavci na vseh ministrstvih (razen MZZ, MNZ in MO), agentih oziroma agencijah ter pri upravičencih. V sistem ISARR so bili vključeni tudi uporabniki v okviru Cilja 3, tudi iz tujine. Na sistemu smo beležili med 150 in 200 sočasnih uporabnikov dnevno.

V letu 2012 so se izvajale aktivnosti v zvezi z vzdrževanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del. Zaradi javnega naročila, ki je predvideval izbiro zunanjega izvajalca za razvoj in vzdrževanje IS ISARR, na samem sistemu ni bilo izvedenih večjih razvojnih nalog, razen reorganizacije podatkov, ki jo je bilo potrebno izvesti v okviru spremembe ministrstev.

V letu 2013 so se izvajale v pretežni meri aktivnosti povezane z vzdrževanjem infrastrukture IS ISARR, zagotavljanje nemotenega delovanja sistema in reševanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del. Skozi vzdrževalno pogodbo za izvedbo zahtev dosedanjih revizij je bil pripravljen prehod dosedanjega načina zapisa podatkov iz FLOAT v DECIMAL skladno z zahtevo RSRS. Glede na izkazane potrebe po izvedbi večjega števila vzdrževalnih posegov je bilo v drugi polovici leta 2013 izvedeno javno naročilo za razvoj in vzdrževanje IS ISARR za eno leto.

V letu 2014 so se izvajale v pretežni meri aktivnosti povezane z vzdrževanjem infrastrukture IS ISARR, zagotavljanje nemotenega delovanja sistema in reševanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del.

Med izvedenimi nalogi v letu 2015 je potrebno izpostaviti naslednje:

- izvajanje tekoče vzdrževanje in manjše nadgradnje, ki so v dobri meri izboljšale zanesljivost IS ISARR,
- zamenjava obstoječe informacijske infrastrukture, ki je glede na starost in zmanjšane sposobnosti zaradi vse večjega števila uporabnikov in zaključevanja črpanja v okviru finančne perspektive 2007-2013 predstavljala vse večje ozko grlo (prenos aplikacije kot tudi vseh produkcijskih podatkov se je uspešno izvedel v drugi polovici leta 2015 brez kakršnihkoli težav za uporabnike),
- poleg zamenjave informacijske infrastrukture je vzporedno tekkel tudi proces prenosa celotne infrastrukture na lokacijo Ministrstva za javno upravo v njihov center skladno s spremembo zakonodaje, ki nalaga organom državne uprave centralizacijo celotne informacijske infrastrukture. S selitvijo se je poleg izboljšane okolja za infrastrukturo povečala tudi pretočnost informacijskih kanalov in posledično odzivnost aplikacij, saj je bila infrastruktura nameščena na glavno komunikacijsko hrbtenico državnih organov,
- v zvezi s procesom zaključevanja so bile opravljene določene dopolnitve informacijskega sistema ISARR na področju priprave in izdelave poročil.

V celotnem obdobju finančne perspektive 2007-2013 je bilo za potrebe izobraževanja izvedenih več kot 117 delavnic, ki se jih je udeležilo preko 1100 udeležencev pri čemer niso vključeni individualni uporabniki, ki smo jih glede na prioritete in zaprosila posredniških teles obravnavali individualno in jim nudili bodisi pomoč preko Centra za podporo uporabnikov ali individualno uvajanje pri uporabi IS ISARR na naši lokaciji.

Delovanje Centra za podporo uporabnikov IS ISARR

V celotnem obdobju finančne perspektive smo na področju podpore uporabnikom rešili več kot 19.683 zahtevkov. Do vključno leta 2011 so na prvem nivoju podporo izvajali zaposleni zunanega izvajalca in na drugem nivoju zaposleni organa upravljanja, od leta 2012 pa je celotno podporo praviloma izvajal kader organa upravljanja.

5.7.2 Postopki zaključevanja

Organ upravljanja je leta 2012 pripravil Navodila za zaključevanje operativnih programov za doseganje Cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007–2013 in jih nadgradil / posodobil v skladu s Smernicami o zaključku 2007–2013 (EK, 30. april 2015). Na osnovi navodil so udeleženci v izvajanju kohezijske politike začeli pripravljati poročila o zaključku operacij. Priprava poročil je potekala po naslednjem postopku:

- na ravni operacije, upravičenec pripravi Končno poročilo za operacijo: po zaključku vseh aktivnosti na operaciji, ki so določene s pogodbo o sofinanciranju, in po predložitvi

oziroma plačilu zadnjega ZZI iz državnega proračuna. Z vidika zaključevanja operacije je pomembno, da upravičenec zagotovi PT-ju vse relevantne podatke, medtem ko je opredelitev postopkov zbiranja podatkov v pristojnosti posameznega PT.

- PT pripravi Poročilo o zaključku operacije (PZO). Pred pripravo PZO mora PT zagotoviti zaključno kontrolo in pregled zaključka operacije v skladu z navodili OU. PZO predstavlja minimalni obseg informacij, ki morajo biti na voljo PT in OU za pripravo Končnega poročila o izvajanju OP. Finančni podatki, podatki o doseganju ciljev / kazalnikov, podatki o zagotavljanju ustreznosti s pravili EU in drugi podatki, ki so sestavni del poročila, so zagotovljeni v sistemu ISARR, poročilo se iz sistema ISARR izpiše. PT posreduje OU podpisan in žigosan Kontrolni list za zaključek operacije.
- OU preverja podatke na podlagi vzorca, ki izhaja iz predhodno pripravljene analize tveganja.
- Končno poročilo o izvajanju OP pripravi OU na podlagi podatkov in informacij iz PZO in ustreznih drugih zahtevanih podatkov. Končno poročilo predstavlja povzetek vseh aktivnosti, ki so bile izvedene v okviru posameznih operacij, agregirane pa morajo biti na nivo RP in na nivo OP kot celote. Iz Končnega poročila morajo biti razvidni podatki in informacije o načrtovanih in doseženih vrednostih s finančnega vidika in z vidika doseganja ciljev in kazalnikov. Vsebovati pa mora zbrane podatke in informacije za celotno programsko obdobje izvajanja.
- Na OU je bila vzpostavljena stalna skupina za zaključevanje. V pomoč zaključevanju je bil organiziran seminar na temo zaključevanje 2007-2013 s sodelovanjem strokovnjakov z EK, (Ljubljana 11.9.2013), izvedena so bila usposabljanja skrbnikov pogodb za pripravo PZO (julij, september 2014), na spletni strani SVRK pa so objavljena najpogostejša vprašanja in odgovori za zagotovitev enotnega izvajanja zaključevanja.

5.7.3 Študije in vrednotenja

Študije in vrednotenja zajemajo izdelavo študij, vrednotenj, raziskav, ocen, strokovnih mnenj in poročil na področju izvajanja operativnih programov ter izdelavo projektnih in investicijskih dokumentacij. Aktivnost vključuje storitev zunanjih izvajalcev.

V obdobju 2007-2015 so bile izdelane naslednje študije:

- Izdelava projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za ureditev prostorov za Fakulteto za turizem, kot članice Univerze v Mariboru;
- Izdelava modela finančnih vzpodbud in mehanizmov za spodbujanje podjetništva na regionalni ravni;
- Izdelava modela podpornega okolja za spodbujanje raziskav in razvoja na tehnološkem področju;
- Izdelava poslovnega načrta in projektne dokumentacije za vzpostavitev in financiranje zagonske faze etno dizajn centra za razvoj regijsko razvojne infrastrukture;
- Študija izvedljivosti valorizacije kulturne dediščine Slovenske Istre za razvojne projekte predvidene za financiranje v okviru nove finančne perspektive 2007-2013;
- Študija izvedljivosti in priprava projektne dokumentacije za vzpostavitev regionalnega centra za predelavo lesne biomase;

- Recenzija študije upravičenosti tretje razvojne osi – prometno-ekonomski in ekonomsko-finančni del (preveritev skladnosti rezultatov študije s projektno nalogo, preveritev ustreznosti uporabljene metodologije in vsebinske ustreznosti predlaganih rezultatov);
- Priprava študije dobrih praks partnerskega vzpostavljanja gospodarsko razvojne infrastrukture in možnost prenosa le teh v okvir izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji;
- Izdelava študije o vključenosti javnosti in spodbujanje vključevanja javnosti v pripravo projektnih predlogov za trajnostni razvoj lokalnih skupnosti na zavarovanih območjih in območjih Natura 2000 v Sloveniji;
- Analiza uspešnosti instrumenta 1.4.01 poslovne cone v okviru ukrepa 1.4 Gospodarska infrastruktura in javne storitve Enotnega programskega dokumenta v Republiki Sloveniji za programsko obdobje 2004–2006;
- Sofinanciranje priprave izvedbenih načrtov regionalnih razvojnih programov;
- Teritorialni pregled OECD;
- Analiza trendov za prehod Slovenije za krožno gospodarstvo;
- Izdelava študije Predhodne ocene finančnih instrumentov;
- Študija Slovenija Visio 2050 for national development and supporting
- Sofinanciranje trajnostnih urbanih strategij mestnih občin za izvajanj CTN mehanizmov;
- Študija na področju raziskovalne infrastrukture v luči ESFRI Kažipota za potrebe revizije Načrta razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011-2020.

V obdobju 2007-2015 so bile izdelana naslednja vrednotenja:

- Vrednotenje 4. razvojne prioritete »Razvoj regij«, Operativni program za krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013,
- Izvajanje ukrepov za informiranje in obveščanje za OP RR;
- Vrednotenje ukrepov za spodbujanje raziskovalno razvojnih aktivnosti v gospodarstvu in institucijah znanja (Ukrepi Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v okviru OP RR PU 1.1 Izboljšanje konkurenčne sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost in OP RČV PU 1.1. Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij in 1.3. Štipendijske sheme in 3.3. Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva);
- Vrednotenje 4. razvojne prioritete Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 - Razvoj regij;
- Predhodno vrednotenje in celovita presoja vplivov na okolje z dodatkom za varovana območja (Natura 2000) za Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020;
- Predhodno vrednotenje in celovita presoja vplivov na okolje z dodatkom za varovana območja (Natura 2000) za Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020;
- Strokovna ocena verjetnosti pomembnih vplivov na okolje OP RR 2007-2013

- Vrednotenje izvajanja prednostne usmeritve OP RR - Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost (poudarek na Razvojnih centrih slovenskega gospodarstva).

Na področju študij in vrednotenj so bila sredstva namenjena tudi pripravi trajnostnih urbanih strategij (7. členu Uredbe št. 1301/2013/EU), ki je obvezen predpogoj za upravičenost do sredstev za tista urbana območja, katera so v skladu s kriteriji v Partnerskem sporazumu upravičena za izvajanje naložb v trajnostni urbani razvoj, to so mestna naselja in naselja mestnih območij mestnih občin v finančni perspektivi 2014-2020. Poleg tega so sredstva TP bila namenjena tudi Strokovni podpori in svetovanju pri načrtovanju aktivnosti za doseganje skladnosti z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) ter pripravi projektnih in investicijskih dokumentacij, poročil, strokovnih ocen ipd. in raziskovanju informacijsko-komunikacijske tehnologije v gospodinjstvih (raziskovanje IKT-GOSP) za namene evropske kohezijske politike. Dodatne informacije so na voljo na: <http://www.eu-skladi.si/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013>.

6 IZVAJANJE PO RAZVOJNIH PRIORITETAH

6.1 Razvojna prioriteta: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost

V prvi razvojni prioriteti OP RR »Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost« so celovito zajete vsebine, ki so slovenskemu gospodarstvu skozi ciljno vlaganje javnega in zasebnega kapitala omogočile uporabo visoko usposobljene delovne sile, intenzivnejša vlaganja v raziskave, razvoj in tehnologijo, pospeševala sodelovanje med podjetji ter tesnejšo povezavo gospodarstva z javnim raziskovalnim in izobraževalnim sektorjem, učinkovito delovanje podjetniškega in inovativnega podpornega okolja in nenazadnje zagotavljala povečanje inovativnosti. Z vzpostavitvijo vseh naštetih segmentov in njihovim povezovanjem bo imela Slovenija možnost, da postane država, ki temelji na znanju in inovativnosti in bo na ključnih področjih sposobna izvesti razvojni preboj.

Namen spodbud je bil slovenskemu gospodarstvu pomagati pri prehodu v konkurenčno in inovativno gospodarstvo. Glavni cilj te RP je bil torej zagotavljanje razvojno-tehnoloških spodbud za razmah podjetništva in inovativnosti.

Do sredstev razvojne prioritete so bila upravičena predvsem podjetja (še posebej MSP), skupine podjetij ter raziskovalne organizacije, povezane s podjetji in drugimi subjekti inovacijskega okolja v raziskovalne centre odličnosti ter druge oblike povezav.

Specifični cilji so se uresničevali preko dveh **prednostnih usmeritev**:

- 1.1. Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport);

1.2. Spodbujanje podjetništva (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo).

Znotraj MIZŠ je bil za izvajanje in spremljanje operacij te razvojne prioritete zadolžen Direktorat za znanost. V okviru MGRT je bil za izvajanje in spremljanje operacij zadolžen Direktorat za podjetništvo in konkurenčnost, v vlogi agentov sta sodelovala Slovenski podjetniški sklad (SPS) in Javna agencija za spodbujanje podjetništva, inovacij, razvoja, investicij in turizma (SPIRIT). Operacije in upravičenci so bili izbrani preko javnih razpisov, razen v primeru instrumentov finančnega inženiringa, kjer je bil uporabljen postopek neposredne potrditve operacije.

Pomembno je izpostaviti, da so se s prvo spremembo OP RR pravice porabe EU sredstev na tej razvojni prioriteti s prerazporeditvijo iz 2. in 3. razvojne prioritete povečale iz 402,1 mio EUR na 598,1 mio EUR. Vlada RS se je namreč odločila, da se je treba osredotočiti na izvedbo tistih programov, ki na dolgi rok prinašajo največjo možno dodano vrednost in prispevajo k ustvarjanju delovnih mest. Ob drugi spremembi so se pravice porabe EU sredstev na prvi razvojni prioriteti s prerazporeditvijo iz OP ROPI povečale na 613 mio EUR, s čimer je bila zagotovljena učinkovitejša poraba sredstev kohezijske politike. S povečanjem sredstev se je povečala tudi načrtovana vrednost kazalnika »Število podprtih projektov majhnih in srednjih podjetij«.

V okviru 1. RP Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost je pri nekaterih operacijah prihajalo do časovne neusklajenosti med načrtovanimi in realiziranimi aktivnostmi. Poleg tega je so bile v posameznih primerih ugotovljene kršitve pogodbenih določil, kjer so bili sprejeti ustrezni ukrepi (odstop od pogodbe oz. vračilo dela sredstev).

6.1.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki na ravni razvojne prioritete

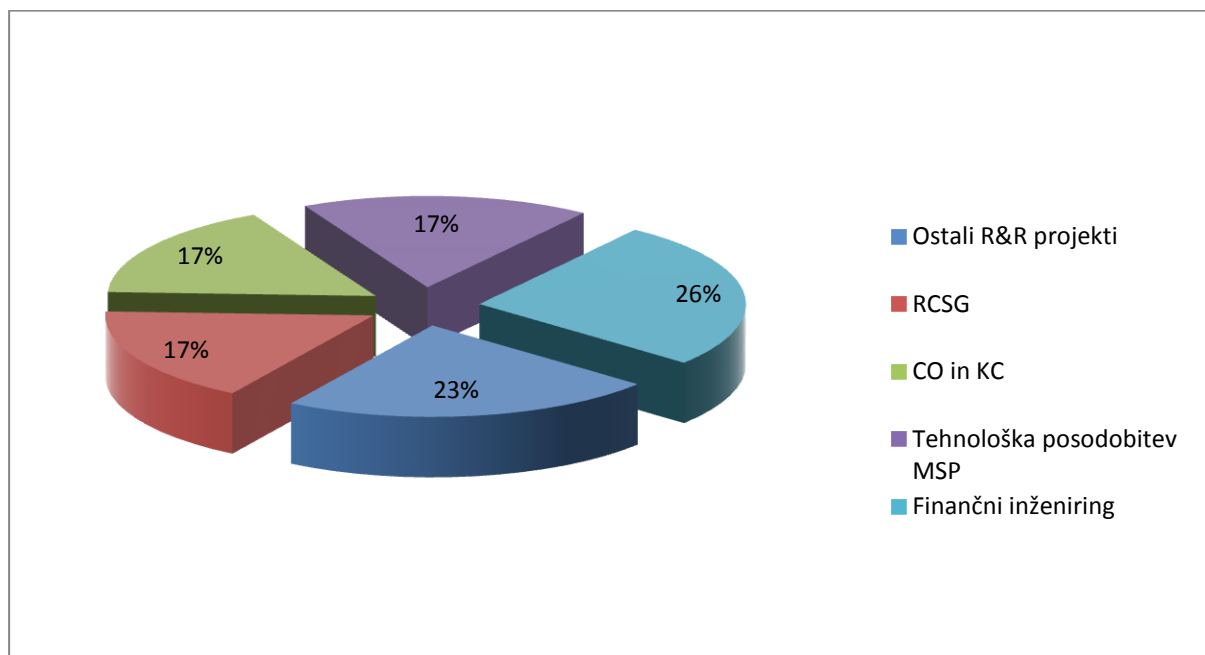
Tabela 21: Finančni rezultati 1. razvojne prioritete

OP RR - 1. RP	stanje na dan 29.3.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013

Pravice porabe 2007-2013 (v EUR)	EU del	613.152.895	-
	SLO del	108.203.453	-
	EU in SLO del	721.356.348	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		611.894.021,01	99,8
Javni upravičeni izdatki		719-875-390,69	-
Celotni upravičeni izdatki		1.228.758.768,54	-

V okviru 1. RP Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost je bilo v obdobju 1.1.2007 do 29. 3. 2017 certificiranih za 611,9 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 99,8 % razpoložljivih pravic porabe. Prispevek slovenske udeležbe je bil zagotovljen iz sredstev proračuna RS.

Slika 2: Razdelitev sredstev 1. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)



Fizični dosežki 1. RP

Tabela 22: Kazalniki 1. razvojne prioritete

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Leto	Izhodiščno stanje	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju	Končno stanje
Število raziskovalnih človek-let (FTE) kot posledica sofinanciranih aktivnosti – celotno obdobje	Učinek	2005	(5.254*)	950	8.979	8.979
- od tega v poslovnem sektorju	Učinek	2005	(1.936*)	700	6.908	6.908
Število podprtih zasebnih raziskovalno-razvojnih projektov ⁽ⁱ⁾	Učinek	2004-2006 ¹	8**	230	345	345
Število raziskovalnih projektov v centrih odličnosti s sodelovanjem podjetij	Učinek	2004-2006 ¹	11**	60	151	151
Število podprtih projektov majhnih in srednjih podjetij ⁽ⁱ⁾ *	Učinek	2004-2006 ¹	145**	2.380	3.890	3.890
- od tega za novonastala podjetja (sklad tveganega kapitala) ⁽ⁱ⁾	Učinek	2007		21	29	29
Število delujočih subjektov podpornega okolja	Učinek		12	36	0	0

¹ Povprečje na podlagi EPD 2004-2006

² Število prijavljenih patentov v Sloveniji v 2006

Število novih inovacij in patentov - celotno obdobje	Rezultat	2006	243***	180	1.499	1.499
Spodbujena zasebna vlaganja v podprti projekti (mio. €) - celotno obdobje ⁽ⁱ⁾ *	Rezultat	2004-2006 ¹	53**	615	1.844	1.844
Število novih podjetij v okviru subjektov podpornega okolja	Rezultat	2007		80	90	90
Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest ⁽ⁱ⁾ *	Rezultat	2007		4.100	11.405	11.405
Povprečno povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih, prejemnikih sredstev (najmanj 24 mesecev po zaključku projekta na dan 31.12. glede na 31.12. pred začetkom izvajanja projekta)	Vpliv	2007		8-10% (povprečno povečanje celotnega obdobja)	10% ****	10% ****

Vir: MG, MIZŠ

(i) predstavlja ključni kazalnik

OPOMBA: Primerjalni podatki: * število raziskovalcev v letu 2005, ** povprečna letna vrednost kazalnika iz naslova EPD 2004-2006; *** število prijavljenih patentov v Sloveniji v letu 2006, podatki se še zbirajo, zato še ne gre za končno vrednost.

6.1.2 Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Z izvajanjem operacij razvojne prioritete so bili v programskem obdobju doseženi učinki za:

- število raziskovalnih človek-let (FTE) kot posledica sofinanciranih aktivnosti (tudi v poslovnem sektorju),
- število podprtih zasebnih raziskovalno-razvojnih projektov,
- število raziskovalnih projektov v centrih odličnosti s sodelovanjem podjetij,
- število podprtih projektov malih in srednjih podjetij (tudi za novonastala podjetja).

Vsi zgoraj navedeni kazalniki so bili, glede na načrtovano vrednost, preseženi za bistveno več kot 25%. Razlogov, ki so vodili k temu, je več in jih na ravni posameznega kazalnika težko opredelimo. Jih pa lahko pripišemo:

- prvenstveno dejstvu, da je v fazi programiranja kazalnik relativno težko načrtovati, saj so se v okviru te razvojne prioritete izvajale operacije, ki so izrazito podvržene vplivom spreminjajočih se mikro in makro-ekonomskih razmer;
- povečanju usmerjenosti EU sredstev tekom izvajanja razvojne prioritete v sofinanciranje določenih operacij (npr. na področju raziskav in razvoja);
- povečanju učinkovitosti izvedenih ukrepov (npr. uspešnost ukrepa centrov odličnosti, kjer je bilo izvedenih bistveno več projektov od načrtovanih);
- izvedbi dodatnih ukrepov za zagotovitev 100 % realizacije EU sredstev (npr. sofinanciranje tehnološke posodobitve MSP in garancije v okviru finančnega inženiringa).

Kazalnik število raziskovalnih človek-let (FTE) kot posledica sofinanciranih aktivnosti je bil z 8.979 FTE presežen za 9,4-krat (ciljna vrednost 950). Tako visoka vrednost je predvsem posledica večje osredotočenosti na projekte, ki so skladno s spremembo operativnega programa zasledovali cilj povečanje konkurenčnosti gospodarstva in ustvarjanju delovnih mest, za kar pa so potrebna predvsem vlaganja v raziskave in razvoj.

Kazalnik število podprtih zasebnih raziskovalno-razvojnih projektov je bil s 345 projekti presežen za 1,5-krat (ciljna vrednost 230).

Kazalnik število raziskovalnih projektov v centrih odličnosti s sodelovanjem podjetij je bil s 151 doseženimi projekti presežen za 2,5-krat (ciljna vrednost 60), kar kaže na to, da so bili centri odličnosti v času gospodarske krize zelo pomemben partner gospodarstvu, še posebej v času gospodarske krize.

Kazalnik število podprtih projektov malih in srednjih podjetij je bil presežen za 1,63-krat z 3.890 podjetji od 2.380 načrtovanih. Načrtovana vrednost kazalnik se je ob spremembi operativnega programa sicer povečala, vendar so bile potrebe po finančnih instrumentih večje kot je bilo pričakovano. Število podprtih MSP je bilo večje od načrtovanega tudi zaradi dodatno izvedenega ukrepa za tehnološko posodobitev podjetij, ki se je izvedel s ciljem 100% črpanja EU sredstev.

Z dolžniškim financiranjem (tvegani kapital) je bilo podprtih 29 projektov majhnih in srednjih podjetij za novonastala podjetja. Kazalnik je bil presežen za 38% in sicer kljub temu, da je bilo porabljenih manj sredstev, kot je bilo sprva načrtovanih. Na izvajanje instrumentov lastniškega financiranja je v veliki meri vplivala tudi gospodarska kriza, ki je ravno na področju zagotavljanja finančnih sredstev povzročila največ težav. Razlog za večje število podprtih podjetij lahko izhaja tudi iz tega, da so družbe tveganega kapitala, ki so se prav tako soočale s težavami zaradi gospodarske krize, kot potencialne investicije iskale manjše projekte za znižanje tveganja.

Kazalnika število delujočih subjektov podpornega okolja v okviru razvojne prioritete nismo spremljali, saj ob drugi spremembi operativnega programa kazalnik po pomoti ni bil ukinjen. Namreč ob navedeni spremembi je bil namesto tega kazalnika dodan kazalnik število novih podjetij v okviru subjektov podpornega okolja, ki je glede na naravo dodatno izvedenih ukrepov na razvojni prioriteti bolj ustrezen. Institucije znanja so kot podporno okolje nastopala kot partnerji pri razvojno-raziskovalnih projektih podjetij.

S sofinanciranimi operacijami so bili doseženi tudi vsi zastavljeni kazalniki rezultata:

- število inovacij in patentov,
- spodbujena zasebna vlaganja v podprtih projektih,
- število novih podjetij v okviru subjektov podpornega okolja,
- število novo ustvarjenih bruto delovnih mest;
- povprečno povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih prejemnikov sredstev..

Število doseženih inovacij in patentov je bilo za 8,3-krat višje od planirane vrednosti predvsem na račun bistvenega preseganja števila inovacij glede na prvotno planirano vrednost, ki je bila očitno, tako se ugotavlja sedaj, prenizka. Preseganje kazalnika izhaja tudi iz dejstva, da ob prvi spremembi OP RR kazalnik ni bil povečan, kljub temu, da se je sprememba nanašala predvsem na povečanje sredstev za razvojno raziskovalne projekte, katerih rezultat so patenti in inovacije

S sofinanciranjem operacij v okviru razvojne prioritete so se spodbudila zasebna vlaganja v podprtih projektih v višini 1,84 mrd EUR in so glede na ciljno vrednost 615 mio EUR presežena za 3-krat. Vrednost kazalnika je presežena razlogov, ki izhajajo iz dejstva, da se je zaradi gospodarske krize več sredstev usmerilo v podjetja, ki morajo zagotavljati lastna sredstva za sofinanciranje projektov. Velik del zasebnih vlaganj je bil dosežen s finančnimi instrumenti, katerih predviden obseg je bil ob načrtovanju kazalnikov manjši.

Kazalnik število novo ustvarjenih bruto delovnih mest je bil z 11.405 bruto delovnimi mesti presežen za 2,78-krat (ciljna vrednost 4.100). Načrtovana vrednost kazalnika se je sicer tekom izvajanja operativnega programa povečala, vendar je bila sprememba, ki je bila izvedena ravno v času ko je bila gospodarska kriza najgloblja, zastavljena zelo konzervativno.

Preseganje kazalnika izhaja tudi iz tega da imajo aktivnosti za povečanje konkurenčnosti in krepitev raziskav izrazito pozitivne učinke na ustvarjanje delovnih mest in ker so bili nekateri ukrepi v skladu s spremembami operativnega programa še bolj usmerjeni v ustvarjanje delovnih mest. S tem lahko tudi pojasnimo ustreznost spremembe operativnega programa in ukrepov, katerih namen je bil ravno ustvarjanje delovnih mest.

Lizbonski cilji

V spodnji tabeli je prikazana razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 1. razvojne prioritete.

Tabela 23: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 1. RP

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek prispevka skupnosti
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	
1	01	1	6	SI0	7.145.848,88
1	01	1	7	SI0	4.274.749,71
1	01	1	19	SI0	10.660.709,85
1	01	1	22	SI0	3.237.614,55
2	01	1	6	SI0	10.718.773,33
2	01	1	7	SI0	6.412.124,58
2	01	1	19	SI0	15.991.064,78
2	01	1	22	SI0	4.856.421,83
3	01	1	3	SI0	5.356.526,92
3	01	1	4	SI0	566.602,50
3	01	1	6	SI0	89.998.802,44
3	01	1	8	SI0	5.226.787,85
3	01	1	10	SI0	78.975,66
3	01	1	11	SI0	24.768,91
3	01	1	12	SI0	5.184.204,46
3	01	1	15	SI0	49.009,41
3	01	1	16	SI0	24.768,91
3	01	1	18	SI0	3.309.993,91
3	01	1	19	SI0	5.469.377,25
3	01	1	21	SI0	3.823.761,45
3	01	1	22	SI0	11.187.853,92
3	01	5	5	SI0	8.347.330,44
3	01	5	6	SI0	21.428.755,93
3	01	5	8	SI0	49.455,26
3	01	5	16	SI0	51.265,04
3	01	5	18	SI0	59.156,41
3	01	5	21	SI0	0,00
3	01	5	22	SI0	4.077.012,20
4	01	1	3	SI0	1.434.860,01
4	01	1	4	SI0	2.934.944,25

4	01	1	5	SI0	14.864.817,20
4	01	1	6	SI0	39.789.775,92
4	01	1	7	SI0	4.536.929,16
4	01	1	8	SI0	11.512.488,15
4	01	1	10	SI0	15.390.659,32
4	01	1	12	SI0	3.568.781,04
4	01	1	16	SI0	171.157,89
4	01	1	19	SI0	4.451.038,29
4	01	1	21	SI0	4.727.576,84
4	01	1	22	SI0	5.189.168,70
4	01	5	6	SI0	6.371.436,03
4	01	5	8	SI0	444.384,18
4	01	5	21	SI0	2.364.544,16
6	01	1	6	SI0	47.291.263,08
6	01	5	6	SI0	7.740.600,94
7	01	1	6	SI0	22.038.722,15
7	01	1	8	SI0	664.874,79
7	01	1	19	SI0	2.476.890,83
7	01	5	6	SI0	5.735.928,42
7	02	1	15	SI0	29.057.802,44
7	03	1	15	SI0	73.816.832,27
8	01	1	4	SI0	165.126,06
8	01	1	5	SI0	206.407,58
8	01	1	6	SI0	21.595.400,78
8	01	1	19	SI0	259.216,54
8	01	1	22	SI0	2.423.964,81
8	02	1	15	SI0	53.056.772,80
Skupaj					611.894.081,01

*Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

6.1.2.1 Prednostna usmeritev 1.1: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost

Prednostna usmeritev je namenjena večanju inventivnosti in inovativnosti ter dvigu konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Za doseganje ciljev prednostne usmeritve je MGRT izvajal ukrepe, ki so bili pretežno usmerjeni v inovativne raziskovalne in razvojne projekte v podjetjih. Skupni imenovalec teh razpisov je bil, da so večinoma spodbujali sodelovanje med podjetji, ki so se povezovala tudi z raziskovalnimi organizacijami. MIZŠ je podpiral predvsem operacije, ki so zagotovile koncentracijo znanja ter razvoj in uporabo tehnologij na prioritetnih tehnoloških področjih. Izvedeni ukrepi so spodbujali sodelovanje med podjetji in institucijami znanja za ustvarjanje, prenos in uporabo novega znanja.

Upravičenci, ki so prejeli podporo sredstev in so bili odgovorni za izvedbo operacij, so bila podjetja (MSP in tudi velika podjetja), konzorciji/skupine podjetij in raziskovalnih organizacij, raziskovalne organizacije ter javni in zasebni zavodi.

Pretežni delež sredstev prednostne usmeritve (83%) je bil upravičencem dodeljen kot državna pomoč skladno s shemami:

- Program za spodbujanje tehnološkega razvoja in informacijske družbe za obdobje 2007-2012, št. N 472/2006,
- Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013, regionalna pomoč, št. BE 05-5715334-2007, BE05-5715334-2007/I,
- Javni razpis raziskovalni vavčer, št. priglasitve: BE01-2045419-2012/1,
- Program za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacij v letu 2013 ,št. priglasitve: BE01-2399245-2012.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

MGRT je v programskem obdobju 2007-2013 v okviru prednostne usmeritve izvedel 7 instrumentov (javnih razpisov) in sicer:

- JR »Neposredne spodbude za raziskovalno razvojne dejavnosti v podjetjih – projekti 2008« z agentom SPIRIT, v vrednosti 8 mio EUR. V okviru javnega razpisa se je realiziralo 33 projektov, za katere je bilo izplačanih 4,6 mio EUR strukturnih sredstev. Na instrumentu se je zaključilo sofinanciranje v letu 2010.
- JR »Neposredne spodbude za skupne razvojno-investicijske projekte – projekti 2008 – RIP 08« z agentom SPIRIT v vrednosti 42 mio EUR. Sofinanciranih je bilo 14 operacij, ki so se je zaključile v letu 2013 in za katere je bilo izplačanih 41,0 mio EUR strukturnih sredstev. Kot upravičenci so nastopali konzorciji podjetij, tako da je bilo sofinanciranih skupaj 42 podjetij.
- JR »Neposredne spodbude za skupne razvojno-investicijske projekte – RIP 09« z agentom SPIRIT, v vrednosti 109,5 mio EUR. Sofinanciranih je bilo 46 operacij, ki so se zaključile v letu 2013. Za sofinanciranje operacij je bilo izplačanih 96,23 mio EUR strukturnih sredstev. Kot upravičenci so nastopali konzorciji podjetij, tako da je bilo sofinanciranih skupaj 116 podjetij. Na javnih razpisih RIP 08 in RIP 09 so bile do sofinanciranja upravičene raziskovalno razvojne aktivnosti (delo, material, zunanje storitve, amortizacija raziskovalne opreme) in investicije v raziskovalno opremo ter investicije v neopredmetena sredstva. Javna razpisa sta bila prvi korak k izkoriščanju prednosti povezovanja med podjetji. Ker so v konzorcijih sodelovale tudi raziskovalne organizacije so podjetja lastno znanje nadgradila z znanjem raziskovalnih in izobraževalnih institucij. Poleg krepitve sodelovanja je bila dodana vrednost razpisov RIP 08 in RIP 09 tudi v tem, da se je povečalo zavedanje vlaganja v raziskovalno razvojne aktivnosti. Posledično so nekatera podjetja okrepila svoje razvojna jedra.
- Največ sredstev prednostne usmeritve je bilo razpisanih na Javnemu razpisu za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR - Razvojni centri slovenskega gospodarstva, in sicer 185 mio EUR. Sredstva so bila namenjena za vzpostavitev in delovanje razvojnih centrov. V okviru razpisa je bilo za sofinanciranje izbranih 17 razvojnih centrov, ki

so lahko prejeli največ 20 milijonov EUR sofinanciranja. Javni razpis za vzpostavitev razvojnih centrov slovenskega gospodarstva je predstavljal ključni ukrep za povezovanje podjetij in ostalih subjektov, z namenom ustvarjanja prihodnjih kompetenc v obdobju 2007–2013. Kljub nekaterim težavam, ki so se pojavile v zvezi z izvajanjem projektov razvojnih centrov in so v posameznih primerih vodile tudi v prekinitve pogodb s strani ministrstva, se je 14 projektov uspešno zaključilo in v veliki večini doseglo ali celo preseglo zastavljene cilje. Projektom je bilo izplačanih 125,8 mio EUR strukturnih sredstev. Uspešnost ukrepa lahko podkrepimo tudi s podatkom, da je država z vloženimi sredstvi spodbudila dodatna vlaganja v raziskave in razvoj v višini 168 mio EUR.

- Javni razpis »Strateški raziskovalno-razvojni projekti v podjetjih« z agentom SPIRIT, v vrednosti 26,4 mio EUR. V okviru razpisa je bilo leta 2009 potrjenih 43 operacij. V podprtih projektih je sodelovalo 88 podjetij, od tega 30 malih in srednje velikih podjetij. 42 operacij se je uspešno zaključilo v letu 2011, izplačanih pa je bilo 21,4 mio EUR sredstev (18,2 mio EUR sredstev certificiranega prispevka EU).

- Javni razpis za sofinanciranje tehnoloških investicij, ki so v neposredni navezavi na rezultate razvojno–raziskovalnih aktivnosti, v vrednosti 13 mio EUR, je bil objavljen leta 2012. Z javnim razpisom so bile sofinancirane 4 operacije podjetij, ki so se zaključile v letu 2015. Izplačanih 6,3 mio EUR strukturnih sredstev.

- Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR – za spodbujanje raziskovalno-razvojnih projektov na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letih od 2013 do 2015 – RRPO 2013, je bil objavljen leta 2013. Razpisana vrednost je bila 4,3 mio EUR. Z javnim razpisom je bilo sofinanciranih 8 operacij v skupni vrednosti 2,2 mio EUR, ki so se zaključile leta 2015.

MIZŠ je v programskem obdobju 2007-2013 v okviru prednostne usmeritve izvedel 4 instrumente (javne razpise) in sicer:

- V letu 2009 je bil objavljen javni razpis za razvoj centrov odličnosti v obdobju 2009-2013. Skupaj je bilo na razpisu dodeljenih 77,5 milijonov EUR strukturnih sredstev. V letih 2009 in 2010 so se sklenile pogodbe o sofinanciranju z osmimi zavodi - centri odličnosti. Vsi centri odličnosti so uspešno izvedli programe do konca leta 2013. Končnim prejemnikom je bilo v okviru instrumenta v obdobju izplačanih skupaj 76,7 milijona EUR sredstev strukturnih skladov.

- v letu 2010 je bil objavljen javni razpis za razvoj kompetenčnih centrov v obdobju 2010-2013 v vrednosti 45,3 mio EUR. V postopku izbora upravičenih konzorcijev je bilo na razpisu izbranih 7 programov kompetenčnih centrov. Instrument Javni razpis za razvoj kompetenčnih centrov je komplementaren z instrumentom javni razpis za razvoj centrov odličnosti v obdobju 2009-2013. Aktivnosti operacij Kompetenčnih centrov so se do konca leta 2013 uspešno zaključile. Skupaj je bilo izplačanih 44,15 milijona EUR sredstev strukturnih skladov.

- V letu 2012 je MIZŠ objavil Javni razpis raziskovalni vavčer v vrednosti 8 mio EUR, katerega namen je bil spodbujanje raziskav podjetij, ki se izvajajo z najemom raziskovalnih organizacij, ki nastopajo v obliki podpornega okolja. Sofinancirali so se upravičeni stroški industrijskih raziskav, ki jih za podjetja izvedle raziskovalne organizacije preko raziskovalnega vavčerja. Skupaj je bilo izplačanih 7,3 mio EUR sredstev strukturnih skladov.

- v letu 2012 je MIZŠ objavil tudi Javni razpis za vzpostavitev novih kreativnih jeder, ki delujejo v raziskovalnih organizacijah, katerega cilj je bil povezovanje visokošolskih zavodov z regionalnim okoljem, s posebnim ozirom na zagotavljanje policentričnega razvoja, preko raziskovalno-razvojnih programov s strani vzpostavljenega kreativnega jedra. Sofinancirale so se aktivnosti, ki so vključevale: upravljanje in nadzor kreativnih jeder, raziskovalno – razvojno delo raziskovalcev, izboljšanje pogojev za raziskovalno delo (nabava raziskovalne opreme, sklenitev dogovorov za gostovanje na opremi v drugih raziskovalnih organizacijah), izvajanje razvojno in raziskovalnih projektov, kjer bodo aktivnosti pomenile preboj oz. razvoj raziskovalne institucije na konkretnem področju. Za sofinanciranje so bili izbrani 4 upravičenci, ki jim je bilo izplačanih 3,9 mio EUR sredstev strukturnih skladov.

Tabela 24: Seznam sofinanciranih razvojnih centrov

Upravičenec	Regija	Industrijski sektor
Farma GRS, farmacevtsko gospodarsko razvojno središče, d.o.o.	JV Slovenija	Farmacija in biotehnologija
ZEL-EN, razvojni center energetike d.o.o.	Spodnjeposavska	Energetika
NELA, razvojni center za elektroindustrijo in elektroniko, d.o.o.	Gorenjska	Elektroindustrija in elektronika
RAZVOJNI CENTER JESENICE, družba za razvoj novih materialov in tehnologij, d.o.o.	Gorenjska	Novi materiali
IN.Medica, podjetje za inovativne medicinske sisteme d.o.o.	JV Slovenija	Farmacija in biotehnologija
Razvojni center za informacijske in komunikacijske tehnologije, d.o.o.	Gorenjska	Informacijsko komunikacijske tehnologije
INTECH-LES, razvojni center, d.o.o	Notranjsko-kraška	Lesno predelovalna industrija
RC PREKO, razvojni center za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov, d.o.o.	Prekmurje	Energetika
RC 31, razvojni center kreativne pohištvene industrije, d.o.o.	Gorenjska	Lesno predelovalna industrija
Razvojni center informacijsko – komunikacijskih tehnologij Savinja Žalec, d.o.o.	Savinjska	Informacijsko komunikacijske tehnologije
Razvojni center eNeM Novi Materiali d.o.o.	Zasavska	Novi materiali
SiEVA, podjetje za razvoj in trženje v avtomobilski industriji d.o.o.	Goriška	Avtomobilska industrija
RACE KOGO razvojni center koroškega gospodarstva d.o.o	Koroška	Lesno predelovalna industrija
RC MASPOS, Razvojni center za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme d.o.o.	Prekmurje	Elektroindustrija in elektronika

Tabela 25: Seznam centrov odličnosti

Center odličnosti	Področje delovanja
CO NIN	nanoznanosti in nanotehnologije
CO BIK	biosenzorika, instrumentacija in procesna kontrola
CO CIPKeBiP	integrirani pristopi v kemiji in biologiji proteinov
CO NOT	nizkoogljčne tehnologije
CO NAMASTE	napredni nekovinski materiali s tehnologijami prihodnosti
CO PoliMaT	polimerni materiali in tehnologije
CO Space.si	vesoljske znanosti in tehnologije
CO EN-FIST	raziskave v biotehnologiji, farmaciji in fiziki snovi

Tabela 26: Seznam kompetenčnih centrov

Kompetenčni center	Področje delovanja
KC STV	sodobne tehnologij vodenja
KC SURE	napredni sistemi učinkovite rabe električne energije
KC BME	biomedicinska tehnika
KC TIGR	trajnostno in inovativno gradbeništvo
KC BRIN	biotehnoški razvoj in inovacije
KC CLASS	računalništvo v oblaku
KC OPCOMM	odprta komunikacijska platforma za integracijo storitev

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

Poleg prispevka k doseganju kazalnikov operativnega programa so navedeni ukrepi **MIZŠ** prispevali k **izraziti krepitvi sodelovanja** tako med raziskovalnimi organizacijami znotraj javnega raziskovalnega prostora kot med njimi in enotami v gospodarstvu, ki se kaže v številu skupnih raziskovalno-razvojnih projektov. Opredelitev **skupnih ciljev podjetij in javno raziskovalnih organizacij** (v nadaljevanju JRO) pri soustvarjanju znanja zmanjšuje razkorak med njimi, krepi medsebojno zaupanje in ustvarja neoprijemljivi kapital, ključen za njihovo sodelovanje na dolgi rok. Pri Centrih odličnosti med **posebne dosežke** uvrščamo tudi pomembno **izgradnjo raziskovalne infrastrukture**. Po mnenju nosilcev posameznih COjev, sodelujočih JRO in podjetij, pa tudi tujih ekspertov, je Slovenija uspela na izbranih področjih s pomočjo CO-jev oblikovali raziskovalno infrastrukturo na **zavidljivi mednarodni ravni**. Kompetenčni centri ocenjujejo, da so rezultat operacij novi končni izdelki in storitve, ki imajo tržni potencial, ki omogočajo graditev blagovnih znamk na nižnjih področjih in s tem povečanje dodane vrednosti. To je **najbolj pomemben končni učinek KC za celotno gospodarstvo**, ki naslavlja že dolgo časa identificirano vrzel v slovenskem raziskovalno-razvojnem in inovacijskem sistemu o nezadostnem in neučinkovitem prenosu znanja med JRO in podjetji.

Instrumenta RIP 08 in RIP 09 sta poleg prispevka k doseganju kazalnikov operativnega programa s spodbujanjem prijave konzorcijev prispevala h **krepitvi sodelovanja med podjetji** in posledično k **skupnemu nastopu na tržiščih**. Predvsem pri podjetjih, ki so imela pred nastopom sodelovanja slabše razvite razvojne sredine, so se le te okrepile, posredno pa se je povečalo tudi **zavedanje za vlaganja v raziskovalno razvojne aktivnosti**. Ker so v konzorcijih sodelovale tudi raziskovalne organizacije, pa sta instrumenta prispevala tudi k **krepitvi sodelovanja med raziskovalno sfero in gospodarstvom**.

Razpis za sofinanciranje projektov razvojnih centrov slovenskega gospodarstva je bil namenjen povezovanju podjetij, inštitucij znanja in ostalih subjektov z namenom dolgoročnega razvoja in ustvarjanja bodočih kompetenc, na sedmih vsebinskih področjih (sektorjih). Rezultati kažejo dosežen namen razpisa, saj so bili vzpostavljeni in uspešno delujejo razvojni centri na področju avtomobilske industrije, elektroindustrije in elektronike, energetike, farmacije in biotehnologije, informacijsko komunikacijskih tehnologij, lesno predelovalne industrije in novih materialov. Za uspešno izvedbo razvojnih projektov in razvoj novih produktov, storitev in procesov, so morala biti v centrih osvojena številna nova znanja

in uporabljene nove tehnologije, s čimer so bile vzpostavljene ustrezne kompetence in kapacitete.

V vseh 14 razvojnih centrih slovenskega gospodarstva se je povprečno število zaposlenih povzpelo na 492, ustanovljenih je bilo 221 novih podjetij, prijavljenih 255,33 patentov oziroma drugih pravic intelektualne lastnine. Izpostaviti velja tudi 300 dodatnih delovnih mest, ki so bila ustvarjena v okviru operacij na javnem razpisu za sofinanciranje tehnoloških investicij, ki so v neposredni navezavi na rezultate razvojno–raziskovalnih aktivnosti.

6.1.2.2 Prednostna usmeritev 1.2: Spodbujanje podjetništva

Prednostna usmeritev je namenjena podpori mikro malim in srednje velikim podjetjem (MSP), predvsem tistim s potencialom rasti. Zaradi težav MSP pri dostopu do finančnih virov je prednostna usmeritev namenjena tudi zagotavljanju ugodnih dolžniških in lastniških virov za MSP. S pojavom gospodarske krize so za MSP, ki jih je kriza močno prizadela, ukrepi v okviru prednostne usmeritve predstavljali ključen dejavnik za nemoteno poslovanje.

Upravičenci, ki so prejeli podporo sredstev in so bili odgovorni za izvedbo operacij so bila izključno MSP, še posebej novo nastala podjetja, inovativna podjetja ter podjetja s potencialom rasti in razvoja. Pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa je v vlogi upravičenca sicer nastopal Slovenski podjetniški sklad, končni prejemniki pomoči pa so bila MSP.

V okviru prednostne usmeritve so se spodbujali investicijski projekti, ki bodo imeli pozitivne učinke na trajnostni razvoj. Poseben poudarek je bil dan projektom, ki bodo dosegali visoko energetske učinkovitost, uporabljali sodobno tehnologijo na področju ekološkega razvoja in s tem dodatno prispevali k trajnostnemu razvoju.

Vsa sredstva prednostne usmeritve so bila MSP dodeljena kot državna pomoč oziroma pomoč *de minimis* skladno s shemami:

- Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013: investicijski projekti MSP: regionalna pomoč, številka sheme BE05-5715334-2007, BE05-5715334-2007/I,
- Pomoč malim in srednje velikim podjetjem z dolžniškimi viri: *de minimis* (št. priglasitve M002-5715334-2007/I.),
- Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS za obdobje 2009 – 2013: Pomoč v obliki rizičnega kapitala št. BE01-5715334-2009,
- Program izvajanja finančnih spodbud MGRT – *de minimis* (št. priglasitve M001-2399245-2015, ki jo je potrdilo Ministrstvo za finance dne 14.5.2015 in spremembe (št. priglasitve M001-2399245-2015/I), potrjene dne 9.5.2016.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

V okviru PU »Spodbujanje podjetništva« je MGRT s ciljem spodbuditi podjetništvo in tehnološki razvoj (s spodbudami in omogočanjem dostopa do finančnih virov) ter razviti trg tveganega kapitala izvedel naslednje ukrepe:

- a) Sofinanciranje investicijskih projektov za tehnološko posodobitev MSP,
- b) Vzpostavitev Holdinškega sklada, ki vključuje lastniške in dolžniške vire financiranja (garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, mikrokredite, tvegani kapital),
- c) Pomoč malim in srednje velikim podjetjem z dolžniškimi viri (Garancijski sklad za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, mikrokrediti).

V okviru spodbujanja podjetništva so bila v OP RR predvidena tudi nepovratna sredstva za ukrepe, ki bi spodbujali rast novih, inovativnih podjetij, vendar se niso izvedla, saj so se sredstva zaradi večje potrebe po financiranju podjetij usmerila predvsem v dolžniške vire financiranja, s katerimi se je zasledoval isti cilj.

V obdobju od 2007 do 2014 je MGRT izvedel pet javnih razpisov za sofinanciranje tehnološke posodobitve MSP v obliki subvencij. Tovrstne naložbe so poleg osnovnega namena, ki je bil širjenje poslovanja, tudi pomagale podjetjem ublažiti posledice gospodarske krize, niso jih pa mogle povsem odpraviti. Za ta namen je bilo skupaj razpisanih 150,1 mio EUR sredstev, na osnovi katerih je 824 podjetij dobilo sofinanciranje za projekte tehnoloških posodobitev v skupni vrednosti 126,3 mio EUR strukturnih sredstev. S pomočjo sofinanciranja so podjetja ustvarila in ohranila številne zaposlitve, kar je bilo v času gospodarske krize izjemnega pomena.

Prvi javni razpis, katerega vrednost je bila 32,5 mio EUR je bil objavljen leta 2007. V letu 2008 je bil najprej objavljen javni razpis, ki je bil namenjen samo mikro podjetjem, vrednost razpisanih sredstev pa je bila 16,6 mio EUR. Proti koncu leta 2008 je bil objavljen še en javni razpis v vrednosti 34,9 mio EUR. V letu 2009 je bil objavljen naslednji javni razpis v vrednosti 35 mio EUR. S ciljem učinkovitejšega črpanja evropskih sredstev je bil v letu 2013 iz dodatnih pravic porabe objavljen še zadnji javni razpis za sofinanciranje nove tehnološke opreme v vrednosti 31,1 mio EUR.

Interes upravičencev za pridobitev sredstev je bil na vseh razpisih izredno velik, saj je MGRT v povprečju prejel 2,5 krat več vlog, kot jih je bilo lahko sofinanciranih. Od vseh odobrenih vlog jih je 86% projekte tudi realiziralo. Ker so morali upravičenci prispevati tudi lastna sredstva za sofinanciranje operacij, so bila z izvedbo javnih razpisov spodbujena tudi zasebna vlaganja, katera ocenjujemo na 292 mio EUR.

Pri prvih štirih izvedenih javnih razpisih se zaradi nastale finančne in gospodarske krize ter upada naročil ne dosega fizični cilji na ravni operacij (število novo ustvarjenih bruto delovnih mest in povečanje dodane vrednosti na zaposlenega po posameznih razpisih). Nedoseganje napovedanih ciljev po posameznih razpisih kaže na posledice gospodarske krize, ki je prizadela podjetja. So pa v okviru prvih štirih instrumentov za nakup nove tehnološke

opreme podjetja posodobila svojo opremo, s čimer bodo vplivala tako na povečanje konkurenčnosti, kot tudi na povečanje dodane vrednosti, v daljšem časovnem obdobju.

Ker bodo rezultati za peti javni razpis dosegljivi šele v letu 2017 s podatki na dan 31.12.2016 skupnega prispevka operacij k povečanju dodane vrednosti še ne moremo podati (na prvih štirih razpisih je povprečno povečanje 14%).

Poleg operacij v okviru navedenih javnih razpisov sta se v okviru te PU od leta 2009 izvajali tudi dve operaciji za instrumente finančnega inženiringa, ki sta bili potrjeni po postopku neposredne potrditve operacije - programa, ki ga izvaja upravičenec - Slovenski podjetniški sklad (v nadaljevanju SPS)

1. Program Garancijskega sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere. V okviru te operacije se je izvajal instrument finančnega inženiringa za izdajo garancij v kombinaciji s subvencijo obrestne mere. V okviru instrumenta so se izvedli naslednji javni razpisi:

- Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1B (UL RS št. 32/2009 z dne 24.4.2009), v vrednosti:
 - Garancijski potencial: 43.000.000 EUR (VIR: rezerviranih 10.000.000 EUR GS),
 - Subvencija obrestne mere: 7.600.000 EUR (do leta 2015: sredstva strukturnih skladov, po letu 2015: nacionalna sredstva),
 - Rezultat: podprtih je bilo 272 projektov, za katere je bilo odobrenih 42.973.927,55 EUR garancij za kredite v višini 69.729.464,16 EUR.
- Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1C (UL RS št. 74/2009 z dne 25.9.2009), v vrednosti:
 - Garancijski potencial: 20.000.000 EUR (VIR: rezerviranih 5.650.000 EUR GS),
 - Subvencija obrestne mere: 2.750.000 EUR (do leta 2015: sredstva strukturnih skladov (retroaktivna pomoč), po letu 2015: nacionalna sredstva),
 - Rezultat: podprtih je bilo 99 projektov, za katere je bilo odobrenih 19.999.930,97 EUR garancij za kredite v višini 31.845.551,61 EUR.
- Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1 2010 (Ur. l. RS, št. 113/2009 z dne 31.12.2009) v vrednosti:
 - Garancijski potencial: 62.000.000 EUR (VIR: rezerviranih 17.360.000 EUR GS),
 - Subvencija obrestne mere: 8.510.000 EUR (do leta 2015: sredstva strukturnih skladov (retroaktivna pomoč), po letu 2015: nacionalna sredstva),
 - Rezultat: podprtih je bilo 340 projektov, za katere je bilo odobrenih 61.888.011,76 EUR garancij za kredite v višini 97.262.281,21 EUR).
- Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1 2010 B (Ur. l. RS, št. 75/2010 z dne 24.9.2010) v vrednosti:
 - Garancijski potencial: 34.470.000 EUR (VIR: rezerviranih 9.651.000 EUR GS)*,
 - Subvencija obrestne mere: 4.730.000 EUR (do leta 2015: sredstva strukturnih skladov (retroaktivna pomoč), po letu 2015: nacionalna sredstva)*Rezultat: podprtih je bilo 153 projektov, za katere je bilo odobrenih 28.241.998,20 EUR garancij za kredite v višini 44.163.381,66 EUR).

*V okviru JR P1 2010 B je ostalo neporabljenih 1.606.462,72 EUR GS in 544.983,06 EUR subvencije obrestne mere, zato so bila razpisana v spremembi javnega razpisa Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1 2011 (Ur. l. RS, št. 53/2011 z dne 1.7.2011): JR P1 2011 je bil objavljen na podlagi Programa instrumentov finančnega inženiringa (holdniški sklad), ki je opisan v nadaljevanju. Rezultat P1 2011 (del, ki je bil razpisan iz Programa P1): podprtih je bilo 19 projektov, za katere je bilo odobrenih 4.867.758,40 EUR garancij za kredite v višini 7.605.264 EUR)

Zaradi odstopov nekaterih podjetij pred koriščenjem kreditov so bila sredstva garancijskega sklada dodeljena tudi na javnem razpisu Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – P1 2012 (Ur.l. RS št. 26 /2012 z dne 6.4.2012), na katerem je bilo preko tega programa podprtih 12 projektov z garancijami v višini 2.905.648 EUR za kredite v višini 4.399.560 EUR.

Na podlagi navedenih šestih javnih razpisov so bila rezervirana vsa sredstva tega garancijskega sklada. Po zaključku kreditov se sproščena sredstva po revolving sistemu ponovno uporabljajo za spodbujanje podjetništva in se od 1.1.2013 vključujejo v holdniški sklad.

V okviru izvedenih razpisov za garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, so bili zastavljeni cilji programa doseženi. Odobrenih je bilo 900 projektov, ki so bili podprti z garancijami v višini 160,88 mio EUR za kredite v skupni višini 255 mio EUR. Kreditom se je delno subvencionira tudi obrestna mera, katere vrednost je po odobritvi vseh kreditov 27,8 mio EUR (subvencije se izplačujejo tudi po zaključku OP RR in sicer iz nacionalnih sredstev). Ustvarjenih je bilo 2.806 bruto delovnih mest in spodbujena zasebna vlaganja v višini 373,11 mio EUR.

V letu 2016 je bila s ciljem učinkovitega črpanja EU sredstev za operacijo Program Garancijskega sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere odobrena tudi retroaktivna pomoč, v višini 15.253.222,83 EUR, za izdatke subvencije obrestne mere do 31.12.2015, ki so se predhodno financirali iz sredstev nacionalnega proračuna RS, po odobritvi pomoči pa so se nadomestila s sredstvi ES RR.

2. Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v Republiki Sloveniji 2009 – 2013 - PIFI

Namen in cilj operacije Programa instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 – 2013 (v nadaljevanju: program PIFI) je oblikovanje enotnega revolving sklada za izvajanje različnih instrumentov za finančno podporo inovativnim start-up podjetjem in obstoječim podjetjem s potencialom rasti. Osnovni kvalitativni cilj programa PIFI je spodbujanje razvoja MSP z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti. V okviru operacije so se izvajali naslednji instrumenti finančnega inženiringa:

- Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere,
- Mikrokrediti za MSP,

- Tvegani kapital za MSP.

Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS za obdobje 2009 – 2013 (PIFI), je v osnovni verziji sprejela Vlada RS 22.10.2009. Organ upravljanja je operacijo Program PIFI potrdil kot neposredno potrditev operacije in sicer kot program, ki ga izvaja upravičenec. Na osnovi potrditve je SPS kot upravljavec holdniškega sklada prejel v letu 2009 sredstva za izvedbo programa PIFI v višini 35.049.995 EUR iz ESRR.

Na osnovi sprememb programa je bil v programskem obdobju holdniški sklad večkrat dodatno polnjen s sredstvi ESRR, in sicer:

- v letu 2010 s 13,8 mio EUR za dolžniško financiranje,
- v letu 2011 s 7,7 mio EUR za dolžniško financiranje,
- v letu 2012 s 6,6 mio EUR za dolžniško financiranje,
- v letu 2014 s 17,6 mio EUR za dolžniško financiranje,
- in v letu 2015 s 43,8 mio EUR za dolžniško financiranje.

Končna vrednost sredstev ESRR, ki so bila namenjena za sofinanciranje izvajanja programa je znašala 124,6 mio EUR. Program PIFI je bil poleg s sredstvi ESRR sofinanciran tudi s sredstvi ESS in nacionalnimi sredstvi. Polnjenje sklada s sredstvi ESS predstavlja ločeno operacijo v okviru OP RČV, zato je tudi vsebinsko poročano v Končnem poročilu OP RČV.

Na podlagi prvega polnjenja holdniškega sklada je bil v letu 2010 izveden javni razpis za kapitalske naložbe v zasebne družbe tveganega kapitala (v nadaljevanju DTK). Izvedenih je bilo več odpiranj, javni razpis se je zaključil v letu 2011. V okviru izbranih DTK je bilo v investicijskem obdobju (do 5.8.2015) podprtih 29 visokotehnoloških MSP s potencialom hitre rasti z lastniškimi vložki v višini 29,04 mio EUR sredstev (z upoštevanimi vložki privatnih investorjev). Ocenjena investicijska vrednost znaša 68,27 mio EUR.

Za dolžniško financiranje v obliki garancij s subvencijo obrestne mere je bilo v okviru programa v letih 2011 do 2016 izvedenih 8 javnih razpisov, poleg tega pa še 4 javni razpisi za mikrofinanciranje podjetij. Ker je bilo sredstev za naložbe v obliki tveganega kapitala porabljenih manj, kot je bilo razpisanih, so se le ta porabila za dolžniško financiranje.

Z razpisi za garancije s subvencijo obrestne mere je bilo s sredstvi ESRR podprtih 1.437 projektov, v višini 266,46 mio EUR odobrenih sredstev (od tega 231,8 mio EUR garancijskega potenciala in 34,66 mio EUR subvencije obrestne mere). Investicijska vrednost podprtih projektov znaša 406,26 mio EUR. Z javnimi razpisi za mikrokredite⁸ za mikro in mala podjetja je bilo podprtih 744 projektov v skupni višini 17,41 mio EUR. Investicijska

⁸ Javni razpis »Mikrokrediti za mikro in mala podjetja P7 2016« je še v teku, zato končnih rezultatov še ne moremo podati.

vrednost podprtih projektov zanaša 27,07 mio EUR. Skupna vrednost spodbujenih investicij z dolžniškimi viri financiranja v okviru programa znaša 433,33 mio EUR.

Povečanje bruto delovnih mest, dodana vrednost na zaposlenega in spodbujena zasebna vlaganja v podprtih projektih bodo merljivi šele tri leta po zadnji odobreni vlogi. SPS namreč spremlja oz. meri končne učinke podprtih podjetij tri leta po izvedeni investiciji. Trenutno dosegljivi podatki po stanju na dan 31.12.2015 kažejo, da so podprta podjetja, ki jih spremlja SPS ustvarila 3.329 novih delovnih mest in povečala dodano vrednost na zaposlenega za okvirno 5% glede na izhodiščno stanje.

Podatki o višini dodeljenih sredstev podjetjem in število podjetij, ki so jim bila sredstva dodeljena v okviru Programa instrumentov finančnega inženiringa in Programa garancijskega sklada so navedeni tudi v poglavju 4 in v preglednicah FEI (Financial Engineering Instruments), ki sta prilogi 2 končnega poročila.

6.1.3 Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo

Na projektih razvojnih centrov slovenskega gospodarstva je bila konec leta 2014 na podlagi ugotovljenih nepravilnosti s strani različnih institucij predlagana 10% finančna korekcija na certificirane izdatke celotnega instrumenta ter posledično odstop od pogodbe za dve operaciji. Še en odstop od pogodbe pri razvojnih centrih je bil izveden zaradi stečaja.

V okviru revizije operacij (javna razpisa RIP 08 in RIP 09) v letu 2011 s strani revizijskega organa je bilo ugotovljeno, da je bilo upravičencem izplačilo iz državnega proračuna izvedeno pred dejansko dobavo opreme. Revizijski organ je pozval organ upravljanja k podrobnejši analizi izdatkov za operacije, ki so bile sofinancirane v okviru obeh omenjenih javnih razpisov kot tudi naj ugotovi obseg izplačil za izdatke potrjene v letu 2011 pri operacijah RIP in jih analizira glede na čas dobave proizvodov ter izvedena izplačila upravičencem. Organ upravljanja je analizo izvedel in ugotovil, da je bila na ravni upravičenih izdatkov, ki so se v letu 2011 uveljavljali do EK, sicer v nekaterih primerih kontrola dobav nezadostna, a v zelo omejenem številu primerov. Pri tem je OU pojasnil, da je glede na vrednost vseh investicij, ki so bile v letu 2011 uveljavljane do Evropske komisije kot upravičene, vrednost nedobavljenih investicij v času uveljavljanja izdatka predstavljala 1,18% vrednosti investicij. Poleg tega je organ upravljanja na podlagi ugotovitev in priporočil revizijskega organa izvedel ukrepe za ustrezno omejitev morebitnih tveganj.

Pri izvajanju projektov tehnološke posodobitve MSP do večjih težav sicer ni prišlo, so se pa pri izvajanju posameznih operacij pojavljale težave z zagotavljanjem lastnih sredstev. V nekaj primerih so bile ugotovljene tudi nepravilnosti, zaradi katerih se je znižala vrednost sofinanciranja ali pa zahteval odstop od pogodbe. Predvsem zaradi gospodarske krize je 33 upravičencev prijavilo stečaj. Pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa večjih težav ni bilo.

V okviru drugih projektov razvojne prioritete je sicer prihajalo tudi do manjših odstopanj pri izvajanju operacij, ki pa niso bistveno vplivala na izvedbo operacij. Organ upravljanja in posredniško telo sta vsak tak primer posebej preučila in ustrezno ukrepala.

6.2 Razvojna prioriteta: Gospodarsko - razvojna infrastruktura

V razvojno prioriteto »Gospodarsko razvojna infrastruktura« so zajete vsebine, ki slovenskemu gospodarstvu omogočajo uporabo visoko usposobljene delovne sile, tesnejšo povezavo z javnim raziskovalnim in izobraževalnim sektorjem, intenzivnejša vlaganja v raziskave in razvoj ter ustrezno IKT infrastrukturo. Poleg navedenega se je v okviru te razvojne prioritete sofinanciralo tudi vzpostavitev mreže urgentnih centrov, ki bodo omogočili optimalno dostopnost do zdravstvenih storitev in tako na enem mestu zagotavljali urgentnim bolnikom v vsakem trenutku hitro in učinkovito medicinsko pomoč. Le ta je namreč eden izmed osnovnih pogojev kakovosti življenja državljanov in s tem povezane kakovostne delovne sile.

Ključni cilji RP je koncentracija znanja in razvojne infrastrukture za dvig konkurenčnosti gospodarstva in povečanje privlačnosti Slovenije za delo in bivanje.

Specifični cilji se uresničujejo preko **prednostnih usmeritev**:

- 2.1. Gospodarsko-razvojna-logistična središča (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport),
- 2.2. Informacijska družba (Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za javno upravo),
- 2.3. Razvoj izobraževalno-raziskovalne infrastrukture (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport),
- 2.4. Mreža urgentnih centrov (Ministrstvo za zdravje).

6.2.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki na ravni razvojne prioritete

Tabela 27: Finančna realizacija 2. razvojne prioritete

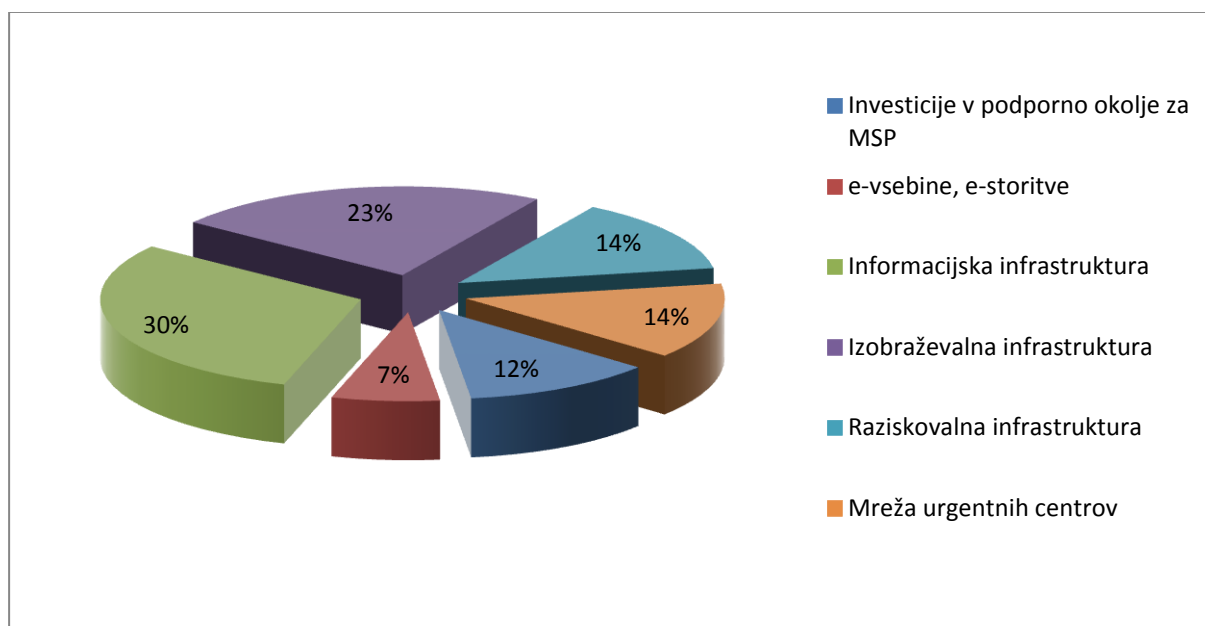
OP RR - 2. RP		stanje na dan 29. 3. 2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013 (v EUR)	EU del	269.451.040	-
	SLO del	47.550.184	-
	EU in SLO del	317.001.224	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		300.688.740,56	11,6
Javni upravičeni izdatki		353.751.460,05	-
Celotni upravičeni izdatki		376.935.687,09	-

V okviru 2. RP Gospodarsko razvojna infrastruktura je bilo v obdobju 1. 1. 2007 do 29. 3. 2017 certificiranih za 300,69 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 111,6 % razpoložljivih pravic porabe. Prispevek slovenske udeležbe je bil zagotovljen iz sredstev proračuna RS.

Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RR se je v skladu s 77. členom splošne Uredbe na tej razvojni prioriteti certificiralo za 31,2 mio EUR več sredstev kot znašajo pravice porabe določene s sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa. Ob upoštevanju dovoljenega 10 % odstopanja znaša presežek certificiranih izdatkov 26,9 mio EUR. Dodatna sredstva so bila namenjena predvsem za ukrepe s področja investicij v informacijsko komunikacijske vsebine in investicije za izgradnjo mreže urgentnih centrov.

Ob potrditvi OP RR je bilo na razvojni prioriteti za 137,4 mio EUR več EU pravic porabe kot izhaja iz Tabele 27, ki so se s prvo spremembo operativnega programa prenesle na 1. razvojno prioriteto. Razlog je bil v tem, da so spremenjene gospodarske razmere s pojavom gospodarske krize spremenile potrebe gospodarstva. Tako se je manj poudarka dalo na investicije »v zidove«, več pa na neposredno spodbujanje inovativnosti s spodbujanjem celovitih razvojno-raziskovalnih projektov. S spremembo operativnega programa se je spremenil tudi naziv razvojne prioritete iz »Gospodarsko-razvojno-logistična središča« v »Gospodarsko - razvojna infrastruktura«.

Slika 3: Razdelitev sredstev 2. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)



Fizični dosežki 2. RP

Tabela 28: Kazalniki 2. razvojne prioritete

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju	Končna vrednost
Število delujočih subjektov podpornega okolja	Učinek	0	17	18	18
Število novih širokopasovnih priključkov	Učinek	253.000	+10.000	15.211	15.211
Število podprtih projektov e-storitev in e-vsebin ⁽ⁱ⁾	Učinek		30	112	112
Število prenovljenih fakultet s področja naravoslovja in tehnike, preseljenih v nove prostore	Učinek		3	3	3
Število delujočih urgentnih centrov	Učinek		10	10	10
Povečanje števila prebivalcev z možnostjo dostopa do širokopasovnega priključka kot posledica sofinanciranih aktivnosti ⁽ⁱ⁾	Rezultat	600.000	povečanje za 30.000	73.316	73.316
Splošni cilj pokritosti preb. z možnostjo dostopa do širokopasovnih priključkov/100 preb. (prenosna hitrost večja od 256 kbit/s) upoštevajoč tudi nesofinancirane aktivnosti	Rezultat	92%	100%	8 odstotnih točk	100%
Število novih podjetij v okviru subjektov podpornega okolja	Rezultat	0	50	54	54
Delež vpisanih študentov naravoslovja (v odstotkih) glede na celotno populacijo	Rezultat	6,8 %	9 %	3,75 odstotne točke	10,55 %
Delež vpisanih študentov tehnike (v odstotkih) glede na celotno populacijo	Rezultat	13,5 %	20 %	2,5 odst. t.	16%

Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest ⁽ⁱ⁾	Rezultat	0	110	200	200
---	----------	---	-----	-----	-----

Viri: MGRT, MIZŠ;SURS: Uporaba interneta v gospodinjstvih pri posameznikih, Slovenija, 1. četrletje 2008

(i) predstavlja ključni kazalnik

6.2.2 Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Določeni kazalniki 2. razvojne prioritete so bili, glede na načrtovano vrednost, preseženi. Razlogov, ki so vodili k temu, je več in jih na ravni posameznega kazalnika težko opredelimo. Jih pa lahko pripišemo:

- prvenstveno dejstvu, da je v fazi programiranja kazalnice relativno težko načrtovati, saj so se v okviru te razvojne prioritete izvajale operacije, ki so izrazito podvržene vplivom spreminjajočih se mikro in makro-ekonomskih ter demografskih razmer;
- povečanju usmerjenosti EU sredstev tekom izvajanja razvojne prioritete v sofinanciranje določenih operacij;
- povečanju učinkovitosti izvedenih ukrepov;
- izvedbi dodatnih ukrepov za zagotovitev 100 % realizacije EU sredstev.

V okviru izvajanja MIC je bilo zaključenih skupno 16 operacij, ki predstavljajo subjekte podpornega okolja. Že v letu 2012 sta bila zaključena dva projekta izgradnje tehnoloških parkov in podjetniških inkubatorjev v okviru gospodarsko-razvojno-logističnih središč. Vrednost kazalnika je bila tako presežena za en projekt.

Z izgradnjo širokopasovnega omrežja se je zagotovilo 15.211 novih širokopasovnih priključkov, kar predstavlja 152% načrtovane vrednosti. Preseganje izhaja iz dejstva, da je bil interes za dostop do širokopasovnih storitev večji kot je bilo pričakovano v času programiranja, saj je bilo težko predvidevati tako hitro rast digitalnih vsebin. Še posebej se je izkazalo, da je zanimanje za dostop do širokopasovnih storitev elektronskih komunikacij v povprečju višje na podeželskih območjih, ki do sedaj niso imela teh možnosti.

Kazalnik število projektov e-storitev in e-vsebin do konca leta 2014 je bil s 112 projekti presežen za 3,7-krat (ciljna vrednost 30). Gre za kazalnik, ki ga je težko načrtovati, saj je število projektov, ki se potrjujejo z javnimi razpisi odvisno tudi od višine posameznega projekta. Hkrati je bilo v času načrtovanja težko predvideti, da se bo prehod v moderno in učinkovito družbo znanja, ki zahteva razvoj e-storitev in e-vsebin, zgodil tako hitro. Večje število popdprtih projektov izhaja tudi iz skokovite potrebe po razvoju mobilnih aplikacij.

V programskem obdobju so bile prenovljene tri fakultete s področja naravoslovja in tehnike in preseljene v nove prostore, kar je v skladu z načrtovano vrednostjo.

Z izgradnjo 10-ih delujočih urgentnih centrov se je doseglo zastavljen cilj, ki je bil predviden v OP RR.

V okviru novih subjektov podpornega okolja (en podjetniški inkubator in en tehnološki park) je do 31.12.2015 nastalo 54 novih podjetij (8 % več kot načrtovano). Kazalnik je bil presežen kljub temu, da se je za izgradnjo subjektov podpornega okolja namenilo bistveno manj sredstev kot je bilo prvotno načrtovano.

Povečanje števila prebivalcev z možnostjo dostopa do širokopasovnega priključka kot posledica sofinanciranih aktivnosti je bilo 73.316 in je bilo v primerjavi z ciljno vrednostjo

30.000 preseženo za 2,4-krat, kar je tudi posledica večjega števila zagotovljenih novih širokopasovnih priključkov Pokritost prebivalstva z možnostjo dostopa do širokopasovnih priključkov/100 prebivalcev (prenosna hitrost večja od 256 kbit/s) upoštevajoč tudi nesofinancirane aktivnosti je 100%, s čimer je dosežena načrtovana vrednost.

Delež vpisanih študentov naravoslovja se je v programskem obdobju povečal iz 6,8 % na 10,55 % (za 3,75 odstotne točke) in presegel načrtovano vrednost za 70%. Vpliv na povečanje so imele tudi investicije v izobraževalno infrastrukturo v okviru OP RR. Delež vpisanih študentov tehnike se je v programskem obdobju povečal iz 13,50 % na 16% (za 2,5 odstotne točke) in je bil tako za 20% nižji od načrtovane vrednosti. Odstopanje navedenih kazalnikov od načrtovanih vrednosti lahko pojasnimo tudi s tem da se deleži vpisanih študentov med posameznimi leti razlikujejo. Pomembno pa je da sta se oba kazalnika povečala, kar je tudi posledica investicij v izobraževalno infrastrukturo.

Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest znaša 200, kar pomeni, da presega načrtovan cilj za 81,2%.

Lizbonski cilji

V spodnji tabeli je prikazana razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 2. razvojne prioritete.

Tabela 29: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 2. RP

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek prispevka skupnosti
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	
2	01	1	18	SI0	13.304.920,31
2	01	1	22	SI0	20.553.219,06
3	01	1	12	SI0	8.779.726,80
3	01	1	17	SI0	2.508.178,23
3	01	1	18	SI0	90.240.454,93
3	01	1	19	SI0	1.390.483,49
3	01	1	20	SI0	673.987,97
3	01	1	21	SI0	1.396.261,27
3	01	1	22	SI0	8.087.205,04
10	01	1	10	SI0	42.580.904,06
10	01	5	10	SI0	24.110.152,69
11	01	1	16	SI0	3.982.109,69
11	01	1	17	SI0	24.946.662,53
11	01	1	18	SI0	6.656.518,68
11	01	1	19	SI0	1.065.307,80
11	01	1	20	SI0	827.245,23

11	01	1	22	SI0	2.396.299,46
11	01	5	16	SI0	116.480,08
11	01	5	18	SI0	317.421,14
11	01	5	19	SI0	399.809,69
11	01	5	20	SI0	426.359,29
14	01	1	16	SI0	2.911.128,87
14	01	5	16	SI0	174.720,11
Skupaj					257.845.556,42

* Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

6.2.2.1 Prednostna usmeritev 2.1: Gospodarska in izobraževalna infrastruktura

Dejavnosti v okviru prednostne usmeritve so bile namenjene vzpostavitvi gospodarske in izobraževalne infrastrukture nacionalnega pomena, ki obsegajo zlasti:

- tehnološke parke,
- podjetniške inkubatorje,
- medpodjetniške izobraževalne centre.

Upravičenci, ki so prejeli pomoč, so bili javni zavodi, ki so imeli organizacijsko enoto, Medpodjetniški izobraževalni center, tehnološki parki in podjetniški inkubatorji.

Sofinanciranje operacij, ki sta bili izbrani na javnem razpisu za sofinanciranje projektov izgradnje tehnoloških parkov in podjetniških inkubatorjev v okviru gospodarsko-razvojno-logističnih središč, je predstavljalo državno pomoč, ki je bila dodeljena skladno s shemo Dopolnjen program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013, regionalna pomoč, št: BE 05-5715334-2007.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

Agencija **Spirit** je v vlogi agenta MGRT v letu 2008 z javnim razpisom za sofinanciranje projektov izgradnje tehnoloških parkov in podjetniških inkubatorjev razpisala 50 mio EUR sredstev. Na razpisu sta bila izbrana dva projekta skupni vrednosti sofinanciranja 11,5 mio EUR strukturnih sredstev:

- Podjetniški inkubator Podbreznik,
- Izgradnja tehnološkega parka In prime.

V okviru novih subjektov podpornega okolja (en podjetniški inkubator in en tehnološki park) je do 31.12.2015 nastalo 54 novih podjetij.

V začetku leta 2015 je IMOS Holding d.d. sprožil stečajni postopek, vendar Podjetniški inkubator Podbreznik normalno deluje in je v letu 2015 dosegel vse zastavljene cilje. Kljub temu je agent SPIRIT zaradi pogodbenih določil odstopil od pogodbe in prijavil terjatev v stečajno maso.

MIZŠ je s postopkom treh javnih razpisov v skupni vrednosti 32,5 mio EUR in ene NPO sofinanciral 16 investicij v Medpodjetniške izobraževalne centre, ki predstavljajo podporno okolje za izvajanje nalog na področju poklicnega, strokovnega in višješolskega izobraževanja pri izvajanju praktičnega usposabljanja, priprave kandidatov za mojstrske, delovodske oz. poslovodske izpite, za opravljanje praktičnega dela zaključnih izpitov in poklicne mature in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Sofinancirali so se projekti iz naslednjih področij:

- GRM Novo mesto – projekt: Center biotehnike in turizma – področje biotehnike, gostinstva, turizma, trgovine in naravovarstva.
- ŠC Velenje – projekt: Razvojno didaktični energetski poligon MIC Velenje – področje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije z izkoriščanjem zelene energije.
- ŠC Celje – projekt: Investicija v Medpodjetniški izobraževalni center - področje strojništva in mehatronike.
- ŠC Novo mesto – projekt: Dograditev in tehnološka posodobitev MIC Novo mesto za izzive današnjega časa - področje izobraževanja za obdelavo lesa, avtomatizacijo proizvodnih sistemov, varjenje in robotsko varjenje, CNC preoblikovanje, elektroerozijo in oblikovanje plastike ter avtoremontno dejavnost.
- Šolski center Ptuj - operacija: S sodobno infrastrukturo do dviga izobrazbene ravni v Spodnjem Podravju - področje mehatronike, avtoservisne dejavnosti in biotehnike ter prehrane.
- Šolski center Škofja Loka - operacija: MIC Škofja Loka – področje strojništva.
- Šolski center Kranj - operacija: MIC ŠC Kranj – področje robotike, računalništva in strojništva.
- Šolski center Maribor – operacija: Pridobivanje in razvoj poklicnih in socialnih kompetenc - področje avtoservisne dejavnosti in strojništva.
- Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad - operacija: Investicija v MIC Osrednjeslovenske regije - področje avtoservisne dejavnosti, okoljevarstva, lesarstva, logistike, geodezije in gradbeništva.
- Šolski center Ravne - operacija: MIC Ravne - Faza 1 - področje obdelave kovin.
- Izobraževalni center Piramida Maribor - operacija: Nakup in posodobitev tehnološke opreme, izgradnja in obnova prostora za izvajanje dejavnosti MIC - področje slaščičarstva in prehrane.
- Biotehniški center Naklo - operacija: Investicija v MIC za odličnost živilskih izdelkov - področje živilstva (mlekarstvo in sadjarstvo).
- Višja šola za gostinstvo in turizem Maribor - operacija: Akademija kulinarike in turizma - področje gostinstva in turizma.
- Šolski center Nova Gorica - operacija: MIC Goriška regija – področje strojništva, mehatronike, avtoservisne dejavnosti.
- Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota - operacija: MIC Pomurje - področje energetike, strojništva in okoljevarstva. Operacija je bila potrjena na

podlagi neposredne potrditve in je bila predvidena v Zakonu o razvojni podpori Pomurske regije v obdobju 2010-2015.

- Biotehnični izobraževalni center Ljubljana - operacija: Ureditev centra odličnosti za izobraževanje in usposabljanje v Ljubljani – področje gostinstva in turizma.

Osnovni cilji teh investicij so bili izgradnja objektov, obnova in tehnološka opremljenost teh centrov. Nova tehnološka oprema in znanja omogočajo usposabljanje za poklice, ki jih gospodarstvo v tem trenutku potrebuje. MIC-i omogočajo pridobivanje praktičnih izkušenj v realnih učnih okoljih, povezovanje izobraževalne in gospodarske sfere ter vpetost v okolje, v katerem delujejo. Udeleženci lahko tako hitro dobijo zaposlitev, že zaposlenim pa je omogočeno dodatno izobraževanje s sodobnimi praksami. V ustvarjenih 16 subjektih podpornega okolja (MIC) je bilo ustvarjenih tudi 37 novih delovnih mest.

V okviru podprtih operacij je bilo potrebno zagotoviti naslednje zahteve: število izpeljav programov usposabljanja; število zunanjih sodelujočih strokovnjakov; število opravljenih prekvalifikacij in specializacij; NPK – mojstrski izpit, število projektov in število novo ustvarjenih delovnih mest.

6.2.2.2 Prednostna usmeritev 2.2: Informacijska družba

V okviru prednostne usmeritve »Informacijska družba« so bile predvidene tri aktivnosti, ki so se tudi realizirale:

- a) Gradnja infrastrukture,
- b) E-vsebine,
- c) E-storitve.

Za zagotavljanje širokopasovnih povezav je bila izvedena alternativna rešitev gradnje odprtih omrežij, v skladu s Smernicami za merila in načine črpanja strukturnih skladov v podporo elektronskim komunikacijam (SEC (20003) 895). Ta omrežja se financirajo tudi kot javno zasebna partnerstva in temeljijo na različnih tehnologijah, kot so npr.: optika, xDSL, fiksni brezžični dostop (FWS), brezžične tehnologije. Projekt se je izvajal na področju celotne države s poudarkom na pospešeni gradnji širokopasovnih omrežij v manj razvitih regijah, še posebej pa na ruralnih področjih.

Izvajalci projektov za realizacijo predvidenih ciljev na področju PU so razvijali in vzpostavljali informacijske sisteme in na njih temelječe e-storitve in e-vsebine, ki bodo namenjene tako prebivalstvu kot tudi podjetjem. Pri tem se je spodbujalo sodelovanje med podjetji, znanstvenimi in drugimi javnimi ustanovami ter uporabniki.

Pri izgradnji širokopasovnih povezav ciljno skupino predstavljajo zasebni uporabniki in gospodarstvo (tudi v smislu operaterjev iz naslova razvezave lokalne zanke). Pri vzpostavljanju hitrih priključkov za izobraževalne, raziskovalne in kulturne ustanove bodo končni uporabniki šole, knjižnice, visokošolske in raziskovalne ustanove ter druge relevantne ustanove. Ciljna skupina za posamezne e-storitve, aplikacije in e-vsebine so podjetja, javni in

zasebni zavodi, znanstveno raziskovalne institucije ter ostali. Posebna pozornost je namenjena starejšim, ljudem s posebnimi potrebami (gibalno ovirani, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni) ter ljudem, živečim na ruralnih področjih. Pri izgradnji računalniške infrastrukture državnega računalniškega oblaka so ciljne skupine organi državne uprave, državne institucije, uporabniki storitev državnih organov, končno pa tudi posamezniki.

Del sredstev prednostne usmeritve je bil upravičencem dodeljen kot državna pomoč skladno s shemami:

- Program za spodbujanje tehnološkega razvoja ter informacijske družbe za obdobje 2007-2012 št. N 472/06,
- Program za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacij v letu 2013, št. BE01-2399245-2012,
- Razvoj širokopasovnega omrežja v Sloveniji, št. N 172/2009. Shema je bila priglašena po zaključku razpisa za izgradnjo širokopasovnih omrežij na predlog EK, ki je pomoč ocenila kot združljivo s Pogodbo ES.

S spodbujanjem podjetij in neprofitnih organizacij za pospešeno vlaganje v razvoj in večjo ponudbo e-storitev in e-vsebin na različnih področjih informacijske družbe se želi pomagati pri uveljavitvi novih tehnološko-razvojnih, organizacijskih in poslovnih konceptov, ki bodo pripomogli k prehodu v moderno in učinkovito družbo znanja.

Prednostna usmeritev Informacijska družba še posebej izpostavlja enake možnosti, saj je cilj zagotovitev dostopa do širokopasovnih povezav uporabnikom na celotnem ozemlju Slovenije.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve

Gradnja infrastrukture

Za izgradnjo, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v lokalni skupnostih sta bila v okviru OP RR izvedena dva javna razpisa, in sicer:

- V letu 2007 je bil objavljen prvi javni razpis, katerega vrednost razpisanih sredstev je bila 47,3 mio EUR. Do konca leta 2010 je bilo zaključenih 12 operacij, za katere je bilo izplačanih 45,0 mio EUR strukturnih sredstev.
- Leta 2010 je bil razpisan še drugi javni razpis, kjer je MIZŠ za leta 2011, 2012 in 2013 razpisal 37.130.612 EUR, Na razpisu je bilo izbranih 5 operacij v katere je vključenih 24 občin in so bile zaključene v letu 2013. Za sofinanciranje operacije je bilo porabljenih 33,9 mio EUR strukturnih sredstev.

V letu 2014 je bila iz naslova dodatnih pravic porabe neposredno potrjena operacija Vzpostavitev državnega računalniškega oblaka za katero je bilo porabljenih 14 mio EUR. Namen operacije je bil vzpostavitev informacijske infrastrukture, ki bo omogočila državnim organom vzpostavitev sektorskih informacijskih platform in objavo odprtih podatkov in storitev javnega sektorja. Izvedba javnih naročil in vzpostavitev državnega računalniškega oblaka je bila predvidena v letu 2015 in tudi uspešno zaključena. Vzpostavljena infrastruktura

bo nudila računske, shranjevalne, razvojne, poslovne in druge zmogljivosti v obliki storitev. Aplikacije DRO delujejo na najmodernejši tehnologiji, na zelo zmogljivi procesni, shranjevalni in komunikacijski infrastrukturi. Ne glede na to, da je ta trenutek infrastruktura DRO najbolj sodobna med infrastrukturami držav članic EU, pa je posebnost DRO implementacije, visoka stopnja zanesljivosti na podatkovnem nivoju. Z vzpostavitvijo Državnega računalniškega oblaka smo vpeljali politiko odprtih standardov, zagotovili poveztljivost storitev, vzpostavili enovito storitveno platformo na osnovi skupne arhitekture za potrebe izboljšanja dostopnosti javnih storitev državljanom, zagotovili razpoložljivost storitev od kjerkoli in kadarkoli ter poskrbeli za učinkovito informacijsko varnost. Tako so se uresničili nacionalni in evropski cilji o vzpostavitvi cenovno sprejemljivejšega, učinkovitejšega in uporabniku prijaznejšega informacijskega okolja, s katerim smo standardizirali in poenotili razvoj ter vzdrževanje informacijsko komunikacijskih sistemov in povečali učinkovitosti delovanja javne uprave s prihranki časa in z znižanjem stroškov. Projekt vpliva na povečanje konkurenčnosti gospodarstva, razvoj informacijske družbe in večjo informatizacijo postopkov.

E-vsebine in e-storitve

Na področju e-vsebin in e-storitev so se izvajali naslednji javni razpisi:

- V letu 2008 je bilo na prvem javnem razpisu, namenjenem spodbujanju raziskovalno razvojnih projektov razvoja e-vsebin in e-storitev odobrenih 12 operacij, ki so se oktobra 2008 uspešno zaključile. Za sofinanciranje operacij je bilo porabljenih 2,1 mio EUR strukturnih sredstev.
- V letu 2009 je bilo na drugem javnem razpisu, namenjenem spodbujanju raziskovalno razvojnih projektov razvoja e-vsebin in e-storitev v letih 2009 in 2010 odobrenih 21 operacij, ki so se septembra 2010 uspešno zaključile. Projekte so izvajali konzorciji podjetij in javnih razvojno raziskovalnih organizacij ali samo konzorcij podjetij. Za sofinanciranje operacij je bilo porabljenih 6,4 milijona EUR strukturnih sredstev.
- V letu 2009 je bil izveden tretji javni razpis, namenjen spodbujanju projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih organizacij v letih 2009 in 2010, na katerem je bilo izbranih 17 operacij. Vse operacije so se septembra 2010 uspešno zaključile. Za sofinanciranje operacij je bilo porabljenih 3,3 milijona EUR strukturnih sredstev.
- V letu 2012 je bil izveden JR za spodbujanje raziskovalno – razvojnih projektov razvoja e-storitev 2012-2014, katerega predmet je bil sofinanciranje razvoja novih in inovativnih e-storitev predkonkurenčnih raziskovalno – razvojnih projektov e-storitev na področjih: e-storitve na področju kulture, znanstvene in izobraževalne e-storitve, e-storitve na področju zdravja, e-poslovanje, e-storitve s področja lokalne samouprave, e-storitve s področja energetske učinkovitosti in varovanja okolja. Pogodbe so bile podpisane v letu 2013 z 10 upravičenci. Projekti so bili zaključeni v letu 2014. Za sofinanciranje operacij je bilo porabljenih 2.5 mio EUR strukturnih sredstev.
- V letu 2012 je bil objavljen tudi javni razpis za sofinanciranje projektov razvoja e-storitev in mobilnih aplikacij za javne in zasebne neprofitne organizacije 2012-2013, katerega namen je bilo povečati razpoložljivost e-storitev in mobilnih aplikacij javnih in zasebnih neprofitnih organizacij, ki bodo omogočale njihovo uporabo čim širši populaciji.

Pogodbe so bile podpisane v letu 2012 z 29 upravičenci. Za sofinanciranje operacij je bilo porabljenih 3.229.332,62 EUR strukturnih sredstev.

- V letu 2014 je bil objavljen javni razpis za sofinanciranje projektov razvoja in vzpostavitve e-storitev in mobilnih aplikacij na področju napredne uporabe IKT v izobraževanju 2014-2015. Predmet javnega razpisa je bil sofinanciranje razvoja in vzpostavitve inovativnih spletnih e-storitev in mobilnih aplikacij na področju napredne uporabe IKT za bolj odprto izobraževanje in usposabljanje za vzgojno izobraževalne zavode, javne raziskovalne organizacije, univerze in visokošolske zavode. Sofinanciranih je bilo 13 projektov v skupni višini 0,8 mio EUR strukturnih sredstev

S področja e-vsebin in e-storitev so bili za sofinanciranje v okviru prednostne usmeritve kot neposredna potrditev operacije izbrani naslednji projekti:

- Projekt »**E - šolska torba**«, katerega namen je bil vzpostavitev ustrezne informacijsko-komunikacijske infrastrukture ter razvoj sodobnih e-storitev in e-učbenikov v slovenskem jeziku, zagotavljanje podpore njihove uporabe pri pedagoškem (didaktični in tehnični nivo) ter organizacijsko/upravljavskem procesu vsakega VIZ-a v luči dviga ravni e-kompetenc in znanja naših učiteljev/profesorjev ter posredno dvig konkurenčnosti znanja naših učencev/dijakov v EU prostoru. Za projekt je bilo porabljenih 4,8 mio EUR strukturnih sredstev.
- **Vzpostavitev optične povezljivosti za zavode s področij izobraževanja in raziskovanja (IR optika).** Predmet je vzpostavitev optične povezljivosti za organizacije s področja izobraževanja in raziskovanja do ene skupne ali več skupnih priklonih točk s povezavo v Slovensko akademsko in izobraževalno omrežje – Arnes. Tako vzpostavljene optične povezave bodo omogočile ultra hitre (večgigabitne) povezave organizacij v skupno zaprto omrežje Arnes, kar pomeni zmožljivo, dolgoročno stabilno in trajno komunikacijsko rešitev. Projekt za katerega je bilo porabljenih 14,6 mio EUR strukturnih sredstev, se je zaključil v letu 2015.

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

S sofinanciranjem navedenih projektov je bil omogočen dostop 29.454 gospodinjstvom na t.i. belih lisah, od tega je priključenih 15.211 gospodinjstev. S tem se je povečalo število prebivalcev z možnostjo dostopa do širokopasovnega priključka kot posledica sofinanciranih dejavnosti iz 600.000 leta 2007 na 673.316 leta 2014.

Ob zagotavljanju primerne telekomunikacijske infrastrukture se uspešnost razvoja informacijske družbe meri tudi z razpoložljivostjo najrazličnejših e-vsebin in e-storitev. V okviru 6 javnih razpisov je bilo za spodbujanje raziskovalno razvojnih ali vzpostavitvenih projektov e-vsebin in e-storitev podprtih 104 projektov. Podprte operacije so vplivale tudi na dvig odstotka posameznikov, ki uporabljajo internet iz 56 % leta 2007 na 77,87 % leta 2015.

S sofinanciranjem projekta E-šolska torba je bilo razvitih 15 novih e-učbenikov s področja družboslovja za osme in devete razrede osnovne šole ter prve letnike gimnazije, 15 novih e-storitev za izobraževalni portal SIO, v 450 vzgojno izobraževalnih zavodih pa je bila nadgrajena telekomunikacijska oprema.

Vključno s fakultetami je optična povezava preko projekta IR optika vzpostavljena do 847 organizacij.

6.2.2.3 Prednostna usmeritev 2.3: Izobraževalno-raziskovalna infrastruktura

Področje prednostne usmeritve Razvoj izobraževalno-raziskovalne infrastrukture sodi v širšem smislu med ukrepe, usmerjene v krepitev institucij znanja v skladu s potrebami gospodarstva, tehnološkega in drugega prednostnega razvoja v državi. V ožjem smislu gre za naložbe v javno visokošolsko in raziskovalno infrastrukturo nacionalnega pomena. V okviru prednostne usmeritve se načrtujejo naložbe v deficitarno infrastrukturo, t.j. izgradnjo novih in adaptacijo starih prostorov ter v opremo visokošolskih in raziskovalnih institucij nacionalnega pomena, kakor tudi v infrastrukturo, ki jo bodo skupaj uporabljale te institucije znanja in posredniki.

Upravičenci oziroma ciljne skupine so bile visokošolske, raziskovalne pa tudi državne institucije ter institucije za promocijo oziroma popularizacijo znanosti, in sicer tiste med njimi, katerih delovanje je nacionalnega pomena in sodi na prednostna področja razvoja, opredeljena v nacionalnih strateških dokumentih in katerih investicije so prispevale k doseganju ciljev operativnega programa.

Strukturna sredstva so bila upravičencem dodeljena na podlagi neposredne potrditve operacij.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

V okviru prednostne usmeritve razvoja izobraževalno – raziskovalne infrastrukture je **MIZŠ** sofinanciralo investicije v 22 infrastrukturnih projektov, katerih predmet je bila izgradnja nove in/ali obnova obstoječe izobraževalno - raziskovalne infrastrukture, vključno s posodobitvijo raziskovalne opreme, v visokošolskih oz. raziskovalnih institucijah znanja nacionalnega pomena:

- Novogradnja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakultete za računalništvo in informatiko (46,2 mio EUR strukturnih sredstev),
- Novogradnja Medicinske fakultete (22,2 mio EUR strukturnih sredstev),
- Novogradnja Preglovega raziskovalnega centra Kemijskega inštituta (6,65 mio EUR strukturnih sredstev),
- Izgradnja objekta Inštituta za biokemijo (IBK) in Inštituta za biologijo celice (IBC) Univerze v Ljubljani Medicinske fakultete (4.05 mio EUR strukturnih sredstev),
- Obnova laboratorija za konstrukcije ZAG (1,4 mio EUR strukturnih sredstev),
- Poslovni objekt Odseka znanosti v okolju O2 na rektorskem centru v Podgorici (5,3 mio EUR strukturnih sredstev),
- Dozidava k objektu IZUM in energetska sanacija obstoječega objekta (6,8 mio EUR strukturnih sredstev),
- Obnova prizidka Kemijskega inštituta (1,76 mio EUR strukturnih sredstev),

- Obnova stare stavbe Kemijskega inštituta (1,38 mio EUR strukturnih sredstev),
- Nakup in adaptacija prostorov za selitev Računskega centra Instituta "Jožef Stefan" (1,08 mio EUR strukturnih sredstev),
- Revitalizacija spomenika "Baroničina hiša"-secesijske stavbe UM FERI (1,5 mio EUR strukturnih sredstev),
- Novogradnja Univerzitetnega kampusa Livade I. faza: stavba »A« (1,6 mio EUR strukturnih sredstev),
- Pridobitev novih prostorov za FIŠ (1,5 mio EUR strukturnih sredstev),
- Novogradnja rastlinjaka v Biološkem središču na Večni poti 11 (0,4 mio EUR strukturnih sredstev),
- Inštitut za energetiko FE UM - 2. faza (4,1 mio EUR strukturnih sredstev),
- Obnova laboratorija za industrijske bioprocese Biotehnične fakultete Univerze v Ljubljani (0,2 mio EUR strukturnih sredstev),
- Zagotovitev dodatnih površin za izvedbo programov Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo UM (0,5 mio EUR strukturnih sredstev),
- Novi prizidek Univerze v Ljubljani, Biotehnične fakultete, Oddelka za lesarstvo (0,7 mio EUR strukturnih sredstev),
- Ureditev laboratorija za mikroskopijo ZRC SAZU (0,2 mio EUR strukturnih sredstev),
- Preureditev prostorov in nakup XRD sistema (0,3 mio EUR strukturnih sredstev).
- Prenova in preureditev prostorov ter dobava tehnološke opreme za področje ekofiziologije in varstvo okolja (0,5 mio EUR strukturnih sredstev),
- Nakup in obnova pritličja objekta Galeb / raziskovalna dejavnost UP IAM - UP FAMNIT (0,6 mio EUR strukturnih sredstev).

Največja investicija v izobraževalno raziskovalno infrastrukturo v višini 79,8 mio € je bila operacija **»Novogradnja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakultete za računalništvo in informatiko«**, katere upravičenec je bila Univerza v Ljubljani. Višina sofinanciranja je znašala 54,4 mio EUR strukturnih sredstev. Cilj projekta je bil ustanoviti prepoznavno visokošolsko izobraževalno, znanstveno, raziskovalno in razvojno središče, ki bo povečalo konkurenčnost Slovenije v znanosti, zlasti kemiji, kemijski tehnologiji, računalništvu in informatiki, ter posledično tudi na ustreznih gospodarskih področjih, ki pomembno prispevajo h gospodarstvu Slovenije, predvsem izvozu. Projekt je znatno prispeval h koncentraciji infrastrukture znanja, razvoja in raziskav za povečanje konkurenčnosti ne samo zadevne regije, temveč tudi širše. Oblikoval je stimulatívno okolje za prenos inovacij, podjetništva in znanja v proizvode in storitve z visoko dodano vrednostjo.

Druga velika investicija v izobraževalno-raziskovalno infrastrukturo je bila operacija **»Novogradnja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru«**, katere upravičenec je bila Univerza v Mariboru. Vrednost operacije je bila 38,4 mio EUR, višina sofinanciranja je znašala 26,1 mio EUR. Cilj investicije je bil krepitev javnih institucij znanja na nacionalni ravni, zagotavljanje večjega števila visoko izobraženih medicinsko - zdravstvenih kadrov, povečanje učinkovitosti zdravstvenih storitev v regiji, odprava zaostajanja glede sodobnosti opreme in ustreznosti delovnih prostorov.

Na področju posodobitve področja meroslovne opreme je bilo izvedenih več operacij, katerih cilj je bil vzpostavitev nacionalnih standardov tam, kjer le-ti še niso razviti ter zagotoviti nadaljnji razvoj in razširitev naravoslovne podpore na področjih, kjer je to, upoštevajoč mednarodna priporočila, ekonomsko upravičeno in pomembno glede na potrebe industrije in storitvene dejavnosti:

- Infrastruktura meroslovne opreme – Plemenite kovine (133.103,90 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Masa in prostornina (178.300,08 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Preizkušanje zakonskih meril (188.593,15 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Materiali (174.835,48 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Vode (102.826,25 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Gensko spremenjeni organizmi (278.698,00 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Oljčno olje (257.572,10 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Tlak (130.560,00 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Temperatura in vlažnost (313.406,32 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Ionizirajoče sevanje (101.413,50 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Nacionalna etalona za maso in prostornino (245.647,47 EUR strukturnih sredstev),
- Infrastruktura meroslovne opreme – Ugotavljanje skladnosti zakonskih meril (213.615,72 EUR strukturnih sredstev).

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

Do konca leta 2016 so bile v okviru MIZŠ prenovljene **tri fakultete s področja naravoslovja in tehnike**, preseljene v nove prostore (operaciji »Novogradnja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru«, »Novogradnja FKKT UL in FRI UL«).

V okviru operacije »Novogradnja FKKT in FRI« je peto leto po zaključku investicije predvideno **povečanje deleža vpisanih študentov naravoslovja glede na celotno populacijo iz 6,8% na 9%**. V študijskem letu 2015/2016 je delež vpisanih študentov naravoslovja presegel načrtovano vrednost in znaša 10,55 %. V okviru operacije »Novogradnja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru« je po zaključku projekta predviden vpis 80 novih študentov vsako leto, tako da se je po izgradnji število redno vpisanih študentov leta 2015 iz izhodiščnih 428 povečalo na 606 (2015) .

Delež vpisanih študentov tehnike (v odstotkih) glede na celotno populacijo (cilj 20 %): izgradnja FKKT bo imela posreden vpliv tudi na število vpisanih študentov tehnike, saj se bodo na FKKT, po selitvi v nove prostore, izvajali tudi tehnični programi (kemijska tehnologija, kemijski inženiring, varovanje okolja). V študijskem letu 2015/2016 je delež vpisanih študentov tehnike dosegel vrednost 16%.

Dodatno je bilo do konca leta 2015 v nove ali prenovljene prostore preseljenih tudi več javnih raziskovalnih in visokošolskih zavodov ali njihovih posameznih oddelkov s področja naravoslovja in tehnike (kot npr. Kemijski inštitut, Kmetijski inštitut Slovenije, Institut Jožef Stefan, Inštitut za energetiko Fakultete za energetiko UM, Inštitut informacijskih znanost, Nacionalni inštitut za biologijo, Inštitut za biologijo celice UL MF in Inštitut za biokemijo UL MF, Laboratorij za industrijske bioprocese UL BF, Zavod za gradbeništvo, ZRC SAZU, Oddelek za lesarstvo UL BF, IAM UP, FAMNIT UP, FERI UM, FGPA UM, FIŠ).

Skupno je bilo v okviru zgoraj navedenih operacij zagotovljenih 75.180,84 m² nove raziskovalne oz. izobraževalne infrastrukture vključno z nakupom raziskovalne opreme. Hkrati pa se je obnovilo in posodobilo tudi 12.919,88 m² obstoječe raziskovalne oz. izobraževalne infrastrukture, vključno z nakupom nove raziskovalne opreme.

V okviru izvedenih 22 operacij je bilo predvidenih 134 novih bruto delovnih mest, od tega h kazalniku največ prispevata operaciji »Novogradnja FKKT UL in FRI UL«, tj. 45 novih bruto delovnih mest, in »Novogradnja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru«, tj. 35 novih bruto delovnih mest. Do junija 2016 je bilo ustvarjenih 64 novih bruto delovnih mest. Ostale vrednosti bodo dosežene v prihodnjih letih, tj. med leti 2016 in 2020 oz. najkasneje 5 let po zaključku operacije.

6.2.2.4 Prednostna usmeritev 2.4: Mreža urgentnih centrov

Prednostna usmeritev je bila umeščena v operativni program s prvo spremembo v letu 2010. Glede na bistveno zaostrene javnofinančne razmere, ki so se pojavile ob nastopu finančne krize, so se sredstva kohezijske politike izjemoma namenila tudi področju socialne infrastrukture, ki predstavlja enega od pogojev kakovosti življenja državljanov in s tem povezane kakovosti delovne sile. Ugotovljeno je bilo, da obseg in kakovost (urejenost) zdravstvene infrastrukture v mreži sistema nujne medicinske pomoči – na predbolnišničnem nivoju v Sloveniji ne omogočata več optimalne hitrosti in učinkovitosti obravnave urgentnih akutnih stanj. Tako je prednostna usmeritev namenjena vzpostavitvi mreže urgentnih centrov.

Izvedba projektov je potekala celovito za vso državo in je bila vodena s strani Ministrstva za zdravje. Ker gre v primeru izgradnje urgentnih centrov za investicije v javno infrastrukturo, sofinanciranje projektov ne predstavlja dodeljevanja državne pomoči. Investicijska dokumentacija je za določitev zneskov pomoči vsebovala izračun finančne vrzeli v financiranju, ki je bila izračunana na podlagi analize stroškov in koristi.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

V okviru Mreže urgentnih centrov je bilo s postopkom neposredne potrditve operacij za sofinancirane v letih 2012 do 2014 izbranih 10 urgentnih centrov: UC Brežice, UC Maribor, UC Celje, UC Izola, UC Murska Sobota, UC Jesenice, UC Trbovlje, UC Nova Gorica, UC Slovenj Gradec, UC Novo mesto.

Do 31.12.2015 so bila zaključena vsa upravičena gradbena in obrtniška dela, zgrajenih je bilo vseh 10 urgentnih centrov. Prav tako je bila nabavljena skoraj vsa upravičena oprema, le pri nekaterih je bilo potrebno v začetku leta 2016 zaradi zamude pri izvedbi javnega naročila (vložen revizijski zahtevek) izvesti še dobavo nekatere opreme, ki je zapadla pod neupravičen del stroškov in se tako financirala iz javnih virov, ki se ne vštevajo v osnovo za sofinanciranje prispevka skupnosti. Za zagotovitev učinkovitega črpanja sredstev ESRR so bile za izvedbo treh projektov dodeljene tudi dodatne pravice porabe.

Investicije vplivajo tudi na razbremenitev neurgentne zdravstvene infrastrukture, odpravo razlik med kakovostjo infrastrukture in storitev v sistemu nujne medicinske pomoči in posledičnih razlik v uspešnosti zdravljenja urgentnih akutnih stanj med regijami v Sloveniji kar uresničuje tudi druge cilje trajnostnega razvoja.

Nekaj težav pri izvajanju se je pojavilo pri tistih urgentnih centrih, ki so bili vključeni v širši del investicije. Projektiranje je bilo treba prilagoditi novim zahtevam, kar je pomenilo zamike in težave pri iskanju primernih rešitev. Prav tako je bil ponekod problem zagotavljanje lastnega sofinanciranja, ker imajo posamezne bolnišnice pri gradnji urgentnega centra tudi določene neupravičene stroške, ki so nujno potrebni. Pri izvedbi projektov je prihajalo tudi do zamud, ki so bile v večini primerov povezane z dolgotrajnimi postopki javnih naročil. Ker je bilo zaznано tveganje v zvezi z izvedbo projektov, se je izvedba le teh spremljala v akcijskem načrtu za pospešitev črpanja evropskih kohezijskih sredstev cilja Konvergenca, z dne 21.11.2013. V akcijskem načrtu je bil določen ukrep, da MZ pospešeno izvede postopke oddaje JN. Kljub navedenim težavam so se vsi projekti uspešno zaključili in prispevajo k ciljem OP RR.

6.2.3 Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo

V nekaterih primerih so pri izvajanju operacij nastale zamude pri gradnji kot posledice nepredvidenih okoliščin, preprojektiranja, itd. Investitor ter izvajalci so na osnovi dogovora in izvedbe ukrepov odpravili nastale težave in nadaljevali skladno z dogovorjenimi terminskimi načrti. Marsikatera zamuda je bila tudi posledica dolgotrajnih postopkov javnega naročanja.

Še posebej je do zamud prišlo pri izvedbi projektov na področju urgentnih centrov. Organ upravljanja je v okviru spremljanja kritičnih projektov spremljal tudi te projekte in v zaključni fazi izvajanja OP RR potrjeval projekte samo če so imeli izbranega izvajalca gradbenih del. Organ upravljanja se je tudi dogovoril z državno revizijsko komisijo za prioritarno obravnavo revizijskih zahtevkov na javna naročila za projekte kohezijske politike, kar je tudi v primeru urgentnih centrov pripomoglo k hitrejšemu zaključku projektov.

6.3 Razvojna prioriteta: Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov

Razvojna prioriteta "Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov" je namenjena nadaljnjemu razvoju slovenskega turizma ter ostalih storitev, kakor tudi oživljanju ter ohranjanju kulturne dediščine in ohranjanju in trženju biotske raznovrstnosti. RP se je pretežno usmerjala v investicijske projekte nacionalnega pomena in sicer v turistično gospodarstvo, v kulturne spomenike oziroma objekte kulturne dediščine, druge kulturne objekte ter v športne-rekreacijske objekte.

Ključni cilj v okviru te RP je ohranjanje in povezava naravnih in kulturnih potencialov za razvoj turizma in rekreacije.

Do sredstev razvojne prioritete so bili upravičena podjetja, ki delujejo na področju turizma, samoupravne lokalne skupnosti (občine), regionalne destinacijske organizacije, nevladne organizacije, Ministrstva (za spomenike v lasti RS), planinska društva in javni zavodi.

Specifični cilji so se uresničevali preko **prednostnih usmeritev**:

- 3.1. Dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport),
- 3.2. Mreženje naravnih in kulturnih potencialov za razvoj storitev (Ministrstvo za kulturo),
- 3.3. Športno-rekreacijska infrastruktura (Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport).

6.3.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

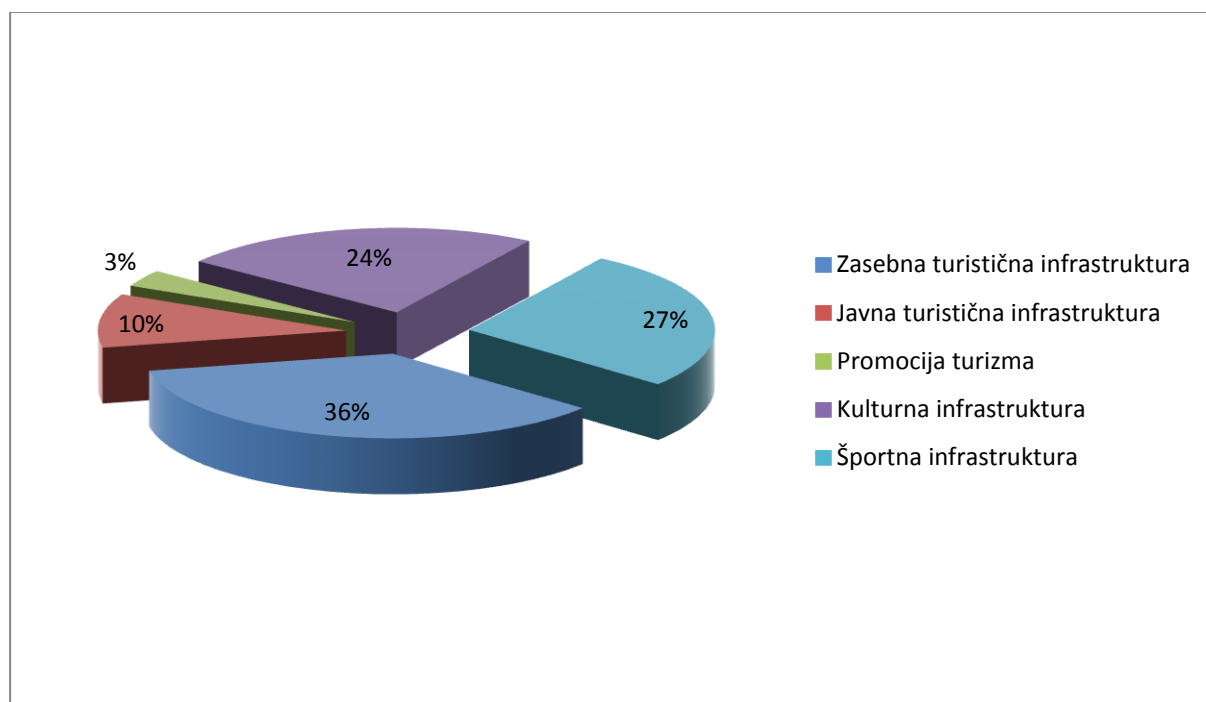
Finančni podatki na ravni razvojne prioritete

Tabela 30: Finančna realizacija 3. razvojne prioritete

OP RR - 3. RP		stanje na dan 29. 3. 2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013 (v EUR)	EU del	253.235.116	-
	SLO del	44.688.552	-
	EU in SLO del	297.923.668	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		240.194.701,80	94,8
Javni upravičeni izdatki		282.582.004,18	-
Celotni upravičeni izdatki		511.830.118,31	-

V okviru 3. RP Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov je bilo v obdobju 1.1.2007 do 29. 3. 2017 certificiranih za 240,2 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 94,8 % razpoložljivih pravic porabe. Prispevek slovenske udeležbe je bil zagotovljen iz sredstev proračuna RS.

Slika 4: Razdelitev sredstev 3. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)



Fizični dosežki 3. RP

Tabela 31: Kazalniki 3. razvojne prioritete

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Izhodiščno stanje 2006 ⁵	Načrtovana vrednost 2013	Prirast v prog. obdobju	Končno stanje
Število podprtih projektov s področja turizma ⁽ⁱ⁾	Učinek	12*	125	164	164
-od tega v malih in srednjih podjetjih ⁽ⁱ⁾	Učinek	8*	80	103	103
Število obnovljenih in revitaliziranih objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture	Učinek	2*	23	33	33
Površina novih in obnovljenih športno-rekreativnih površin v m ²	Učinek		250.000	339.039	339.039
Prenočitve turistov (v milijonih)**	Rezultat	7,6	8,4	10,07	10,07
Spodbujena zasebna vlaganja (v mio. €)	Rezultat		373	278,4	278,4
Povečanje števila obiskovalcev v obnovljenih in revitaliziranih objektih kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture	Rezultat		110.000	1.458.023	1.458.023
Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest ⁽ⁱ⁾	Rezultat		1.000	1.249	1.249
Povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih, prejemnikih sredstev (najmanj 24 mesecev po zaključku projekta na dan 31.12. glede na 31.12. pred začetkom izvajanja projekta)	Vpliv		5%	n.p.	n.p.

Viri: MGRT, MIZŠ, SURS

(i) predstavlja ključni kazalnik

OPOMBA: Primerjalni podatki: * povprečna letna vrednost kazalnika iz naslova EPD 2004-2006; **Letno povprečje števila prenočitev turistov

⁵ Povprečje na podlagi EPD 2004-2006

6.3.2 Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Kazalniki 3. razvojne prioritete so bili, glede na načrtovano vrednost, skoraj vsi preseženi. Razlogov, ki so vodili k temu, je več in jih na ravni posameznega kazalnika težko opredelimo. Jih pa lahko pripišemo:

- prvenstveno dejstvu, da je v fazi programiranja kazalnike relativno težko načrtovati;
- povečanju usmerjenosti EU sredstev tekom izvajanja razvojne prioritete v sofinanciranje določenih operacij;
- povečanju učinkovitosti izvedenih ukrepov;
- izvedbi dodatnih ukrepov za zagotovitev 100 % realizacije EU sredstev;
- upoštevanju nekaterih projektov s področja turizma pri objektih kulturne dediščine.

Število podprtih projektov s področja turizma (cilj 125) je bil do konca leta 2015 presežen, in sicer za 31,2 %. Skupno število potrjenih projektov je bilo 164 od tega je bila v okviru malih in srednjih podjetij načrtovana vrednost presežena za 28,7%. Glede na to da so se projekti izbirali pretežno na javnih razpisih je število projektov težko načrtovati, saj je to odvisno tudi od vrednosti prijavljenih projektov. Glede na pomen turizma v Sloveniji se je z več projekti od načrtovanega v večji meri prispevalo k povečanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

V okviru OP RR se je sofinanciralo obnovo in revitalizacijo 33-ih objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture, kar je 1,5-krat več od načrtovane vrednosti. Preseganje kazalnika izhaja tudi iz dejstva, da so upoštevani tudi nekateri projekti s področja turizma pri objektih kulturne dediščine. Na višjo vrednost kazalnika je vplivalo tudi to, da so se na tem področju izvedli dodatni ukrepi za zagotovitev 100 % črpanja sredstev.

Na področju javne športne infrastrukture je znašala površina novih in obnovljenih športno-rekreativnih površin 339.039 m² (cilj 250.000 m²). S tem je bila načrtovana vrednost presežena za 35,6%. Največji delež k temu kazalniku je prispeval projekt Nordijskega centra Planica. Na višjo vrednost kazalnika je vplivalo tudi to, da so se na tem področju izvedli dodatni ukrepi za zagotovitev 100 % črpanja sredstev.

Prenočitve turistov: v okviru razvojne prioritete je bil ta kazalnik rezultata presežen za 19,9 % (cilj 8,4 mio nočitev na ravni Slovenije).

V obnovljenih in revitaliziranih objektih kulturne dediščine ter javne infrastrukture je bilo zabeleženih 1.458.023 obiskovalcev.

Spodbujena zasebna vlaganja (cilj 373 mio EUR) so znašala do konca leta 2015 278,4 mio EUR, tako da načrtovana vrednost ni dosežena. Realizacija kazalnika je nižja za 25,3 %. Zastavljeni cilji v okviru tega kazalnika niso v celoti doseženi predvsem zaradi dejstva, ker je bila sprejeta odločitev o večjih vlaganjih v javno turistično infrastrukturo, kot je bilo prvotno planirano (pri javni infrastrukturi se neposredno angažira manj zasebnih virov) ter zaradi

pojava gospodarske krize v letu 2008, kar je vplivalo na nižja vlaganja s strani zasebnega kapitala (nižja realizacija predvidenih neupravičenih stroškov).

Novo ustvarjenih bruto delovnih mest do leta 2015 je bilo 1.249.

Podatki vezani na kazalnik vpliva, torej podatki o gibanju dodane vrednosti na zaposlenega v obdobju pred odobritvijo in po zaključku projektov bodo znani v prihodnje.

Lizbonski cilji

V spodnji tabeli je prikazana razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 3. razvojne prioritete.

Tabela 32: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 3. RP

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	prispevka skupnosti
8	01	1	14	SI0	26.459.653,09
8	01	1	22	SI0	1.356.050,01
8	01	5	14	SI0	3.736.562,82
8	01	5	21	SI0	2.017.349,84
8	01	5	22	SI0	162.665,22
Skupaj					33.732.280,98

* Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

Težave, ki so se pojavljale, so predvsem povezane s problemi s katerimi se srečujejo izvajalci del na operacijah. Gre predvsem za gradbena dela, tako v primerih, ko je upravičenec zavezan k uporabi ZJN in je izvajalec izbran preko postopkov javnega naročanja, kot tudi v primerih, kjer je upravičenec pravna oseba zasebnega prava in ni zavezan k uporabi ZJN. V obeh primerih se pojavljajo tudi stečaji izvajalcev del, ki še posebej otežujejo izvajanje operacij. Tako zaradi stečajev, kot tudi zaradi likvidnostnih težav izvajalcev del prihaja do sprememb v terminskem planu izvedbe posameznih operacij. Podrobnejše informacije za odpravo teh težav so obrazložene v okviru prednostnih usmeritev.

6.3.2.1 Prednostna usmeritev 3.1: Dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva

Dejavnosti prednostne usmeritve so bile namenjene izgradnji, obnovi in modernizaciji turistične infrastrukture za katero je možno ugotoviti, da je ključnega pomena za nadaljnji razvoj turizma v neki destinaciji in je skladna z naravnimi, kulturnimi in krajinskimi značilnostmi določenega območja. Investicijski cikel je bil namenjen tako investicijam javnega kot zasebnega sektorja, pri čemer imajo posebno vlogo investicijski projekti majhnih in srednje velikih podjetij. Poseben poudarek je bil dan tudi projektom, ki dosegajo visoko energetska učinkovitost, uporabljajo sodobno tehnologijo na področju ekološkega razvoja in s

tem dodatno prispevajo k trajnostnemu razvoju. Prav tako je bilo potrebno zaradi še vedno prisotnega problema neprepoznavnosti Slovenije, krepi razvoj upravljavskih struktur v posameznih regijah in destinacijah (vključno s podpornimi institucijami na komplementarnih področjih kot so npr. informacijske točke naravnih parkov) in okrepiti aktivnosti na področju promocije in trženja ter okrepiti samo blagovno znamko Slovenije in njenih destinacij.

V okviru PU »Dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva« so bila sredstva porabljena za sledeče namene:

- a) večje infrastrukturne investicije v turizmu v zasebnem sektorju,
- b) investicije v javno infrastrukturo povezano s turizmom,
- c) investicije MSP v turizmu,
- d) razvoj organizacijskih struktur,
- e) promocija turistične ponudbe,
- f) sofinanciranje mladinskih centrov.

Del sredstev prednostne usmeritve, predvsem kadar so bili upravičenci podjetja, planinska društva in za promocijo turizma se je dodeljeval kot državna pomoč oziroma pomoč de minimis skladno s shemami:

- Spodbujanje razvoja turističnih zmogljivosti št. BE07-5715334-2007,
- Razvojne spodbude za dvig kakovosti v turizmu in promocijo, »de minimis« pomoč, št. sheme: M001-5715334-2007.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

MIZŠ je v okviru prednostne usmeritve 3.1 izvedel javni razpis za sofinanciranje izgradnje mladinskih centrov v skupni vrednosti 6.6 mio EUR. Sofinanciranih je bilo 10 operacij, ki so se zaključile leta 2011. Mladinski centri predstavljajo osnovo za izvajanje mladinskih programov in razvoj mladinskega turizma. S sofinanciranjem projektov je bilo zagotovljenih 456 ležišč in ustvarjenih 28 bruto delovnih mest.

MGRT je v obdobju 2007-2015 v sklopu zadevne prednostne usmeritve izvedel 8 javnih razpisov v skupni vrednosti 136,4 mio EUR in 12 neposrednih potrditev operacij. Največ sredstev (126,4 mio EUR) je bilo razpisanih na treh javnih razpisih za operacije s področja turistične infrastrukture (v letih 2007 do 2009). Leta 2010 je bil objavljen javni razpis za posodobitev in obnovo planinskih postojank v skupni vrednosti 1,5 mio EUR. Ostali 4 javni razpisi pa so bili namenjeni promociji turistične ponudbe in razvoju organizacijskih struktur.

Posamezne operacije, pri katerih je bil prepoznan širši družbeni vpliv in izrazit pomen za razvoj turizma v določeni turistični destinaciji, so se potrjevale po postopku neposredne potrditve operacije. Zadevne operacije so imele osnovo za potrditev v posebnih zakonskih podlagah oz. drugih relevantnih dokumentih, s katerimi je bil dosežen konsenz o njihovem širšem (strateškem) pomenu s strani Vlade ali Državnega zbora. V zadevnih primerih je šlo za operacije, katerih nosilci so osebe javnega prava. Glavnina operacij je bila fokusirana v ureditev javne turistične infrastrukture, katere realizacija pomembno prispeva k dvigu

kvalitete turistične ponudbe v posameznih destinacijah ter je pomembna tudi z vidika ohranjanja naravne in kulturne dediščine. S postopkom neposredna potrditev operacije so bile potrjene naslednje operacije:

- Vlaganje v turistično infrastrukturo Parka Škocjanske jame,
- Gradnja nadomestnega objekta Mladinskega zdravilišča in letovišča RKS Debeli rtič (hotel Arija),
- Šolski hotel Astoria Bled II. faza,
- Informacijski center Krajinskega parka Strunjan,
- Krepitev prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije,
- Prenova vile Zlatorog na Bledu,
- Obnova turističnih poti in kontrole vstopa v Tihi in Šumeči jami ter I. faza prenove sprejemnega centra Parka Škocjanske jame v Matavunu,
- Celovita ureditev območja Kobilarne Lipica - 1.faza,
- Informacijski center Bohinjka,
- Objekti v naravnem rezervatu Škocjanski zatok,
- Celovita ureditev območja Kobilarne Lipica - 3. faza,
- Sanacija žičniških naprav na smučišču Kanin (operacija je bila potrjena v letu 2015, v katerem se je tudi začela izvajati in v katerem se je zaključilo financiranje z EU sredstvi. Operacija se izvajala še v letu 2016 (financiranje z nacionalnimi sredstvi) in je bila zaključena do pogodbeno določenega roka za zaključek, to je do 15.12.2016). Fizično so dela zaključena in naprave obratujejo, prav tako pa so bila izplačana vsa odobrena sredstva po pogodbi o sofinanciranju. 23.12.2016 je bila izvedena tudi javna otvoritev ponovno odprtega smučišča.

Skupno je MGRT v tem obdobju sofinanciral 154 operacij, pri čemer se jih je v letu 2015 spremljalo še 5, med tem ko so bile ostale operacije že zaključene v prejšnjih letih. V prvi polovici programskega obdobja je bila dinamika porabe sredstev velika, ki pa se je kasneje tudi zaradi nastopa gospodarske krize upočasnila. Zaradi odstopov od pogodb oz. nerealizacije operacij je bilo potrebno določena sredstva ponovno razpisati oz. izvesti nove instrumente.

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

Fizični cilji posameznih operacij so v večji meri doseženi. Glede na zastavljene vrednosti na ravni celotne prednostne usmeritve so bili fizični kazalniki in glavni kazalniki rezultata preseženi že v letu 2012. Kar zadeva dosege kazalnikov rezultata v okviru posamezne operacije, ocenjujemo, da pri operacijah, ki so bile potrjene pred začetkom globalne finančne krize, zastavljeni cilji ne bodo v celoti doseženi, saj so bili planirani v obdobju konjunktne. Najboljši rezultati po dosedanjih podatkih se kažejo na področju novih delovnih mest, število nočitev po projektih je v povprečju pod planom za cca 10-15%, prav tako se kažejo odstopanja pri kazalniku dodana vrednost na zaposlenega, kjer zaostajajo za cca 15-20% za planom. Zadnja poročila upravičencev izkazujejo pozitiven rast kazalnikov rezultata.

V zadnjih letih beležimo pozitiven trend turistične dejavnosti, kar je nedvomno tudi posledica sofinanciranih operacij v okviru OP RR. Investicije v javno turistično infrastrukturo so poleg

prispevka k nadaljnem razvoju turizma prispevale tudi k ohranitvi naravnih in kulturnih znamenitosti Slovenije.

6.3.2.2 Prednostna usmeritev 3.2: Mreženje kulturnih potencialov

Sofinancirani projekti so usmerjeni v oživljanje kulturne dediščine ter dopolnjevanje mreže javne kulturne infrastrukture z namenom ustvarjanja novih možnosti za trajnostni razvoj podeželskih področij (regij) in urbanih (mestnih) središč. Projekti prispevajo k nastanku novih delovnih mest v povezavi z gospodarskim-turističnim razvojem ter s poudarkom na kulturni revitalizaciji mest, območij na podeželju in zavarovanih območjih oziroma na kulturi kot osnovi za mestni in podeželski razvoj. Cilj aktivnosti v okviru te prednostne usmeritve je bil zagotoviti dostopnost ustrezne javne kulturne infrastrukture, ki bo omogočila izkoriščanje gospodarskega potenciala mest ter hkrati vplivala na razvoj turističnih destinacij ter razvoj turizmu komplementarnih storitvenih dejavnosti in podpreti nova delovna mesta (tako na področju kulture kot storitvenih dejavnosti še zlasti na področju turizma).

V okviru prednostne usmeritve »Mreženje kulturnih potencialov« je Ministrstvo za kulturo (MK) sofinanciralo projekte z naslednjih štirih področij:

- Obnova kulturnih spomenikov v lasti RS,
- Obnova kulturnih spomenikov v lasti občin,
- Izgradnja in obnova javne kulturne infrastrukture v lasti RS,
- Izgradnja in obnova javne kulturne infrastrukture v lasti občin.

Ministrstvo za kulturo je pri operacijah, ki se nanašajo na objekte in kulturne spomenike v lasti RS nastopalo tudi v vlogi upravičenca, zato je zagotovilo ustrezno ločenost funkcij.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

V celotnem obdobju 2007-2013 je MK objavilo naslednje instrumente:

- tri javne razpise za sofinanciranje projektov javne kulturne infrastrukture v lasti občin, v letih 2008, 2009 in 2013. Skupna vrednost razpisanih sredstev je bila 22,7 mio EUR. Z izvedbo projektov se je obnovilo 21 objektov, za kar je bilo porabljenih 17,52 mio EUR strukturnih sredstev.
- Dva javna razpisa za sofinanciranje operacij prenove in obnove, celostne revitalizacije in modernizacije kulturnih spomenikov v lasti občin, v letih 2009 in 2013. Skupna vrednost razpisanih sredstev je bila 16,7 mio EUR. Z izvedbo projektov je bilo obnovljenih 5 kulturnih spomenikov, za kar je bilo porabljenih 9,5 mio EUR strukturnih sredstev.

S postopkom neposredna potrditev operacije je bilo potrjenih naslednjih sedem operacij:

- Muzej sodobne umetnosti;
- Obnova gradu Strmol in pripadajočih pristav;
- Celostna obnova Vile Vipolže;

- Rekonstrukcija objekta Narodne galerije s pripadajočo zunanjo in komunalno ureditvijo;
- Celovita ureditev kompleksa Park vojaške zgodovine – 1. Faza;
- Celovita ureditev kompleksa Park vojaške zgodovine – 2. Faza;
- Rekonstrukcija nekdanjega vojaškega objekta 6 pri Pivki.

Ker je šlo pri vseh projektih za investicije v javno infrastrukturo, sofinanciranje projektov ni predstavljalo državnih pomoči. Zato so se stopnje primanjkljaja v financiranju projektov določale na osnovi izračuna finančne vrzeli, ki izhaja iz analize stroškov in koristi. V okviru izvajanja prednostne usmeritve so vsi izvedeni instrumenti z obnovo in revitalizacijo objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture upoštevali temeljno načelo dolgoročnega trajnostnega razvoja.

MK je v programskem obdobju sofinanciralo obnovo in revitalizacijo 33 objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture, v katerih je bilo ustvarjenih 106 novih bruto delovnih mest. Obnovljene objekte je v celotnem obdobju obiskalo več kot 1.400.000 obiskovalcev. S tem so bili načrtovani kazalniki na ravni OP RR 2007-2013 (do konca obdobja obnoviti 23 objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture, povečati število obiskovalcev na 110.000 ter ustvariti 70 novih bruto delovnih mest) preseženi.

6.3.2.3 Prednostna usmeritev 3.3: Športno-rekreacijska infrastruktura

Vse pomembnejši element turistične ponudbe postaja tudi področje športno-rekreacijske ponudbe, pri čemer pa je ključno, da so ti produkti in infrastruktura konsistentno in celovito vključeni v ponudbo širših območij oz. destinacij, saj lahko le tako prispevajo k hitrejši regionalni rasti. V okviru prednostne usmeritve so se sofinancirali projekti v javno športno-rekreacijsko infrastrukturo za podporo turistični in drugim gospodarskim dejavnostim. Na ta način so se v turističnih destinacijah vzpostavili pogoji za nastanek novih produktov turistične ponudbe predvsem za izvajanje programov zdravega načina življenja na področju športne rekreacije. Sofinancirali so se objekti državnega oziroma regionalnega značaja z neposrednim vplivom na razvoj turizma.

Z izvedbo operacij se je poleg neposrednega vpliva na razvoj turizma zasledoval tudi cilj povečanje števila športno aktivnih prebivalcev, s čimer se dviga splošna zdravstvena raven občanov, razvoj športne stroke in znanosti, kar vpliva tudi na razvoj gospodarskih panog, zaposlovanje, posledično pa na rast narodnega dohodka in standarda prebivalstva.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

V okviru prednostne usmeritve je MIZŠ s področja javne športne infrastrukture izvedlo pet javnih razpisov in sicer:

- Prvi javni razpis, ki je bil objavljen v letu 2008, pri katerem je bila vrednost razpisanih sredstev 18 mio EUR. Za sofinanciranje so bile izbrani trije projekti (Športno-

rekreacijski center Pokljuka, Veslaški center Bled in Smučarsko tekaški center Rogla). Skupna vrednost sofinanciranih projektov je bila 13,3 mio EUR.

- Drugi javni razpis, ki je bil prav tako objavljen v letu 2008, pri katerem je bila vrednost razpisanih sredstev 20 mio EUR. Sofinancirani je bilo 5 projektov (Športni park Ravne, Športna dvorana Kidričevo, Športna dvorana Podčetrtek, Športno turistični center Ljudski vrt, Športni park Šempeter). Skupna vrednost sofinanciranih projektov je bila 6,3 mio EUR.
- Tretji javni razpis, ki je bil objavljen leta 2010, pri katerem je bila vrednost razpisanih sredstev 9,4 mio EUR. Za sofinanciranje je bil izbran projekt izgradnje večnamenskega nogometnega stadiona v Stožnicah za katerega je bilo namenjenih 9,4 mio EUR sredstev strukturnih skladov.
- Četrti javni razpis, ki je bil objavljen leta 2014, pri katerem je bila vrednost razpisanih sredstev 7,8 mio EUR. Za sofinanciranje je bil izbran projekt izgradnje gimnastičnega centra v Ljubljani, za katerega je bilo namenjenih 6,1 mio EUR sredstev strukturnih skladov.
- Peti javni razpis, ki je bil objavljen leta 2014, pri katerem je bila vrednost razpisanih sredstev 0,7 mio EUR. Za sofinanciranje je bil sicer izbran projekt prenove skakalnega centra v Ljubnem, vendar projekt ni bil izveden zaradi zamud pri izbiri izvajalca del.

S postopkom neposredna potrditev operacije so bile potrjene naslednje štiri operacije:

- Skakalni center Planica – 1. Faza (24,3 mio EUR),
- Tekaški center Planica – 2. Faza (15,7 mio EUR),
- Športna dvorana Bonifika (1,4 mio EUR),
- Športna dvorana Podmežakla (3,5 mio EUR).

Z izvedbo projektov, ki so bili sofinancirani v okviru navedenih javnih razpisov se je omogočil hitrejši razvoj storitev na področju turizma, predvsem športno-rekreativnega. S sofinanciranjem izgradnje navedenih **13 športno-rekreacijskih objektov** se je pridobilo **339.038,54 m²** novih oziroma prenovljenih športno rekreacijskih površin. Hkrati so projekti ustvarili **72,5** novih delovnih mest.

Z izgradnjo športne infrastrukture se je poleg zgoraj navedenih dosežkov omogočilo:

- rekreacijo in profesionalno ukvarjanje s športom za vse kategorije uporabnikov (profesionalni in rekreativni športniki, izobraževalne ustanove, slovenska vojska),
- kvalitetno bivanje in kvalitetno vadbo za različne športne panoge,
- varno in kakovostno vadbo različnih športnih panog,
- vključitev večjega števila otrok in mladih v interesno športno vzgojo otrok,
- organizacijo domačih in mednarodnih tekmovanj na najvišjem nivoju (rekreativnih in profesionalnih) ter večjih turističnih prireditev,
- izvedbo večjih kulturnih in drugih družabnih prireditev,
- razvoj posameznih športnih panog,
- večnamensko uporabo športne infrastrukture,
- pogoje za spodbuditev podjetniške kulture,
- izboljšati strukturo gostov turističnih kapacitet,

- ponudnikom turističnih storitev povečati pestrost in kvaliteto storitev.

Nordijski center Planica je med najbolj prepoznavnimi projekti, ki so se sofinancirali s sredstvi kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013 in je bil večkrat predstavljen kot primer dobre prakse. Nordijski center obsega dve neodvisni, ampak vzajemno povezani operaciji: 1. faza Center za smučarske skoke in polete ter 2. faza Center za smučarske teke. Projekta, za katera je bilo skupaj namenjenih 40 mio EUR, sta v okviru prednostne usmeritve največja in sta ključna za razvoj turizma v regiji.

Namen prve faze je izgradnja sodobnega centra za smučarske skoke in polete, ki bo zagotavljal pogoje za organizacijo prireditev na najvišjih ravneh, hkrati pa ustvaril pogoje za športno udejstvovanje vseh kategorij športnikov skozi vse leto. Cilji projekta so: povrniti že obstoječe površine, zagotoviti celoletnost, ohraniti tradicijo prireditev v Planica, ustvariti center za zbirališče mladih kot podlago za kakovost bivanja, povečati število športno aktivnih, ustvariti podlago za razširjeno športno-turistično ponudbo Kranjske gore, Gornjesavske doline in Slovenije kot turistične destinacije in obnoviti kulturno in tehniško dediščino.

Druga faza temelji na smučarskem teku. Urejenost prog je odvisna od naravnih snežnih razmer, zato je težko z gotovostjo pripraviti programe, ki temeljijo na smučarskem teku s snežno garancijo. Operacija je obsegala tri sklope ureditve tekaškega centra Planica in sicer: 1. osrednji objekt za smučarske teke (novogradnja), interpretacijski center, vetrovnik, informacijski center, tekaški predor 2. zunanja ureditev (novogradnja), komunalna infrastruktura o nogometno igrišče, krajinska ureditev, prometna ureditev, tematsko doživljajski park z otroškim igriščem 3. tekaške proge s stadionom za smučarske teke (tekaške proge so v tekmovalnem delu novogradnja, v delu, ki se navezuje in prekriva z obstoječimi progami namenjenimi predvsem rekreaciji je šlo za obnovo z razširitvijo).

Zaradi narave investicij sofinanciranje projektov ni pomenilo dodeljevanje državnih pomoči. Ker je šlo za investicijske projekte se je finančni primanjkljaj določil na podlagi izračuna vrzeli v financiranju, ki je temeljila na analizi stroškov in koristi, ki je bila pripravljena kot del investicijske dokumentacije.

6.3.3 Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo

Nekaj težav pri izvajanju se je pojavilo na strani upravičencev. Zaradi splošne finančne krize so se pojavljale težave zagotavljanja likvidnostnih sredstev pri nekaterih prejemnikih, težave izvajalcev gradbenih del pri zagotovitvi bančne garancije za dobro opravljen posel ter stečaji nekaterih izvajalcev. Posledično je prihajalo pri nekaterih projektih do zamikov pri izvedbi operacij. Pri nekaterih projektih je predvsem iz prvega razloga (zagotavljanje likvidnosti) prišlo tudi do odpovedi pogodb. Pojavili so se tudi določeni zamiki pri izvedbi del, zaradi težav v gradbenem sektorju, v primeru operacije NC Planica se je izvedba podaljšala zaradi zapletenega lastništva zemljišč, vendar se je projekt uspešno zaključil do konca programskega obdobja. Večina začetih investicij je bilo, nekatere sicer z manjšim časovnim zamikom, skladno s planom, uspešno zaključenih.

V okviru prednostne usmeritve »dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva« je bilo v naključni vzorec revizije RO izbranih šest operacij. Pri petih od njih je revizijski organ v okviru revizij ugotovil nepravilnosti; od teh so se nepravilnosti pri treh operacijah nanašale na izbor operacije. RO je o tem julija 2013 obvestil organ upravljanja in mu predlagal, da za navedeno prednostno usmeritvi preveri upravičenost izdatkov tudi pri drugih operacijah, ki so imele v letu 2012 potrjene izdatke. Organ upravljanja je ugotovil, da gre za sistematično pomanjkljivost v povezavi z ustreznimi postopki za izbor operacij, ter menil, da je sistematična nepravilnost omejena na prednostno usmeritev. Na osnovi 98. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 in v skladu s Smernicami za izvajanje finančnih popravkov je izvedel 5% pavšalni finančni popravek na vrednost certificiranih izdatkov na ravni prednostne usmeritve, ker je presodil, da gre za manj resne sistematične nepravilnosti na navedenem področju.

6.4 Razvojna prioriteta: Razvoj regij

Razvojna prioriteta »Razvoj regij« je s koncentracijo aktivnosti na ključnih regionalnih projektih prispevala k doseganju celostne, notranje razvojne mobilizacije v regijah in posledično v državi kot celoti ter k večji razvojni konkurenčnosti in možnosti za tesnejše, enakovredno povezovanje s sosednjimi regijami, s ciljem vse večje prostorske, gospodarske in socialne integracije. Razvojna prioriteta je zagotavljala možnosti za razvoj infrastrukture, ki so komplementarne drugim razvojnim prioritetam OP ter zagotavljale delovanje in razvoj regij kot funkcionalnih enot. Pomembna razlika v primerjavi z drugimi razvojnimi prioritetami je tudi v tem, da je ta prioriteta temeljila na iniciativi od spodaj navzgor ter tako zagotavljala razvoj in delovanje regij kot učinkovitih, funkcionalnih celot. Na drugi strani pa je bila razvojna prioriteta, poleg usmeritve na iniciativo od spodaj navzgor, usmerjena tudi na projekte regionalnega pomena, kar je bil tudi osnovni okvir odločanja o izboru projektov.

Vsebinsko so bile investicije usmerjene v ekonomsko izobraževalno infrastrukturo, prometno in okoljsko infrastrukturo, razvoj urbanih območij ter socialno infrastrukturo.

Pomemben vidik te razvojne prioritete je bil skladen razvoj z uravnoteženimi gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi vidiki v vseh slovenskih regijah, s ciljem zagotoviti visoko življenjsko raven in kakovost zdravja ter bivalnega okolja vseh prebivalcev Slovenije.

Glavni cilj te razvojne prioritete je bil skladen in uravnotežen razvoj regij.

Specifični cilji so se uresničevali preko dveh prednostnih usmeritev:

1. Regionalni razvojni programi (v nadaljevanju: RRP),
2. Razvoj obmejnih območij s Hrvaško (v nadaljevanju: ROOSH).

V okviru posredniškega telesa Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je bil za izvajanje ukrepov zadolžen Direktor za regionalni razvoj (MGRT-DRR).

6.4.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki na ravni razvojne prioritete

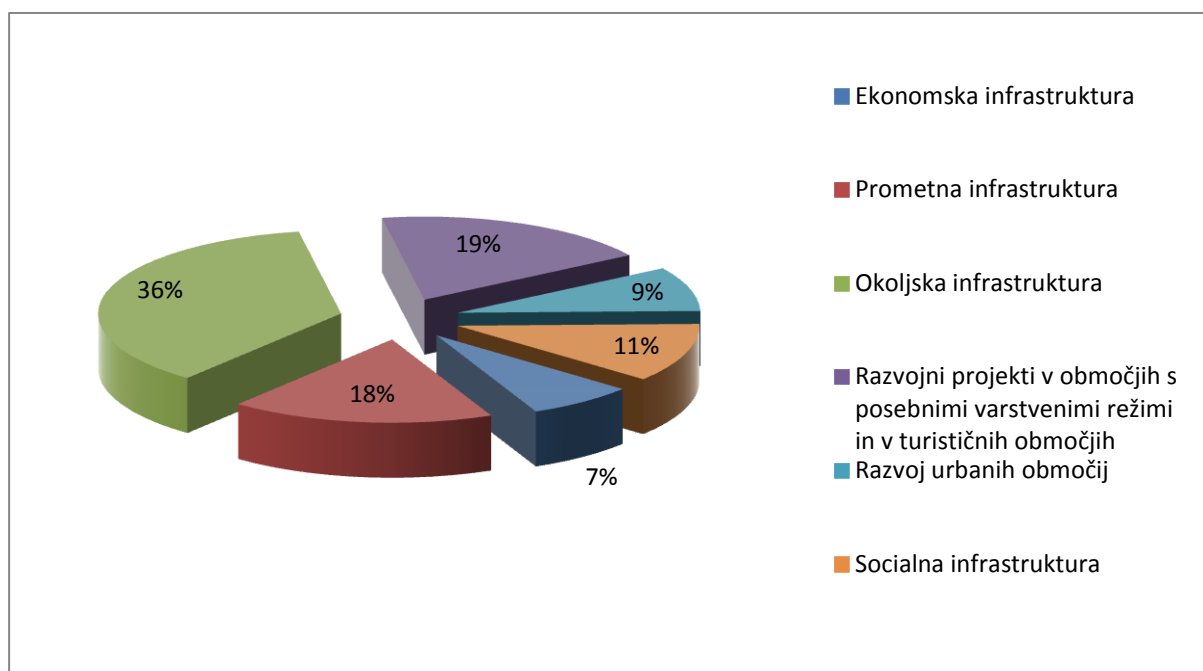
Tabela 33: Finančna realizacija 4. razvojne prioritete

OP RR - 4. RP		stanje na dan 29. 3. 2017	% glede na pravice porabe 2007- 2013
Pravice porabe 2007- 2013	EU del	619.442.634	-
	SLO del	109.313.408	-
	EU in SLO del	728.756.042	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		647.872.263,67	104,6
Javni upravičeni izdatki		762.202.665,29	-
Celotni upravičeni izdatki		762.202.665,29	-

V okviru 4. RP Razvoj regij je bilo v obdobju 1. 1. 2007 do 29. 3. 2017 certificiranih 647,9 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 104,6 % pravic porabe na ravni razvojne prioritete. Sredstva nacionalne udeležbe so bila zagotovljena s strani upravičencev (javni viri samoupravnih lokalnih skupnosti).

Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RR se je v skladu s 77. členom splošne Uredbe na tej razvojni prioriteti certificiralo za 28,4 mio EUR več sredstev kot znašajo pravice porabe določene s sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa, vendar še vedno v okviru dovoljenega 10 % odstopanja. Dodatna sredstva so bila namenjena za povečanje vrednosti zadnjega javnega poziva s področja regionalnih razvojnih programov, kjer so bili upravičenci lokalne samoupravne skupnosti.

Slika 5: Razdelitev sredstev 4. razvojne prioritete glede na različne namene (v %)



Fizični dosežki 4. RP

Tabela 34: Kazalniki 4. razvojne prioritete

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Leto	Izhodiščno stanje	Načrtovana vrednost	Prirast v prog. obdobju	Končna vrednost
Površina prenovljenih in saniranih degradiranih območij namenjenih gospodarskemu razvoju km2 (ha) (i)	Učinek	2007	359*	550	61	268,8
Površina na novo opremljenih komunalnih zemljišč namenjenih gospodarskemu razvoju km2 (ha)	Učinek	2004-2006		650	207,8	
Število novih rezervnih vodnih virov za manjše vodovodne sisteme	Učinek	2007		10	23	23
Število komunalno opremljenih aglomeracij manjših od 2000 PE	Učinek	2007	10	40	189	189
Št. razvojnih projektov v NATURA 2000 območjih	Učinek	2007		100	35	35
Število večjih projektov razvoja, prenove in sanacije urbanih območij (nad 2 mio. €)	Učinek	2007		20	22	22
Št. prebivalcev, ki bodo priključeni na kanalizacijski sistem v aglomeracijah manjših od 2000 PE(i)	Rezultat		61.000	Povečanje za 60.000	94.910	94.910
Št. prebivalcev, ki bodo imeli kvalitetnejši in varnejši vodovodni sistem(i)	Rezultat		1.400.700	Povečanje za 70.000	164.143	164.143
Povečanje števila potovanj z javnimi prevoznimi sredstvi (v milijonih)	Rezultat		220	Povečanje za 5% (231)		91,53

OPOMBA: * površina poslovnih con, ki so bile podprte na osnovi EPD 2004-2006

6.4.2 Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Z izvajanjem operacij razvojne prioritete so bili v programskem obdobju doseženi naslednji kazalniki učinka:

- Število komunalno opremljenih aglomeracij manjših od 2.000 PE. Spričo večjega poudarka na izvajanju vsebin izgradnje okoljske infrastrukture je število za 4,7-krat preseglo načrtovano ciljno vrednost kazalnika do konca programskega obdobja. Razlog je v tem, da so bile potrebe po komunalni opremi aglomeracij pod 2.000 PE na območju Slovenije izredno velike, kar je pripisati tudi zakonskim zahtevam na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda.
- Število novih rezervnih vodnih virov za manjše vodovodne sisteme. V skupnem obsegu je bila vrednost načrtovanih novih rezervnih vodnih virov do konca programskega obdobja presežena za 2,3-krat. Razlog lahko pripišemo temu, da je bilo v fazi programiranja ta kazalnik težko načrtovati. Šele v fazi izvedbe operacij se je namreč pokazala dejanska povečana potreba po številu rezervnih vodnih virov.

Kazalnik učinka »površina na novo opremljenih komunalnih zemljišč namenjenih gospodarskemu razvoju« je ob koncu programskega obdobja dosegel vrednost 207,8 ha. Kazalnik »površina prenovljenih in saniranih degradiranih območij namenjenih gospodarskemu razvoju« prav tako ni dosegel načrtovane vrednosti saj znaša 61 ha. Kazalnika glede na načrtovano vrednost nista bila dosežena. Razlog temu je vpliv gospodarske krize, zaradi česar se je potreba po novih površinah, namenjenih gospodarskem razvoju, bistveno zmanjšala. Sredstva so se namenila za druge namene, kjer pa so kazalniki večinoma preseženi.

Kazalnik učinka »število razvojnih projektov v NATURA 2000 območjih« do konca programskega obdobja ni bil dosežen. Razlog je v tem, da je bila vrednost kazalnika v OP RR napačno planirana kot agregat vseh projektov, ki se bodo izvajali v območjih NATURE 2000. Kasneje (ob izvedbi posameznih instrumentov) pa so bili v spremljanje pravilno vključeni le projekti, ki so neposredno zasledovali opredeljeni cilj in so bili izvedeni v okviru posebnega namena »Javna infrastruktura v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in v turističnih območjih«. Gledano širše je bilo v okviru 4. RP v območjih NATURE 2000 izvedenih tudi veliko projektov, ki so opredeljen cilj zasledovali posredno.

Z izvajanjem operacij razvojne prioritete so bili v programskem obdobju doseženi naslednji kazalniki rezultata:

- število prebivalcev, ki bodo priključeni na kanalizacijski sistem v aglomeracijah manjših od 2000 PE, ob koncu programskega obdobja je kazalnik presegel načrtovano vrednost za 4,7-krat. Realizirana vrednost je višja od načrtovane zaradi izkazanih potreb na terenu, ki so pokazale, da je večje število prebivalstva še brez kanalizacije, obstoječa kanalizacija pa dotrajana ter tudi demografskih sprememb, ki so se zgodile tekom izvajanja OP;
- povečalo se je tudi število prebivalcev s kvalitetnejšim in varnejšim vodovodnim sistemom in za 2,3-krat preseglo ciljno vrednost do konca programskega obdobja.

Realizirana vrednost kazalnika "št.prebivalcev, ki bodo imeli varnejši in kvalitetnejši vodovodni sistem" je višja od načrtovane, zaradi izkazanih potreb na terenu - predvsem podeželju (demografske spremembe). Obstoječi vodovodni sistemi so bili, v večji meri od predvidenega, dotrajani in neprimerni za dovod neoporečne vode.

Spremljanje kazalnika rezultata »povečanje števila potovanj z javnimi prevoznimi sredstvi« je bilo v obdobju izvajanja OP RR predmet metodološke spremembe. Navedeni kazalnik je bil v fazi programiranja OP RR, še posebno v delu spremljanja cestnega mestnega prevoza, opredeljen na podlagi ocen. V času izvajanja OP RR je bilo na področju cestnega mestnega prevoza postopno uvedeno dejansko evidentiranje in štetje potnikov (npr. z uvedbo vozovnice Urbane pri Ljubljanskem potniškem prometu). Primerjava ocenjenih izhodiščnih vrednosti kazalnika, kot to izhaja iz potrjenega OP RR, je tako z uvedbo elektronskega evidentiranja in štetja potnikov na področju cestnega mestnega prevoza, postala metodološko neustrezna. Spremljanje kazalnika povečanje števila potovanj z javnimi prevoznimi sredstvi sicer pomeni spremljanje št. prepeljanih potnikov s strani slovenskih nacionalnih prevoznikov v cestnem, železniškem in zračnem prevozu. Ob upoštevanju metodoloških sprememb so v letu 2014 slovenski nacionalni prevozniki v cestnem, železniškem in zračnem prevozu prepeljali skupaj 91,53 milijonov potnikov, kar pomeni povečanje glede na 2013, ko so slovenski nacionalni prevozniki v cestnem, železniškem in zračnem prevozu prepeljali skupaj 90,3 milijonov potnikov. Podatki o potniškem prometu so prikazani na osnovi poročil Statističnega urada RS, ki pa do priprave tega poročila podatkov za leto 2015 še ni objavil.

Lizbonski cilji

V spodnji tabeli je prikazana razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 4. razvojne prioritete.

Tabela 35: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje na ravni 4. RP

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Znesek prispevka skupnosti
Prednostna tema	Oblika financiranja	Urbano (1) Ruralno (5)	Gospodarska dejavnost	Lokacija	
2	01	1	6	SI0	981.116,96
2	01	1	22	SI0	991.660,67
3	01	1	18	SI0	473.044,35
9	01	1	6	SI0	2.988.812,34
9	01	1	21	SI0	4.688.779,17
9	01	1	22	SI0	26.862.304,09
9	01	5	21	SI0	1.352.031,58
9	01	5	22	SI0	5.041.731,48
15	01	1	22	SI0	116.351,47
52	01	1	11	SI0	1.141.384,20
52	01	1	21	SI0	321.295,59
52	01	5	11	SI0	1.043.560,56
Skupaj					46.002.072,46

* Certificirani izdatki prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij

6.4.2.1 Prednostna usmeritev 4.1: Regionalni razvojni programi

Prednostna usmeritev »Regionalni razvojni programi« je vključevala in povezovala ukrepe, določene v regionalnih razvojnih programih, ki so v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti in za katere so bile ugotovljene največje razvojne slabosti in neizkoriščene priložnosti v regionalnem razvoju.

Za doseganje ciljev prednostne usmeritve je MGRT izvajal ukrepe, ki so bili usmerjeni v naslednja vsebinska področja:

- ekonomska in izobraževalna infrastruktura,
- prometna infrastruktura,
- okoljska infrastruktura,
- razvojni projekti v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in v turističnih območjih,
- razvoj urbanih območij,
- socialna infrastruktura.

Upravičenci, odgovorni za izvedbo operacij, so bili samoupravne lokalne skupnosti, javni zavodi ter subjekti spodbujanja razvoja na regionalni ravni.

Operacije, sofinancirane v okviru PU 4.1, niso bile predmet dodeljevanja državnih pomoči.

Analiza izvajanja v programskem obdobju 2007-2013

PU se je izvajala skozi mehanizme, določene v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, v okviru katerih je imelo načelo partnerstva ključno vlogo. Po sprejemu regionalnih razvojnih programov so regionalni razvojni sveti, ki so partnerska telesa občin, gospodarstva in nevladnega sektorja, pripravili izvedbene načrte, ki so vsebovali prioritete regionalne projekta. Na javne razpise oz. pozive so se lahko predložili le projekti, ki so bili del potrjenih izvedbenih načrtov in ki so izpolnjevali razpisne pogoje.

MGRT je v programskem obdobju v okviru PU izvedel osem instrumentov (štiri javne razpise ter štiri javne pozive):

- Prvi javni razpis za PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2007: razpisana strukturna sredstva v višini 187.301.018,00 EUR. Izdanih je bilo 127 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 80.966.926,00 EUR. Realizirano je bilo 116 projektov, za katere je bilo izplačanih 72.301.473,83 EUR strukturnih sredstev.
- Drugi javni razpis za PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2007: razpisana strukturna sredstva v višini 106.334.091,00 EUR. Izdanih je bilo 122 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 83.186.757,00 EUR. Realizirano je bilo 117 projektov, za katere je bilo izplačanih 76.440.291,91 EUR strukturnih sredstev.
- Tretji javni razpis za PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2008: razpisana strukturna sredstva v višini 155.181.774,72 EUR. Izdanih je bilo 160 sklepov o

odobritvi sofinanciranja v vrednosti 115.124.076,32 EUR. Realizirano je bilo 149 projektov, za katere je bilo izplačanih 95.342.860,17 EUR strukturnih sredstev.

- Četrty javni razpis za PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2008: razpisana strukturna sredstva v višini 40.055.696,40 EUR. Izdanih je bilo 29 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 23.459.351,67 EUR. Realizirano je bilo 26 projektov, za katere je bilo izplačanih 20.240.442,04 EUR strukturnih sredstev.
- Javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2010: razpisana strukturna sredstva v višini 203.226.681,00 EUR. Izdanih je bilo 210 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 183.762.162,52 EUR. Realizirano je bilo 215 projektov, za katere je bilo izplačanih 159.746.231,50 EUR strukturnih sredstev.
- Javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2012: razpisana strukturna sredstva v višini 144.872.398,40 EUR. Izdanih je bilo 159 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 120.805.775,55 EUR. Realizirano je bilo 154 projektov, za katere je bilo izplačanih 107.748.785,44 EUR strukturnih sredstev.
- Javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2013: razpisana strukturna sredstva v višini 24.066.942,60 EUR. Izdanih je bilo 13 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 6.500.886,05 EUR. Realizirano je bilo 13 projektov, za katere je bilo izplačanih 6.485.495,34 EUR strukturnih sredstev.
- Javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova PU RRP v okviru OP RR, objavljen v letu 2014: razpisana strukturna sredstva v višini 72.305.344,61 EUR. Na osnovi določil Akcijskega načrta za pospešitev črpanja strukturnih sredstev cilja Konvergenca, št. 54400-18/2013/9 z dne 21.11.2013 (v nadaljevanju: Akcijski načrt) so se strukturna sredstva dodelila za še izvedljive operacije ne glede na lokacijo operacij po regijah. Z zadnjim pozivom so se dodelila tudi t.i. sredstva presežnih pravic porabe, skladno z določili Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415) v skupni vrednosti 9.553.189,82 EUR. Izdanih je bilo 78 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 78.860.128,92 EUR. Realizirano je bilo 78 projektov, za katere je bilo izplačanih 75.889.508,27 EUR strukturnih sredstev.

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

V okviru PU je bilo izvedenih 868 operacij. Operacije so bile usmerjeni v naslednja vsebinska področja:

- 64 operacij v ekonomsko in izobraževalno infrastruktura,
- 146 operacij v prometno infrastrukturo,
- 341 operacij v okoljsko infrastrukturo,
- 172 operacij v območjih s posebnimi varstvenimi režimi oz. v turističnih območjih,
- 71 operacij v razvoj urbanih območij,
- 74 operacij v socialno infrastrukturo.

Predvideni kazalniki učinkov in rezultatov, ki so se spremljali na ravni prednostne usmeritve, so bili doseženi. Izjema so le operacije s področja ekonomske infrastrukture, saj upravičenci na javnih razpisih oz. pozivih niso dovolj kandidirali z operacijami iz tega področja (posledica gospodarske krize, zaradi česar se je potreba gospodarskih subjektov po novih površinah namenjenih gospodarski dejavnosti zmanjšala).

6.4.2.2 Prednostna usmeritev 4.2: Razvoj obmejnih območij s Hrvaško

Obmejna območja z Republiko Hrvaško so opredeljena kot prednostna območja regionalne politike, saj se tu nahajajo najmanj razvita območja v Sloveniji in večinoma majhne ter finančno šibke samoupravne lokalne skupnosti (v 7 statističnih regijah). Regionalna politika je želela na tem ciljnem območju pritegniti z investicijami v ekonomsko infrastrukturo začetne investicije podjetij in z investicijami v prometno in okoljsko infrastrukturo omogočiti ter izboljšati dostopnost do javnih funkcij in storitev za prebivalstvo, ki živi v obmejnem pasu z Republiko Hrvaško. Posebna pozornost obmejnemu območju z Republiko Hrvaško je bila potrebna, ker se je po vključitvi Slovenije v schengenski mejni režim koncentracija razvojnih problemov na južni slovenski meji še intenzivirala. S tem v zvezi so imele pomembno vlogo investicije v prometno in okoljsko infrastrukturo na obmejnem območju s Hrvaško, zaradi zagotavljanja ustrezne dostopnosti.

Za doseganje ciljev prednostne usmeritve je MGRT izvajal ukrepe, ki so bili usmerjeni v naslednja vsebinska področja:

- prometna infrastruktura,
- okoljska infrastruktura ter
- ekonomska infrastruktura.

Prednostno so bili sofinancirani projekti, s katerimi se rešuje problematika dostopov po slovenskem ozemlju do bivališč in proizvodnih objektov.

Upravičenci oz. ciljne skupine so bile samoupravne lokalne skupnosti.

Operacije, sofinanciranje v okviru PU 4.2, niso bile predmet dodeljevanja državnih pomoči.

Analiza izvajanja prednostne usmeritve v programskem obdobju 2007-2013

MGRT je v programskem obdobju v okviru PU izvedel pet javnih razpisov:

- Prvi javni razpis za PU ROOSH v okviru OP RR, objavljen v letu 2007: razpisana strukturna sredstva v višini 12.813.680,00 EUR. Izdanih je bilo 12 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 6.637.446,49 EUR. Realizirano je bilo 12 projektov, za katere je bilo izplačanih 5.358.479,30 EUR strukturnih sredstev.
- Drugi javni razpis za PU ROOSH v okviru OP RR, objavljen v letu 2008: razpisana strukturna sredstva v višini 11.344.389,26 EUR. Izdanih je bilo 35 sklepov o

odobritvi sofinanciranja v vrednosti 11.098.273,00 EUR. Realizirano je bilo 28 projektov, za katere je bilo izplačanih 6.927.037,90 EUR strukturnih sredstev.

- Tretji javni razpis za PU ROOSH v okviru OP RR, objavljen v letu 2010: razpisana strukturna sredstva v višini 10.000.000,00 EUR. Izdanih je bilo 34 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 9.199.922,62 EUR. Realizirano je bilo 34 projektov, za katere je bilo izplačanih 6.221.040,68 EUR strukturnih sredstev.
- Četrti javni razpis za PU ROOSH v okviru OP RR, objavljen v letu 2010: razpisana strukturna sredstva v višini 12.000.000,00 EUR. Izdanih je bilo 17 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 12.989.999,82 EUR. Realizirano je bilo 17 projektov, za katere je bilo izplačanih 9.698.478,50 EUR strukturnih sredstev.
- Peti javni razpis za PU ROOSH v okviru OP RR, objavljen v letu 2012: razpisana strukturna sredstva v višini 23.370.220,00 EUR. Izdanih je bilo 31 sklepov o odobritvi sofinanciranja v vrednosti 23.438.403,65 EUR. Realizirano je bilo 31 projektov, za katere je bilo izplačanih 17.680.028,79 EUR strukturnih sredstev.

Dosežki v okviru prednostne usmeritve

V okviru PU se je izvajalo 122 operacij. Z izvedbo operacij so bili doseženi sledeči učinki in rezultati:

- 6,7 ha na novo opremljenih komunalnih zemljišč namenjenih gospodarskemu razvoju,
- 23 komunalno opremljenih aglomeracij manjših od 2000 PE,
- 1 nov rezervni vodni vir za manjše vodovodne sisteme,
- 3.476 prebivalcev v obmejnem pasu z Republiko Hrvaško, ki so priključeni na kanalizacijski sistem v aglomeracijah manjših od 2000 PE,
- 7.417 prebivalcev v obmejnem pasu z Republiko Hrvaško, ki imajo kvalitetnejši in varnejši vodovodni sistem.

Največ strukturnih sredstev se je namenilo operacijam s področja prometne infrastrukture, kar je odraz tega, da upravičenci investirajo največ v prometno infrastrukturo, saj je ohranjanje dostopnosti ključnega pomena za prebivalstvo, ki večinoma dnevno delovno emigrira iz občin, kjer imajo stalna bivališča, saj v teh občinah v obmejnem pasu z Republiko Hrvaško ni večjih zaposlitvenih središč.

6.4.3 Težave pri izvajanju operacij in ukrepi za njihovo odpravo

Upravičenci so se soočali z določenimi težavami in okoliščinami, ki pa v bistveni meri niso vplivale na izvedbo operacij:

- finančna in gospodarska kriza, ki je močno prizadela gradbeni sektor, kar je privedlo do upočasnitve gradbenih del, s tem pa tudi do podaljševanja rokov za zaključek operacij;
- težave pri pridobivanju soglasij in upravnih dovoljenj, pritožbe neizbranih ponudnikov v postopkih javnih naročil, ipd. so povzročile zamike pri izvedbi operacij;
- lokalne samoupravne skupnosti so se soočale z spremenjenimi proračunskimi situacijami, ki so vplivale na njihovo likvidnost, posledično pa se je spremenila dinamika izvajanja operacij.

Ustrezni ukrepi za odpravo težav so se sprejemali tako na relaciji posredniško telo – upravičenec, kot tudi na relaciji posredniško telo – organ upravljanja. OU je na podlagi utemeljenih predlogov, ki jih je posredoval MGRT, obravnaval posamezne primere in podal soglasja k predlaganim spremembam dinamike izvajanja operacij.

Na strani MGRT je zaradi dolgotrajnih postopkov prihajalo do zamikov pri izdajanju sklepov oz. odločb o sofinanciranju. Tudi ti zaostanki so se v določeni meri odrazili v prošnjah s strani upravičencev za spremembo dinamike izvajanja operacij (podaljšanje izvedbe projektov, podaljšanje obdobja upravičenosti do izplačil, ipd.).

V okviru Urada RS za nadzor proračuna je bila v letu 2009 izvedena revizija dela sistema in nadzora, št. RS09-2. Ugotovljene so bile pomanjkljivosti pri pripravi javnih razpisov (JR) in izbiri upravičencev v okviru prednostne usmeritve. PT je pripravilo 4 javne razpise, pri katerih po mnenju revizijskega organa razpisna dokumentacija ni vsebovala dovolj natančno opredeljenih meril za izbor operacij. Zaradi ugotovljenih slabosti sistema upravljanja in nadzora, ki so povezane z uporabo drugačnega instrumenta (javni razpis namesto javnega poziva), kot je v pravnih podlagah predviden, s pomanjkljivo določenimi merili za izbor že v samem javnem razpisu, s pomanjkljivostmi pri izboru operacij, ki se uvrstijo v načrt regionalnih razvojnih programov, in s pomanjkljivostmi v povezavi s preverjanjem že opravljenega izbora na nivoju PT, je organ upravljanja skladno s členom 98 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 predlagal 5% pavšalni finančni popravek, ki ga je revizijski organ ocenil za ustreznega.

V času programskega obdobja je bilo izvedenih več revizij Urada RS za nadzor proračuna, pri čemer so se ugotovitve in priporočila v večini primerov nanašala na upoštevanje Zakona o javnem naročanju. Vsi izrečeni ukrepi so bili odpravljeni.

6.5 Razvojna prioriteta: Tehnična pomoč

Tehnična pomoč OP RR je bila namenjena zagotovitvi učinkovitega izvajanja operativnega programa (OP), razvojne prioritete (RP), prednostnih usmeritev (PU) ter operacij. Aktivnosti tehnične pomoči so podpirale RP, določene v NSRO in RP/PU, in operacije, določene v okviru OP RR. Glavni cilji, ki so se uresničili v okviru TP, so:

- zagotoviti nemoteno in dobro izvedbo ter spremljanje programa s pripravo in izbiro projektov, izvedbo študij in vrednotenij, strokovnih ocen, poročil ter ustrezno administrativno usposobljenostjo upravičencev;
- zagotoviti usklajenost in razpoznavnost OP/RP/PU/projektov med partnerji, splošno in strokovno javnostjo;
- zagotoviti informiranje in obveščanje celotnega prebivalstva v Sloveniji o vlogi Evropske unije pri sofinanciranju operacij iz KS, ESRR in ESS, njihovem delovanju in učinkih ter tudi o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev;
- zagotoviti informacijsko podprto vodenje, spremljanje in poročanje o programu;
- Zagotoviti podporne aktivnosti, ki so nujno potrebne za začetek izvajanja finančne perspektive 14-20 oz. financiranje vsebine povezane z finančno perspektivo 14-20.

Finančni podatki za razvojno prioriteto

Tabela 36: Finančna realizacija 5. razvojne prioritete

OP RR - 5. RP		stanje na dan 29. 3. 2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	28.003.734	-
	SLO del	4.941.836	-
	EU in SLO del	32.945.570	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		24.011.315,28	85,7
Javni upravičeni izdatki		28.248.606,72	-
Celotni upravičeni izdatki		28.248.606,72	-

V sklopu OP RR je bilo za razvojno prioriteto Tehnična pomoč namenjenih 32,9 mio EUR (EU del in slovenska udeležba) ali 1,64 % sredstev OP RR, kar je pod mejno vrednostjo 4 %, določeno s 1. a) odstavkom 46. člena Uredbe št. 1083/2006/ES. V obdobju med 1. 1. 2007 in 29. 3. 2017 je bilo v okviru razvojne prioritete certificiranih za 24,0 mio EUR EU sredstev, kar predstavlja 85,7 % pravic porabe.

Tabela 37: Finančni pregled po posameznih aktivnostih programa tehnične pomoči – poraba po letih

Aktivnost	Leto									Skupaj	%
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Obveščanje javnosti	0,00	33.488,98	130.519,19	50.065,62	118.605,41	7.753,26	31.321,89	131.838,03	554.856,02	1.058.448,40	3,72%
Študije vrednotenja	183.774,00	78.240,80	733.114,07	88.596,48	55.000,00	256.637,32	0,00	97.917,07	640.678,07	2.133.957,81	7,49%
Zaposlitve/delo	37.657,16	1.348.818,72	2.148.284,11	2.555.896,07	2.781.698,93	2.512.043,57	3.272.370,90	3.396.050,16	3.631.426,67	21.684.246,29	76,13%
Upravljanje izvajanje	59.787,56	341.487,21	255.221,31	188.701,06	390.177,81	235.975,29	198.067,03	207.515,89	601.031,86	2.477.965,02	8,70%
Informacijski/računalniški sistemi	0,00	0,00	245.743,70	280.584,40	337.497,51	128.398,03	7.465,24	13.281,73	117.271,89	1.130.242,50	3,97%
Skupaj	281.218,72	1.802.035,71	3.512.882,38	3.163.843,63	3.682.979,66	3.140.807,47	3.509.225,06	3.846.602,88	5.545.264,51	28.484.860,02	100,00%

Upravičenci do sredstev tehnične pomoči OP RR so bila ministrstva (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za infrastrukturo), vladne službe (notranje organizacijske enote Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko – OU), javni skladi (Slovenski podjetniški sklad), javne agencije (Spirit Slovenija) in Urad RS za meroslovje. V okviru tehnične pomoči OP RR so se izvajali s strani organa upravljanja potrjeni projekti tehnične pomoči naslednjih upravičencev: OU SVRK (prej MGRT, SVLR), MGRT, SPS, MIZŠ (prej MIZKŠ, MVZT - vključuje aktivnosti MŠŠ), MK, SPIRIT (prej TIA), MZI in MIRS (delni prenos aktivnosti iz MVZT).

Analiza izvajanja tehnične pomoči v programskem obdobju 2007-2013

V okviru programa tehnične pomoči OP RR je OU v sodelovanju z ostalimi upravičenci (poleg obveščanja javnost ter analiz in vrednotenj, ki so podrobneje opisane v ločenih poglavjih), izvajal naslednje aktivnosti:

Zaposlitve/delo

Aktivnost zajema študentsko delo, plače in druge stroške dela za zaposlene, ki 100% delajo na področju operativnih programov. Vključuje vse stroške dela (II. bruto plača z vsemi pripadajočimi davki in prispevki), povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in z dela itd.), nadomestila plače ter druge osebne prejemke v skladu z veljavno zakonodajo (jubilejne nagrade, solidarnostna pomoč ipd.).

To aktivnost so izvajali upravičenci tehnične pomoči, in sicer:

- Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko – OU,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Javni sklad RS za podjetništvo,
- Javna agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizem,
- Urad Republike Slovenije za meroslovje.

Skupno število zaposlitev ob koncu finančne perspektive 07-13 je 127.

Upravljanje in izvajanje

Prostori, oprema, materiali zajemajo najem, vzdrževanje in upravljanje pisarniških prostorov, nakup in amortizacijo pisarniške opreme (telekomunikacije, pohištvo idr.), nakup pisarniškega materiala, nakup računalnikov in pripadajoče opreme, nakup in montažo pisarniškega pohištva, ipd. Delovna srečanja zajemajo razna delovna srečanja, izmenjave dobrih praks ipd. Razne storitve upravljanja in izvajanja vsebujejo različne storitve, kot so kontrole na kraju samem, prevajalske storitve, udeležbo na različnih srečanjih, pravno, finančno in drugo svetovanje, poleg tega še delovanje nadzornega odbora.

To aktivnost so izvajali upravičenci tehnične pomoči, in sicer:

- Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko – OU,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Javni sklad RS za podjetništvo,
- Javna agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizem,
- Urad Republike Slovenije za meroslovje.

Informacijski/računalniški sistemi

Aktivnost zajema izdelavo, nadgradnjo, vzdrževanje informacijskega sistema za spremljanje in vrednotenje ter nakup in najem licenc, nakup programske in strojne opreme za informacijski sistem za spremljanje in vrednotenje operativnih programov.

Organ upravljanja je v skladu z zahtevami uredbe 1083/2006/ES, 1828/2006/ES in Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Ur. list RS, št. 17/09, s spremembami) dolžan vzpostaviti referenčni informacijski sistem za spremljanje, poročanje in izvajanje operativnih programov.

Cilji vlaganj organa upravljanja v sistem ISARR so:

- podpreti procesne in poročevalske zahteve skladov EU v finančni perspektivi 2007-2013, ki predstavljajo tako nadgradnjo obstoječega IS ISARR, kot nadaljnji razvoj IS v smeri podpore do najnižjih ravni izvajanja programov - operacij (upravičenci);
- izboljšati učinkovitost dela vseh posameznikov vpletenih v kohezijsko politiko oziroma operativne programe, kar predstavlja možnost za izredno visoke prihranke časa za vse udeležence v procesih črpanja sredstev EU. Zaradi tega je ključni vidik nadaljnjega razvoja ISARR povečanje učinkovitosti dela njegovih uporabnikov;
- zagotoviti trajno zanesljivost in varnost uporabe ISARR za kar bo potrebno vzpostaviti mehanizme, ki bodo zagotavljali trajno zanesljivost in varnost uporabe ISARR ter dolgoročno primernost informacijskega sistema za svoj namen.

Organ upravljanja je v tem sklopu opravil naslednje aktivnosti:

- v sklopu aktivnosti ***nadgradnja in vzdrževanje sistema ISARR*** je bilo izvedeno naslednje:
 - operacionalizacija sistema ISARR za decentraliziran vnos podatkov;
 - skupne funkcionalnosti;
 - funkcionalne nadgradnje MRS;
 - funkcionalne nadgradnje MSP;
 - funkcionalne nadgradnje MAP;
 - nadgradnje MPP in MVP ter MNR;
 - usposabljanje uporabnikov za uporabo ISARR;
 - organizacija skrbništva sistema;
 - organizacija in izvajanje podpore uporabnikom (CPU);
 - organizacija in izvajanje vzdrževanja sistema.

Podrobna vsebinska opredelitev aktivnosti se nahaja v poglavju 5.7 Postopki spremljanja. Informacijski sistem ISARR kohezijske politike v RS se financira iz sredstev tehnične pomoči vseh treh OP-jev (oziroma vseh treh projektov v NRP).

Fizični napredek pri izvajanju tehnične pomoči OP RR

Tabela 38: Kazalniki 5. razvojne prioritete – TP

Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	utež	Izhodiščna vrednost	Načrtovana vrednost	Dosežena vrednost								
			2007	2015	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
ŠTEVILO IZVEDENIH DOGODKOV	REZULTAT	20	0	61	2	3	10	37	53	55	67	78	151
ŠTEVILO IZVEDENIH ŠTUDIJ	REZULTAT	15	0	34	4	7	11	11	12	12	12	13	17
ŠTEVILO IZVEDENIH VREDNOTENJ	REZULTAT	15	0	9	0	0	1	1	2	3	4	6	8
NOVE ZAPOSLOTITVE**	REZULTAT	45	0	101	22	81	87	100	97	102	124	130	127
ŠTEVILO SEJ NADZORNEGA ODBORA	REZULTAT	5	0	17	1	2	3	5	6	8	10	12	16

Vir: Program tehnične pomoči OP RR, šifra »OP1301.5.01«, preglednica prikazuje kumulativne vrednosti kazalnikov (leti 2007-2013).

* Dosežene vrednosti v letu 2015 predstavljajo končne dosežene vrednosti v programskem obdobju.

** Kazalnik nove zaposlitve vključuje vse zaposlitve (vsa ministrstva, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah), ki so vključene v izvajanje evropske kohezijske politike, in ki so financirane iz tehnične pomoči.

Cilji/kazalniki v okviru razvojne prioritete tehnična pomoč so večinoma bili doseženi.

- Kazalnik »število izvedenih dogodkov« (utež 15 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 presežen, izvedenih je bilo 151 dogodkov od predvidenih 61. OU izvaja dogodke tako v sklopu obveščanja in informiranja javnosti kot v sklopu izpopolnjevanja, usposabljanja udeležencev pri porabi sredstev evropske kohezijske politike.
- Kazalnik »število izvedenih študij« (utež 15 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 delno dosežen, izvedenih je bilo 17 študij od predvidenih 34-ih. OU izvaja študije koncentrirano. Na področju študij, OU ocenjuje, da so se aktivnosti izvajale pod pričakovanjem, vseeno pa to ni vplivalo na učinkovito črpanje evropske kohezijske politike v finančni perspektivi 2007-2013.
- Kazalnik »število izvedenih vrednotenj« (utež 15 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 delno dosežen, izvedenih je bilo osem vrednotenj od predvidenih devetih. OU izvaja vrednotenja koncentrirano. Na področju vrednotenj, OU ocenjuje, da so se aktivnosti izvajale pod pričakovanjem, vseeno pa to ni vplivalo na učinkovito črpanje evropske kohezijske politike v finančni perspektivi 2007-2013.
- Kazalnik »nove zaposlitve« (utež 45 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 presežen, pri upravičencih (ministrstvih, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah), vključenih v izvajanje evropske kohezijske politike, je zaposlenih 127 oseb, od predvidenih 101. Zaposlitve se izvajajo dekoncentrirano. OU ocenjuje, da se zaposlitve, ki so ključ do uspešne kadrovske strukture na področju evropske kohezijske politike, izvajajo v skladu s predvidevanji.
- Kazalnik »število sej nadzornega odbora« (utež 5 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 delno dosežen, izvedenih je bilo 16 nadzornih odborov, tehničnih sestankov ter odborov za spremljanje od predvidenih 17-ih. Pri tem je treba poudariti, da gre za organizacije skupnih NO za OP RR in OP ROPI.

Ocena uspeha pri izvajanju projekta 1536-07-0046 (1536-07-0047 deloma v letu 2015) **»Tehnična pomoč OP RR«**

Podpora izvajanju sistema kohezijske politike v sklopu Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za programsko obdobje 2007-2013 (OP RR) je bila učinkovita, in sicer:

- S pomočjo zaposlitev, zagotavljanja materialne podpore in usposabljanj je vzpostavljena ustrezna kadrovska struktura, ki poleg obstoječih zaposlenih na vsebinah razvoja človeških virov (OP RR) obsega dodatne zaposlitve iz sredstev tehnične pomoči OP ROPI - teh zaposlitev je bilo konec leta 2015 127, in sicer pri organih, vključenih v sistem izvajanja OP RR ter pri horizontalnih organih (SVRK, MGRT, MIZŠ, MK, MZ, MZI, SPIRIT, SPS, MIRS).

Na področju kadrovske-administrativne usposobljenosti ključnih akterjev pri izvajanju OP RR (ministrstva, javni sklad in javna agencija, vključeni v izvajanje OP RR) ocenjujemo, da se je vzpostavila ustrezna upravna kadrovska struktura z zagotovljenimi sredstvi za

usposabljanje za delo na področju OP RR in za ostale podporne aktivnosti. Ocenjujemo, da so vzpostavljeni ustrezni upravni pogoji za izvajanje operativnega programa.

- Zagotovljeno je ustrezno obveščanje in informiranje javnosti, predvsem prek spletne strani. www.eu-skladi.si, pa tudi mesečne brošure E-kohezijski kotiček, izvedenih dogodkov in drugih aktivnosti. Na področju obveščanja javnosti, ki ga izvaja OU koncentrirano, smo na OU v letu 2015 izvajali ključne aktivnosti, ki so pripomogle k povečanju osveščenosti širše in posebnih javnosti na področju evropske kohezijske politike (spletna stran, veliki informativni dogodki, delavnice, izhajanje mesečnika ipd.). Ocenjujemo, da se aktivnosti izvajajo v skladu s predvidevanji v komunikacijskem načrtu.
- Z zagotavljanjem izvajanja študij in vrednotenj, čeprav zaostajajo za načrtovanim, je bil omogočen ustrezen pregled, ovrednotenje, analiza vsebin OP-jev.
- S financiranjem sistemov ISARR, ISPA 2007 in MFERAC je bila zagotovljena informacijska podpora izvajanju kohezijske politike, na tem delu pa so potrebne v prihodnosti še dodatne izboljšave in racionalizacija. Na področju razvoja informacijskega sistema ISARR so se vzpostavili ustrezni pogoji za nadgradnjo sistema in prilagoditev izvajanju OP RR ter horizontalnih aktivnosti na področju evropske kohezijske politike, del aktivnosti je v letu 2015 financiran iz sredstev tehnične pomoči OP RR, kar je pripomoglo k polni operativnosti IS sistema v programskem obdobju 2017-2013 ter pripravi sistema na finančno perspektivo 2014-2020. Informacijski sistem ISARR kohezijske politike v RS se financira iz sredstev tehnične pomoči vseh treh OP-jev (oziroma vseh treh projektov v NRP).

Sredstva tehnične pomoči OP RR so sistemsko prispevala k učinkovitemu črpanju sredstev v okviru OP RR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in so neposredno prispevala k izvedenim dogodkom, posredno pa k potrjenim in izvedenim instrumentom v okviru OP RR, ki so predpogoj za uresničevanje programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013. Vse to je rezultiralo v dobremu rezultatu na koncu, ki kaže na to, da je bila Slovenija uspešna pri izvajanju operativnega programa evropske kohezijske politike.

7 INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Organ upravljanja je pripravil za vse tri operativne programe (Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013 in Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013) en komunikacijski načrt, ki je bil spremenjen dvakrat⁹. Osrednji namen komunikacijskega načrta je bil informiranje in osveščanje celotnega

⁹ 30. 6. 2009: Posodobitev celotnega komunikacijskega načrta (sprememba pojasnila glede izvedbe t.i. osnovnega informativnega paketa za neposredno potrjene operacije v okviru OP ROPI - da se v okviru t.i. zunanega oglaševanja poleg t.i. jumbo plakatov lahko uporabljajo tudi druge oblike zunanjega oglaševanja)

prebivalstva v Sloveniji o vlogi Evropske unije (EU) pri sofinanciranju operacij iz KS, ESRR in ESS, njihovem delovanju in učinkih ter ne nazadnje tudi o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev.

V nadaljevanju so na kratko predstavljene aktivnosti informiranja in obveščanja javnosti, ki jih je Organ upravljanja izvajal v programskem obdobju 2007–2013.

Spletne strani

Skozi celotno programsko obdobje 2007–2013 je deloval spletni portal www.eu-skladi.si, ki je bil namenjen izvajanju evropske kohezijske politike v Sloveniji. Na portalu so uporabniki našli osnovne informacije o organu upravljanja, ključnih dokumentih, zakonodaji, navodilih, razpisih, projektih, seznamu upravičencev, novicah in drugih zanimivostih. Od vzpostavitve spletne strani sredi marca 2008 je bilo do konca leta 2015 zabeleženih **2.759.300** obiskov.

V letu 2012 je bilo vzpostavljeno novo komunikacijsko orodje Facebook. Na socialnem omrežju se objavlja vse aktualne informacije povezane z izvajanjem evropske kohezijske politike v Sloveniji prilagojene naravi komunikacijskega orodja in zanimivosti. Od njegove vzpostavitve pa do konca leta 2015 je Facebook stran dosegla **1556** všečkov.

Organ upravljanja je dopolnjeval oblikovani seznam elektronskih naslovov, s pomočjo katerih naslovnikom pošilja elektronsko publikacijo z naslovom Kohezijski e-kotiček in druga obvestila s področja evropske kohezijske politike. Do konca leta 2015 je imel seznam **2844** prejemnikov.

Dogodki

Organ upravljanja se je odločil, da je vsako leto kot obsežno informacijsko dejavnost, organiziral dogodek. Dogodki so bili vsako leto različni in spodaj izpostavljamo najbolj odmevne:

- Mednarodna konferenca »Raziskovalna politika v okviru evropske kohezijske politike«, 17. in 18. november 2011, Brdo pri Kranju
- Kolesarki dogodek od Podčetrška do Rogaške Slatine, 8. september 2012
- Razvojni potencial v Zasavski regiji, 19. september 2013
- Kampanja »Kaj pa je bilo z evropskim denarjem narejeno zate, za tvoj kraj?, 2. oktober 2014 (otvoritev razstave),
- Kampanja »EU projekt, moj projekt 2015, 18. in 19. september 2015.

Poleg tega so bile s strani Organa upravljanja organizirane različne delavnice, seminarji, forumi, konference, razprave, idr. na temo evropske kohezijske politike.

V programskem obdobju 2007–2013 je bilo organiziranih več kot 80 dogodkov.

23. 5. 2012: Posodobitev komunikacijskega načrta v skladu s priporočili EK ter priporočili vmesnega vrednotenja Komunikacijskega načrta (sprememba finančne vrednosti in kazalnikov, dodan strukturiran pregled ciljev v povezavi s kazalniki).

Informiranje in oglaševanje

V letu 2009 je potekala odmevna medijska kampanja od marca do junija, kjer se je po celotni Sloveniji predvajal 40-sekundni spot s predstavitvijo vsebine Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov in sloganom »Dinamične regije za Slovenijo priložnosti«. Poleg tega so bili postavljeni jumbo plakati na 102 lokacijah po celotnem ozemlju Republike Slovenije.

V obdobju 2008–2009 je bilo posnetih in predvajanih 18 radijskih oddaj, ki so se predvajale v mreži 14 regionalnih radijskih postajah po vsej Sloveniji.

Od leta 2010 naprej je Organ upravljanja sodeloval z nacionalnimi radijskimi programi, kjer so bile objavljene številne oddaje in prispevki. V okviru večjih dogodkov so bili posneti in predvajani tudi oglasi. Poleg tega so bili določeni prispevki objavljeni tudi na MMC portalu.

Organ upravljanja je od leta 2013 naprej financiral prispevke na nacionalni televiziji na temo evropske kohezijske politike v okviru oddaje Prava ideja. Oddaja je bila namenjena temam kot so podjetništvo, konkurenčnost, inovativnost, trajnostni razvoj in zaposlovanje. V obdobju 2013–2015 je bilo pripravljenih in objavljenih več kot 100 prispevkov.

Tiskano in elektronsko gradivo

Organ upravljanja je natisnil številne tiskovine, kot so brošure, publikacije, zloženke, letaki in plakati. Od leta 2008 naprej je mesečno izdajal elektronski bilten imenovan Kohezijski e-kotiček, ki je vseboval informacije o aktualnih razpisih, napovedih razpisov, primerih dobrih praks, napovedih različnih izobraževanj, dogodkov in delavnic ter drugih aktualnih informacijah.

Promocijski izdelki

V obdobju 2007–2015 je bilo potiskanega in razdeljenega veliko raznovrstnega promocijskega materiala predvsem v povezavi z različnimi dogodki, kar je tudi prispevalo k prepoznavnosti evropske kohezijske politike v Sloveniji.

Raziskave javnega mnenja

Raziskave javnega mnenja so bile izvedene najmanj enkrat na leto, večinoma v mesecu novembru, na temo poznavanja in učinkih evropske kohezijske politike v Sloveniji z reprezentativnim vzorcem 1500 anketirancev.

Druge aktivnosti

Organ upravljanja je izvedel fotografiranje številnih projektov, ki so bila sofinancirani iz evropskih sredstev. Organiziral je tudi številne natečaje in nagradne igre, kjer so bili za nagrado promocijski izdelki.

V skladu s komunikacijskim načrtom smo dosegli večino postavljenih kazalnikov oziroma smo jih celo presegli, razen kazalnika, kjer nismo dosegli zastavljenega cilja več kot 50% vprašanih, ki pozitivno ocenjujejo prispevek evropske kohezijske politike. Na podlagi zadnje

javnomnenjske raziskave iz novembra 2015 navajamo nekatere rezultate, ki so plod večletnega dela na evropski kohezijski politiki. Večina (84 %) anketirancev je seznanjenih s tem, da Slovenija prejema razvojna sredstva v okviru evropske kohezijske politike. Večina (72 %) pozna vsaj en projekt, ki je bil sofinanciran iz evropskih sredstev. Med skladi je najbolj poznan Evropski sklad za regionalni razvoj, saj ga pozna ali pa je zanj slišalo 93 % anketirancev. Kohezijski sklad pozna ali je zanj slišalo 75 % anketirancev. Evropski socialni sklad pa pozna ali je zanj slišalo 60 % anketirancev. S spletno stranjo www.eu-skladi.si je seznanjenih 43 % anketirancev. V okviru komunikacijskega načrta je bilo na voljo 3.350.000 evrov, pri čemer jih je bilo porabljenih 85 %. Realizacija skozi leta je zelo nihala predvsem v obdobju 2012– 2013 na račun ukrepov varčevanja povezanih s finančno krizo.

Tabela 39: Pregled uresničevanja komunikacijskega načrta v programskem obdobju 2007-2013

Kazalnik	Enota merjenja	Ciljna vrednost na koncu programskega obdobja	Skupaj 2007-2015
Število obiskov spletne strani ¹⁰	obisk	2.500.000	2.759.300
Število izvedenih dogodkov po uredbi ¹¹	dogodek	24/8	8
Število drugih dogodkov ¹²	dogodek	50/16	79
Odstotek vprašanih, ki pozitivno ocenjujejo prispevek evropske kohezijske politike	%	>50%	povpr. 42,8
Število tiskovin - natisnjenih ¹³	izvod	150.000/120.000	133.550
Število tiskovin - distribuiranih	izvod	150.000/120.000	132.700
Število radijskih oddaj in spotov ¹⁴	oddaja	70	116
Število naslovnikov elektronskih sporočil	naslovnik	2.000 ¹⁵	2844
Število posredovanih elektronskih sporočil z informativno vsebino	sporočilo	1.000/333	867
Število objavljenih člankov in televizijskih prispevkov kot rezultat dogodkov	članek/TV prispevek	250/83	212
Število oseb, povezanih s socialnim omrežjem OU	spremljanje	800	1556

¹⁰ Zaradi enotne vstopne točke na spletno stran evropske kohezijske politike v Sloveniji so podatki kumulativni za vse tri operative programe. Enako velja za kazalnik glede ocene prispevka evropske kohezijske politike ter število naslovnikov elektronskih sporočil .

¹¹ Informativni dogodki, ki jih predvideva uredba 1828/2006, v okviru katerih so predstavljeni dosežki posameznega operativnega programa.

¹² Drugi dogodki so na primer: različni seminarji, delavnice, okrogle mize, delovna srečanja ipd.

¹³ Na podlagi vrednotenja je bila ciljna vrednost kazalnikov "št. natisnjenih tiskovin" in "št. distribuiranih tiskovin" za vse tri OP spremenjena iz 10.000 na 150.000 izvodov. V okviru OP RR je bila v letu 2010 izvedena aktivnost, v okviru katere je bilo natisnjenih 116.000, zato je delitev za dosego obeh kazalnikov po OP-jih naslednja: OP ROPI 20.000, OP RR 120.000 in OP RČV 10.000 izvodov.

¹⁴ Prva številka pomeni število radijskih oddaj, druga pa število objav spotov na radiu in televiziji v okviru kampanje leta 2009. Število je po vsebini natančneje obrazloženo v letnem poročilu 2009.

¹⁵ Prikazana je kumulativna vrednost.

Tabela 40: Finančni pregled po posameznih komunikacijskih orodjih – poraba po letih

	splet	informiranje in oglaševanje	oblikovanje celostne grafične podobe	tiskano in elektronsko gradivo in promocijski izdelki	medijski in multimedijski izdelki	dogodki	raziskave javnega mnenja	študije in vrednotenja	druge aktivnosti	SKUPAJ
2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2008	162,00	22.023,94	0,00	4.026,00	0,00	3.110,38	0,00	0,00	4.166,66	33.488,98
2009	0,00	99.604,44	0,00	752,00	0,00	26.161,95	3.180,00	0,00	820,80	130.519,19
2010	0,00	13.684,40	0,00	13.947,56	0,00	14.469,33	0,00	0,00	7.964,33	50.065,62
2011	9.507,20	11.417,60	0,00	72.979,36	0,00	19.479,11	2.600,00	0,00	2.622,14	118.605,41
2012	2.102,40	2.116,80	0,00	0,00	0,00	874,06	2.660,00	0,00	0,00	7.753,26
2013	4.123,47	9.873,86	0,00	4.816,84	0,00	10.072,90	2.434,82	0,00	0,00	31.321,89
2014	1.590,08	64.603,37	0,00	16.584,90	1.132,57	41.643,23	4.686,90	0,00	1.596,98	131.838,03
2015	7.531,47	232.616,64	0,00	69.071,64	0,00	243.382,47	2.236,67	0,00	17,13	554.856,02
SKUPAJ	25.016,62	455.941,05	0,00	182.178,30	1.132,57	359.193,43	17.188,04	0,00	17.188,04	1.058.448,40

8 VEČFAZNO IZVAJANJE PROJEKTOV

Ni relevantno za OPRR – noben veliki projekt se ni izvajal večfazno.

9 NEDELUJOČI PROJEKTI

V okviru OP RR ob predložitvi tega končnega poročila ni nedelujočih projektov.

10 PORABA OBRESTI

V času od 1. 10. 2007-1.9.2014 so se na podračunu natekle obresti v višini 3.703.904,14 EUR. 31. 12. 2012 smo obresti v višini 3.630.289,26 EUR že nakazali v državni proračun kot prispevek EU v okviru projekta tehnične pomoči. Enako bomo storili s še preostalo razliko, t.j. 73.614,88 EUR. V skladu z nacionalno zakonodajo se od 1. 9. 2014 dalje sredstva na podračunih EZR ne obrestujejo, kar pomeni, da na podračunu organa za potrjevanje za izvajanje plačilnega prometa po OP RR ni več natečenih obresti.

11 POROČANJE O SPOŠTOVANJU ZGORNJIH MEJ ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV

Skladno z določili Uredbe sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999, Priloga III je Slovenija uveljavljala povračila, ki niso presegale zgornje meje, ki veljajo za stopnje sofinanciranja, in sicer tako, da je bil odstotek upravičenih izdatkov največ 85%.

Navedeno je bilo sistemsko urejeno v akreditiranem informacijskem sistemu ISARR, ki je že ob izplačilu (raven ZZI) preverjal zgornje meje, ki veljajo za stopnje sofinanciranja. Prav tako je bilo nemogoče pripraviti zahtevek za povračilo (ZZP), v kolikor ni bila spoštovana zgornja meja za dodelitev finančnih sredstev.

12 PREKINJENE OPERACIJE ZARADI SODNEGA POSTOPKA ALI UPRAVNE PRITOŽBE Z ODLOŽITVENIM UČINKOM

Pri izvajanju OP RR nobena operacija ni bila predmet sodnega postopka ali upravne pritožbe z odložitvenim učinkom, zato o njih ne poročamo.

13 EVRO

Republika Slovenija je kot 13. država članica uvedla Evro kot valuto s 1. januarjem 2007. Evro je bil v celotnem programskem obdobju uporabljen v vseh potrjenih izkazih o izdatkih,

zahtevkih za plačilo in izdatkih, navedenih v letnem in končnem poročilu.

Določila 81. člena splošne uredbe 1083/2006, ki urejajo način uporabe evra v proračunskem upravljanju strukturnih skladov, so bila tako v celoti upoštevana z uporabo evra kot edine valute pri programiranju, izvrševanju izplačil in tudi poročanju do EK v zvezi z OP RR.

Za instrumente finančnega inženiringa se uporabljajo določbe iz odstavka 2.8.2 Obvestila COCOF št. 10/0014/05 z dne 8. februarja 2012, kakor je bilo spremenjeno po začetku veljavnosti Uredbe Komisije (ES) št. 1236/2011.

Seznam kratic:

CIS	Centralni informacijski sistem
EK	Evropska Komisija
EPD	Enotni programski dokument 2004-2006
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
FTE	Številno zaposlenih v okviru polnega delovnega časa
IKT	Informacijsko komunikacijska tehnologija
ISARR	Informacijski sistem organa upravljanja
IS-PA	Informacijski sistem plačilnega organa (organa za potrjevanje)
JAPT	Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije
JASPERS	»Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions«
JR	Javni razpis
JSRSP	Javni sklad RS za podjetništvo
KS	Kohezijski sklad
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MF	Ministrstvo za finance
MFERAC	Enotni računalniško podprt računovodski sistem za izvrševanje proračuna
MF-UNP	Ministrstvo za finance – Urad RS za nadzor proračuna
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MGRT-DPKT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo– Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo
MGRT-DTI	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo– Direktorat za turizem in internacionalizacijo
MGRT-DRRETS	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo– Direktorat za regionalni razvoj in evropsko teritorialno sodelovanje
MIC	Medpodjetniški izobraževalni center
MJR	Modul za podporo izvajanju javnih razpisov
MPJU	Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MK	Ministrstvo za kulturo
MSP	Mala in srednja podjetja
MVP	Modul za vnos podatkov
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
MIZŠ-DID	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – Direktorat za informacijsko družbo
MZ	Ministrstvo za zdravje
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
NO	Nadzorni odbor
NPU	Neposredni proračunski uporabniki (resorna ministrstva)
NSRO	Nacionalni strateški referenčni okvir 2007-2013
OP RČV	Operativni program Razvoja človeških virov 2007-2013

OP ROPI Operativni program Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013

OP RR Operativni program Krepite regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013

OP Operativni program

OSUN Opis sistema upravljanja in nadzora

OU Organ upravljanja

PT Posredniško telo

PU Prednostna usmeritev

RP Razvojna prioriteta

RR Raziskave in razvoj

RRP Razvojno raziskovalni projekti

RS Republike Slovenije

SPIRIT Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma

SPS Slovenski podjetniški sklad

SRRPP Strateški raziskovalno-razvojni projekti v podjetjih

SVRK Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

SURS Statistični urad Republike Slovenije

TIA Javna agencija za tehnološki razvoj RS

TP Tehnična pomoč

Ur.l. Uradni list

ZRSZ Zavod RS za zaposlovanje